

Michel Zévaco

Âşk Kral

MICHEL ZÉVACO SERİSİ

MICHEL ZÉVACO

ÂŞIK KRAL

Çeviren :

Süheylâ Aykut

İNKILÂP ve AKA
KİTABEVLERİ KOLL. ŞTİ.
Ankara Cad. No. 95 - İstanbul

BAHAR MATBAASI
İSTANBUL — 1967

I

ESRARLI BIR CAĞIRIŞ

1538, kral I inci François ile Charles-Quint arasında imzalanan sulh muahedesinden sonra —mütareke desek daha doğru— gelen bir haber imparatoru büyük bir hiddet içinde bıraktı. Flandre'da, idaresi altına aldığı Gand şehrinde halk isyan etmişti.

Ayaklanmayı bastırabilmenin tek şartı, çabuk ve sert bir şekilde vurmaktır. Kuzey memleketlerine doğru isyan genişlememeliydi, ıspanyol boyunduruğu kalkmamalıydı.

Bu güç durumunda imparator Charles-Quint, Fransa kralına gizli elçisi don Sanche d'Ulloa'yı göndererek ordularının kraliyet topraklarından rahatça geçebilmeleri için müsaade istedi.

I inci François da bu müsaadeyi Milâno şehrini yeniden Fransa krallığı idaresine alabilmek ümidiyle hemen verdi.

Bu sonucu kendi müşaviri Amauri de Loraydon elde etmekle görevliydi. Kont Loraydon, Angouleme'den beri kumandan Ulloa'ya arkadaşlık ediyordu.

Hudutta kendisini sabırsızlıkla bekleyen Charles-Quint'e iyi haberi ulaştıracak olan Ulloa ne yazık ki kötü bir iç güdüsüyle sarsılıyor, ne yapacağını bilemiyordu. Seville'de bıraktığı çocuklarını büyük bir tehlike tehdit etmekteydi sanki. Orada taparcasına sevdiği iki kızı vardı.

Reyna-Christa ve Leonor.

Genç kızlar, babalarının yokluğunda çok az sokağa çıkmaktaydılar. Bununla beraber, Reyna-Christa - küçük kız - genç ıspanyol asilli don Juan Tenorio'nun cazibesinden ve devamlı aşk ilânlarının tesirinden kaçamamıştı.

Ne yazık ki bu genç adam Dona Silvia ile evliydi. Korkunç hakikati öğrenen Reyna-Christa utanç içinde öldü. Sevdiği adamın yalanları ve düştüğü şeref kırıcı durum onu yıldırım çarpmış gibi yıkivermişti.

Leonor babasının aramaya Fransa'ya gitti. Juan Tenorio, bu sefer de onu takip ediyor, onu seviyordu.

Fransa'da kumandanın karşısına çıkan don Juan hislerini gizlemiyerek kızını sevdiğini tekrarlardı.

Kumandan Ulloa bu rezil adamdan kızı Reyna-Christa'nın intikamını almak ve Leonor'u korumak için onunla yaptığı düelloda öldü.

İmparator, Leonor'un —arzusuna karşı— Amauri de Loraydon'la nişanladı onu. Neyse ki Leonor'un asil bir koruyucusu vardı. Clother de Ponthus.

Clother de Ponthus daima hak yolunda kılıcını çekmiş olanlardan biridir. Saray ve I inci François'nın aşk maceraları ona öyle ahlâksızca olaylar olarak gelmekteydi ki...

Amauri de Loraydon da ona karşı vahşi bir kin duymaktaydı.

.....

Bir sabah, Clother de Ponthus evinden çıkmak üzereydi ki, uşağı Bel-Argent odasına gelerek:

— Mösyö, siyahlar giymiş bir adam sizi görmek istiyor, dedi. Önce Devinieri hanına giderek orada aramış sizi, adresinizi öğrendikten sonra buraya gelmiş. Bir haber getirdiğini ve sizi görmek istediğini söylüyor.

— İçeri al onu, dedi Clother.

— Onu pencereden dışarı atsam, yahut ta iki kaşının ortasına bir yumruk indirerek merdivenlerden yuvarlarsam daha iyi olmaz mı?

— İçeri al onu.

— Senyör Ponthus (Tanrı Sığınağı) hanındaki olayı ne çabuk unuttunuz? Hiç olmazsa ondan daha kısa bir zaman evvel şu cehennemlik kont Loraydon'un sizi açlık ve susuzluktan ölüme mahkûm edişini hatırlayınız. Bana inanınız efendim, bir haber getirdiğini iddia eden bu herifin surati bir casusu andırıyor... Darağacına çekilmeye lâayık bir tip ve huzurunza alınmaya değmez.

— İçeri al onu.

Bel-Argent homurdanarak:

— İyi ya, dedi, gidip söyleyeyim. Ama hay şeytan, kendinizi öldürttüğünüz zaman sizin gibi iyi bir efendi ben nereden bulacağım?

Bel-Argent içeri temiz pak, siyahlar giyinmiş bir adam aldı.

Clother de Ponthus'un önünde saygıyla eğildi adam.

— Sir Ponthus'le mi konuşmak şerefine nailim?

— Evet, benim.

— Ben Jacques Aubriot'yum. Arronces konağı kâhyası. Hanımım Leonor d'Ulloa tarafından elinize verilmek üzere bir mektup getiriyorum.

Clother sapsarı oldu.

Kalbi daha hızlı çarpmaya başladı. Bir an sanki duruverecekti. Mektubu açarak okudu...

Leonor'un mektubu bir kelimedden ibaretti:

Geliniz...

Onu takip eden bir saniye içinde Clother garip bir hisse kapıldı. Bu tek kelime Leonor d'Ulloa tarafından yazılmamıştı.

Kalbi yırtılır gibi mırıldandı: Öyle olsaydı, fazla güzel bir şey olurdu. Leonor'la yaptıkları seyahat süresinde, genç kızın el yazısını görme fırsatını iki defa bulabilmişti.

Clother'in hemen hemen marazi denebilecek düşüncelere, büyük bir kuvvet sarfederek onu gözü önünde nasıl canlandırdığını söylemiştik.

Leonor bütünüyle muhayyilesinde yaşamaktaydı.

Bu sadece bir portre değil, sesiyle, kokusuyla, onu teşkil eden bütün dokularıyla şekil bulmuş bir yaratıktı.

Aynı an, Leonor'un yazısı da, mektuptaki biraz beceriksiz bir elle yazılmış mektepli yazısına benzeyenin yanında yer aldı.

Hayır, bu mektubu Leonor yazmamıştı. (Geliniz) kelimesi ince asil, iradeyle yazılmış olmasına rağmen garip bir şekilde değişik ve esrarlıydı.

Clother yeniden:

— Bu onun yazısı değil, diye mırıldandı.

Sonra birden içinde uyanan aç bir merakla elinde tutmakta olduğu kâğıdı tetkike başladı.

Hakikaten durum endişe verici, tuhaf, ve garip kuşkular uyanılabilecek mahiyetteydi. Mektupta bir kelime yazılı olduğunu söylemiştik: Geliniz. Ama bu kelimenin üstünde, sayfanın baş tarafında: Clother de Ponthus, diye de yazılmıştı. Şu halde Clother'e (Geliniz) deniyordu. Bundan da şüphe edemezdi ya!

Garip ve endişe verici olduğunu söylemiş olduğumuz mektupta, başka bir şey olmamakla beraber, Clother de Ponthus'un alnında titrek çizgiler vardı. Bu hatlarda başladığı gibi karakter, tamamlanmamış, beceriksiz kıpırdanırlar, eziyet görmüş, şekilsizlikler içinde bitiyordu.

Nihayet Clother de Ponthus: «Bir şey anlamıyorum!» mânasına gelen bir şekilde omuzlarını kaldırdı.

Bel-Argent'a baktı, dikkatle kendisini inceliyordu. Sonra gözlerini mektubu getiren adama çevirdi. O da biraz şaşkın, ne yapacağını bilmez gibiydi.

— Arronçes konağından mı geliyorsunuz? diye sordu.

— Evet senyör. Önce Deviniere hanına uğradım, sonra buraya geldim.

— Konağın kâhyası mısınız?

— Evet.

— Demek hanımınız tarafından gönderildiniz! Bu mektubu size o mu verdi?

Bu sefer adam belirli bir çekingenlikle:

— Kendisi verdi sir de Ponthus, diye cevap verdi.

Clother'in hafızasında Loraydon'un gururlu ve karanlık yüzü canlandı. Bir an dalgın durduktan sonra eli kılıcının kabzasını okşarken:

— Ponthus'ün kılıcı, diye mırıldandı. Bana sadık kal. Sonra:

— Pekalâ, sizi her kim gönderdiyse, davetine hemen geleceğimi kendisine söyleyiniz.

Haberci eğilerek selâm verdi ve çekildi. Bel-Argent arkasından davranmak için kıpırdarken Clother onu durdurdu.

— Ben bütün gün yokum, dedi. Sen de nereye istersen gidebilirsin...

Bu onun her sabah söylediği sözlerdi. Ama bu sefer Bel-Argent haykırdı:

— Ne! İyi bir bıçakla size refakat etmemi istemiyor musunuz?

— Beni takip etmemeni emrediyorum, diye Clother soğuk bir şekilde cevap verdi.

Bel-Argent omuzlarını kaldırırken sokağa çıktı.

Yarım saat sonra eski yol haydudu da evden çıkıyordu.

Aynı gün, onun başına gelen bir başka olayı da az sonra anlatacağız. Sadece onun efendisinden kendisini takip etmeme emrini kesin olarak aldıktan sonra Sein sahillerine doğru yürüdüğünü söyleyeceğiz. Çünkü gününü en neşeli şekilde o tarafta geçirebilirdi.

II

CLOTHUR DE PONTNUS KİM TARAFINDAN ÇAĞIRILMIŞTI?

Clother çekinmeden Arronces konağına doğru yürüyordu. Aldığı mektubun Leonor tarafından gelmediğine emindi. Öyleyse onu çağır-
an kimdi?

Hızlı adımlarla ilerlerken:

«Muhakkak ki Loraydon'dur, diyordu kendi kendine. Bana pusu kurmuştur. Eh, ne yapalım! Kursun bakalım. Er veya geç bu adamla karşılaşacak ve aramızda ölesiye bir çarpışma olacaktı. Bir an önce karşılaşmamız daha iyi olur. Sadece onu bir karşıma albilsem, hainliklerini ödetirim. Evet, ama ya ben ölürsem... O da iyi... Çoktan beri bir yük gibi gelmeye başlayan lüzumsuz hayatımdan kurtulmuş olurum... Oh! Ama Leonor! Onu bir kere daha görmeden ölmek!...»

Sabah aydınlığında, canlı adımlarla yürürken, düşünceleri de birbiri arkasına hücum ediyor, kendi kendisiyle konuşmasına devam ediyordu: «Onu tekrar görmek! Ama niçin? Ondan ne gibi bir şey ümit edebilirim ki? Kumandan d'Ulloa'ya kızını sevdiğimi söylemeye cesaret edebilecek miyim? Eğer cesaret edersem, önce bana: «Kimsiniz?» diye soracaktır. Ben kimim? Ben neyim? Hiç... İşte hakikat bu. Taşımakta olduğum isim bile bana aıt değil. Kumandan Ulloa'nın kızı sadece kudretli insanlarla evlenebilir. Prensler veya düklerle...»

Bu acı düşünceler içinde iplik Fabrikası yoluna geldi.

Loraydon'un evi önünden ağır ağır geçti. (Eğer beni çağıran oysa, diyordu, şimdi bir yerden çıkacaktır. Yahut ta bir tuzak kurmuşsa bile, burada hücumu uğrayacağım.)

Sertleşti, eli kılıcında, gözleri tetikte, kalbi hızla çarpmakta... Ama kimse gözükmedi!

Clother hemen hemen hayal kırıklığına düştü. Sonra birden sevinçle: (Mademki beni çağıran Loraydon değil, şu halde o çağırıyor! Mektubu gönderen Leonor ve beni Leonor çağırıyor!) diye düşündü.

İplik Fabrikası yolunun sol tarafı, Temple'dan Arronces konağına kadar boş arsalar ya da tek tük evlerden ibarettir.

Clother Beyaz evin önüne gelince —Turquand'ın evine en yakın olan yer ve Arronces konağını en iyi görebilen bina— kapı açıldı ve bir kadın çıktı. Genç adama doğru canlı adımlarla ilerleyerek:

— Mösyö de Ponthus, dedi, bir an evime girmek lütfunda bulunur musunuz?

Aynı an, yüzünü örten tülü kaldırdı. Clother hayret etmeden Silvia'yı tanıdı. Onu saygıyla selâmlayarak takip etti ve bir nevi oturma odasına girdiler.

Kadın fazla izahat vermeden:

— Burada oturuyorum. Çünkü bu evi tutmakla ona daha yakın olacağımı düşündüm. Mademki Arronces'a en yakın ev bu...

— Demek kocanız Juan Tenorio'nun Leonor d'Ulloa'yı takipten vaz geçmediğini söylemek istiyorsunuz? Onu buralarda dolaşırken gördünüz mü?

— Hayır. Bu evi tatalı on iki gün kadar oluyor. Ve don Juan'ı görmedim. Ama gelecek. Eminim ki gelecek.

Clother boğuk bir sesle:

— Demek onu bu kadar çok seviyor! diye sordu. Ama kadının gözlerindeki kaçak ıstırapı görünce sorusuna çoktan pişman oldu.

— Sevip sevmediğini bilmiyorum. Bunu kendisinin de bilmediğine eminim. Zira don Juan ihtiraslarının önünde duramaz ve bunları incelemek lüzumunu da hiç bir zaman duymaz. Ama bildiğim bir şey varsa takip ettiği şeyi elde etmeden gerilemez. Kadını muhakkak ağına düşürür. Yoksa isminin şöhretine halel gelir!

Silvia titreyen sesini yükselterek devam etti:

— Yine bildiğim bir şey var ki, ben yaşadıkça Leonor- Christa-Reyna'nın kız kardeşi, böyle bir cinayete kurban gitmeyecektir!.

— Bu savaşta iki kişiyiz madam...

Kadın cevapla ilgili olmadan, aç bir merakla:

— Nasıl geldiniz? diye sordu.

Garip soru Clother'de sebebini anlayamadığı bir sıkıntı yarattı.

— Bana bir mektup gönderdiler.

— İçinde sadece: «Geliniz!» diye yazılı bir mektup değil mi?

— Evet madam.

Kadın titreyerek:

— Onu ben yazdım, dedi.

Clother yine hayal kırıklığı ile:

— Ah! Öyle mi? Şu halde beni çağıran sizsiniz!.

— Hayır, sizi çağıran ben değilim.

Ona oturması için bir koltuk gösterdi. Sonra alçak sesle, kuşkulu bakışlarını etrafta dolaştırarak:

— Oturunuz mösyö... Evet, size yazan bendim... Ben mi?... Belki!... Ama muhakkak olan şu ki, çağıran ben değilim!... Bu nasıl oldu? Hepsini bu kâğıda yazdım. (Clother'in önünde sık yazılarla yazılmış bir kâğıt uzattı.) Size olayı sözlerle anlatmak istemiyorum. Çünkü... Çünkü belki de bizi dinliyorlar... Onu için yazdım... Okuyunuz, okuyunuz...

Kendisi de bir koltuğa oturarak yüzüne tülünü indirdi, büzüldü, şimdi siyah ne olduğu belirsiz bir şekildi sadece...

Clother Silvia'nın yazdıklarını okumaya başladı:

«Bütün mukaddesatım üzerine yemin ederim ki yazdıklarım hakikattir. Eğer karanlık gizli düşüncelerin bir kurbanı olmuşsam, bütün azizlerden ve Notre Dame'ın yardımına gelip beni kurtarmaları için yalvarırım. Aksi olarak, iyi bir meleği haber ulaştırıcısı olarak seçildiysem, bütün şevkimle çalışır, yine Notre-Mame'a ve bilhassa Santa-Maria-De Grenade'a şükranlarımı sunarım.

Olay, gece cereyan etti. Temple kalesinin saati dokuzu çalışıyordu. Hizmetçi Josefa yatmak için odasına çekilmiş, ben de dualarımı tamamlamakla meşgul, masa başında oturuyordum.

Yer yüzünde kalan yegâne akrabam Veladora' mektup yazmaya karar verdim. Kalkarak, masa üzerinde kâğıt kalem ve mürekkep hokkası getirdim. Sonra yeniden yerime oturdum ve birden Veladora'a mektup yazma arzusun nereden geldiğini kendi kendime sordum. Daha önce verilmiş böyle bir kararım yoktu. Birden bu karar da

uçup gitti. Tek düşüncem, hem de önüne geçilmez bir arzu şeklinde kalemi elime almaktan ibaretti. Ve düşünmeye başladım.

Başımın içinde kederli olaylar dönüp duruyordu. Ruhuma sadece keder hakimdi, hayatım buydu. Birden gözyaşlarım akmaya başladı. Zavallı kalbimin çığlıklarını dinliyordum. O: «Tanrım! Beni ne zaman hatırlayacaksınız? diye sormaktaydı. Hayatım ne zaman sona erecek? İstiraplarım ne zaman dinecek?» Bu doğrudu. İstirabımı dinliyordum. Aynı zamanda, sabit bir şekilde, bana ışık veren şamdana gözümü dikmiştim. Mum bitmek üzereydi. Garip şey, bu derece ıstırap çekmeme rağmen, bütün dikkatimi yavaş yavaş erimekte olan muma vermiştim. İçimden Josefe'e kıızıyordum. Mumu yenilemeyi neden düşünmemişti! O zaman ayağa kalkmak, başka bir şamdan yakmak istedim. Ama imkânsız... Büyük bir uyuşukluk içinde, sadece şunu düşünebiliyordum: «Dur bakalım, daha kaç dakika yanacak ve beni aydınlatacak. Belki de hayatım da bu mum gibi hemen sönmüvermeye hazırdır!» diyordum.

Bu şekilde gecenin donuk sessizliği içinde kalbimin iniltilerini dinliyor, soluk aleve bakarak eriyip tükenen ruhumu görüyordum. Temple kulesinin saati yeniden vurdu. Uyuşukluğumdan biraz sıyrılarak etrafıma baktım!...

Oh, yemin ederim, bütün azizler üzerine yemin ederim ki, karıncalanma içinde olan elime bir kalem aldığımı ve önümdeki kâğıda çizgiler çizdiğimi hiç bilmiyordum. Kalemi ne zaman mürekkebe batırmıştım?... İsyan ve hayret içindeydim... İradem harici bu çizgileri nasıl çizmiştim?

Yeni bir merak ve hayretle elime bakmaya başladım. Sonra birden gülmek geldi içimden... Elim öyle beceriksizcesine çizgiler çizmeye devam ediyordu ki... Ama hem beceriksiz hem de çekingendi bu çizgiler... Korkmaya başladım. Büyük bir korku içine düştüm.

Çünkü aynı an anladım ki, benimkinden ayrı, yabancı ve büyük bir iradenin hükmü altındaydım! Bununla beraber ona hiç te karşı koymadım. (Tanrının isteği yerine gelsin diye) düşünüyordum.

Meryem Anaya bütün imanımın dua ederken elimin kâğıt üzerindeki hareketlerine bakıyordum...

Kalem, birbiri arkasına, çizgiler çiziyor, bazı şaretler yapıyor, daireler resmediyor, yeniden ve sabırla bir harf yazmak ister gibiydi. Sanki eline ilk defa kalem alan bir çocuktu ve nihayet net bir şekilde bir harf meydana geldi. Bir C, Clother kelimesinin ilk harfi, bu şekilde gerisini okudum. Aynı an mum erimiş, sönmüştü...

Karanlıklar içinde dualar mırıldanan sesimi işitiyordum. Elim de çekingen bir şekilde kâğıt üzerinde kayıyor, yazıyordu.

Birden sarsıldım, kalem parmaklarımın arasından fırladı. Bütün kolumda büyük bir yorgunluk hissediyordum. Ama yorgunluğum

kısa sürdü. Anladım ki, bitmişti. Sonra karanlıkta etrafıma tutunarak kalktım.

Holde Notre-Dame'ın heykeli önünde yanmakta olan şamdanı alarak oturma odasına döndüm. Dualar mırıldanıyor, kâğıda bakmaya cesaret edemiyordum. Bununla beraber meraktan da çatlıyordum. Nihayet masaya yaklaşarak baktım. Birkaç çizgi altına yazılan şunlardı:

Clother de Ponthus

Ve daha alttaki satırda da şu kelime:

Geliniz...

Clother de Ponthus, şu genç Fransız centilmeni. Onu hiç unutmıyacağım kederli bir gece Deviniere hanında tanımıştım. Yüzünde dürüst ruhunun akisleri açık bir şekilde okunmaktaydı. O kendisine ilk bakıştan güven duyulan insanlardan biriydi. Şu halde Clother de Ponthus'e benim elimle yazılmış bir haber gönderiliyordu. Ve bu haberle o çağırılıyordu!

Nereye? Kim tarafından?

Bunu saatlerce kendime sordum durdum.

Onu çağıran ben değildim. Ne kadar dürüst ve cesur olursa olsun onunla görüşülecek bir şeyim yoktu ki!...

Bu garip olayı düşünürken birden sakinleştim. İçimde bir huzur doğdu. Ben bu mektubu irademle yazmamıştım. Onu bana yazdıran irade, kim tarafından ne zaman gönderileceğini bildirecekti elbette.

Buna bu kadar kesin olarak nasıl vardığımı da bilmiyorum. Yorgunluktan bitkin, oturmuş olduğum koltukta uyuya kaldım.

Gözlerimi açtığı zaman gün yükselmişti. Pencere önüne gittim. Dışarıda, temiz giyinmiş bir adamın kapımın önünde durduğunu gördüm. Haberi götürecek olan adam buydu. Kâğıdı aldım, katladım ve adama verdim.

Silvia Flavilla

Kontes d'Oritza»

Clother okuduğu kâğıdın yanında bir ikinci kâğıt daha bularak okumaya başladı:

«Arronces konağı kâhıyası Jacques Aubriot'nun notları...

Beyaz ev ismiyle anılan bu evin önüne geldiğim zaman asil bir hanım tarafından içeri davet edildim. Bana yeminler ettirerek buraya nasıl geldiğimi sordu. Cesaret bulabilmem için de güzel İspanya şaraplarından bir bardak verdi. Zira öylesine sararmıştım ki...

Ama cesaret meselesine gelince, doğrusunu söylemek lâzım gelirse, cesaretsiz değildim!.. Atalarsözü yalan söylememiş: «Babasına bak, oğlunu al» Öyle bir babanın benim gibi bir oğlu olur. Evet,

babam cesurdu. Ünlü yüzbaşı Berlandier'nin ordusunda savaşa katılmıştı.

Bu asil kadının yüzümün sarılığını bana söylemesine gelince, doğruydu. Çünkü sabahleyin erkenden kalkar kalmaz, Arronces'dan dışarı çıkmıştım. Kahvaltı bile etmeden. Halbuki güzel kesilmiş jambon dilimleriyle koca bir bardak kırmızı şarap dolu sofram hazırды. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, ben hem alışıklıklarımın hem de vazifelerimi dinî denebilecek bir dürüstlüğe sadık kalarak yerine getiririm.

Böyle olmasaydı, sayın mösyö Bassignac beni Arronces'a kâhya yapar mıydı hiç? Tabii bazen Arronces'ın alış veriş listesine ufak zamlar eklerim ve bunları da her hafta günah çıkarttığım rahibe itiraf ederim. Vicdanımı rahata erdiririm.

Hem hiç bir kâhya bu satırları yazmaya muktedir değildir. Bu da benim imanımın üstünlüğünü gösteriyor.

Sonra da bu asil kadına, din kitabı önünde doğruyu söyleyeceğime dair yemin ettim ve söyleyecek hiç bir şeyim olmadığını ekledim. Çünkü bir şey yoktu. Her şey basitti.

İçeri girdiğimde asil kadın bana yazı bilip bilmediğimi sordu. Yazmasını biliyor muyum? Elbette biliyorum! Mesele ne yazdığını bilmekte!

Ama, oh, aslına bakılırsa bunun da o kadar önemi yok ya!... Olay şu: Çığlıklar işiterek bahçe kapısını açtım. Halbuki kimse yoktu ve ben aldanmıştım. Bununla beraber çıkmam lâzım geldiğini hissediyordum. Yürüyordum. Daha kahvaltı bile etmemiştim! Bir an bu hisse karşı koymak istedim. Dışarıda kimsenin beni çağırmadığını, ama nereye olduğunu bilmediğim bir yere gitmem lâzım geldiğini kendi kendime tekrarlıyordum.

Ve yürüdüm. Havanın soğuk olmasına rağmen şakaklarımdan terler akıyordu. Yüzümü silmek zorunda kaldım. Aynı zamanda kalbim çarpıyordu. Güçlkle yürüyor, garip bir şekilde titriyordum.

Ama iyice bildiğim bir şey vardı ki ben eski adam değildim artık. İçimde bir başkası vardı sanki. Ve beni bilmediğim bir hedefe doğru yürütüyordu. İşte hakikat buydu.

Beyaz evin önüne gelince durdum. Hangi yolu takip edeceğime karar veremiyordum ki bu asil kadın bana doğru geldi. Sonra içeri girerek sır dö Ponthus'e götürülecek mektubu verdi.

Ona: «Mektubu elbette götüreceğim. Zira hanımım Leonor d'Ulloa tarafından gönderiliyor!» dedim.

Bu sözler ağızımdan çıkmıştı ki aptallaşarak ne yapacağımı şaşırdım. Kafamda bir kasırğa esmekteydi sanki. Çünkü d'Ulloa benimle hiç bir haber göndermemişti.

Bunları yeniden asil kadına tekrarladığımda onun verdiği cevapla daha büyük bir hayrete düştüm.

— Aslına bakılırsa, Clothier de Ponthus'ü çağıran Leonor d'Uloa'dır, dedi. Hasılı, sir Ponthus'ü bularak mektubu vereceğim. Kendisine asil hanımım tarafından gönderildiğimi söyleyerek hakikati saklayacağım. Ama belki yine de yalan söylemiş sayılmam. Hakikat neydi?

Jacques Aubriot

Arronces konağı kâhyası»

Eğer anlattıklarım Tanrı yahut ta insanlara hakkımda bir hüküm verdirmeye yarayacak mahiyetteyse, beni şeytanların zaptettiği bir yaratık olarak adlandırmamalarını rica ederim. Zira holde bulunan Meryem Ana heykeli önündeki mukaddes suya parmaklarımı batırdığım zaman onlar yanmadı. En küçük bir acı bile duymadım. Yüce Tanrı yardımcım olsun.

Jacques Aubriot

Clothier de Ponthus bu iki mektubu büyük bir dikkatle okuduktan sonra yavaş bir sesle:

— Mektupları saklamama müsaade eder misiniz madam? diye sordu.

Silvia titredi. Daldığı düşüncelerden, başka bir dünyadan gelen uzak bir sesle uyandırılmıştı sanki.

— Hikâyeyi ben size yazdım. Haberciye de sizin için yazdırdım. Bu kâğıtların bana hiç bir lüzumu yok. Saklayabilirsiniz.

Sonra çekingen bir merakla ekledi:

— Ne yapmayı düşündüğünüzü sorabilir miyim?

— Leonor'un yanına gideceğim. Mademki beni çağırıyor!

— Şu halde... Siz de, sizi çağıranın o olduğuna inanıyorsunuz?

Clothier asabiyetle:

— Hiç bir şeye inanmıyorum, hiç bir şey de bilmiyorum, diye mırıldandı. Fakat, bir gün, Brantome civarında, Paris'e doğru yola çıkmıştım. Durakları atlamak, bütün gücümle yol alarak biran önce Paris'te bulunmak zorunda olduğumu kendi kendime tekrarlıyordum. Bununla beraber, iradem harici, yabancı bir sese uymuş gibi (Tanrı Sığınağı) hanına uğradım ve orada Leonor'u büyük bir sıkıntı içinde buldum. Birisinin yardımına ihtiyacı vardı. Bu defa da beni idare eden yüksek ve iyi bir iradeye itaat ettiğime inanıyorum.

Silvia birden bire elini tutarak:

— Bu kim olabilir? diye sordu.

Clothier ateşli bir sesle:

— Philippe de Ponthus! diye cevap verdi. Bu dünyada çaşadı-

ğım süre beni koruyan ve yetiştiren iyi insan. Şimdi de şüphe yok ki mezarının derinliğinden bana haykırıyor...

— Hayır, dedi Silvia.

Clother titredi. Birden bire esrarın içine dalacaktı sanki. İliklerine kadar belirsiz bir korkuyla doldu.

Ve Silvia, siyah tülleri altında yüzünü saklamakta olan Silvia, ona doğru eğilerek, çekingen fakat net bir sesle:

— Sizi çağıran Philippe de Ponthus değildir... Haydi, çabuk gidiniz ve iyi bir koruyucu olunuz. Zira Leonor tehlikede... Hem de ölüm tehlikesinde, anlıyor musunuz?... Belki de ölümden beter başka bir tehlike... Zira sizi Leonor'un yanına çağıran, ölmüş olandır. Utanç ve ıstıraptan ölen!... Juan Tenorio'nun korkunç ihtirasından ölen...

Sizi çağıran, Leonor'un kız kardeşi Christa'dır!...

Birkaç dakika sonra Clother de Ponthus aceleyle Beyaz-Evden ayrıldı. Arronces konağına doğru yürüdü. Kılıcını cesaretle sıkıyordu...

Ponthus'ün kılıcını... Kendini aşk gibi, hak gibi, ölümden de daha kuvvetli hissetmekteydi. Savaş çılgınlığı varlığını sarmıştı.

III

POLYGAMI, (*) ASILMA CEZASINI GEREKTİREN BİR OLAYDIR

Şimdi müşkül bir durumda olan Jacquemin Corentin'e bir bakalım. Birçok kusurlarına rağmen —ama hey Allahım, kimin kusuru yoktur ki?— bize sempatik bir yaratık olarak görünmektedir.

Jacquemin Corentin:

«— Bir hücrede insan ne yapar? Yahut neler düşünebilir?» diye içinden geçiriyordu. «Bu karanlık ve rutubetli dört duvar arasına kapatıldığımdan beri aklıma bir sürü fikir gelmesi ne şaşılacak şey!»

Corentin hapse giren insanların —bunlar ister bir cinayet işlesinler, ister bildikleri korkunç hakikatleri söylemek cesaretinde bulunsular, çünkü hepsi aşağı yukarı aynı anlama gelir— garip bir şekilde filozof olduklarını anladı.

Dünyanın hiç bir yeri bu işe böylesine uygun değildir. Jacquemin Corentin'i de bu hale getiren Petit Chatel'di. Yer altından on beş basamak aşağı, tavana yakın demir parmaklıklı ufak pencereden sızan cılız ışığa sitem dolu gözlerle bakarak içini çekerti.

Bazen de coşar: «Demir parmaklıklar! Demir cellâtlar! Burada

(*) Çok kadınla evlenme.

ne yapıyorsunuz? Hüriyetle, havayla, boşlukla, hayatla, bir zavallı polygami yapan adamın arasına ne diye giriyorsunuz?... Zira saklayacak değilim ama polygami yapmayı düşünüyorum!... Bütün düşüncelerim bu merkez etrafında dolaşüyor. Tıpkı bir gece keleşinin ateş etrafında uçuşması gibi... Ama hay Allah, benim polygami ile ne ilgim var? Benden ne istiyorlar? Polygami yapan kim? Ben kimim?»

Zavallı delikanlı bir taraftan kuru ekmek parçalarını gevelemeye çalışırken Deviniere hanındaki nefis kekleri hatırlıyordu.

Yumuşak pastalar, tuzlamalar ve Gregoire ustanın mahzenden getirdiği tozlu şişeler içindeki yılanmış şaraplar... Bu hayalle büyük bir susuzluk duyarak gözlerini kapadı, testisini kaldırarak bir yudum içti. «Usta Gregoire'in mahzenini bilirim, diye söylendi. Belki de Fransa'nın en iyi mahzenidir. Üçüncü sırada nefis Bourgogne şişeleri sıralanır... Bununla beraber, galiba ben birinci sırada olan Saumurois'ları tercih ediyorum.» Testisine karanlık bir bakış ve nefretle baktı. Sonra gözlerini kederle burnuna doğru şaşılaştırarak:

— Eğer polygami yapmışsam, beni mutlak ölüm cezasına çarptıracaklardır. Çünkü kanun bunu gerektirir. Her polygaminin sonunda mahkûm eden bir hâkim, asan bir cellât bulunur. Ama çok ince düşünülecek olursa, acaba polygami bu kadar kötü bir şey mi?»

Corentin ayağa kalkarak hücrelerini arşınlamaya başladı.

— Her şey hazır, dedi. Beni ne diye asmak istiyorsunuz? Çünkü polygami yaparak bir çok kadınlarla evlendim değil mi? Ama ya polygaminin iyi ve şerefli bir şey olduğunu ispat edersem? O zaman polygami yapanı nasıl suçlarsınız? Tabii suçlayamazsınız!... Ölüm sehpası önüne götürerek yerde mükâfat vermeye kalkarsınız.

Ama ben mükâfat istemiyorum. Polygaminin yüzünden hak edeceğim bütün mükâfatlara karşılık bana sadece şu kapıyı açınız ve beni şerefli bir şekilde Deviniere hanına götürünüz.

Ne diyordum? Hattâ beni oraya götürmenize bile lüzum yok, yalnız gidebilirim. Çünkü yolu çok iyi tanımaktayım.

Jacquemin Corentin muhayyel hâkimlerin önünde derin bir şekilde saygıyla eğildi. Geniş bir tebessüm dudaklarına yayıldı. Sanki hepsini ikna etmişti. Sonra kapıya doğru yöneldi...

Mucize! Bu kapı aynı an açıldı!...

Bir meşaleden dökülen cılız ışık karanlık koridoru şöyle böyle aydınlatıyordu. Bu aydınlıkta da yüzleri örtülü dört silâhlı adam, asırlar boyunca aynı vazifeyi gören, başka adamları ölüme götüren adamlar vardı...

Şefleri:

— Yola! diye haykırdı. Dostum, gel hakkında verilen hükmü dinle.

Jacquemin Corentin ateş gibi yanan alnı üzerinde elini gezdirdi. Zavallı şeytan az önce kurmuş olduğu hayallerin sarhoşluğundan bir anda ayılıvermişti.

— Ne hükmü? diye kekeledi.

Bahtsız başka bir şey söyleyemedi. İtile kakıla, sırtına yumruk, dizlerine tekme, kollarına dipçikler yiyerek büyük bir salona sürüklendi.

Bu büyük salonun ortasında bir masa etrafında oturmuş siyahlar giyen bir çok adamlar vardı.

Öbür köşede, bir tahta parmaklık arkasında, vakit geçirmek için gelmiş olan on iki kişi kadar işsiz ayakta durmaktaydı.

Bu Jacquemin Corentin'in hâkimler önüne dördüncü çıkışıydı. Bu seferki hepsinden iyiydi. Çünkü hiç değilse karar alınacak, neyse çilesi ona katlanacaktı.

Masa önüne itilerek bırakıldı. Arkasında dört nöbetçi bekliyordu. Jacquemin gözlerini kaldırdı, siyahlar giymiş adamlara ve hâkime baktı. Hepsi kendisine sabit ve ciddi bir şekilde bakmaktaydılar.

Belki de bu yüzlerce biraz merhamet arıyordu...

Hepsi birbirlerine doğru eğildiler... Gülümsediler!...

Hepsini saygıyla selâmlayarak eğildi.

Siyahlı bir adam ayağa kalkarak:

— Susunuz! diye bağırdı.

Aynı an Corentin omuzları arasına arkasında duran adamlardan sert bir yumruk yedi.

— Fakat konuşmuyorum ki! dedi Corentin.

Mübaşir yeniden:

— Susunuz! diyerek masa arkasına çekildi. Az sonra resmî bir şekilde:

— Konuşunuz! diye bağırdılar.

Corentin kendisine hırslı bir kedi gibi bakmakta olan mübaşire doğru şaşî gözlerle bakarak sustu. Bu basit bir ihtiyattı.

— Demek konuşmayı reddediyorsunuz?

— Efendimiz, diye Corentin kekeledi, aksine, çılgınca bir konuşma arzusu içindeyim.

— İyi öyleyse. Sizi dinliyorum. Zira bütün mahkûmlar haklarında verilen hükmü dinlemeden önce kendilerini korumak hakkına sahiptirler. Polygami yaptığınız söyleniyor. Buna ne dersiniz?

Jacquemin birden ilham bulmuş gibi kuvvetli ve berrak bir sesle haykırdı:

— Size sadece polygami yapmadığımı söyleyeceğim.

— Bu kesinleşmiştir ama, iki defa evlendiğiniz tespit edildi. Biri İspanya'da Grenade şehrinde, diğeri de bu şehirde.

Corentin zaferle:

— Ama efendimiz, bu polygami değildir!

Hâkim:

— Nedir öyleyse? diye homurdandı.

— Efendimiz bigamidir! (*)

Hâkimler birbirlerine baktılar. Garip şey ama doğrudu. Olay ilgiyle incelenmeye değerdi.

Jacquemin'e daha az sert bakışlarla bakmaya başladılar. Bu yaratık başını cellâttan kurtarıyordu. Konuştular. Eğer bigami iki kişiyle evlenmekse, polygami demek değildi. İki kişi bir çok kişi olamazdı ki!

İşler karışmış, içinden çıkılmaz hale gelmişti. Kanunda bigaminin cezalandırılması için bir madde yazılı değildi. Sadece polygami için bu mevcuttu.

Hâkim:

— Kapınız açıktır, dedi.

Corentin mahcup bir halle:

— Şu halde, gidebilir miyim? diye sordu.

— Kapınız açıktır, dedim. Daha bir sürü görülecek adli işimiz var. Sizininki inceledik ve bize uygun gelen şekli kullanıyoruz. Haydi çabuk olunuz. Söyleyecek başka sözünüz var mı?

— Efendimiz, hakikati söylemek için yanıyorum. Ben değil polygami yapmak, monogami bile yapmadım. Gördüğünüz gibi tek başına bir bekârım. Bu belki de bir kusur ama, hiç evlenmedim. Ne polygami, ne bigami, ne de monogami yapmış bir adamım.

Hâkim başını salladı. Mübaşir asabiyetle ayağa kalktı:

— Susunuz! Mademki size her şey ispat edildi dendi, mahkeme-yi yalancı mı çıkarıyorsunuz? Deli mi oldunuz? Burnunuzun ucundan ötesini göremiyorsunuz!

İkinci hâkim muavini:

— Oh, oh, dedi, aksine burnunun ucundan çok uzakları görüyor, bekâr kalmak istiyor...

Herkes kahkahalarla güldü. Corentin de toplumun fikrini kabul etmek zorunda kalırken kendi kendine: «Ah efendim senyör Louis Tenorio, benim iyi efendim! Hayatım, oğlunuzun beni böyle dehşetlere salması için mi kurtardınız?» diye söyleniyordu.

Mübaşir hâkimin işareti üzerine:

— Celse kapanmıştır, kararı okuyoruz, dedi.

Yirmi dakika süren okumayı Jacquemin kulaklarını dört açarak dinledi. Bu kulaklar zaten yeteri kadar büyüktü. Kâh sağ kulağını, kâh sol kulağını, kâh ta ellerini arkasına götürerek ikisini birden okuyan adama doğru uzatmaktaydı. Ama boş!... Hım hım sesli hâ-

(*) İki kadınla evlenme.

kimin sözlerinden doğru dürüst bir şey çıkaramıyordu. Her iki kelimde bir kulağına net olarak bir tek söz, polygami, çarpmaktaydı. Neticede, anlayabildiği, yahut ta anlayabildiğini zannettiği şeyleri şu şekilde hülâsa edebiliriz:

1. Jacquemin Corentin isimli şahsın, korkunç ihtirasını doyurmak için, iki kere evlenme imkânını sağlamak amacıyla iki isim kullandığı meydana çıkmıştır. Bunlardan biri, İspanya'da yaşadığı süre Juan Tenorio'dur. Fransa'da kaldığı zamanlar ise kont Jacquemin Corentin adını taşımaktadır.

2. Juan Tenorio adını kullanırken asil İspanyol kadını Silvia ile evlidir. Bu evlenmeyi Silvia'nın yazılı bir mektubuyle tesbit ettik.

3. Kont de Corentin adı altında ise Paris'te Denise isimli bir genç kızla evlenmiştir. Bu da genç kızın annesi madam Dimanche tarafından şahsen tekrarlanmıştır.

4. Bu şekilde Jacquemin Corentin dili koparılmaya ve sağ eli kesilmeye mahkûm edildi. Dilinin koparılması her iki kadına bütün mukaddesatı çiğneyerek yalan yere sadık kalacağına yemin ettiği içindir.

Sağ elinin kesilmesine gelince, bu da iki ayrı kilisede mukaddes defterlere yalancı isimler yazdığı için.

Bundan sonra, Jacquemin Corentin teşhir direğinde on iki saat halka gösterilecek. Daha sonra da asılacak.

5. Bununla beraber, akli melekelerini kaybettiği ve ne yaptığını bilmez hale geldiği görülmektedir. Şu halde dilinin koparılması ve elinin kesilmesi affedilerek sadece Croix-du-Trahoir direğine yakasından asılmasına karar verildi. Bu şekilde, kendiliğinden ne zaman ölürse o vakit ölecektir.

Hâkimler çekildiler.

Orada toplanmış birkaç kişi biraz daha oyalanarak ilgisiz bir şekilde dâvayı münakaşa ettiler. Bütün bunlar on beş dakika kadar sürmüştü.

Jacquemin Corentin kendisini getiren adamlar tarafından hoyrat darbelerle yeniden sürüklendi. Bu adamların ikisi önden gitmekteydi. Birisi baştan aşağı siyahlar giymişti. Diğeri de kırmızı.

Siyahlar giymiş olanın kafası bir tilkiyi andırmaktaydı.

Ara sıra:

— Kralın adalet meydanına! diye bağırırmaktaydı.

İkincisinin yüzü buldok köpeği gibiydi. Bu da cellâttı.

Jacquemin Corentin dışarı çıkınca «Dehşet ve sıkıntı dakikalarının yaklaşmış olmasına rağmen» aydınlık semayı büyük bir sevinşle seyretti. Taze havayı lezzetle içine çekti.

Siyahlı adam yeniden:

— Kralın adalet meydanına! diye haykırdı.

Bir sokak satıcısı:

— Çörekler! Taze ve sıcak çörekler! Çörek isteyen var mı? diye bağırıyordu.

Satıcının iştah açıcı çığlığını Jacquemin işitti. Ateşli gözleri, kederli burnu hasretle ona doğru döndü. İçini çekti. Çünkü çörekleri öylesine severdi ki güzel kokularını burnunu çekerek içine sindirirken Croix-du-Trahoir direğine doğru, ölüme doğru yürüyordu.

Bütün bunlar bir öğleden sonra, Clother de Ponthus'un (Geliniz) kelimesi yazılı mektubu alıp Arronces konağına doğru yürüdüğü zamana rastlar.

IV

CROIX-DU-TRAHOIR DIREĞİ

Greve meydanı yakınında yükselen Croix-du-Trahoir direği Paris'in merkezinde olup Halle'e kadar çok insan tarafından ziyaret edilir.

Kalın tahta bir kaide üstünde altı kadem yüksekliğindeki direğe cezaya çarptırılan insan bağlanır ve topluma gösterilirdi.

Jacquemin Corentin işte buraya getirildi. Arkasında bir sürü meraklı insan bağırarak onu takip etmekteydi. Platforma varıp direğin önünde durunca sesler işitmek için bağlı ellerini kulaklarına doğru götürerek hiç bir şeye bakmamak, duymamak istiyordu.

Omuzlarına vurularak tahta kütüğün üstüne oturtulduğunu hissetti. Bu kütükte mahkûmların başları cellât tarafından kesilirdi.

Direğe herkesin okuyabileceği bir şekilde yazılan, mahkûmun ceza çekmesini gerektiren kâğıt asıldı. Bu da tek kelimeden ibaretti: Polygami.

İşini bitiren cellât uzaklaştı. Teşhir direğinin altında bekleyen nöbetçiler ağır adımlarla bir aşağı bir yukarı yürüyerek görevlerini yerine getiriyorlardı.

Kalabalık dağıldı.

Ama her an etrafında yeni bir grup toplanıyor, yazıyı okuduktan sonra kahkahalar atarak ona bir sürü kaba sorular soruyorlardı. Sorular hep aynıydı. Ve o hiç birine cevap veremiyordu.

Akşam oldu. Karanlık gece Paris üzerine indi.

Teşhir direği Croix-du-Trahoir yavaş yavaş gölgeler tarafından yutuldu. Jacquemin bir sesle irkildi. Hiddeti çoğalarak sefaleti içinde, daha da sefil ve alçaltıcı duruma düştüğünü hissediyordu.

Alaycı, sarhoş, çok iyi tanıdığı bu ses ona:

— Hakiki mi? Değil mi? diye seslendi.

Hırsla:

— Ne?

Haydi, dedi ses, söyle. Tam zamanı. Belki de hiç söyleyemeyeceksin. İtiraf et ki takmadır...

— Ne? diye Jacquemin uludu. Ne demek istiyorsun?

Cehennemî kahkahalar etrafa yükselirken Bel-Argent Corentin'e kabil olduğu kadar yaklaşarak nöbetçilere:

— Siz belki de hakiki zannediyorsunuz değil mi? Ama ben onu elledim ve sizi temin ederim ki takmadır!

Corentin kudurmuş gibi:

— Sahte! diye bağırdı.

— Ah! Demek sahte olduğunu itiraf edyorsun!

— Hayır! Senin sözlerinin sahte olduğunu söylüyorum haydut herif!..

Bel-Argent cevap vermedi. İki nöbetçi ile hareketli bir pazarlığa girişmişti. Önce onların kesin bir şekilde reddettiği teklifi tekrarladıkça, askerler yavaş yavaş yumuşadılar.

Nihayet içlerinden biri:

— Gece kâfi derecede karanlık... Sonra etrafta kimse de yok...

— Öyleyse tamam... Çabuk olunuz, dedi öteki.

Bel-Argent en yakın meyhaneye doğru koştu. Onlara büyük bir şişe şarap içirecekti ama Jacquemin Corentin'in de içmesi şartıyla.

Jacquemin Corentin üstüste yuvarladığı iki bardak şarabın tadını harikulâde buldu. Bu arada Bel-Argent:

— Ne zaman asılacaksın? diye sordu.

Corentin acınacak bir şekilde:

— Yarın sabah, saat sekizde, dedi.

— Kötü saat! Kendini saat sekizde astırmak fikri de nereden aklına geldi? Bu Deviniere hanında en iyi yemeklerin bulunduğu saatır! Sekizde! —Dağınık saçlı kafaşını kaşıyarak devam etti— eğer gündüz olmaşa, altı kişi bile olsalar ziyanı yoktu. Nasıl olsa etraf ta تنها...

Corentin nefes nefese:

— Ne demek istiyorsun?

Bel-Argent sert bir şekilde:

— Hiç. Allahaismarladık. Demek polygamî yaptığın doğru? Mu-hakkak ki diğerinden çok hakikidir...

Jacquemin hiddetle:

— Diğer ne?

— Hiç. Allahaismarladık. Doğru, senin polygamî yapabileceğin aklıma bile gelmezdi!..

Bel-Argent yeniden merdivenlerden inerek dudaklarında bir ısıklık, karanlık gece içinde kayboldu.

Coretin yalnız kaldı. Yol ağzı ıssızdı. Gece daha da koyulaşmıştı. Nöbetçilerin yaktığı iki fener aydınlığında teşhir direği hayal meyal farkedilmekte, darağacı ne olduğu belirsiz bir şekil halinde yükselmekteydi. Hava soğuktu. Jacquemin titriyordu. Kendi kendine: «Ben buraya bağladıkları zaman henüz öğle olmuştu. Ve yine burada on iki saat durmak zorundayım. Demek ki gece yarısı beni buradan tekrar alacaklar ve hücreme götürecekler. Oradan yeniden yakamdan şu koca direğe asılıp ölümü beklemem için buraya getirecekler.» diyordu. Ürperdi... «Bu siste dondurucu!» diye düşündü. Gece yarısı olmasını bir an önce istiyorum. Hiç olmazsa hücrem daha sıcaktır... Ölüm gelinceye kadar... demek artık hayatımın sonu yaklaştı... Oh tatlı efendim Louis Tenorio!. Benim iyi efendim. Bir kere daha para vererek zavallı hayatımı neden satın almıyorsunuz? Neyse, elveda demeliyim... Yahut ta şu serseri Bel-Argent'nin dediği gibi Allahaismarladık... Ama ne olursa olsun bana içirdiği şarap iyiydi. Bunu inkâr edemem... Allahaismarladık hayat, iyi şarap, hava, ışık, aydınlık... Allahaismarladık küçük, güzel, iyi kız... Çok kısa bir zaman için gördüğüm, belki de ölümü daha acı bir şekle getirmek için olacak, sevdiğim Denise... Allahaismarladık!»

Bunları düşünerek, biraz da filozofça, kaderin haksızlığına lânetler ediyordu. Zavallı Jacquemin Corent'in birkaç damla gözyaşının yanaklarından süzülmesine mâni olamıyordu.

*
*
*

Bel-Argent teşhir direğine kadar çıkarak Corentin'i kızdırdığından dolayı çok memnundu. Yaradılıştan sakın tabiatlı olan koca burunluyu çileden çıkarmıştı.

Kendi kendine: «İyi, diyordu, bu ona büyük bir iştah verdi, şarabı nasıl içiyordu! Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, hâlâ gülmek istiyorum!... Yarın sabah olsun, zavallı şeytanın boynuna çuval ön-lüğün nasıl geçirildiğini görmeye gideceğim. Cellâdın o koca burun üzerinden çuvalı geçirirken ne kadar sıkıntı çektiğini görmeye gideceğim.»

Muhakkak ki Jacquem'inin asılması Bel-Argent'a harikulâde bir eğlence olarak görünmekteydi. Bünyesinde acıma diye bir his mevcut değildi. Hattâ şunu söylemek lâzım ki, Corentin'in yerinde kendisi olsaydı bile olayı aynı ilgisizlikle karşılayacaktı. Çünkü ne hayattan ne de ölümden korkan tiplerdendi. Bel-Argent neşe için de An-Marchand meyhanesine daldı.

Bu meyhane France-Bourgeois sokağı üzerinde (Hırsızlar Sokağı) basit bir yerdi.

Masa üzerine gürültüyle bir ekü fırlattı. Yirmi baş ta doğruldu. Yirmi çift ateşli göz bu beyaz paraya dikildi.

Bel-Argent:

— Bayram yapmam lâzım! diye haykırdı. Bu benim son param!

Ve boş para kesesini gösterdi. Bu şekilde güvenini sağladı. Çünkü her şeyin çok kısa bir zamanda kötüye döneceğini bilirdi. Çevresindeki serseri insanlar kesesini dolu zannederlerse hali dumandı.

Bel-Argent kurulduğu masa başında iştahla yiyip içmeye başladı. Birdenbire kuvvetli bir küfür savurarak kahkahayla güldü.

— Aklıma bir şey geldi!... Adını bilmediğim şerefli babamın ölüsü üzerine yemin ederim ki harikulâde bir fikir... Bu kadar güleceğimi aklıma bile getirmezdim!... Çünkü hayatımda böylesine gülmedim...

Gözlerini kaldırarak kendisini çevreleyen serseri güruhuna baktı. Darağacında asılmaya lâyık iki surat üzerinde durdu.

Eliyle işaret ederek onları yanına çağırdı ve birlikte içmeyi teklif etti. Adamlar daveti hevesle kabul ettiler. Bu semtte bu gibi şeyler öyle nadirdir ki!...

Son şerefli ekü, iki dolu bardak halinde sofrada yer aldı. Hepsi birden bardaklarını kaldırarak bir hamlede boşalttılar.

Ziyafeti veren ciddi bir sesle:

— İsmim Bel-Argent'dir, dedi.

Yüzünde bıçak yarası izi taşıyan adam:

— Benimki de Pancrace-a-la-Cicatrice, dedi.

Aynı zamanda burnundan kulağına kadar çekilen ve bir yanağını ikiye bölen korkunç bıçak yarasını gösterdi.

Diğer adam:

— Benimki de gözünde soğukluk olmayan Lurot, dedi.

Bunların ikisi de zeki, kendilerine göre anlayışları olan kaba dayılardı. Hiç bir zaman, hiç bir şeyin bedava teklif edilmediğini bilirlerdi. Birisi onlara para mı teklif etti, işin ucunda kellelerini tehlikeye koyacak bir çarpışma var demekti.

Bel-Argent geniş bir tebessümle:

— Kuzularım, dedi, göreceğiniz iş iki gümüş ekü değerinde. Ama ben size kardeşçe pay edeceğiniz üç altın ekü vereceğim. Kabul ediyor musunuz? Öyleyse yürüyelim. Kabul ediyor musunuz? İyi geceler. Ayrılabiliriz. Burada bu işi teklif ettiğim paranın yarı fiatına yapacak on arkadaş var...

Yüzü yaralı adam:

— Önce dükaları göster, dedi.

Gözünde soğukluk olmayan Lurot:

— Yapacağımız işi bize anlat.

Bel-Argent:

— Dükalara gelince, size borçlu olacağım. Yani sözüme güvenin, sonra vereceğim...

İnanılmayacak şey ama, hakikatti. Bel-Argent'nın teklifi ne hayret ne de güvensizlik uyandırdı. Hattâ en küçük bir çekingenlik bile vücuda getirmedii.

Sadece Lurot sordu:

— Ne zamana kadar bekleyeceğiz?

— Yarın akşama kadar. Çok mu?

— Hayır. Makul bir teklif.

— Dükaları buraya getirip size vereceğim. Eğer bir mâni çıkar da gelemesem, bir gün gecikecek olursam paranıza bir gümüş ekü zam yapacağım. Bu en fazla üç gün sürebilir. Bu zaman sonunda da beni göremezseniz, bilin ki ölmüşümdür. Tamam mı?

Haydutlar çekinmeden:

— Tamam, dediler.

Lurot:

— Şimdi söyle, kimi öldüreceğiz?

Bel-Argent:

— Geliniz, dedi, size olayı anlatacağım...

Dar bir dehlizden sokağa çıktılar. Zira Ateş-Söndür saati çoktan geçmişti. On dakika sonra Croix-du-Trahoir direği yakınına gelmişlerdi.

O an saat on biri çaldı...

Jacquemin Corentin titriyordu.

— Gece yarısı hiç olmayacak galiba! Bilmiyorum, sis yüzünden mi, polygamiden mi, yoksa yarın sabah asılacak olduğum darağacının çok yakınında bulunmam yüzünden mi bu kederli gecedeki kadar üşüdüğümü hiç hatırlamıyorum. Soğuk iliklerime kadar girdi.

**

Üç yol hırsız yapacakları iş ve hareketi birkaç kesin cümle ile kararlaştırdıktan sonra Croix-du-Trahoir direğine geldiler.

Daha uzaktan birçok ışıklar görerek oradaki devriyenin çoğaltıldığını anlamışlardı. Yirmi adam kadar vardı. Bu kalabalıkla üç kişinin başa çıkması imkânsızdı.

Birz daha yaklaştılar.

Belirsiz, ele geçmez gece kuşlarıydılar sanki. Hırs içlerini kemi-riyordu. Bel-Argent için güzel eğlence kayıplara karışacağı gibi iki serseri için de dükaların hayali kaybolmaktaydı...

Gözlerinin parlaklığı dövüş isteklerini açığa vuruyordu. Teşhir direği dibindeki nöbetçiler ısınmak için ellerini uğuşturuyor, ayaklarını yere vuruyorlardı. Zavallı Jacquemin Corentin'den maada çeşitli konular üzerinde konuşmaktaydılar.

Uzakta bir kilisenin çanı on biri vurdu.

Devriye şefi:

— İsterseniz şu sefili gözelim artık!... Onu hücreesine götürelim. Sonra kötü bir şekilde gülerek ekledi, hoş yaşayacak o kadar az zamanı kaldı ki, burada da bütün bütüne bırakabiliriz...

İki üç asker platforma yürüyerek merdivenleri çıkmaya başlamışlardı ki, uzaklardan:

— İmdat, yetişin öldürüyorlar!... Hırsızlar!... diye sesler işitildi. Bu seslere küfürler, hırıltılar ve kılıç çarpmaları karışmaktaydı.

Devriye şefi:

— Çabuk, koşun, sesin geldiği tarafa doğru... Siz ikiniz burada kalın... Çabuk.

Bütün devriye karanlıklara doğru koştu. Teşhir direği dibinde şimdi sadece iki nöbetçi kalmıştı. Onlar da gözlerini iri iri açmış karanlıklar içinde bir şeyler görmeye çalışıyorlardı.

Birden yıldırım onların üzerine düştü. Karanlıktan bir şeyler fırladı. İnsan mı, şeytan mı, ne olduğunun farkında değillerdi. Aynı an, iki zavallının alınlarına ağır yumruklar indi...

Belki de bir baca devrilmiş, yahut ta gök yarılmış taşlar iniyordu kafalarına sanki...

Aslında ise bunlar meyhanedeki serserilerin yumruklarıydı. Böyle kritik anlarda insanı kendinden geçirecek yumruklar atmasını öyle iyi biliyorlardı ki... Bir an sonra, üçüncü gök taşı, üçüncü yıldırım karanlıklardan çıkarak teşhir direğinin merdivenlerini tırmanmaya başladı.

Bel-Argent bıçağıyla Jacquemin Corentin'in iplerini keserken:

— Bana bu şaşkın burnunla böyle bakmaktan ne zaman vaz geçeceksin? Yürü bakalım, daha hızlı Polygam!

Jacquemin şaşkın, dehşete düşmüş, başına gelenlerden hiç bir şey anlamamakla beraber uyuşuk bacaklarıyla birkaç adım attı. Sonra biraz daha kuvvetle üç kurtarıcısını takip etti.

Ama Croix-du-Trahoir'dan iyice uzaklaştıklarında, emin bir yere gelmişlerdi ki Jacquemin kendini bırakarak bayıldı.

Lurot:

— Önemi yok, dedi.

Pancrace:

— Her idamdan kaçışımda ben de böyle olurdum. Ama kısa sürer. Çabuk ayılır.

Bel-Argent:

— Hırsız var diye haykırmak fikri çok güzeldi, diyerek kalçalarını tutarak gülüyordu ama Lurot ile Pancrace böyle şeylere neden güldüğünü anlamadan:

— Bu da önemsiz bir şey, dediler, bu herifler yollarda her an

hırsızlar dolaşır zannederler. (Hırsız var!) diye bağırdın mı hemen o tarafa koşarlar. Asıl mesele nöbetçilere indirilen yumruklardı.

— Doğru, dedi Pancrace. Bu nöbetçilere oynanan eski bir oyun. Yeter ki darbenin yerini iyi tayin etmeli.

Bu şekilde bazı fikirler yüüttükten sonra Jacquemin Corentin'in üzerine eğildiler. Kendi karakteristik usulleriyle, biraz tartaklama ve nefes vermeden sonra Jacquemin ayağa kalktı. O an kilisenin çanı on ikiyi vurdu.

Corentin:

— On iki, diye mırıldandı. Hücreye girme saati.

— Nöbet saati! dedi Bel-Argent alayla.

— Hırsızların saati! diye sadelikle ekledi Pancrace.

Gözünde soğukluk olmayan Lurot vahşi bir meydan okumayla:

— Cesurların saati! dedi.

Jacquemin:

— Mösyöler, dedi, beni asılmaktan kurtardınız ve...

Ama üçü birden acaip bir merasim edasıyla:

— Bu aynı zamanda susuzluğu giderme saatidir!, diye sözlerini kestiler. Hiç birinin bardakları boşaltmadan minnet hislerinin açığa vurulmasını istemediği belliydi. Jacquemin anlaşılmasa da bir kötümserlikle omuzlarını kaldırdı:

— Bah! İnsanın parası yokken içmesi yasaktır... Bu susuz kalan ağaçlara yağan yağmurun parasını ödetmeye benzer.

Pancrace hararetle:

— An-Marchand'da veresiye içilir, diye atıldı.

Pancrace: Işık-Söndür saati çaldı...

Lurot düşünceli ve ciddiye:

— Evet ama Croix-du-Trahoir'a çok yakın orası. Fazla bağırılmaz. Şeytanın boynuzlarını kopardık ama onu kızdırmamak yine de ihtiyatlı bir hareket olur.

Nihayet Bel-Argent:

— Beni takip ediniz, dedi. Sizi Temple meydanına çok yakın bir yere götüreceğim. Orada cehennemin bir deliği var ki emrim üzerine istediğiniz kadar veresiye içki içebilirsiniz.

Lurot ile Pancrace merakla:

— Nerede? diye sordular.

— Belg-Argent'da..

— Tamam!.. Yola, marş...

Kulakları tetikte, gözleri alabildiğine açık, gördükleri her gölgeyi koklayarak karanlık dar yollarda ilerlemeye başladılar.

V

DON JUAN'IN KISA GÖRÜŞÜ VE DUYDUĞU HAYRET

— Asılacak mı? diye yeniden Juan Tenorio sordu.

— Hayır, dedi Kont Amori de Loraydon. Yanımda kraldan kolaylıkla aldığım af mektubu var. Ama bunun, tesir kabiliyetimi israf etmek demek olduğunu da bilmenizi isterim. Hem kuzum bu adi adamın boynuna ipin geçmesine ne diye mâni oluyorsunuz?

— Oh! Uşağımın tarafını tutarım, onu muhafaza etmek istiyorum. Aziz kontum, Jacquemin asıl beni dünyada yapayalnız bırakacağını düşünerek boynuna ip geçmeden evvel ölür. Çünkü biliyorsunuz, o benim ruhumu kurtarmak için bir savaşa girmiş bulunuyor. Bu sevaplı işi tamamlaması için onu neden hayatta bırakmamalı?

— Kâfi, kâfi... Artık bu bahsi keselim. Yarın uşağınız size iade edilecek. Chatelet valisine haber verildi. İşte bu hayvanın hayatını kurtaracak ve ona hürriyetini iade edecek mektuplar. Onları siz alınız. Ben ne yapayım... Şimdi Leonor'un saati çalacak, onu düşünmeli. Hazır mısınız?

Leonor'un saati! Bu kelimedede ne olduğu bilinmeyen uğursuz bir şeyler saklıydı!

Panrace:

— Hırsızın saati! demişti.

Bu sözler Juan Tenorio'nun Deviniere hanındaki odasında geçmekteydi. Don Juan odada durmadan dolaşıyordu. Sonra bir koltukta oturmuş ve kendisini karanlık bir sabırsızlıkla seyreden Loraydon'un önünde durdu.

— Oh kadınlar! dedi. İzlerinizde ne de çok ıstırap, kin ve uğursuzluk bırakıyorsunuz! Ne yapacağız kont? Her şeyin güzel ve gülümser olduğu bu yer yüzünde ya bir ihanete uğrarsak? Gidiyoruz, geliyoruz, dehşet salan meteorlardan farkımız var mı bizim? Yaşamak için başkalarını öldürüyoruz, hareketlerimizle ölüm saçıyoruz. Hiç bir zaman tanınmıyacak olan mânasız oyuncaklar gibiyiz. Geçip gidiyoruz. İplerimizi çeken, bir kukla gibi bizi oynatan eller var mı? Ele geçmez saadeti yakalamak için çırpınırken onu mahvettiğimizizin bile farkında değiliz. Ayaklarımızın altında boş bir buğu var sanki... Neye bastığımızı göstermiyor bize. Bir gün yaşayan bahtsız böcekler gibi bizim de ömrümüz kısa! Keder dağıttığımızı bildiğimiz halde başka türlü hareket etmeye gücümüz yetmiyor, kendimizi koruyamıyoruz... Sonunda da kederi kucaklamaktan, boşuna çaba sarfetmekten yorgun, hayatımız tükeniyor ve karanlık hiçlik okyanuslarında kayboluyoruz...

Kont, aziz kont, ah ölmeyi öyle istiyorum ki!... Ne diye beklemeli? Birkaç sene... Yahut ta belki birkaç saniye?...

Kont Loraydon birden bire ayağa kalkarak mantosunu omuzlarına attı.

— Allahaismarladık Juan Tenorio! İstedığınız gibi ölebilirsiniz ve gözyaşlarınızı da şimdiden kendi ölünüz için istediğiniz kadar akıtınız. Bana gelince, ben mesudum. Yani benim hayatım temin edilmiştir. Leonor d'Ulloa'nın yolculuğunda size güvendiğim için yanıldığımı anlıyorum. Bu seyahatle de ben yalnız başıma meşgul olabilirim. Allahaismarladık!

Don Juan alayla gülümseyerek devam etti:

— Benim çılgınca sözlerime şükrediniz kont. Zira farkında bile olmadan, zamanın ağırlığını duymadan gece yarısını ettiniz. Beklemeniz lâzımdı.

Şu halde bana teşekkür edin ve çıkalım .

İçine çelik zırhını, sırtına da kalın mantosunu giydi. Sağlam kılıcı bir yanından sarkıyor, diğer eliyle de bıçağının kabzasını okşuyordu.

— Leonor'un saati dediniz! Allahaismarladık öldürücü düşünceler, karanlık hayaller, uğursuz ufuklar... Aşkın pembe şafağı Leonor'un yüzüyle aydınlanıyor... Seviyorum! Demek bir kere daha kalbim, hislerim, düşünce ve ruhum, iliklerime varıncaya kadar aşk iksiriyle sarhoş... Oh Leonor, geliyorum... Leonor işte buradayım... Leonor benden nefret et, bir gün daha, yarın beni seveceksin!.. Yarın benim olacaksın...

Sonra birden bire durarak sakın bir sesle:

— Bütün tedbirlerin alındığını söylüyordunuz değil mi kont?

Kont Loraydon kısa bir tonla:

— İplik Fabrikası yolu üzerinde dört kuvvetli atın bağlı olduğu bir araba bekliyor. Orada kralın imzaladığı Monmartre hudut kapısını geçme emrini bulacaksınız. Yine orada yirmi bin altın lira ve silâh bulacaksınız. Dört atlı sizi Monmartre kapısına, Paris'ten çıkıncaya kadar geçirecek. Arronces konağı kapısı önünde de, beklenmedik bir mukavemet yahut ta akılda olmayan bir hücumla karşı dişlerine kadar silâhlı on adam bekleyecek. Konağın hizmetçilerinin kuvvetine karşı on iki kişi olacağız. Zaten evdeki hizmetçilerin ikisini satın almış bulunuyoruz. Onlar da Leonor'un odasında yatan kadınlar. Her şey evlenme için hazır. Nişanlı kız bekliyor. Eksik olan nişanlı delikanlı!

— İşte buradayım! dedi don Juan.

Amauri de Loraydon sert bir şekilde sözünü keserek :

— Bir kere Monmartre kapısını atladıktan sonra Paris'i dolanır ve Touraine yoluna çıkarsınız. Tours'ta da Leonor'la izdivacınızı

kutlayabilirsiniz. Her şey hazırdır. Bir rahip temin edildi orada. Size refakat eden dört adam sizi istediğiniz kiliseye götürecekler.

— Harikulâde! dedi don Juan. Bu dördü hafiye kanunlara göre şahitlik edecekler mi? Amauri de Loraydon'un Leonor d'Ulloa ile evlenmeyi, zaten evli olan Juan Tenorio ile evleneceğini biliyorlar mı? Ama söyleyin bana kont, bu güzel tuzağın son kısmını yerine getirmemiz şart mı?

Loraydon:

— Ne demek istiyorsunuz? diye homurdandı.

— Sizin ve benim menfaatlerime uygun gelen, Leonor'un sadece İspanya'ya kaçırılması değil mi? Onunla evlenmem muhakkak lâzım mı?

Loraydon'un yumrukları sıkıldı. Bakışları kanlandı. Gök gürler gibi mir sesle:

— Lâzım... Hem benim için, hem de sizin için buna ihtiyaç var! dedi.

Don Juan şeytanî kahkahalarından birini atarken içinden kendi kendine: «Polygami! Polygami! Hakikaten seninle işbirliği yapmamı istiyor musun? Evet isteğin bu, öyle anlaşılıyor! Ama ben seni istemiyorum. Ve senin oyununa alet olmayacağım. Boş yere beni cazibenle büyülemek istiyorsun!» diye geçiriyordu.

— Gidelim! dedi Loraydon. Buradan İspanya hududuna kadar gülecek bol bol vaktiniz olacak!

Don Juan birden bire ciddileşerek:

— Gidelim! diye cevap verdi.

Birkaç dakika sonra yoldaydılar. Saat sabahın birine yaklaşıyordu. Temple caddesini geçerek İplik Fabrikası yoluna saptılar.

Don Juan tasasızdı. Hattâ bir nevi kötü sevinç şakaklarını vurmaktaydı. Bu bir macera sevinci değildi, bilinmezliğin ürpertisi değildi...

Sertlikle, günah işlemenin hafifliği, sorumsuzluğu, avare ruhların düşebileceği yaklaşan tehlikeye atılmanın zevkiydi.

Loraydon tetikteydi. Temple caddesini geçince bir kere daha arkadaşına döndü. Bel-Argent'nın meyhanesi önüne gelmişlerdi.

— Zannedersem bizi takip ediyorlar, diye mırıldandı. Kılıçlarımızı çekmeye hazır bulunalım. Işık-Söndür saatinden sonra bütün Paris sokakları serserilerle dolar.

Don Juan arkasına baktı. O da bazı gölgeler farkeder gibi olmuştu.

Ama alayla:

— Bah, dedi, kılıcınızı rahat bırakın.

Bu sözleri söylemişti ki, birden durdu. Birkaç adım arkasında

boru gibi bir burundan çıktığı belli olan aksırma karanlık gecede aksetti.

— Oh, dedi Don Juan, bu trompet çalar gibi çıkan aksırığı da tanımazsam şeytan beni sağır etsin!...

Eline bıçağını almış olan Loraydon:

— Yürüyün! dedi.

İkinci bir aksırık gecenin sessizliğini bozdu. Kısık sesle küfürler işitildi.

Don Juan titredi:

— O mu? diye yine mırıldandı. Bir trompet gibi aksıran onun burnundan başka dünyada burun tanımıyorum. Onunkidir bu? Ama nasıl olabilir? Hapiste değil mi? Ve elimdeki af kâğıdını oraya götürüp onu kurtarmasam asılacak...

Loraydon:

— Yürüyelim, diye uludu. Cehennemin bütün şeytanlarının gözü kör olsun!

Don Juan bu emre itaat etmek üzereydi ki etrafta akisler yaratıp uyuyan sokağı sarsan üçüncü aksırıkla yerine mışlandı. Ve:

— Jacquemin! Cehennemlik Corentin! diye bağırmaya başladı. Bu saatte sokaklarda ne arıyorsun? Cevap ver, polygami suçlusu! Kudurmuş soyguncu! Trompet burnunla Paris burjualarını ne diye uykularından uyandırırıyorsun? Millet kendini Son Hüküm Günü trompetleri karşısında sanacak!

Loraydon:

— Canı cehenneme! diye uludu. Deli mi oluyorsun Juan Tenorio?

Ama Juan Tenorio cevap vermedi. Kulaklarını açmış, sokağın karanlık bir köşesine dikkatini vererek söylediği sözlerle cevap bekliyordu.

Boğuk bir darbenin arkasından yeni bir aksırık, daha az sesli, daha çok ıstırapla dolu olarak aksetti. Sonra sokak dondurucu bir sessizliğe gömüldü.

Don Juan kararsızlık içinde:

— Onun olması imkânsızdır, diyordu. Bir hapishane hücresinde kapalı çünkü. Ama bu dünyada Corentin'in burnuna eşit ikinci burnun olması da imkânsız! İşte bana son derece şaşılacak şey olarak bu görünüyor...

Loraydon ümitsiz bir sesle:

— Yürüyelim, diye tekrarladı, bu Leonor'un saatidir.

— Evet, diye titreyerek homurdandı don Juan. Yola.

Birkaç saniye sonra kont Loraydon'la Juan Tenorio sokağın köşesini dönmüş, İplik Fabrikası yolunu geçmiş ve Arronces konağı

parmaklıkları önüne gelmişlerdi. Don Juan çelik zırhı altında yüreğinin haddinden fazla atmakta olduğunu hissediyord.

Bu tuzak saatiydi... Kaçırma saati...

Bu Leonor'un saatiydi!

VI

PONTHUS'ÜN SAKLI SIRRI

Clother de Ponthus bildiğimiz gibi dona Silvia'nın oturduğu Beyaz-Evden ayrıldıktan sonra acele adımlarla Arronces konağının avlusuna girmişti. Saat sabahın onuydu.

Clother de Ponthusü içeri alan adam mektubu getiren konak kâhyası Jacques Aubriot idi. Yani iddialı mektubunu okuduğunuz kişi.

Beklediği odada genç adam asabiyetle: «Ne yapacağım? ne söyleyeceğim? diye düşünüyordu. Buraya ne yapmaya geldim? Bir saniye sonra kumandan Ulloa odaya girecek. Ona ne söyleyeceğim? Ona bana gönderilen acaip mektubu gösterdiğim zaman beni bir deli zannetmiyecek mi? Bilhassa Juan Tenorio'nun karısıyla konuştuklarımı anlatacak olursam bu kanaati daha da kuvvetlenecek. Öyleyse kumandan Ulloa'ya ne demeli? Buraya ne yapmaya geldim?»

Birden bire titredi.

Yüzü beklenmedik bir ışık vurmuş gibi aydınlandı. Salonda asabiyetle birkaç adım yürüdü. Kendi kendine: «Bunu nasıl da unuttum? Kalbim bu derece şaşkın halde mi? diye söylendi. Arronces konağına zaten gelmiyecek miydim? Bu ölmüş babamın bir emri değil miydi? Birkaç zamandan beri bazı hayaller yüzünden hayatımın meçhul taraflarını aydınlatacak olan sırrı aramayı ihmal ettim. Evet, ama işte şimdi söylenen yere, Arronces konağına geldim. Burada, konağın kilisesinde araştırma yapma müsaadesini kumandan Ulloa'dan istemek için bulunuyorum! Arronces konağı kilisesinin taşları altında annemin resmini, ismini ve hayat hikâyesini bulacağım...

Ve çok yavaş, öyle yavaş ki kendi bile bir mırıltı halinde sesini işitebilecek bir şekilde mırıldandı:

— Mektup! Esrarengiz mektup! Bir kelime, bir emirden ibaret olan mektup: Geliniz!... Leonor d'Ulloa tarafından yazılmış olan mektup...

Hayır, hayır, ne Leonor d'Ulloa, ne de don Juan'ın karısının dediği gibi Crista tarafından yazılan mektup... Hayır, hayır... Mektup bana Philippe de Ponthus tarafından gönderildi!... Philippe de Ponthus, sert bir kelimeyle, bana ihmal ettiğim vazifemi, alçaklığımı hatırlattı... Emrederek çağırdı!

Doğruldu, bir çarpışmaya hazırlanır gibi kılıcının kabzasını kavradı.

— Öyle ya, dedi, mademki Arronces kilisesine gitme emrini aldım!

Misafir odasına doğru yürüdü. Birden bire durdu, kalbi duruverecek gibi çarpmaya başladı.

Bir kapı açıldı...

Leonor gözüktü...

Çevik hareketlerle ona doğru yürüyerek elini uzattı ve:

— Hoş geldiniz senyör de Ponthus, dedi. Bir yabancı gibi siz bekletmiş olduğum için beni affediniz... Konağın kilisesinde dua ediyordum... Kâhya, Jacques Aubriot da duamın bitmesini beklemiş. Onun için gelişinizden biraz geç haberim oldu. Fedakâr hizmetçiler de ne işgüzar oluyorlar!

Clother asil bir sadelik taşıyan eğilişiyle Leonor'u selâmladı. Aslında, Leonor'un yanında bulunduğundan, sesini işittiğinden sevinç içinde uçuyordu.

— Oturunuz, sir Ponthus. Birbirimizi görmeyeli günler oldu. Sizden bahsedelim. Paris'te ne yaptığınızı, neler yapmak istediğinizi bana anlatın...

Ponthus kalbinin derinliğinde gizlice taptığı Leonor d'Ulloa'ya baktı... Ve anladı ki, dünya yüzünde ondan, onun aşkından çok değer verdiği bir şey mevcut değildi. Hattâ babasının kılıcı içinde bulunduğu mektup, Arronces kilisesi taşlarının altında saklı kasa içindeki annesinin hayat hikâyesi bile... Sonra silkinerek kendini kuşatan bu sihirden kurtulmak istedi. Sakin bir sesle:

— Matmazel, dedi, hayatımda alacağım kararları tatbik etmeden önce bir vazifeyi yerine getirmem lâzım. Onun için babanız kumandan d'Ulloa ile görüşmek istiyorum.

Clother Leonor'un açık bir şekilde sarardığını gördü. Belirsiz bir dehşetle karışık keskin bir acı hissetmişti sanki.

Ama, başka bir ses te işitir gibiydi: babasının sesini. Bu ses ciddiydi. «Kasa, Clother! Arronces konağı kilisesini unutma!...»

Yeniden:

— Her şeyden önce buraya gelip babanızla görüşmem lâzım olduğunu düşündüm. Lûtfen matmazel kumandana haber veriniz. Hedefimin ne olduğunu çünkü ancak ona söyleyebilirim.

Leonor ayağa kalktı. Bu güzel yüzün anlatılamıyacak bir şekilde sararmasından endişeye düşen Clother de onu takip etti.

Genç kız bir fısıltı halde:

— Babamı mı görmek istiyorsunuz? diye mırıldandı.

— Evet matmazel, diye Clother kekeledi. Ona bazı şeyleri izah etmem lâzım...

— Demek bilmiyorsunuz?

— Bilmiyor muyum?. Neyi? Ne demek istiyorsunuz?

Leonor kuvvetle içini çekti. Gözleri yaşlarla dolmuştu. Daha kuvvetli bir sesle:

— Sanche d'Ulloa'yı mı görmek istiyorsunuz? diye tekrarladı.

— Evet matmazel... Hem de şimdi... Ne kadar çabuk kabıl olursa...

Leonor:

— Öyleyse geliniz! dedi.

Clother'in elini tutarak yavaşça misafir odasından çıktılar. Bu şekilde ilk defa elele, kaderin karşısına, yeni hayatlarına doğru yürür gibiydiler. Ve her ikisi de birbirleri için yaratıldıklarını bilmiyorlardı... Yine her ikisi de ruhlarının derinliklerinden göklere doğru yükselen sevincin sebebini o an anlamıyorlardı.

Bir koridoru geçtikten sonra Leonor üzerinde haç bulunan bir kapının önünde durdu.

— İşte burası Arronces kilisesi.

Clother:

— Arronces konağı kilisesi !diye ürperdi.

Sonra birbirini takip eden düşünceleri arasında bir şimşek çaktı. Mademki çağırılmıştı, demek kumandan d'Ulloa da haberdar edilmişti. Ve Sanche d'Ulloa şüphe yok ki onu kilisede bekliyordu ve ona:

— Clother de Ponthus, burada annenizin sırrı saklı... Onu beraber arayalım, diyecekti.

Leonor kapıyı açtı... İçeri girdiler... Genç kız canlı adımlarla ilerliyor, onu da çekiordu. Kilisenin ortasına kadar yürüdüler. Ponthus'un sırrının bulunduğu yere kadar...

Clother şaşkın, kendini kaybetmişçesine, kilisenin o kısmının, arayacağı yerin işgal edilmiş olduğunu gördü! Annesinin sırrının saklı olduğu taşların üstüne kocaman mermer bir tabut konmuştu!.

Bu tabut, bu mezar, kilisenin bir çok taşlarını örtmekteydi. —Kilisenin tam ortasındaki taşları— yani Clother de Ponthus'un kaldıracağı taşları... Düz bir kaide üzerine uzatılan tabutun üstünde kumandanın mermer heykeli yatmaktaydı. Uzunluğu yedi kadem, eni de dört kadem olan bu heykel asker elbiseleri giymiş, sert elinde tuttuğu kılıç yanındaydı. Çıplak başı taş yastık üstünde dinleniyordu.

Clother de Ponthus heyecanla, düşünceleri karışıklık içinde, tabutun üstünde yatan bu taş heykele bakarak:

— Kumandan d'Ulloa! diye haykırdı.

Dua etmek için ellerini uzatan Leonor garip bir şekilde sakinleşen sesiyle:

— Evet... Kumandanın heykeli, diye cevap verdi. Sonra diz çökerek tatlı bir mırıltı halinde duasına ağır ağır devam etti.

Clother başını eğmiş bir dindar tavrıyla duanın bitmesini beklemekteydi.

Leonor ayağa kalktığı zaman ise ona bir şey sormaya cesaret edemiyor, dudaklarına hücum eden soruları güç zaptediyordu.

Ama o dokunaklı bir sesle:

— Babacığım, dedi, sir Clother de Ponthus, Arronces konağına sizinle konuşmak için geldi. Konuşsun! Belki de onu işitirsiniz...

— Öldü! diye Clother kekeledi. Kumandan d'Ulloa öldü!

Leonor:

— Paris'e geldiği gün öldü. Handa benim yanıma getirdiğiniz gün.

— Öldü! Acınızı tazelediğim için beni affediniz matmazel. Ama olay beni öylesine sarstı ki!... Kumandan d'Ulloa'yı tanıdığım zaman imparator ordusunun en sağlam ve sıhhatli insanı gibi görünüyordu... Hangi yıldırım bu sağlam bünyeyi yere vurdu? Hangi anı hastalık...

— Bir bıçak darbesi sir Ponthus!

— Kumandan öldürüldü mü?

— Gözümün önünde...

Kısa bir duraklamadan sonra Leonor sözlerini tamamladı:

— Angoulem'de düello ettiğiniz adam tarafından...

— Don Juan Tenorio tarafından mı öldürüldü?

— Evet don Juan Tenorio tarafından.

Clother sertleşti. Gözlerinde bir alev parladı. Eli kuvvetle kılıcının kabzasını sıkıyordu. Don Juan'ın karşısında olmadığına, derhal çarpışamadıklarına içi yanıyordu.

Ama Leonor sesinde aynı iman dolu âhenkle:

— Senyör Ponthus, dedi, sizi babamla başbaşa bırakıyorum. Onunla konuşmak istediğinizi söylemişsiniz. Ben içeride misafir odasında bekliyorum. Sonra size Juan Tenorio'nun babamı nasıl ve niçin öldürdüğünü anlatırım.

Clother derin bir şekilde eğildi, doğrulduğunda Leonor kilise kapısını aşıyordu... Bir an sonra da kayboldu.

O esnada güneşin önünden belki de bir bulut geçmekteydi. Zira Clother de Ponthus kendi kendine kilisenin birden bire neden kararverdiğini sordu. Bakışları mermer şövalyenin sert yüzü üzerinde durdu. Benzeyiş hayret edilecek şekilde kuvvetliydi. İnsana Ulloa'nın kısa bir süre için yatmış olduğu yatağından kalkıverecek gibi bir his veriyordu.

Kalkacak, koca kılıcını çekecek ve ordularına yeni zafer yolları açacak... Clother'in içinde sözle tarif edilemeyecek kadar çetin bir

çarpışma vardı. içindeki üzüntüye acı bir hayal kırıklığı karışmaktaydı.

Taşlar altında aile sırrını saklayan demir kasayla aralarına bir mânia gibi dikiliveren mermer tabuta gizli bir hiddet duyuyordu.

Hareketsiz, kaskatı, kumandanın heykelini incelerken: «Senyör Ulloa, diye mırıldandı, senyör Ulloa, istirahat etmeniz için neden burasını seçtiniz? Başka yer değil de, neden burası? Hayatımın sırrını burada aramam için babamdan emir aldım. Senyör Ulloa, bütün ağırlığınızla demir kasanın üzerinde yatıyorsunuz! Demin kasada kilitli bulunan annemin resmi, şimdi iki mezar altında kaldı. Ne yapmalı? Ne yapabilirim? Kızınızdan sizi rahatsız etme iznini alabilir miyim? Bir saat için, sizi biraz ileri itebilir, yerinizden uzaklaştırabilir miyim? Çünkü altınızdaki taşı kaldırmam lâzım...»

Bu düşünceyle titredi.

Hayır! Leonor d'Ulloa'yı mukaddes bir şeyi çiğnemeye zorlamazdı! Zira bu tabutun yerini değiştirmek, mukaddesatı çiğnemektir!

Eğer Clothier de Ponthus Leonor'un projelerini bilmiş olsaydı endişeleri, bu derece ince düşünceleri biraz değişebilirdi.

Leonor d'Ulloa'nın aldığı karar, içinde yıkılmaz bir şekilde yerleşen evlâtlık hisleriyle verdiği karar, babasının cesedini hakiki istirahatgâhı olan Seville'e götürmektir. Orada bütün Ulloa ailesinin uyuduğu Franciscains kilisesi bahçesi onların yeri idi.

Bu cesur kızın Paris'ten çıkacağı ve İspanya'ya hareket edeceği gün, babası da aynı seyahate katılacaktı. Onun için, tabutun içine koydurduğu lahdi kilise taşları üzerine sabit şekilde ördürtmemiş, bir yerden bir yere nakledilebilecek gibi iki kenarından tutunca kalabilen ve altı boş cinstendi.

Yani bir nevi etrafı kapalı seyyar kutu. Ve babasının tabutu da doğrudan doğruya kilise taşlarının üstüne konuvermişti...

Clothier'in kaldıracağı taşların üzerine. Lahdi itmek ve tabutu kaldırmak çok kolaydı. Sonra da taşları çekmek ve demir kasayı çıkarmak.

Ama Clothier de Ponthus bunları bilmiyordu ki!...

Karanlık düşünceleri içinde, kendi kendine: «Hayır, diyordu, bu günahı Leonor'un omuzlarına yüklemeyeceğim. Hayır. Rüyalarında hiç bir zaman babasının kendisine sitemle baktığını görmeyecek. Bir ölünün rahatını ne diye bozdun kızım, demiyecek kumandan d'Ulloa! Ve o hiç bir zaman benim bu kilisede ne yapmak istediğimi öğrenmeyecek. Taşlar altında gömülü kasanın şimdi yerinden kıpırdatılmaz bir bekçisi var: Kumandan Ulloa! Sakin sakin uyuyunuz. Yanınızda kılıcınız var mermer şövalye, ve orada onunla Ponthus'un sırrını koruyunuz!»

Sert bir şekilde titredi ve:

— Bu sır... diye kekeleydi. Bununla beraber, onu öğrenmem lâzım!

Lahde merakla baktı; bu sırrı öğreneceğim, dedi. Bir gece Leonor'dan habersiz, bu günahı sadece kendi omuzlarına alarak, karanlık bir gece, buraya gireceğim. Bir mezar hırsızı gibi araştırma yapacağım... Yanımda gerekli aletlerim olacak. Lahitten biraz uzaktaki taşları kaldırmaya başlayarak tabutun altına kadar bir kanal oyacağım. Ve oradan girip demir kasayı çıkaracağım. Nihayet sırrımı saklayan hazineyi buradan alıp kendi evime götüreceğim... Orada annemin hayat hikâyesi ve resmi var!

Bu düşünceyle rahatlayarak kilisenin içinde dolaşmaya başladı. Philippe de Ponthus'un kendisine tarif etmiş olduğu kemerli küçük kapıyı gördü. Kapı parka bakıyordu ve oradan içeri girmek çok kolaydı.

Sonra mihrabın arkasını dolaştı. Orada bir başka mermer levha vardı ki bu da kilisede ikinci bir mezarın olduğunu gösteriyordu.

Burada yaşamış, nefes almış, sevmiş, ıstırap çekmiş biri yatıyordu şimdi. Alçak sesle mermer levha üzerine yazılan yazıyı okudu:

Burada çok asil Agnes de Sennecour yatıyor.

Hepsi bu kadar. Ne tarih, ne yaş.

Bu mezar taşı üzerindeki kısa yazıda insanın içine işleyen öyle hazin bir hava vardı ki...

Clother de Ponthus huşu ile eğilerek:

— Agnes de Sennecour! diye mırıldandı. Muhakkak ki Arronces konağının ilk sahibi... On ikinci Louis tarafından hediye edilen bu güzel yere ilk sahip olan insan... Şu taşın altında acaba ne zamandan beri yatıyor?... Belki yüz sene. Yahut ta daha fazla... Agnes de Sennecour, diye düşündü. Bu ismi, hiç işitmedim. Bununla beraber babam bana ile-de-France'da yaşayan asil ailelerin isimlerini bir zamanlar öğretmişti... Hayır, Philippe de Ponthus'un ağzından Agnes de Sennecour ismini hiç bir zaman işitmedim...

VII

DON JUAN'IN AŞKINI NEDEN KİMSE ANLAMİYOR?

Clother de Ponthus misafir odasına döndüğü zaman eline her zamanki işini alan Leonor ona bir şey sormadı. Derin bir şekilde içini çekti.

Clother Leonor'un parmaklarına baktı. Hayatında bunlar ka-

dar güzel, ince ve biçimli parmaklar görmediğini kendi kendine itiraf etti.

Leonor birkaç kısa kelimeyle kumandanın ölümünü ona anlattı. Don Juan'ın ani salona girişi... Tahrik... Ve kısa süren çarpışma...

Lüzumsuz bütün teferruattan uzak, acıklı hikâye genç kızın nasıl bir erkek tarafından takip edildiğini meydana koyuyordu.

Don Juan Christa'nın kardeşini utanmadan, küstahçasına takip etmekteydi. Olayı dikkatle dinleyen Clother sonunda basit bir şeyden bahseder gibi:

— Juan Tenorio ile benim aramda bir ölüm - kalım savaşı var. İkimizden biri mutlak ölecek...

Sözlerinde kahraman şövalyenin âhengi vardı.

— Ben Juan Tenori'dan hiç bir zaman korkmadım ve korkmam. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse anlaşmazlık onunla benim aramda değil...

Clother hayretle baktı.

— Evet, diye genç kız devam etti, buna hayret ediyorsunuz değil mi? Ben bile hayret ediyorum. Ama Seville'den buraya gelinceye kadar mücadelenin hiç bir zaman Juan Tenorio ile benim aramda olduğunu düşünmedim...

— Kimin arasında öyleyse?

— Christa ile don Juan'ın arasında!

Clother titredi. Uzun bir sessizlik aralarına girdi. Leonor daha ateşli hareketlerle elişini işlemeye başladı.

Bir an sonra başını kaldırarak yeniden:

— Ben Juan Tenorio'dan korkmuyorum. Christa'yı tanırım. Oh! Onu hem de çok iyi tanırım. Asil bir kızdır. Seville'den Madrid'e kadar ondan daha gururlusunu, daha kuvvetli bir ruha sahip olanını bulamazsınız. Juan Tenorio'nun kendisine yapmaya cesaret ettiği kötülüğü cezasız bırakmasına imkân yoktur.

— Fakat... fakat... diye Clother kekeledi. Bana onun...

— Evet, size onun ölmüş olduğunu söylemiştim.

— Ama yine de ondan, hem de hayattaymış gibi bahsediyorsunuz!

— Evet senyör de Ponthus. Ve size benim sevgili Christa'mdan neden böyle bahsettiğimi söyleyeceğim. Bazen kendi kendime bazı düşüncelerin hücumuna neden uğruyorum diye sormaktayım. Bunlar delice düşünceler mi?. Ama yok, hayır... Bunları bırakalım, anlayamayacağınız kadar karışıkırlar çünkü... Ne olursa olsun, yemin ederim ki Juan Tenorio'dan bir gün bile korkmadım. Onunla (Kuvvetli Olanın) görülecek hesabı var...

Clother anlaşılmaz bir sıkıntı içinde:

— Kuvvetli olan, diye tekrarladı. Kuvvetli olan...

— Kuvvetli olan Christa'dır.

Bu inançla ruhuna kadar sarsılan Ponthus:

— Yani siz, Christa'nın mezarının derinliklerinden don Juan'ı gözetlediğini mi söylemek istiyorsunuz? Ne diyeceğimi bilmiyorum!

Ölümün ne olduğunu biliyor musunuz? O meçhul âleme bir haberci mi gönderdiniz? Yoksa ruhlarla anlaşarak bazı kanaatlere mi vardınız? Christa don Juan'ın size kötülük yapacağı herhangi bir an etrafınızda sizi korumak için mi dolaşıyor? O zaman mı bu yalancının cezasını verecek?

— Ne şekilde hareket edeceğini düşünmedim sir de Ponthus. Ölümlerin kudretlerinin neye kadar olduklarını kesin bir şekilde bilmiyorum. Sadece içime doğduğu gibi konuşuyorum. Hepsi bu. Azizler yardımcınız olsun! Hazreti Meryem sevgili Christa'mı korusun! ikisi de sustular.

İkisi de soğuk ve ciddi misafir odasında birbirlerine endişe ve araştırmacı bakışlarla baktılar.

Ve aynı ürperti ikisini de sarstı. Havada sırlar vardı... Gizli bir kuvvet dolaşıyordu...

Birlikte sarfettikleri kuvvetle büyük bir baş dönmesinden kendilerini kurtardılar. Birkaç saniye önemsiz şeylerden bahsettiler. Yahut ta kendileri konuştuklarını önemsiz zannediyorlardı.

— Sir Ponthus, isterseniz artık Juan Tenorio'nun ismini anmayalım?

— Nasıl isterseniz matmazel. Ama Juan Tenorio yolunuzun üstüne çıkacak olursa onun can düşmanı olacağım. Düşünceleriniz neyse, diye ekledi, onlarda bir mücadele havası seziyorum, yalnız serbest olabilmesi için bütün güçlüklerle çarpışacağım...

— Bundan eminim sir. Ama düşüncelerimi endişeyle sarsan biri daha var...

— Biri daha mı var? diye birden kalbi sıkıntıyla sıkışan Clother sordu.

— Evet. Juan Tenorio'dan çok daha fazla çekinilecek biri. Çünkü Juan Tenorio ne kadar kötü niyetli ve küstah olursa olsun ondan korkmuyorum. Ama diğeri... Görünüşü, iyi ve centilmen bir adam. Don Juan gibi vahşi bir cesaret, yalancı kuvvet gösterilerine katılmıyor. Babamın ölümünden sonra buraya her gün geliyor ve yanımda birkaç dakika kalıyor. Bu kısa ziyaretleri içinde nezaketini ve kibar tavırlarını takdir etmekten kendimi alamıyorum. Kumandan Ulloa'nın intikamını almak ve bana her hususta yardım etmek için kılıcını ayaklarımın ucuna koydu. Her emrime itaat edeceğini söylüyor. Hatta kararım babamın ve imparatorun verdiği karara karşı gelirse bile benden tarafa olacaktı... O benim nişanlımdır senyör Ponthus. Don Sanche d'Ulloa'nın bana koca olarak seçtiği insan.

Ben onunla sadece imparator ve Fransa kralının emri ile değil bir ölünün emriyle, mukaddes babamın arzusuyla evlenmek zorundayım!

Clother de Ponthus dinliyordu... Ve ona bütün saadet hayalleri yıkılıyor gibi geldi. Çok alçak, hemen hemen soluk gibi bir sesle:

— Bu adamdan çekindiğinizi söylüyordunuz, diye mırıldandı, niçin?

— Söyledim ya; o babamın isteğini temsil etmekte! Ah, bana inanın, imparatorun emrine aldırmam ben... Ama babamın emrine... Gözlerimin önünde ölen babamın!... Yaşamış olsaydı, onu fikrinden caydırmak için uğraşırdım. Fakât bir ölüye karşı ne yapabilirim ki? Söyleyin de Ponthus, kumandan Ulloa'ya nasıl karşı koyabilirim?

Clother şaşkınlık ve dehşetten ezilmiş gibiydi. Kalbi korkunç bir sıkıntıyla doluydu. Ve Philippe de Ponthus'un asil oğlu, gözyaşlarını içine akıtarak kırık bir sesle:

— Doğru, hakkınız var, dedi, mademki bunu babanız istedi... itaat etmeniz lâzım.

Sonra, hemen:

— Eğer yer yüzünde size lâıyk bir erkek varsa... muhakkak ki babanız onu görmüş, tanımış ve değerlendirmiştir... Onun için size eş olarak bu mutlu erkeği seçmiştir...

— Bilmiyorum. Ama bildiğim bir şey varsa sevdiğim aziz bir ölünün isteğini yerine getirmek. Bu yüzden, o centilmenin adını taşımağı kabul edeceğim.

Aralarında büyük bir sessizlik oldu.

Her ikisi de kaderin esiri olduklarını ve belki de bir daha birbirlerini hiç göremeyeceklerini hissediyorlardı.

Birkaç dakika sonra Clother sadece, alçak sesle:

— Kumandan d'Ulloa'nın size lâıyk bulduğu bu centilmenin ismini sorabilir miyim? dedi.

Leonor:

— Amauri de Loraydon, cevabını verdi.

*
**

Clother de Ponthus ayağı fırladı. Çok kudretli bir sevinçle salıncır gibiydi.

Bir sevinç mi?.. Ne sevinçi?..

Kumandan Ulloa tarafından, kızına seçilen dürüst adamın ismini öğrenme sevinci!

Sanche d'Ulloa'nın aldanmış olduğunu bir anda anlamının sevinci!

Leonor artık bir ölünün isteğine itaatsizlik edebilirdi... Çünkü bu dürüst adamın ismi mademki Amauri de Loraydon'du!...

Leonor da onunla, neden olduğunu anlamadan aynı anda ayağa kalkmıştı.

Clother yavaşça genç kızın elini tutarak kiliseye, babasının lahdi önüne kadar götürdü.

— Aziz senyör dedi, bir gün beni تنها bir yol kenarında terk edilen han odasında ölümden kurtarmıştınız. Orada yaralanmama sebep iki haydut tarafından hücumu uğramış olmamdı. Bunlardan biri öldü. Ama diğeri hayattadır. Ve size şimdi söyleyecek olduğum sözleri hakikiliğine şahitlik edebilir. Bu iki haydut, efendimiz beni öldürmek için parayla tutulan kiralık katillerdi! Bunları tutan centilmen, aydınlıkta ya da karanlıkta bana hücum etmeğe korkuyordu, kılıcını benimki ile çarpıştırmaktan çekiniyordu!. Bu korkak adam bir zamanlar babamla çarpışmış ve önünden alçak bir şekilde kaçmıştı. Bu adamın ismi monsenyör, Amauri de Loraydon'dur. Kötü bir insandır, sözlerimin doğruluğuna bütün imanıyla yemin ederim.

Leonor titredi.

Kumandanın heykeli, taş, sabit bakışları garip bir anlamla dolmuştu sanki.

İçinden boşanan çeşitli hislerle çırpınan Leonor:

— Oh babacığım, sir Ponthus'un korkunç ithamlarını duydunuz mu? Kont Amauri de Loraydon bir ahlâksızmış!...

Clother sözlerine devam ediyordu:

— Dürüst bir konuşma bahanesiyle Paris'te bir eve çekildim. Bu ev İplik Fabrikası yolu üzerinde kont Amauri'nin eviydi. Ve orada hakarete uğradım. Bir odaya kilitlendim. Bu adam beni açlık ve susuzluktan ölüme mahkûm etti. Çünkü benimle dürüst bir şekilde düello etmekten korkuyordu. Bu adam efendimiz, elinden kılıcı alınıp kırılmaya, şövalyelik ünvanından mahrum edilmeye lâyık olandır, yine bu adamın ismi Amauri de Loraydon'dur.

Ben, Clother de Ponthus, bu alçağı itham ediyorum ve hangi şartlar altında olursa olsun onunla dövüşmeğe, onu öldürmeğe ant içtim...

Sonra Leonor'a dönerek heyecanlı bir sesle, sanki hayatı hakkında verilecek karara tesir etmek istercesine :

— İthamlarım sadece asil babanızın karşısında değil, size karşı da söylenmiş sözlerdir. Matmazel eğer sözlerimde yalan varsa, bu heykel karşısında canlansın, bilmediğimiz kuvvetler beni felce uğratsın...

— Sözlerinize inanıyorum senyör Ponthus. Sözleriniz değerli ve doğrudur. Beni kötü bir isim taşımaktan kurtardınız. Bunun için size teşekkür ederim. Eğer ölümler işitebilselerdi ve anlayabilselerdi, kilise taşları üzerinde yatan kumandan Ulloa da kızının sözlerini tasdik ederdi... Yine ölümler yaşayanların ne dediklerini işitebilselerdi, bu kilisede uyuyan bir ikinci ölünün dudaklarında da mesut bir gülümseme dolaşır.

Bu, çok sevdiği yavrusuna saadet ufuklarının açıldığını gören bir annenin tebessümü olurdu.

İşittiniz mi Sanche d'Ulloa?

Duydunuz mu Agnes de Sennecour?

*
**

Clother de Ponthus ile Leonor d'Ulloa arasında anlaştıklarını belirten bir söz söylenmedi...

Ama anlaşma kendiliğinden oluvermişti zaten. Tavırları, hattâ susuşları bile bu anlaşmayla doluydu. Aşk ifade eden tek kelime söylememişlerdi ama, kulaklarında çınlayan sadece aşk şarkılarıydı. Birbirlerine hiç bir vaatte bulunmamışlardı, fakat imanları öylesine elele ve birleşmişti ki!...

Hiç bir şey söylememiş ve açıklamamış olmalarına rağmen o an, nişanlanmışlardı.

Büyük hatlarla çizmiş olduğumuz, bir an içinde geçen kilise sahnesinden sonra —belki biraz karışık olmasına rağmen— Clother Arronces konağından çıktı.

Belirli bir fikri olmamakla beraber acele adımlarla Saint-Denise caddesine doğru yürüdü.

İçinde taşıdığı sevinçli hafiflemiş, Olympe dağında ilâhların nasıl yaşadıklarını görmeye çıkan bir Greque kahramanıydı sanki...

Saadete doğru tırmandığın kendi kendine tekrar etmemekle beraber ilk defa olarak hayata bir mâna veriyordu. Başının üzerinde bu derece berrak bir sema görmemişti. Etrafındaki insanların yüzü hiç bir zaman ona bu derece iyilikle dolu ve mutlu görünmemişti...

Hayır, bunları kendi kendine tekrarlamıyordu, korkunç bir iştah duymaktaydı. Eğer çok hızlı yürüyorsa, Devinierre hanı ona çok uzak görünüyor ve bir an önce sofraya oturmak hevesiyle tutuşuyordu...

Hakikaten çok acıkmıştı... Oh, iki kişinin yiyeceğinden çok yiyebilir, dört kişinin içeceğinden çok içebilirdi.

Clother de Ponthus nihayet Devinierre hanına girdi. Geniş sa-

londa neşeli sesler, birbirlerine çarpıştırılan kadeh şakırtıları vardı. Bu canlı dekor içindeki masalardan sesler yükseliyor, tabaklarda dumanları tüten etlere, madam Gregoire'ın sıcak böreklerine iştahla hücum eden neşeli yüzler görülüyordu.

*
**

İyice doymuş bir halde odasına çıkıp pencere önüne oturduğu zaman düşünceleri net bir şekilde belirli bir saha üzerinde dolaşıyordu.

Ortalıkta görünmeyen Bel-Argent'i merak etmekteydi. (Ona bütün gün için istediği yere gidebilme iznini verdiğini çoktan unutmuştu. Ve okuyucularımız Bel-Argent'in bu izni nasıl kullandığını biliyorlar.)

Ona ihtiyacı vardı. Bu ihtiyaç şimdilik bıçağını parlatmaktı. Güzel, sağlam ve korkunç bir silâh olan çelik bıçağını parlattıracaktı Bel-Argent'a.

Clother beklemekten sıkılarak bu işi kendi yapmaya karar verdi.

Yumuşak bir deriyle tozunu aldıktan sonra biraz yağa batırdığı parçayı çelik üzerine sürmeye başladı. Bıçak pırıl pırıl oldu.

Onu masa üzerine bırakıp yatağının başucunda asılı duran kılıcını da aynı şekilde parlattı. Havada birkaç el salladıktan sonra işinden memnun yerine astı.

— Ponthus'un kılıcı! diye mırıldandı. Bana sadık ol! Şimdi Leonor'u koruyacak olan benim!

Sarhoş edici bir gururla devam etti:

— Sadece ben!

Odasına döndüğünden beri bir masa üzerine attığı kâğıda belki yüzüncü defa baktı. Bir çok harf müsveddeleri arasında, garip işaretlerle, beceriksiz bir çocuk yazısını andıran, sayfanın üzerine yazılan: Clother de Ponthus... Ve çok daha aşağılarda, şu tek kelime: Geliriniz.

Bu, aynı sabah aldığı, Arronces konağı kâhyasının getirmiş olduğu mektuptu. Bu kâğıdın yanında, masa üzerinde açık duran ikinci mektubu da yeniden okudu. O da Silvia ile Jacques Aubriot'nun anlattıkları olaydı.

Clother:

— Juan Tenorio'nun karısının bazı hayaller gördüğü meydanda, diye mırıldandı. Mektubu garip bir uyuklama anında, bazı uyurgezerlerin iradeleri haricinde muhtelif işler yapmaları gibi, yazmıştır. Kâhyaya gelince, bu asil kadın mektubu gönderecek bir adam ararken onun Beyaz-Ev önüne gelişi tamamen bir tesadüftür.

Her ne şekilde gelidinse geldin, sağ ol esrarengiz mektup! Beni Arronces konağına çektin ve bana yaşama sevinci verdin!

Sonra yavaş yavaş, güç anlarda olduğu gibi, hayatı gözünün önünden geçerek içini çekti. Düşüncelerini bir düzen koyarken Ponthus şatosuna yaptığı yolculuğu ve kılıcın sapında bulduğu mektuğu düşündü.

«Ponthus'un sırrı şimdi kumandan d'Ulloa tarafından korunuyor. Ama demir kutuyu bulmaya ant içtim... Bu benim hem hakkım, hem de vazifem. Ne! Her ne olursa olsun, hatta Leonod'u korurken bile, belki başıma bir kaza da gelebilir annemin sırrını öğrenmiyecek miyim? Öleceği an benim için önemli sözler söylemiş olabilir. Kilisedeki lahdin altını aramam lâzım. Yarından itibaren... Oh! Neden yarından itibaren olsun?... Niçin hemen, bu gece olmasın? Hatta neden şimdi olmasın?...»

Zaman, hafif ve çabuk, sazlar arasından süzülerek akan bir su gibi geçmişti. Clother saatin on biri çaldığını işitti.

Bu madeni ses, gecenin karanlığı içinde kulağına bir çağırış gibi gelmekteydi. Çabucak kararını verdi.

— Gitmeli! dedi.

VIII

TEHLİKE İŞARETİ

Bu gecenin sonuna doğru, Clother'in derhal Arronces konağına gitme kararını aldığı an, Turquand her gece yaptığı gibi evini güven altına almaktaydı. Silâhlı bir hücumu uğrayacakmış gibi bütün güven tertibatını harekete getirdi. Etrafı son bir gözden geçirdikten sonra, bir kale gibi sağlam hale getirdiği evini teftiştikten sonra kızını emanet ettiği Medarde kadını çağırdı.

— Yeni bir şey var mı? diye sordu.

— Hiç bir şey yok efendim. Bana on altınla beraber Berengere'e verilmek üzere aldığım mektubu size getirdiğimden beri adamı görmedim...

— Majeste Fransa kralı demek istiyorsunuz değil mi? diye Turquand korkunç bir tebessümle sordu.

— Evet öyle. Majeste kral! derken Medarde derin bir şekilde eğildi. Söylemeye cesaret edemiyordum.

— Neyse. Bugün yeni bir şey olmadı mı?

— Hiç bir şey. Dün ve ondan önceki günler gibi.

— Ya gelecek olursa...

Turquand durdu. Medarde kadın onu bir dikkat heykeli olarak adlandırabilirdi.

— Ya sizden onu eve almanızı isterse...

— Oh! Size derhal haber veririm efendim.

— Çok güzel. Sonra...

— Sonra, muhakkak ki ona kapıyı açmıyacağım!

Turquand elinde tuttuğu bir bıçakla oynuyordu. Bıçağın parmağına battığını hissetti.

— Medarde, ona kapıyı açacaksın.

Bıçağın parmağını kestiği yerden kan akmaya başlamıştı.

Medarde:

— Ah efendim! Eliniz kesildi...

Turquand sert bir sesle:

— Ona kapıyı açmak lâzım, diye tekrarladı. Şimdi gidebilirsiniz.

Kadın çekilmek üzereydi ki onu yeniden çağırdı.

— Medarde, sana kral ne kadar para verirse versin, onun verdiği iki mislini vereceğimi vaadetmiştim.

— Ve sözünüzü tuttunuz efendim.

— Bugünden itibaren, üç mislini vereceğim.

— Bu çok fazla olur efendim. Ben size sadık bir insanım. Yaptıklarım para hatırı için değildir.

— Bundan eminim. Ama yine her sadakatin mükâfatlandırılması lâzımdır. Eğer bu sadakatin para yahut bir başka şeyle mükâfatlandırılacağı bilinirse, bu biraz öneminden kaybeder. Son bir kelime daha Medarde: gece veya gündüz, her ne zaman olursa olsun kralı evime aldığınız zaman bana vaktinde haber vermezseniz... Bakınız parmağım nasıl kanıyor... Görüyorsunuz değil mi? Gırtlığımızdan da böyle kan akacaktır.

Medarde titredi.

Bir hareket yapmak isterken Turquand durdurdu. Sert bir sesle yeniden:

— Aksine, vaktinde haber verecek olursanız, size yirmi bin Ekü vereceğim.

Nefesi kesilen Medarde:

— Yirmi bin Ekü! diye kekeledi.

— Hemde altın, dedi Turquand. Fara hazırdır. Geliniz.

Bir çekmeceyi açarak içi pırıl pırıl altınlarla dolu gözü gösterdi.

Turquand çekmeceyi kapatıp daha sakın bir sesle tekrarlardı:

— Bunlar sizindir. Gidiniz ve düşününüz.

Evet Medarde onları düşünüyordu. Hayran olmuştu. Odasına

çekildiği zaman içi altınlarla dolu bu çekmece gözünün önünden gitmiyordu.

«Mucize bu olur ya, bir dilenci bile olsam Turquand'a ihanet etmeyeceğim. Kral, büyük bir kraldır. Bende Medarde'im. Namuslu Medarde. Namusa karşı kral ne yapabilir? Çıksın meydana. İyi kabul göreceğini ona söyleyebilirim Ama şu kıbar kont Loraydon'a gelince... O sevgili Berengere'imizi seviyor. Efendim Turquand ondan hoşlandı. O bir nişanlıdır. Yakında düğünleri olacak. Rahat ve hoşnutlukla içini çekti :

— Muhakkak ki, senyör Loraydon Berengere'i gizlice görmek istemesinde bir kötülük yok, diye mırıldandı. Ve ben bunu efendim Turquand'dan saklarsam ona ihanet etmiş olmam. Ve bundan sadece Berengere'e bahsetmiş olman bir suç değildir. Sevgili çocuk, istemiyor. Ama onu ikna edebilirim. Bu işi üzerime alıyorum. Bunda da hiç bir kötülük yok, mademki bu asil ve cesur Amauri onun nişanlısıdır...

Ve şu neticeye vardı :

— Eğer kont Loraydon da beni vaadettiği gibi mükâfatlandırırsa, hayatımın sonuna kadar zengin oldum demektir... Ve bunun için de hiç bir kötülük yapmamış olacağım.

Berengere harikûlade güzel eşyalarla döşenen oturma odasında bir koltuğa oturmuş elindeki dua kitabının yapraklarını dalgın bir şekilde çeviriyordu. Ashındaysa hayallere dalmıştı.

Hayaller âleminin ortasındaydı ki Turquand içeri girdi. Ona yavaş yavaş yaklaştı. Bir an öyle durduktan sonra gülümseyerek :

— Bu akşam neler düşünüyorsun? diye sordu. Bunu lâf olsun diye soruyorum, yoksa vereceğin cevabı biliyorum.

Berengere gülmeye başladı.

— Doğru, dedi, onu düşünüyordum. Kimi düşünebilirim ki? Ya sizi, ya onu. Benim düşünce dünyam bunlar. Çiçeklere bakıyordum. Son gelişinde, sizinle misafir odasında konuşuyordu. Eli, farkında olmadan masa üzerine koyduğum menekşelere değdi. Ben de onları aldım ve o mutlu anın bir hatırası olarak sakladım.

Berengere'in tatlı bakışları yeniden menekşelere döndü. Sonra yavaşça kitabı kapattı.

Turquand'ın mazisi kısa bir an gözleri önünde canlanarak anlatılamayacak kadar şefkat dolu bir sesle :

— Evet, dedi, bunlar hayatta en kıymetli hatıralardır. Sonraları, çok sonraları, kederler kalbini ve göz kapaklarının ağırlaştırdığı zaman, çoktan kurumuş olan bu küçük çiçekler bir an saadeti tanıtmış olduğunu hatırlatarak seni teselli edeceklerdir.

Sustu. Sonra yeniden daha ciddi bir sesle :

— Kont Loraydon'a gelince, zannedersem sana lâıyk biridir. Onu

sev. Hem de bütün gücünler. Zira ancak aşkının kudreti bir kadını sevicecek hale getirir.

Berengere sıkılğan bir tavırla :

— Babacığım, zannedersem... evet, zannedersem o da beni seviyor, dedi.

— Nereden biliyorsun? diye baba neşeyle sordu ve yine aynı sevinçli sesle devam etti: Hay allah! Benim ki de soru mu sanki? Biliyorsun ki seni seviyor, işte hepsi bu! Ben de nereden biliyorsun diye sana budalaca sorular soruyorum. Hem madem ki seninle evlenmek istiyor!.. Bundan iyisi olur mu?

Şubat yaklaşıyor... ve şubatın yirmisinde de düğününüz yapılacaktır. Kararımız böyle... O zaman kontes olacaksınız!

Bu son kelimelerle, bu dürüst, zeki, enerjik adam zevk ve sevinçten kıpkırmızı oldu. Düşüncelerinin gizli yarası buydu. Kontes olmakla Berengere'in daha mesut olacağını zannediyordu. Kendini buna inandırmıştı.

Turquand'la Berengere arasında bu huzur dolu konuşma bir kaç dakika daha devam etti. Her akşam böyle yaparlardı...

Sonra Berengere odasına gider, Turquand'da bir nevi atölye haline getirdiği evinin başka bölümüne geçerdi.

Orada, kendi kendisini bulurdu. Yaratıcı beyninin rüyaları olan güç ve harikülade el işine daldı.

Köşelerde kalıplar, müsveddeler, iğneler, bıçkılar, balmumları, yığınlarla gözleri alıyordu.

O akşamda, başladığı eserini bir zaman seyrettikten sonra :

— Hayatımdaki eserlerin en güzel olacak, diye mırıldandı.

Aynı an, İplik Fabrikası yolunda bir arabanın boğuk seslerle ilerleyişini işitti.

Bir dakika sonra Turquand evinden çıkmıştı. Tekerlerk gıcirtıları ve atların nal sesleri belirli bir şekilde duyulmaktaydı. Yakın bir yerde adetleri çok olduğu hissedilen insanlar vardı.

Bunlar kimlerdi?

Evinin yakınında, bu saatte ne arıyorlardı? Kimin için gelmişlerdi?

Bir an onların tesadüfen yoldan geçmekte oldukları, ve uzaklaşacakları ümidine kapıldı.

Ama hayır, bu alay evinden ve Arronces konağından yüz adım ilderde durmuştu. Gece yarısıydı...

Turquand'ın kin dolu yüzünde kaşları çatıldı. Boğuk bir sesle :

— Ya Medarde ihanet ettiyse, onu boğazlarım, diye mırıldandı. Krala gelince, bu asil efendi, gelsin, evime girsin!.. Kapımı kırsın!.. Ve yarın Fransa kralının ismi artık I inci François olmayacaktır.

Çitler boyunca çevik ve sessiz adımlarla ilerledi. Karanlık içinde en ufak bir gürültü yapmadan yolun dönemecine geldi.

Şimdi kocaman bir arabayla karşı karşıyaydı. Araba Arronces konağına karşı durmuştu. Atlar soluyorlardı, onbeş kadar adam, ayakta, kimi at üzerinde, arabanın kenarında hareketsiz bekçiler gibi beklemekteydiler.

Neyi?

Kimi bekliyorlardı?

Turquand içinden :

«— Hücum saati! diye geçirdi. İyi. Olsun! Bekliyorum.»

Geldiği yoldan aynı sessiz adımlarla evine döndü. Kapıyı kilitledi. Demir emniyet perdesini indirdi. O zaman tehlike işareti otomatik olarak verildi. İşaret Berengere'e haykırıyordu. «İşte düşman! Ölümünden daha korkunçtur! Çünkü o utancın kendisidir. Çabuk ol. Sığınağa koş!»

Bir dakika sonra oniki hizmetçi —oniki asker— yerlerini almış, Turquand'da kendisinininkini, Berengere'in oda kapısı önüne geçmişti.

Bütün hareket karanlıkta çabuk ve gürültüsüzce metodik olarak yapılmıştı. Ev artık zaptolunamazdı...

*
**

Tehlike işareti Berengere'i uyandırmıştı. Sakin bir çabuklukla yarı erkek elbisesini giydi. Bu elbise hareketlerini daha rahat hale getiriyordu. Ve sade işareti aldığı zaman giylmiye mahsustu.

Sonra Turquand'ın kont Loraydon'a göstermiş olduğu dolaba yaklaşıp kapağı harekete getiren çiviye dokundu. Dolap açıldı...

Berengere içeri girdi. Kapı yine otomatik olarak kapandı. Artık orada tam bir güven altındaydı...

IX

GECE HÜCUMU

Gecenin saat onbirinde Clother de Ponthus birden bire Arronces konağı kilisesine gitmeğe karar vermişti.

Kimseye bir şey söylememiş ve kimseden müsaade almamış olmasına rağmen Ponthus'ün kılıcı içinden bulduğu mektupta haber verilen demir kasayı arıyacaktı «Ne diye hemen şimdi onu bulmak

istiyorum? Neden bu gecede başka gece değil?» diye düşünmekteydi.

Aynı zamanda da aceleyle hazırlandı. Aynı aceleyle en kısa yoldan Arronces konağına doğru yürüdü. Önemli bir işe doğru yürür gibiydi. Bu gece araştırma yapmağa kendini iten hissin ne olduğunu düşünürken kumandan Ulloa'nın lahti gözünün önüne geldi.

Başka bir şey vardı...

Ne?

Bilmiyor, söyleyemiyordu ki!..

Ne şekilde olduysa oldu, oraya gelmişti. Hiç bir güçlkle karşılaşmadan Arronces konağı parmaklıklarına yaklaştı. Ona az bir mesafe ilerisinde at kişnemeleri ve boğuk sesler işitir gibi geldi ama gece öyle karanlıktı ki, bir şey seçmesine imkân yoktu.

Ve belkide kafası başka düşüncelerle dolu olduğundan bu sesler pek az dikkatini çekmişti. Mantosunu çıkararak tortop etti ve parmaklıklardan içeri, kendinden evvel attı. Garip bir tebessümle :

— Haydi Ponthus, git mantonu ara!.. dedi.

Derhal demir parmaklıklardan atlayarak mektupta tarif edilen istikamete doğru yürüdü. Kiliseyi dolaştı, küçük arka kapının önünde durdu. Etrafına bakarak :

— Philippe de Ponthus burada baron de Maugency'nin kılıcıyla vurulmuştu, diye mırıldandı. Ben de burada kont Amauri de Loraydon'la düello etmişim. Ve yine burada kendimi buluyorum. Yoksa burası bazı olayların cereyan etmesi için tahsis edilmiş bir yer mi? Nasıl? Kim tarafından? Hayır, hayır, bunları sadece tesadüfler nazırladı...

Bıçağının sivri ucunu kapıya sokarak açmak için eğildi.

Ama hayret!..

Kapı açıldı. İtiverdi, içeri girdi. Anahtar içerde, kilidin üstünde duruyordu. Mihrabın yanına asılan lâmbadan süzülen ışıktaki kilise şöyle böyle aydınlanmaktaydı.

Leonor'la yanında durdukları mezar önüne gitti. Bir kaç dakika kumandanın heykelini seyretti. Bu heykelin yüzü öyle boş, öyle hiçlikle doludu ki... Heyecanlandı. Donuk ışık her şeyi daha da hazinleştirmekteydi.

— Kumandan, diye mırıldandı, sizi uykunuzdan uyandırdığım için beni af ediniz. Burada bir araştırma yapmakla sizi gücendirmek istemiyorum. Eğer ölümler yaşayanların düşüncelerini okuyabilselerdi, beni buraya iten hissin sizi incitecek sebeplere duyanmadığını bilirdiniz. Yerine getireceğim iş, bir vazifedir. Ne babamı ne annemi tanımadığımı bilerseniz, hatta onların isimlerini bile bilmiyorum, içimdeki bu ateşli tanıma arzusunun ne büyük bir hak olduğunu anladınız. Bir an için tabutunuza dokunarak ebedi uykunuzda sizi rahatsız edersem beni affediniz efendim...

Başını sallayarak işe başladı. Kuddas dolabından itibaren kareli taşları saydı. Onyedinci taş kumandanın heykelinin elinin hizasına geliyordu. Clothier tabutun altına girinceye kadar üç dört taş sökmesi icap ettiğini gördü...

Kısa bir tonla :

— Haydi bakalım, önce şu birinciye kaldıralım, sonra gerisine bakarız... O zaman sinirli bir gülüş bu garip sessizliği bozdu.

— Taşı kaldırmak! Ama neyle? dedi.

Bu iş için gelirken yanına hiç bir alet almamıştı. Ne kazma, ne manivela gibi... Kılıcı ve bıçağından başka bir şeyi yoktu. Ve bunlarda kalın taşları kaldırırken çabucak kırılabilirdi.

Clothier çalışmaya başlayamamanın imkânsızlığı içindeydi.

«Şu halde... buraya ne yapmaya geldim ben?...»

Kumandanın mezarı başında ne diye birden bire kendi kendine sorduğu bu soruyla sarsılmıştı? Ponthus'un kasasını çıkaracak olan aleti neden daha önce akıl edemeden alelacele buraya koşmuştu?

Düşünceleri baş döndürücü bir süratle yorulmak bilmeden bir çok alanlar arasında dolaşarak bir sonuç arıyordu. Bir koşuya çıkmıştı sanki.

Nihayet hepsi bir araya gelerek, muhtelif boyaları fırçasına alarak bir tablo yaratan ressam gibi eserinin karşısında nefes nefese durdu.

Clothier de Ponthus Silvia'nın ve Jacques Aubriot'nun yazdığı mektupları bir solukta okudu. Ve sorusunun cevabını buldu.

Bulduğu cevapla garip bir şekilde ürperdi, yüksek sesle tekrarladı :

— Bu çok basit: buradayım, çünkü çağırıldım!...

Aynı an, bahçede boğuk sesler, koşuşmalar, alçak sesle verilen emirler işitildi. Ama hepsinin üstüne çıkan, gecenin sessizliğini yırtan ümitsiz bir kadın sesiydi :

— Clothier! Clothier! Clothier!

— Buradayım! diye Clothier de Ponthus gürledi.

.*.*

Leonor'un en çok güven duyup yanından ayırmadığı kadının ismi Domenica idi. Ve bir İspanyoldu. Parise çok seneler evvel gelmişti. Don Sanche d'Ulloa'nın Arronces'a geldiğini işitince onu bulmuş ve hizmetinde çalışmak istediğini söylemişti.

Bir İspanyol oluşu ve hareketlerindeki beceriklilik onun oda hizmetçisi olarak Leonor'un yanına verilmesini sağladı. Otuz yaşlarında kadar, esmer ve gözleri pırıl pırıldı. Yalnız cildi kuru, sinir-

liydi. Fizik yapısı itibariyle çabuk âşık olan, atılgan ve tehlikeli tipler arasına sokulabilir.

Moral bakımına gelince, şimdiye kadar kimseye bir kötülük yapmamıştı. Ama bu daha ziyade kendi menfaatlerine dokunacak fırsatlar çıkmadığından dolayı idi.

Lâkin ne yazık ki, Leonor'un hizmetine girdikten kısa bir zaman sonra, bir çok maceralar geçirmiş olmasına rağmen ilk defa âşık oldu.

Namuslu olmağı hiç bir zaman ciddiye almamıştı. Âşık olduğu erkekde Temple kalesi koruyucularından biriydi. Adam o derece güzel miydi pek farkında değildi ama parlak üniformasına, sert hareketlerine bayılıyordu.

Tüylü, çizmeleri hayranlığını tamamladı ve hayallerinin erkeğini bulduğunun sonucuna vardı.

Bu savaşçı erkek biraz böndü ve güzelliğini tamamlayan bir isme sahipti :

Simon-trouble-la-soif.

Adının anlamı da komik ve kendine yaraşmaktaydı. Susuzluğu gideren manasına gelirdi ismi. Ve ismini hiçte yalancı çıkarmaz, sık sık meyhanelerde, fıçı diplerinde sızar kalırdı. Hesabını ödemekte pek aklına gelmedi. Onun için oradan buradan küfürlerle kovulmaktaydı.

Yine böyle günlerinden birinde Domenica ile tanıştılar. Domenica o gün hayalindeki erkeğin borçlarını ödedi.

O günden sonrada ödemeğe devam etti...

Simon'nun hortumunun susuzluğunu gidermeye çalıştı, çalıştı. Ama bu iş gün geçtikçe zorlaşıyordu. Adamın borçları fazlalaşıyor ve Domenica'nın kazancı buna yetişmiyordu.

Simon'u kaybetmemek için, ruhunu şeytana sattı.

Şeytan ona kont Loraydon ismi altında yaklaştı. Bir kaç gümüş ekü mukabili bir çok şeyler elde etti. Kısacası, Domenica bir casus, Loraydon'nun aylıklı casusu oldu.

Gerçi ara sıra Leonor'un sevimliği ve iyiliği karşısında vicdan azabına kapılmıyor değildi ama o zamanlarda her şeyi çabuk affeden azizlerden birine baş vurarak bir kaç saat dua ederdi. Sonunda da ferahlardı tabii.

Domenica o gece kararlaştırılan işaret saati Leonor'u bahçeye çıkarmakla görevliydi.

Domenica: «Dona Leonor'u gece yarısı yatağından kaldırıp,

güyendirip bahçeye çıkarabilmenin bir tek çaresi var...» diye düşündü.

Aslında, hakikaten bir çare vardı...

Yarısı on altın lira tutan kararlaştırılmış parayı alan Domenica işaret beklemeye başladı.

İşaret verildi.

Domenica Leonor'un uyumakta olduğu odaya girerek onu uyardı. Hizmetçisinin allak bullak yüzünü gören Leonor :

— Ne oluyor? diye korkuyla sordu.

— Oh matmazel! Büyük bir felâket!

— Ne felâketi?.. Söyle, rica ederim durma...

— Yaralı! Ağır bir şekilde yaralı. Nasıl yaralanmış? Kimin tarafından? Bilmiyorum. Gecenin bu saatinde bahçede ne arıyor?... Ama bir ıhlamur ağacı altında kanlar içinde yatmakta... İniltiler işittim... Bahçeye çıktım...

— Ama kim? Kimden bahsediyorsun Domenica?

— Eve giremeyecek kadar ağır yaralı. Oh matmazel sizin aşağı inmenizi rica ediyor... Ağlıyor... Ölmeden önce size söyleyecekleri varmış...

— Domenica, asıl sen beni öldüreceksin! Kimden bahsettiğini söyleyecek misin?

— Fakat matmazel, az önce söyledim ya!.. Yoksa söylemedim mi? Oh, kafamı kaybettim... O, matmazel. Sizi gündüz görmeye gelen genç adam: senyör Ponthus. Leonor titredi ve sarardı. Derhal kalkarak giyinmeye başladı.

— Peki, dedi sakın bir sesle, git bana kâhyayı çağır. Çabuk.

Domenica itaat etti. Bir kaç dakika sonra Jacques Aubriot korkmuş bir halde geldi. Leonor giyinmişti. İçi ilaçlar ve merhemler, sarı bezleriyle dolu bir sandık karıştırıyordu.

— Çabuk bir oda hazırlayınız, dedi. Bahçeye de yaralı taşımağa mahsus bir şilteyle sedye indiriniz. Adamlar ellerine meşaleler alınsınlar. Siz de beni lâmbayla gelip bahçede bulunuz. Şimdi beni yaralının yanına götür Domenica.

Domenica eline Leonor'un işaret ettiği şamdanı alarak geniş merdivenlerden birlikte indiler. Duvarlardaki mitolojik resimlerle kaplı boyalı halılar mum ışığının titrek aksinde acaip hareketlerle oynayıyorlardı. Ve şimdi Domenica sapsarıydı... Leonor'danda daha sarı! Halılardaki kahramanlar kırık dökük hareketleriyle :

— Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun? diye haykırıyorlardı. İçinin çok derinliklerinden gelen bir seste :

— Ne yapıyorsun?.. Ne yapıyorsun? diye bağırırmaktaydı. Hiç tanımadığı bir ses...

O sesi... O sesi, hiç bir hain susturamazdı...

Bahçeye çıkar çıkmaz şamdan söndü. Domenica ürperdi.

— Matmazel... diye kekeledi.

— Haydi beni ıhlamurun altına götür, dedi Leonor. Ve boğazı sıkıntıyla kasılmış, sabırsızca ilerledi.

Aynı an Jacques Aubriot gözüktü. Elinde meşale, ileri doğru tutuyordu. Bu meşalenin aydınlattığı köşede Leonor kaçak gölgeler arasında kendisine doğru ilerleyen bir adam gördü.

Don Juan Tenorio!..

Leonor Domenica'ya döndü. Hor gören bir bakışla kadına baktı. Bu bakış yetmişti...

Domenica elleriyle yüzünü örterek ve inleyerek karanlıklar arasında kayboldu... Bahçenin demir parmaklıklarına doğru, kendisini bekleyen on altın Eküye doğru koştu.

Don Juan Leonor'a yaklaştı. Genç kızın donuk yüzünü daha yakından gördü. Bütün bunlar bir rüyada geçmekteydi sanki...

Juan Tenorio eğildi, eğildi, yerlere kadar eğildi. Çılgınca aşk dolu sözler mırıldanıyordu. Sonra sert bir hareketle doğruldu. Şimdi sesi değişmiş, sert ve hiddetle dolmuştu.

— Görüyorsunuz ki her şeyi yapmaya karar verdim, evin önünde, demir parmaklıkların arkasında bir araba bekliyor. Sizi götüreceğim. Sizi kaçıracağım. Siz benimsiniz. Luzumsuz bir mukavemet-ten vaz geçiniz... Görüyor musunuz?

Leonor kaskatı, dimdik duruyordu. Hâlâ kendine güvenen, cesaret dolu bir kızdı. Korktuğunu belirtecek ne bir kelime söyledi, ne de bir hareket yaptı. Bununla beraber yanında silâhı yoktu. Bunu Don Juan'a belli etmemesi lâzımdı. Don Juan'ın arkasında oniki kadar silâhlı adam seçti. Bu adamlar hava karardıktan sonra Paris sokaklarında dolaşan ve yüzlerinde en ufak bir merhamet izi taşımayan yaratıklardı.

Leonor arkasına göz attı. Kilisenin diğer kapısından da kaçmanın imkânı yoktu, iki uğursuz yüzlü serseri ellerinde bıçaklar orasını tutmaktaydılar. İçerden gelecek olan herhangi bir yardımı kesmek düşüncesiyle orada durdukları muhakkaktı.

Zavallı Jacques Aubriot'ya gelince, elinde meşale olduğu yerde dona kalmış bir şaşkınlık heykeliydi sanki. Sadece dudaklarında hayat izi vardı: durmadan kıpırdanmaktaydılar. Ya bir dua, yahutta Virgilius ya da Horatius'un şiirlerini okuyorlardı...

Domencia'nın kaçışından beri, yani hepsi hepsi üç veya dört dakikalık zaman içinde işte Leonor'un çevresinde gördükleri bunlardı.

Tuzak harikûlade bir şekilde hazırlanmıştı. Sadece görmediği, bunları hazırlayan insandı. Onu sahneye koyan, yahutta rejisör adını verirsek daha yerinde kelime kullanmış oluruz...

Ama o ,ışık hattından kaçıyor, bir ağacın arkasında, yüzünü mantosunun yakası içine kapanmaya çalışıyordu.

Amauri de Loraydon, karanlıkta, düşünceli, dalgın, bir kötülük ilâhi gibi tiyatrosunu seyretmekteydi...

Juan Tenorio sözlerini tamamladı :

— Sizi seviyorum Leonor. Dünyada mukaddes tanıdığım hisler vardır. Bu da aşkımdır! Sizi seviyorum! Göklerin kudreti gibi sizi seviyorum! Sizden vaz geçersen cehenneme gideyim! Ah! Size Juan Tenorio'nun aşıkını tanıyacağınızı söylemiştim. Görüyorsunuz ya o nelere muktedirdir! Hatta alçaklık bile yapmaktan çekinmiyorum. Yine görüyorsunuz ya Juan Tenorio hiç bir şeyden korkmuyor, gözünüzden düşmeye aldırıyor, kendisinden nefret etmenizi hiçe sayıyor. Geliniz Leonor... Kendiliğinizden geliniz, elinizi tutmadan, sizi çekmeden geliniz. Gururlu ve hür olarak bana geliniz. Saadete, aşka geliniz. Gururlu ve hür olarak bana geliniz. Saadete, aşka geliniz... Durdu, bir an güzeliğinden sarhoş oldu Leonor'un...

Leonor içinden: «Ne deliyim, diye düşünüyordu. Bıçağımı unutmakla ne büyük bir budalalıkta bulundum!»

Bir kaç dakika geçti. Juan Tenorio birden onun hor bakışlarını gördü. Sertleşti, bir adım geriledi. Sonra, hemen de derhal alını kıpırmızı oldu. Gözlerinde ateşler yanmaya başladı.

Dudaklarından sert sözler, beddualar bir volkan gibi fışkırmaya başladı. Eli Leonor'un kolunu tutmak için uzandı...

Leonor'un korktuğu, beklediği, sakın tavrının içine sığındığı cesaretini bir an yoklara karıştırmak verecek olan hareketti bu...

Gerilemek istedi. Kendisini yakalayıp götürmeleri için verilen emirleri duyuyordu.

Serserilerin yaklaştıklarını buğulanmış gözleriyle seyreliyordu ki, bu öldürücü dehşet dakikasında kalbinden dudaklarına doğru bir aşk alevi yükseldi. Zira enstekleriyle, şuursuz olarak, ümitsizlik içinde, sevdiğinin kendisini kurtaracağını ümit etmişti... içinden bir fer-yat gibi kopup gelen isim :

— Clother'di!

Don Juan meydan okuyan bir tebessümle güldü. Haydutlar omuzlarını kaldırdılar. Jacques Aubriot mırıldandı: «Heyhat! Sir Ponthus çok uzaklardadır şimdi!»

Leonor imanının bütün kuvvetiyle kendisini için tek kurtuluş yolu gördüğü ismi gür bir sesle yeniden andı:

— Clother! Clother! Clother!

Ve Don Juan'nın tebessümü dondu...

Loraydon küfrederek gölgelere daha çok saklandı.

Kâhya çılgın bir medyum gibi: (Me! Me Adsu!) diye mırıldanmaya başladı.

Zira korkuyla gerilemiş haydutlardan ikisi öldürücü yaralar alarak yere yuvarlanmışlardı. İkisi alınları bıçak darbesiyle patlamış olarak tabanları kaldırmışlardı.

Clother de Ponthus elinde ağır kılıcı etrafına ölüm saçan ejderha gibi ateşle vuruyordu.

Clother karınlara vuruyor, kafalara vuruyor, mideleri deliyor, bacakları uçuruyordu. Ve bu haydut sürüsü ortasına gökten bir yıldırım inmişti sanki. Clother erişilmeyecek yüksek bir çılgındı şimdi..

Clother aşk ve hiddetten deliydi...

Clother erişilemez, ele geçmez, anlatılamaz, tehlikeye hor bakan insan üstü bir yaratık oymuştu. Kâh doğruluyor, kâh diz çöküyor, ileri, geri, bir elinde kılıcı, bir elinde bıçağı, sağa sola vuruyordu.

Clother, kahramanlık devirlerinin harb usulleriyle vuruşan asil bir şövalye idi...

X

AGNES DE SENNECOUR BURADA YATİYOR

İki dakikalık kılıç şakırtıları, billûrlaşmış darbeler, sesli darbeler, acı çığlıklar, küfürler... İki dakikalık coşan bir fırtına... Ve iki dakika sonucu tertemiz bir meydan.

Üstü başı parça parça ve kan lekeleri içinde olan Colther de Ponthus Leonor'un önünde durdu, sefil ceketini düzeltti ve ona baktı...

Leonor gülümsüyordu...

Çarpışma içinde, ölüme çok yakinken, bazı kelimelerin manası değersizdir. Ama bütün bir ömre bedeldir. Tatlı bir sesle:

— Demek... buradaydınız?..

Clother başını sallayarak evet, dedi. Kalbi titriyordu... Hıristan çılgına dönmüş bir ses:

— Ölüm! Ölüm! Ölüm! diye çınladı. Öldürün! İleri! Hücum! Öldürün...

— Ölüm diye haydutlar gürlediler.

— Öldürün!

— Öldürün!

— İleri!

— İleri!

Clother titredi. Bu ses...

Ölüm emrini veren sesi tanıır gibi olmuştu. Ama seri bir bakışla, az önce bir çoğunu yere serdiği ve bir kaç tanesinin kaçıp kurtulduğu haydutların yeni kuvvetlerle kendilerine doğru ilerlemekte olduklarını gördü.

Oniki kişiydiler. Yüzünü mantosunun yakasıyla örten şefleriyle beraber on üç. Şefleri arkalarından geliyordu.

Juan Tenorio'ya gelince, Ponthus onu görmüyordu bile...

— Kiliseye! dedi Clother.

Leonor itaat ederek Clother'in yardımına koşmak için kiliseden çıkarken açık bıraktığı kapıya doğru koştular.

Clother Leonor'un arkasında, geri geri giderek elinde kılıcı, yüzü hücum edenlere karşı ilerliyordu. Haydutlar koşmuyorlardı. Bu sefer karşılarında bir ordu varmış gibi metotla hareket etmeye kararlıydılar. Önlerinde bir adam vardı ama yine de bir orduya bedeldi.

Leonor hiç bir manıyla karşılaşmadan kiliseye girdi. Clother o an, yüzünü göremediği şeften emir alan iki haydutun gruptan ayrılarak eve girdiklerini gördü. Kendisi de kilise kapısına varmıştı, içeri girerek kapıyı kapadı ve sürgünleri sürdü. Etrafı bir an inceledikten sonra :

— Bu kapı sağlam... Demir sürgünleri de var. On dakika dayanabilir, dedi.

— Burada on dakika kalmıyacağız, dedi Leonor. Onlar küçük kapıdan hücum ederlerken biz büyük kapıdan çıkarız ve...

Durdu.

İşaret ettiği ve eve açılan büyük kapı tarafından sesler gelmekteydi. Clother açmak için ilerledi. Ama geç kalmıştı!

Kapı dışardan kilitlenmişti. Ve Clother sesi işitti... Az önce tanıır gibi olduğu sesi... Loraydon'nun sesini.

Loraydon adamlarına :

— Buradan kimıldamayınız, diyordu. Eğer çıkmaya çalışırsa derhal öldürünüz. Leonor sakın bir sesle :

— Ne yapacağız? diye sordu.

— Bilmem. Esir olduk. Dinleyiniz.

Çekiç sesleri geliyordu. Büyük kapıyı kalaslarla mıhlıyorlardı.

Oranın kapalı kalmasını daha çok güven altına alıp bütün hücumu küçük kapıya saklamaktaydılar.

— Sizi ölünceye kadar koruyacağım, dedi Ponthus.

Leonor :

— Beraber öleceğiz.

Dışarda, kış gecelerinin derin sessizliği vardı...

Mihrabın iki yanında geçilebilecek aralıklarla yollar uzanıyordu. Clothier kısa bir incelemeden sonra bu yollardan birini tıkamaya karar verdi. Küçük kapıdan en uzak olanını.

Kilisenin içinde sıralar, sandalyalar, koltuklar mevcuttu. Bir kaç dakika içinde onlarla bir sığınak meydana getirdi. Leonor ona ihtiraslı bir ilgiyle bakıyordu.

Ponthus :

— Az sonra kapıyı kıracaklar. Siz mihrabın arkasına çekilirsiniz. Bu bizim son sığınağımız olacaktır. Allaha şükür ki burada bir çok iskemle ve koltuk bulduk, onlarla mihrabın arkasına giden yollardan birini kapadık. O zaman bu tek yoldan ilerlemek zorunda kalacaklar. Yol da dardır. Kolay kolay geçemeyecekler. Yeter ki...

Yeniden iki büyük sıra çekerek yola sürdü. Bir tane de mihrabın önüne dikti. Sonra eserini memnun bakışlarla seyretti.

Kapıdan küfürlerle beraber yeni bir darbenin sesi yükseldi.

Konuşulacak zaman olmamakla beraber Leonor'un aklına grip soru geldi. Hem sevgi hem merak dolu bir sesle :

— Siz az önce buradaydınız senyör Pothus. Bu mutlu bir durum benim için ama gece yarısı Arronces konağına nasıl girebildiniz?

Clothier titredii.

— Matmazel, dedi basit bir şekilde, parmaklıkları tırmanarak girdim.

— Parmaklıklarımı tırmandınız? Gece yarısından sonra Arronces konağı kilisesinde ne işiniz vardı?..

Clothier: «Sizi kurtarmak!» diyebilirdi.

Bu çok kolay, yahutta çok karışık bir şeydi ama onun mizacından öylesine uzak bir cevaptı ki!..

Hakikat dudaklarına geldi, gözleriyle kumandan Ulloa'nın lahtini göstererek :

— Bu tabutun altındaki taşlar altında gömülü demir bir kasa var. Büyütüldüğüm ve ismini taşıdığım iyi insan tarafından benim için saklanmış bir kasa. Orada hiç tanımadığım babamın ve annemin ismini bunlacağım.

Leonor hayret ve merhametle ürperdi. Birdenbire Clothier de Ponthus'un isminin Ponthus olmadığını ve öksüz olduğunu öğreni vermişti. Gözlerinde gördüğü bir damla yaşı silmek ve :

— Sizin aileniz, her şeyiniz ben olurum! demek için neler vermezdi şu an!..

Kekeledi :

— Demek kumandanın tabutu altındaki kasayı almak için geldiniz...

— Kasada bana ait kağıtlar var. Annemin ve babamın ismi yazılı kâğıtlar...

— Annenizi tanımıyor musunuz?

— Hayır. Doğumumdan bir kaç saat sonra ölmüş.

— İsmi de bilmiyor musunuz?

Clother daha kederli bir sesle :

— Ne onun, ne de babamın, dedi.

Ve gözlerini çevirdi... Leonor başını eğdi.

Clother yeniden mahcup bir şekilde bakışlarını ona döndürdüğü zaman ağladığını gördü. Diz çökerek ellerini tuttu.

— Göz yaşlarınızdan bir damlası bırakınız yüzüme damlasın Leonor. Derhal ölecek bile olsam, kalbimde cenneti taşımış olacağım...

Leonor bu cesur başı hafifçe öperek onu ayağa kaldırdı.

— Clother, ölmenizi istemiyorum, diye mırıldandı.

Clother'in beynine sevinç dalga dalga yükselmekteydi. Sapsarı olarak gözlerini kapadı.

Kapı korkunç bir darbeye sarsıldı... Clother çabucak sertleşerek :

— Hücüm başladı.

— Ben de hazırım, dedi Leonor.

Clother etrafını araştırarak :

— Siz şu tarafta duracaksınız.

O an, gözleri taş bir levhaya takıldı :

Burada çok asil Agnes de Sennecoure yatıyor.

— Madem ki konak şimdi sizindir, hikâyesini biliyorsunuzdur. Burada ebedi uykusunu uyuyan Agnes de Sennecoure kimdir biliyor musunuz?

— Biliyorum, dedi Leonor. Arronces konağının sahibi. Yine ümitsizlikten ve hain bir erkeğin kendisini terkettiğinden dolayı öldüğünü biliyorum.

Clother düşünceyle :

— Ümitsizlikten mi ölmüş?

— Zavallı kadın! diye mırıldanan Leonor, bir düşünce silsilesinin birbirini takip edişiyse kız kardeşi Christa'nın ölümünü hatırladı. O da sert bir bırakılış neticesi ölmüştü. Heyhat! diye ekledi, bu bırakılışlar kimbilir ne çok zavallı kadını ümitsizlikten ölüme sürüklemiştir.

— Bu hainliğin en kötüsü! Alçaklığın en beteri, dedi Clother.

Yeni ve sert bir darbeyle kapı çatırdadı, çatladı... Dışardan sevinç çığlıkları yükseldi.

— Bu asil tecavüzü hazırlayanın, bu haydutlar sürüsünün şefi kim biliyor musunuz? diye Clothier sordu.

Leonor dehşetten sarararak :

— Evet, dedi, gördüm Juan Tenorio...

Clothier :

— Hayır... Juan Tenorio burada efendisinin elinde gülünç bir kukladan başka bir şey değil. Teşebbüs şefi, size evlenmeniz için seçilen erkek...

— Kont Loraydon, mu?

— Evet. İki kerede sesini tanıyabildim. Zaten daha önce böyle bir tuzağı kim ve ne için hazırlar diye düşünüyordum... Demek...

Bu sefer kapı yeni bir darbeyle iyice kırılarak sözlerini kesti. Kapı yıkılmak üzereydi. Yukardan aşağı açılan büyük deliği haydutlar genişletmekle meşguldüler. Clothier ilerledi.

Leonor :

— Sizi takip edeceğim, dedi.

Clothier soğuk bir sesle :

— Eğer sizi koruyabilmemi istiyorsanız arkada kalın.

— Peki, gidin öyleyse. Tanrı sizi korusun!

Clothier ilerledi. Kapı yarığından ilk giren serseriyle vuruşmaya başladılar. Bir saniye sonra adam, bir ulumayla arkadaşlarının kol-ları arasına yığıldı. Ruhuda vakit kaybetmeden şeytana ulaşmıştı ama şeytanda kötü ruh o kadar çoktu ki... Onlarla ne yapacağını artık bilemez hale gelmişti herhalde. Sağır edici küfürler, lânetler, tehditler her ağızdan yükseldi.

Sert bir ses emir verdi :

— Kapı tamamiyle yıkılmadan kimse ilerlemesin!

Sonra korkunç bir sessizlik. Bir kaç saniye sonra yeni darbeler, yeni vuruşlar... Kapı inliyerek rezeleri üzerinde durmaya cesaretle savaşıyordu. Sanki yıkılmak istemeyen canlı bir yaratıktı... Sanki içerde olanları hakikaten korumak istiyordu... Hele şimdi, bomboş kilise taşlarının ortasında dimdik duran eli bıçaklı bir tek adamı çatlak tahtalarıyla korumak istiyordu. Meşalelerden dökülen aydınlık bu sahneyi aydınlatırken duvarlarda efsanevi gölgeler sığıraşı-yordu.

Clothier'in beyni hercü merç içindeydi. Kalbi derin bir üzüntüyle doluydu. Kapının çatlak tahtaları arasından gördüğü haydutları saydı, çok kalabalıktilar. Hepsi kızgın ve silâhlıydı.

Yine kılıcı kınına Juan Tenorio'yu gördü bu çatlaklardan. Kol-larını göğsünde çaprazlamıştı.

Loraydon'u gördü. Artık kendini kendini saklamaya lüzum görmeksizin adamlara emir vererek hareketi idare ediyordu.

Clother o zaman ümitsizlik taşıyan bakışlarını Leonor'a çevirdi.

Son sert bir darbeyle kapı nihayet yıkıldı. Vahşi sevinç dalgaları göğe yükseldi. Kinle kavrulan yüzler, heyecanlı saldırış, kılıç pırlıltıları bu kapının çerçevesi içinden fışkırıyor, bir ölüm harbi başlıyordu şimdi.

Clother atılarak vurmaya başladı. Durmadan, yorulmadan, aralıksız vermeden vuruyor, vuruyordu. Beyninde çalan bir çan vardı: Leonor'un ölmesini istemiyorum! Leonor'un ölmesini istemiyorum! Kolunun her hareketi beyninde uğuldayan sese uyuyor, bu azgın ser-seriler güruhundan bir kaç kişiyi kanlar içinde yere seriyordu.

Ama ne kadar vursa da, öldürse de, yığın halindeki insanlar, bir adım, iki adım, sağır edici gürültülerle, kısa soluklarla gittikçe ilerlemekte ve kendisi gerilemekteydi...

Clother kaybetmişti...

İki sıçrayışta mihrabın arkasına geldi... Yığıldıkları sıralar, koltuklar ağır bir şekilde yıkılıyorlardı. Kilisenin içini dolduran güruh şimdi durmuş ilerlemiyordu. Şeflerinin hücum emrini beklemekteydiler.

Clother nefes nefeseydi. Yırtıcı bir hayvan gibi olmuştu. Ona bıraktıkları bu bir anlık rahattan bir şey anlamıyordu. Sonra birden bire anladı: sürü mihrabın diğer yolunu tıkadıkları eşyaları yımağa hazırlanıyordu... Bu şekilde iki yoldan hücum edeceklerdi... Ki bu da sonlarıydı.

Leonor'a bakarak :

— Ben öleceğim... Ya siz...

— Bana bıçağınızı verin, dedi Leonor.

Bıçak kan içindeydi. Clother onu silerek Leonor'a uzattı.

— Düşüncelerinizi anladım Clother. Siz ölecek olursanız, yemin ediyorum ki dünyada kimse bana sahip olamayacaktır. Yemin ediyorum ki, Juan Tenorio elini bana uzatacak olursa ölümüne değmiş olacaktır eli. Siz beni koruyamayacak olursanız, ben kendimi öldüreceğim. Onun için huzur içinde çarpışınız ve ölünüz sir Ponthus. Yalnız hepsinden evvel, nişanınızı bir kere öpünüz...

O zaman sevinç ve izdrap dolu bir inilti içinde Clother genç kızı kollarına aldı çılgın gibi, dudakları birleşti...

Bu ilk öpüşmeleri idi, aynı zamanda da bir nişanlanma öpücüğü. Siperlerinde yıkılacak çok az şey kalmıştı.

Clother, Ponthus'un kılıcını okşayarak :

— Allahaismarladık Leonor, dedi.

Leonor alçak sesle :

— Adyö Clother... diye cevap verirken şiddetle titredi.

Solgun yüzünde gözleri dehşetle irileşmiş, esrarengiz şeyler gören insanların ürpertişi içindeydi. Farmağıyla Clother'e üzerinde Agnes de Sennecour ismi yazılı olan mermer levhayı işaret etti :

— Ölüm şimdiden mi bizi karşılıyor? Oh Clother, mezar bize şimdiden mi kucakını açıyor!..

Clother baktı ve o da gördü!

Ah! O da mermer mezar kapağının yavaş yavaş içeri çöktüğünü gördü... Mezar açılıyordu... Evet mezar açılıyor ve oda dehşete kapılmış, hareketsiz ürpererek saçları dimdik olmuş, Agnes de Sennecour'un ölüsünün mezarından kalkarak karşılarına dikilmesini bekliyordu.

Ölü gelecek ve: «Benimle beraber ebedi rahata geliniz, insanların kötülüklerinden ve aşağılıklarından uzak, koruyucu ve kurtarıcı mezarıma geliniz» diyecekti.

Ama gözüken Agnes de Sennecour olmadı...

Gözüken ölümün hayaleti olmadı...

Canlı ve bir melek kadar güzel yüzlü bir genç kız meydana çıktı! Ve onlara tatlı bir sesle :

— Geliniz, çabuk olunuz, kurtulacaksınız! dedi.

Bu Turquand'ın kızıydı!

Bu Berengere'di!..

Turquand'ın icadı mekanik sığınak bir harikaydı. Bazı dâhiler eserlerini tamamlarlarken ekseri içinde biraz da eksik bir şeyler bırakırlar. Ama o hiç bir şeyi tesadüfe bırakmak istememiş, bütün ihtimalleri göz önünde tutmuştu. Koruyucu sistem bir şaheserdi...

Berengere tehlike işaretiyle uyanır uyanmaz giyinmiş ve dolaptaki düğmeye basarak makineyi harekete getirmişti. Sonrada duvar içine gömülü merdivenden inerek küçük bir mahzene geldi.

Babasının emirlerine göre, orada durması ve ikinci işaret verilinceye kadar beklemesi gerekiyordu. Daha ileriye ikinci işareten sonra gidecekti.

Daha ileriye mi?

Evet; bu küçük mahzende bir kapı vardı ve oradan yer altına doğru diğer bir yol uzanıyordu.

Berengere kapıyı açtı ve tünele baktı. Tereddüt ediyordu. Uzun zamandan beri yer altında uzanan bu yolun nereye çıktığını merak etmekteydi. Duvarda asılı ve her zaman yanmakta olan sağlam feneri alarak kapıyı açtı ve bu sefer orasını görmek kararıyla ilerledi.

— Bu işaretleri babam beni tehlikeye alıştırmak amacıyla veri-

yor, diye mırıldandı. Ama şimdiye kadar hep bu mahzene kadar geldim. Galeriye ne diye girmiyeyim! Nihayete kadar niçin gitmiyeyim?

Elinde ki fenerin soluk ışığı çıplak duvarlarda tehdit dolu gölgeler yaratırken ilerliyor, yavaş yavaş da korkuyla ürperdiğini hissediyordu.

Korkusu gittikçe daha da büyüdü. Geriye dönmek istedi.

Ama o zaman, ona öyle geldi ki... bunu söylemek biraz güç... fakat ilerlemesi, daha uzaklara gitmesi LÂZIMDI... LÂZIMDI.

Ürpertilerle sarsılırken, garip düşünceler içinde yürüyordu. Bu şekilde, az evvel terkettiği mahzene benzer bir ikinci mahzene ulaştı.

Burada taş bir merdiven tavana doğru yükselmekteydi. Cesaretle merdivenleri çıktı. Eğer basamakları saymış olsaydı, indiği merdiven yüksekliğinde olduğunu farkedirdi.

Oda gibi dar bir yere geldi...

Gülümseyerek :

— Burası bir dolap değil, dedi.

Oysa ki, aldanıyordu... Bir bakıma burası da, anlamı başka olan bir dolaptı... Ölüm dolabı...

Burası bir mezarın içiydi!

Bir kaç saniye sonra bir oyuğun içine yatırılmış taş tabutu görünce nerede olduğunu derhal anladı.

Titriyerek geriledi.

Ama merak zihninin en kudretli iğnesidir.

Berengere tabuta yaklaştı. Baş ucundaki büyük taş levha üzerine yazılanları okudu :

1518 senesi 30 aralık, ben Ponthus, senyör Philippe, buraya kral François tarafından aldatılarak terkedildiğinden ölen Agnes de Senecour'un cesedini bırakıyorum.

— Kral! diye Berengere mırıldandı. Ve Leonor'un dediği gibi, bütün acıma duyanların söylediği gibi: —Zavallı kadın! diye ekledi.

Aynı an gözleri Agnes'in tabutunun kenarına iliştirilen bir kağıda takıldı. Kâğıdı kapar gibi aldı. Babasının yazısını derhal tanıdı.

İşte Turquand'ın yazdıkları :

«Korkma. Eğer takip ediliyorsan, burada kurtulmuş sayılırsın. Arkana dön. Tabutun tam karşısında mermer bir levha göreceksin. Üstünde üç melek başı vardır. Ortadaki başa kuvvetle bas. Mermer levha dışarı açılan bir kapıdır. Mezardan çıktıktan sonra mermer kapağı yeniden indirirsin. Ama bu mektubu cebinde iyi sakla ki seni takip edenler kapının neresi olduğunu ve nasıl açıldığını bilemesinler. Çıktığın yer, Arronces konağının kilisesidir. Orada dakika kay-

betmeden kaç ve arkadaşım Jehan Lecoincte'in yanına git. O işle-
rimden haberdardır. Sana karşı nasıl davranacağını bilir. Allahais-
marladık evlâdım. Tanrı seni korusun.»

Berengere içini çekti. Bir kaç dakika düşünceyle daldı. Gözleri
mezar taşı üzerindeki yazılardaydı: Kral François tarafından alda-
tıldığı için ölen... Sonra kağıdı dikkatle katlayarak aldığı yere bı-
raktı. Babasının tarifi vechile arkasını dönerek karşısındaki mermer
levhaya baktı. İnce nakışlarla çizilen üç melek başını merakla sey-
retti.

Sonra yaklaştı.

— Demek, odamdaki dolap buunur ve takip edilirse buraya
geleceğim... Sadece şu başlardan ortada olana dokunacağım ve beni
kurtaracak olan kapı açılacak. Öyleyse artık dönebilirim... Şimdi yer
altı geçidinin nereye çıktığını biliyorum...

Agnes de Sennecour'un tabutuna son bir defa daha baktıktan
sonra Berengere mermer merdivenleri innmeye hazırlandı.

Ama birden bire durdu ve koşarak kulağını mermer levhaya da-
yadı.

Haykırıışları, kilise kapısına vurulan darbeleri ve korkunç sava-
şın her hareketini açık bir şekilde dinledi. Kalbi çarparak Clother'le
Leonor'un yürekler paralayıcı ayrılış sözlerini dinledi.

Dışarda iki genç ve şüphesiz ki güzel, fedakâr insanın öldürüle-
ceğini anladı. Onları kurtarmak lâzımdı. Sonra nişanlısı Loraydon'u
sevgiyle andı... Böyle bir duruma düşselerdi ne fena olurdu!.. Onlar-
da bir kurtarıcının bulunmasını isterlerdi! Evet mermer levhayı ha-
rekete getirerek yabancılara makinenin sırrını öğretmiş olacaktı...

Babasının yıllarca çalışma sonucu meydana getirdiği sığınağı
belki de mahvedecekti. Ve bir daha belki de kendisi için kaçış ve
kurtuluş imkânları kalmıyacaktı...

Agnes de Sennecour'un tabutunu düşündü!

Ama tereddüt etmedi!

Melek başına dokundu... Mermer levha yavaş yavaş açıldı...

XI

DON JUAN JACQUEMIN CORENTİN'İ RÜYASINDA MI GÖRDÜ?

Leonor mezara atladı ve Turquand'ın kızını minnetle kucakladı.
Berengere sadece :

— Bende nişanlıyım, dedi. Aynı duruma her insan düşebilir...
Clother'de yanlarına gelmek üzereydi. Aynı an kilisede son hü-

cum hazırlıkları da tamamlanmıştı. Loraydon serserileri ikiye ayırmış, bir grup mihrabın sağ tarafından, diğer grup da sol tarafından ilerliyecekti. Clothier'in ölümü muhakkaktı. Leonor'un ele geçmesi de öyle

Loraydon emir vermek üzereydi...

Aynı an, Clothier'in Leonor'u takip ederek Agnes de Sennecour'un mezarına girmek üzere olduğu an, Juan Tenorio'nun sesi net bir şekilde yükseldi :

— Durunuz kont! Hücuma geçmeden evvel Clothier de Ponthus'e iki kelime söyleyeceğim...

Leonor nefes nefese :

— Geliniz! Geliniz! dedi.

Ponthus başını sallayarak doğruldu. Derin sessizlik içinde Juan Tenorio yeniden haykırdı :

— Sir de Ponthus, orada mısınız?

— Buradayım! diye Clothier cevap verdi.

— Sıhhatte ve beni dinliyecek durumda mısınız?

— Bir sıyrığım bile yok ve sizi gayet iyi dinliyorum.

— Çok güzel! Dinleyiniz öyleyse: Clothier de Ponthus, ben Juan Tenorio, İspanyol asıllı ve Seville'in Yirmi-Dört kahraman şövalyesinden biri, sizinle karşı karşıya, hem de şimdi Arronces konağının bahçesinde çarpışmak istiyorum ismimin ve imanımın üzerine yemin ederim ki karşınızda sadece beni göreceksiniz. Hasım olarak sizinle dövüşecek olan yalnız Juan Tenorio'dur.

Kalabalık homurdandı. Ama Loraydon sinsi bir tebessümle adamlara işaret ederek susturdu. Don Juan da başıyla hareketini doğru bulduğunu onayladı. Don Juan devam etti :

— Şerefim, ismim, imanım, burada bulunan insanların kuvvetinden daha üstündür. Eğer ben ölecek olursam, size kimse dokunmayacak ve hür olarak buradan çıkacaksınız. Clothier de Ponthus eğer size dürüst bir şekilde teklif ettiğim düelloyu kabul edecek olursanız sizi yine iyi ve asil bir insan olarak kabul edeceğim. Gösterişiniz zaten öyle... Eğer kabul etmezseniz, alçak ve korkak olduğunuzu herkes ilân edeceğim. Size meydan okuyorum... Kabul ediyor musunuz Ponthus?

— Kabul ediyorum? diye Clothier cevap verdi.

Leonor :

— Ben de aynı fikirdeyim.

Aynı an mezardan çıkmaya çalıştı. Clothier ona doğru eğilerek :

— Leonor, dedi, derhal gitmezseniz, kendimi gözlerinizin önünde öldürtürüm. Berengere tarafından çekilmeğe devam edilen Leonor'u acele bir şekilde öptü. Mermer kapak kapandı. Kuru bir ses...

Bir saniye, Clother kulak kabarttı. Hafif sesler, sonra hiçlik... içini çekerek asabi bir şekilde kılıcının kabzasını okşadı.

— Karşı karşıyayız Juan Tenorio!.. Ponthus'un kılıcı beni koru! diye mırıldandı.

*
* *

Clother kılıcını kınına sokarak yırtık ve kan lekeleriyle kaplı elbisesiyle kilisenin ortasına doğru ilerledi. Haydut sürüsü onun gelişini gördü ve gayri ihtiyari hepsi bir kaç adım gerilediler.

Juan Tenorio'da ortaya çıktı. O zaman haydutlar kendi korkaklıklarını düşünerek onu da takdir ettiler.

— Clother de Ponthus, size hücum edenler arasında olmadığımı biliyorsunuz.

Beni görmüş müydünüz?

— Doğru söylüyorsunuz. Sizi görmedim. Yalnız sadece bu tuzağı hazırlayanın hareketinden utanç duyduğunuz için böyle gizli hareket ettiğinizi zannetmiştim. (Başıyla Loraydon'u, işaret etti) Mösyöyü de görmedim. Bir ihtiyat tedbiri olarak onun daima kendisini gizli tuttuğunu bilirim...

Loraydon mosmor :

— Doğru, dedi. Ama neden? Bunu size açıklamak tenezzülünde bulunmam. Şimdi başka türlü cevap veremememin sebebi de Juan Tenorio ile yalnız başınıza vuruşacağınızdan dolayı.

— Saint-Antoin caddesinde de sizinle yalnız başımıza vuruşacak olduğumuzu unuttunuz galiba! Kont Loraydon, burada ne Bel-Argent ne de Jean Poterne var. Hani şu parayla kiraladığınız bıçaklar... Bu külhanbeylere beni öldürtecektiniz...

Hakaretlere karşı Loraydon dimdik duruyordu. Gülümsüyordu. Korkunç bir şeydi bu.

— Yine, diye Clother devam etti, beni açlıktan ve susuzluktan öldürmek niyetiyle kapadığınız gizli odayı burada bulamıyacaksınız..

Loraydon biraz sarardı. Ama susmakta devam ediyordu.

— Karşılık olarak, sadece kalbinizi arıyan bir kılıç bulacaksınız karşınızda Tabii bir kalbiniz varsa eğer. Zaman size uygun gelmiyor mu?

Loraydon içini çekti. Ponthus'e doğru yürüdü. Parmağının ucuy-la göğsüne dokunarak :

— Sözlerinizin hepsi buraya, duvarlara yazılı. Ve bu sözlerin her harfi için kanınızı damla damla akıtacağım. Damarlarınızda bir damla kan kalmıyacak. Zaman ve yer meselesine gelince, şimdilik

hkim olmağa söz verdim. Sabırlı olunuz mösyö Ponthus! Sabırlı! Sizin saatiniz hiç gecikmiyecek merak etmeyiniz...

Geri çekildi. Kırışmış yüzünde öyle coşkun bir nefret vardı ki Don Juan titredi, haydutlar sessizlik içinde birbirlerinden ayrıldılar.

Clother Don Juan'a döndü :

— Madem ki mösyö le kont dövüşmekten korkuyor ve ret ediyor, öyleyse sizin emirlerinize amadeyim senyör Tenorio...

— Senyör Ponthus, dedi Juan Tenorio, dona Leonor'a iki kelime söyleyeceğim, bir dakika müsaade eder misiniz?

Don Juan mihraba doğru ilerledi. Sol geçide yürüdü. Loraydon'da aynı düşünceyle sağ geçide yöneldi. Mihrabın arkasında korku dolu bakışlarla birbirlerine baktılar.

— Nerede? diye quan Tenorio sordu.

Loraydon cevap vermiyordu. Düşünceyle etrafı inceliyordu. Don Juan onun :

— Burada garip şeyler geçmiş, diye mırıldandığını işitti.

— Esrarlı! Bu esrarın anahtarını da bize ancak mösyö Ponthus verebilir. Samimî bir keder içinde; Leonor! diye bağırdı. Zalim Leonor! Size tapan bu bedbaht kalple niçin oynuyorsunuz? Onu parçalayın daha iyi! Leonor, sevgili Leonor ne oldunuz?

Loraydon kin dolu bir alayla :

— Onu şeytan götürmüştür! dedi. Ayağını yere vurarak ekledi, bakınız senyör Tenorio, sanki yer yarıldı ve içine girdi. Hiç bir şey eksik değil... Bir mezar... Burada yatan ölü ayağa kalkmış ve ona kucağını açmıştır... Sonra da cehennemin yolunu göstermiştir tabii.. (Loraydon belki de Turquand'ın kendisine bahsettiği yer altındaki yolun Arronces kilisesinde nihayet bulduğunu hatırladı. Ama böyle bir sırrı Juan Tenorio'ya söyleyemezdi.)

— Küfretmeyiniz kont. Leonor bir melektir. Eğer muhakkak olağan üstü bir durum olduğuna inanmak lâzım gelirse, cehenneme değil, göklere yükselmiştir o...

Ve Don Juan Leonor'u görebilmek ümidiyle başını göğe doğru kaldırdı. Ateşli bakışları etrafta dolaştı. Sonra hafif bir hayret çılgınlığı ve hayal kırıklığı ile :

— Şimdi esrarı anladım! dedi. Bakınız kont, işte Leonor bu yoldan kaçtı...

Loraydon başını kaldırdı. Ve yerden oniki adım yüksekte bir pencerenin açık olduğunu gördü.

— Oraya nasıl çıkmış olabilir?

— Buradaki sıralar ve Ponthus'ün yardımıyla.

— Öyleyse Ponthus aynı yoldan neden kaçmadı? diye Loraydon gürledi.

— Clother de Ponthus kaçan insanlardan değildir, dedi Don Juan

Sert bir hasımdır, şu an bile ona hayran olduğumu söyleyebilirim. Leonor'a gelince, benim kalbimi parçalamak için kaçtı. Haydutlarınız kapıyı kırmak için uğraşırlarken o pencereden kaçtı. Ah! Cesur, sevimli, asil kız! Ne kalp, aziz kont ne kalp! Bu dünyadaki ve öbür dünyadaki hayatımı sadece onu kazanmak için harcıyacağım.

Loraydon ise şöyle düşünüyordu: «Bu şıllık ister cennete ister cehenneme gitsin! İster kapıdan, ister pencereden kaçsın... Hiç biri farketmez benim için... Yeter ki ortadan kaybolsun. Artık onunla evlenmediğim için kralın gözünden düşmeyeceğim. Gitti ya!.. İyi seyahatler!.. Geriye kalan uğursuz Clother!.. Eğer Juan Tenorio'da onu öldürürse, her şey hallolur... Ya öldüremezse? Ah, bu evden sağ çıkmaması lâzım. Madem ki elimizde... Haydi serserileri bu işe hazırlamalıyım...»

Juan Tenorio'da içinden: «Galiba felâketler üzerime doğru geliyor! diyordu. Hiç bu şekilde derin bir sıkıntı hissetmemiştim. Kalbimi nasıl susturacağım şimdi? Eğer Ponthus bir bıçak darbesiyle bu işi halletse daha iyi olacak galiba. Kötü bir şekilde sevmek ve kötü bir şekilde yaşamaktansa ölmek daha iyidir...»

Gözleri yaşlarla doldu. Ellerini uğuştururken birden bire :

— Hay allah, diye haykırdı, bunu nasıl düşünmedim! Bir kelime kont, bir kelime: Araba...

— Araba mı? dedi Loraydon, kulak kesildi.

— Evet araba.

— İşitiyorum. Şeytanlar götürsün.

— Aziz kont, bir şey işitmiyorsunuz. Bunu çatık kaşlarınızdan anlıyorum. Ben beni İplik Fabrikası yolu üzerinde bekleyen arabadan bahsediyorum...

— Saçmalıyorsunuz! İzah ediniz senyör Tenorio.

— Canım, arabadan bahsetmiyor muyduk...

— Evet. Ama ne diye şimdi ondan bahsediyorsunuz?

Juan Tenorio kontu kolundan çekerek :

— Artık ona dair bir kelime bile konuşmayalım.

— Tenorio, Clother de Ponthus sizi bekliyor!

Ve Loraydon içinden yaptığı kısa bir hesapla Don Juan'ın kendisine yapacağı yardımı düşündü.

— Bilmiyorum neden, diye Juan Tenorio devam etti, bu arabadan bahsediyorduk...

— Çok iyi. Gidelim.

— Ya çanta?

— Çanta mı? Hangi çanta?

— Çanta benimdir. Fazla söze lüzum yok. Sizin tuzağınız aziz kont bir işe yaramadı. İnce elenip sık dokunan bütün tuzaklar gibi fiyasko etti. Her ne olursa olsun biraz işleri tesadüfe bırakmalı. İpi

de gevşetmeli. Onu hapsetmeye çalışırsanız, kızar ve her şeyi paralar. Her şey ipleri elinde tutanın. Her şeyi önceden hazırlamakla haksızlık ettiniz sevgili kont... Böyle bir şey yapmamalı... Zaten yapılamaz ki... Her şeyi önceden hazırladınızsa kabahat benim mi? Çanta...

— Canı cehenneme! Hangi çanta? Hangi çanta?

— Onu çok iyi biliyorsunuz. Ben ona çanta adı verdim. Zira itiraf ederim ki her şeyi size bırakmak niyetinde değilim. Baş harfi Pi dir. Eğer Clother'i öldürecek olursam...

Loraydon ne olursa olsun diye düşündü. Turquand'ın sandıkları büyük ve derindir.

— Hay Allah. diye bağırdı. İspanya'ya gidişiniz için vaadedilen paradan mı bahsediyorsunuz? Ne açık konuşmuyorsunuz? Leonor kaçtıysa, para size kaldı.

Kendi kendine: «Kırk bin altın lira! Biraz fazla... Ama bu enayi bana servet dayanaklığı edecek... Onun için ödediğim yine fazla sayılmaz...» diyordu.

— Paraya fazla önem verdiğim için böyle konuşmuyorum, diye don Juan lâkaydıyle devam etti. Ama burada gelirimden ve servetimden çok uzaktayım. Başka türlü hareket etmeme imkân olmadığı için her adama ok atıyorum!

Şimdi şen, tasasız, bir halde Clother de Ponthus'e doğru yürüdü.

— Mösyö de Ponthus sizi beklettığım için özür dilerim.

— Size sitem etmedim.

— Mösyö de Ponthus, sizin kadar terbiyeli bir insan görmedim.

— Senyö Tenorio beni yoruyorsunuz.

— Hayır, hayır. Gökleri şahit gösterebilirim, siz belki bu haydutlarla dövüştüğünüz için yoruldunuz... Belki de şu an kendinizi koruyacak kuvvete de sahip değilsinizdir. İsterseniz çarpışmamızı yarına, yahut ta size uygun gelen bir başka zamana bırakalım?

— Aksine, kendimi tamamiyle dinlenmiş hissetmekteyim. Ama ölüm düellomuzu siz geciktirmek istiyorsanız o başka!

— Ne münasebet! Ben sadece sizin için konuştum. Ama kendi kendime bir Ponthus'ün kahramanlık ve zaferden hiç yorgunluk duymadığını söylemeliydim. Sizinle düşman olmamız ne büyük bir bedbahtlık...

— Senyör Tenorio, dona Leonor'dan vaz geçtiğinize yemin ederim... seniz...

— Aslâ!

— Öyleyse yürüyelim.

Ve kiliseden çıktılar.

— Evet, diye don Juan devam etti, haydi birbirimizi iki cesaretli insan olarak boğazlayalım ve ölümün burnuna gülelim. Ölümün burnu! Ölümün bir burnu var mı acaba senyör Ponthus? Hayır, zanetmem yoktur. O benim sersem Jacqueminim gibi değildir! Sir Clother, hayatımda cesaret sahibi pek çok insan öldürdüm ve en küçük bir vicdan azabı duymadım. Eğer sizi öldürecek olursam yemin ederim ki hayatımın sonuna kadar üzüleceğim.

— Size bu üzüntüyü vermemeye çalışacağım, dedi Ponthus.

— Ona eminim. Eğer siz beni öldürürseniz... Bu da bana bir başkası tarafından değil de sizin tarafınızdan olduğu için bir teselli olacaktır!

Birbirlerine söyledikleri karşılıklı iltifat dolu sözlerle bahçede ilerlediler. Arkalarından meşale taşıyan haydutlardan biri geliyordu. Loraydon ve serseriler güruhu arkada kalarak karanlıklar içinde gizli bir görüşme yapan şeytanlar gibi başbaşa verdiler...

Hangi gizli görüşme?

Ponthus'le Juan Tenorio ıhlamur ağaçlarıyla çevrili ve eve doğru giden geniş yola gelmişlerdi.

— Burası size uygun geliyor mu? diye Ponthus sordu.

— Çok güzel...

— İyi, öyleyse duralım.

— Sizi Paris'in hangi köşesine gitseniz, takip etmeye karar vermiştim. Senyör Ponthus, eğer sizi öldürecek olursam bana tenbih edeceğiniz her hangi bir sözünüz, yahut ta isteğiniz var mı?

Clother «hayır!» diye başını salladı.

— Benim ise bir isteğim var, dedi Tenorio. Eğer siz beni öldürecek olursanız, son bir defa olarak Leonor d'Ulloa'ya kendisini bütün ruhumla sevdiğimi söyleyiniz. Ulu kudret, bana bakan parlak yıldızlar, asırlık ağaçlar, hepiniz sözlerimin şahidi olunuz. Ve sen, bu kış gecesinin soğuk rüzgârı, tatlı kokulu bir bahar rüzgârı ol da sevgili Leonor'uma koş... Dünyanın en sadık âşığının ismini anarak öldüğünü söyle!

Bu sözler üzerine kılıcını çekerek meşale taşıyan hayduda döndü:

— Elindeki meşaleyi şu ağaç üstüne yerleştir. Oradan bizi daha iyi aydınlatır. Sen de bir köşeye çekil ve seyret. Bir şeref dersi al.

İki kılıç çarpıştı...

Haydut bahçenin bir köşesinde karanlık bir küme teşkil eden ve gizli görüşme yapan arkadaşlarına kaçamak bir bakışla baktı.. Ve meşaleyi gücü yettiği kadar yükseğe kaldırdı.

O zaman, karanlıklar içindeki şeytanlar hırsıyla saldırdılar. Ulu-malar, ölüm çığlıkları, yeniden: öldür, öldür, öldür, diye bağırarak kudurmuş ağızlar...

Aynı an bora Clother'in etrafını sardı. Çelik pırıltıları ona doğru uzandı.

— Ah, alçaklar! dedi Tenorio. Reziller! Clother de Ponthus, bu defa bu serserilere karşı yalnız savaşmıyacaksınız! Ponthus! Ponthus! Bu ihanete ben de katıldım zannederseniz utancımdan ölürüm!

Bir sıçrayışta sırtını ağaçlardan birine siper alan Ponthus:

— Juan Tenorio, bu hain darbenin nereden geldiğini biliyorum, diye bağırdı. Sizin suçsuz olduğunuzu da biliyorum.

Kılıcı elinde çarpışmaya atılan Tenorio:

— Çok teşekkür ederim, dedi.

Aynı an Juan yere yıkıldı. Gökler alçalıyor ve beynine bir şeyler doluyor gibi geliyordu. Çılgın bir düşünceyle, başını duvarlara mı vurmuştu yoksa? Bu, alçalan gökler değildi... Duvar da değildi!

Bu Amadis-la-Douceur'ün yumruğuydu.

Demir bir çekiç, Milon de Crotone'nun yumruğunu bile kıskançlıktan sindirecek bir yumruk.

Ünlü haydudun yumruğu altında bayılarak bir an gözlerini kapatan Juan Tenorio, az sonra onları açtı. Rüyanın sisleri arasından gördüğü harp sahnesi muhayyilesinin yarattığı şahıslarla karıştı.

— Melekler ve aşk cebraileri! diye sayıkladı. Haydi Leonor'a gidin ve Juan Tenorio'nun ona taparak öldüğünü söyleyin... Gökten inen ne darbeydi o! Ne darbe! Başımın üstüne ne indi? Bir dağ mı? Ah sefiller! Ne de kalabalıklardı!... Sıkı durunuz Ponthus! Sağa, sola! Ne de güzel vuruyor!... Ne kılıç! Ne maharet! Ne kuvvet! İşte tozlar içine yuvarlanan biri daha öldü! Ponthus, dikkatli olunuz!... Önünüzdekine dikkat ediniz... Çok güzel!. Tam yerine bir bıçak atınız... Mükemmel. Oh! Ama o da düşecek... Cesur adam! Öyle istiyorum ki... Kalkmam, yardım etmem lâzım... Ama kalkmıyorum. Çevrildi. Etrafı kuşatıldı... Hola! Onlar da kim? Nereden çıktılar? Oh, oh, bu benim değersiz Jacquemin'im... Ve şeytan Bel-Argenti!! Ya yanındaki iki kişi kim? Onları tanımıyorum. Ah, sefil Corentin, Ponthus'ün işini bitirmek için geldin!... Hayır, hayır!... Onlar, onu kurtardılar. İşte Loraydon'un şeytanlarına saldırıyorlar!... Ne darbeler... Ne darbeler... Ne çılgınlık!

Bir masal sahnesini canlandıran bu manzara birden bire silindi. Don Juan bayılmıştı.

XII

KRAL FRANÇOİ'NİN EMRİ

Birkaç saat sonra, Louvre sarayında...

Amauri de Loraydon kralın odasına alındı. Burada Bervieux,

nöbetçi yüzbaşı, Bassignac, oda uşağı ve Croixmart, başvekil beklemekteydiler.

— Sir, dedi Loraydon, bu gece Arronces konağında çarpışma vardı.

Kral neşeyle:

— Ah! Ah! Nihayet işi başardın demek! Söyle bakalım sahayı nasıl fethettin? Leonor d'Ulloa denen asi kızı ele geçirdin mi?

— Dona Leonor kaçtı Sir!

— Kaçtı mı?

— Evet Sir.

Tamamiyle aksi bir hikâye bekleyen kral hiddetle doğruldu. Odada asabi adımlarla dolaşmaya başladı.

— İşte budalaca bir savaş! Bir kızı kaçırmaya gidiyorlar, kız ellerinden kaçıyor! Halbuki ben sana bu evlenmenin lâzım olduğunu söylüyorum! Benim menfaatim bahis konusu bu izdivaçta! Devletin menfaati bahis konusu! Bu münasebetsiz kızla evleneceksin! Evleneceksin diyorum sana!

— Sir, diye cevap verdi Loraydon, emirlerinize itaat ederek hiç bir ilgi duymadığım bu kızla evlenmeye razıydım. Ama İspanya kralının bazı şartlarında bu evlenmenin bir değişiklik yapacağını zannetmiyorum. Bununla beraber benim fedakârlığım devam ediyor. Leonor d'Ulloa'dan beni kocalığa kabul etmesini istedim.

— Çok iyi. Ya sonra?

— Reddetti. Ona düşünmesi için on beş gün mühlet verdim. Bu on beş gün sonunda da sizi ve kendi imparatorunun emrine karşı koymakta ısrar ederse onu kaçırmaya karar vermiştim. Yerinde ve centilmence hareket ettiğimi zannediyordum.

Kral gülerek:

— Öyle, dedi. Ama aşk meselelerinde centilmenlik nedir ki?... Hâlâ ne kadar çocuk ve safsın! Şunu öğren ki, aşkta kullanılan dürüstlüğü, siyasetteki ve günlük hayatımızdaki dürüstlikle hiç bir ilgisi yoktur!

— Ne yaparsınız Sir!. Ben dürüst bir adamım! Bu belki bir hata ama ondan kurtulamıyorum!

— İyi, iyi... Sen yine dürüst kal... Bu bir centilmenin şerefidir. Hattâ belki aşktan da iyidir. Ama bu sefer, bir emir almış bulunuyorsun. Onu yerine getir.

— Yapmak istediğim de bu majeste. Zira sizin bir emriniz bütün faziiletlerin üstündedir. Sağlam bir arabayla Arronces konağına gittim...

— İşler şimdi şekil buluyor... Devam et!

— Ve yanımda da kuvvetle tutunabileceğim iki dost almıştım.

— Milânoluların dediği gibi (Bravissimo!)... Devam et.

Milâno kelimesiyle kralın düşünceleri başka bir seyre daldı.

— Gece yarısıydı Sir. Bu geç saate rağmen dona Leonor benimle bahçede görüşmeyi kabul etti...

— Ah!.. Görüyor musun, seninle görüşmeyi kabul etmiş!. Hem de gece yarısı! Kalbimin derinliklerinde ise kendisini kaçırmanı hevesle beklemektedir. Vahşi kadınların hepsi gururlu ve namuslu gibi pozlar takınırlar. Ama aslında en oynak ruhlar da onlardır. Neyse susayım, daha fazla konuşmaktan korkuyorum. Devam et benim iyi Loraydonum.

— Evet Sir, kumandanın kızına beni takip etmesinin elzem bir şey olduğunu anlatıyordum. Sonunda, sözlerimin tesirinde kalarak vaziyet oldu. Ona karşı gösterdiğim sertlik bir formaliteden ibaretti. Majeste kibirli kadınların namusunu iyi tahlil etmişler! Çünkü benim sert hareket etmemi Leonor bekliyordu...

Bir koltuğa oturarak sakalını okşayan I inci François:

— Ben onları çok iyi tanırım, diye cevap verdi. Kadınların namusu!... Pöh... Onlara inananlar delilerdir!...

— Her şey iyiye bağlanmıştı ve bahçenin demir parmaklıklarına doğru yürüyorduk. Orada bizi bekleyen arabaya binecektik. Ama Sir, tam bahçe kapısına gelmiştik ki, ben ve yanımdaki iki sadık arkadaşım yirmi haydudun hücumuna uğradık...

I inci François başvekiline dönerek:

— Gördünüz mü? diye bağırdı. Buna artık tahammül edilemez Croixmart! Geceler şehirde güven diye bir şey kalmadı. Yakında hayatınızı kaybetmeden sokağa çıkıp biraz eğlenmenin imkânı kalmıyacak! Nasıl mı? İşte görüyorsunuz: Üç centilmen tatlılıkla ve tamamen iyi niyetlerle dolu olarak güzel bir kızı kaçırmaya gidiyorlar ve serseriler, insan artıkları, işlerine mâni oluyorlar. Bunlar artık sona ersin mösyö başvekil! Hainler cezalandırılmalı...

— Evet Sir, faziletli de mükâfatlarını alsınlar, dedi Croixmart. Bir çare var Miracles meydanını kuşatmak ve ateşe vermek.

— İyi ya... Lâzımsa yakınız... Devam ediniz Loraydon.

— Çarpışma oldu. Hem de çok sert. Sonunda bu şeytanları darma dağın ettik ama gürültü patırtı esnasında dona Leonor kaçtı...

— Onu bulmalısınız. Hem de çok çabuk.

— Biraz güç olacaktır Sir...

— Güç mü? Ben emir verdiğim halde mi?.

Amauri de Loraydon'un krala verdiği cevap dokunaklıydı. Ağır, ağır, kelimelerin üstüne basarak konuşuyor, sanki onlar lezzetli bir şekermiş te tadını daha iyi duymak istermişçesine ağzını şapırdatıyordu.

— İmkânsız demedim Sir. Kral bir emir verirse imkânsız olan

şey yoktur. Sadece güç dedim... Güç, çünkü dona Leonor haydutların şefi tarafından kaçırıldı.

— Şefi mi? Hangi şef?

— Ah, muhakkak ki ne yaptığını çok iyi bilen bir kimse Sir... Ama benim Arronces konağında ne yaptığımı bilmeyen bir kimse, Çünkü ben kralımın emrine itaat ediyordum...

— Neler söylüyorsun!

— Muhakkak ki benden daha iyi nişan alan biri. Ne ben, ne de dostlarım onun nazarında bir şey ifade etmiyorduk. Hücum eden oydu. Projelerimizi de o bozdu. Fransa kralının mukaddes isteğiyle acı bir şekilde alay etti...

I inci François Loraydon'un tahkir dolu sözlerinden hakiki bir ıstırap duyuyordu. Karma karışık düşünceler beynine hücum etmekteydi. Sessiz duruşu, içten hiddeti Loraydon'u bile dehşete düşürdü.

Hareketsiz ve asık yüzlü başvekil bu sessiz hiddetin ne korkunç kararlar doğurduğunu bilirdi. Bekliyordu.

— Bu şef, diye kral mırıldandı, bu asi...

— İşte hakiki kelimeyi söylediniz Sir. Bir asi!

— Onu nasıl bulmalı?... Yüzünü iyice gördünüz mü? Onu tekrar görürseniz tanıyabilecek misiniz?

— Tanırım Sir. Hem onu siz de tanıyorsunuz.

— Ben mi?

— Hiç değilse ismini tanıyorsunuz. Bir gece İplik Fabrikası yolu üzerinde karşılaşmış olduğumuz adam...

Asabiyetle ayağa kalkan I inci François:

— Yeter, Loraydon, yeter! dedi. Bu Ponthus'ü yakalatmakta tereddüt ediyordum. İşte zaafımın mükâfatı! Ama bana bu tereddüt nereden geliyordu ben de bilmiyorum ki!...

Derin bir hayale daldı.

Agnes de Sennecour'un soluk ve belirsiz hayali gözlerinde canlandı. Maugency'yi görür gibi oldu. Ve Agnes'in büyük bir güven duyduğu Philippe de Ponthus'un hayali de bunların arasındaydı.

Hatıralar! Uzaklaşmış hatıralar! Eski hatıralar!

Sizdeki kudret neydi acaba? Ve sevimliliğiniz de nereden geliyordu?

Kral yavaş yavaş sakinleşti. Hayalleri ona daha yumuşak düşünceler taşıdı.

Loraydon:

— Haydut çekilir giderken haykırdı: «Haydi gidin kralınıza söyleyin, benimle rekabet etmek isteyeniyi öldürürüm. Leonor bana aittir.» dedi.

I inci François titredi. Loraydon'un tahrik dolu sözleri beynine yeniden kan hücum ettiriyordu.

Masa başına oturarak üzerinde bulunan başı armalı kâğıtlardan birini önüne çekti. Bunlar daima orada duran sevinç yahut ta ısırap habercileriydi. Ya bir şeref bunlarla verilir, yahut ta bir tevkif bunlara yazılırdı. Ya bir kral hediyesi, ya da ölüm.

Aceleyle yazdı:

«Başvekilin her emri yerine getirilerek Clother de Ponthus iki gün içinde tutulacaktır. Clother...

Loraydon'a dönerek:

— O Philippe de Ponthus'ün oğluydu değil mi?

— Evet majeste.

«Clother, Philippe de Ponthus'ün oğludur. Bir âsidir. Yakalanarak Temple şatosuna hapsedilecek, cürmünü itiraf edinceye kadar orada kalacak. Mahkemesi, hüküm giymesi ve idamı yirmi dört saat zarfında tamamlanacaktır.»

Kral acı bir tebessümle yazdıklarını okudu. Sonra kâğıdı açık olarak Croixmart'a uzattı.

Başvekil onu yeniden kelime kelime okuduktan sonra soğuk bir şekilde katladı ve:

— Çok iyi, dedi.

Bu da bir balta darbesi olarak adlandırılabilir.

XIII

DAVET

Don Juan kendine geldiği zaman Arronces konağı kilisesinde ve taşlar üzerinde yatmakta olduğunu gördü.

Gözüne ikinci çarpan şey de acıklı bir yüzle kendine eğilmekte olan Jacquemin Corentin ve koca burnuydu.

— Ne? diye mırıldandı. Yine rüyamda bu adi adamı, Jacqueminimi görüyorum? Ne kâbus Senyör? Ne zaman uyanacağım?

Corentin melânkoli ile:

— Rüya görmüyorsunuz mösyö dedi. Ve su ile ıslattığı bir bezle yaralının alnını silmeğe devam etti.

— Ne demek istiyorsun? diye don Juan haykırdı. Gördüğümün sen olduğunu iddia edebilir misin?

— Benim. Yemin ederim, dedi Corentin.

— Öyleyse nereden çıktın? Ve burada ne arıyorsun? Uzun zamanı beriden neden ortada görünmüyordun?

Hapisteydim mösyö.

— Sana hapse girmeğe kim izin verdi?

Aynı an don Juan sadık Corentin'in yardımıyla ayağa kalktı. Başı hâlâ biraz dönmekteydi. Ama fazla zahmet çekmeden dik durabiliyordu. İçindeki sıkıntı da gecenin taze havasıyla —daha ziyade sabahın— çabucak dağıldı.

— Söyle bakalım, diye devam etti, hangi cinayet yüzünden bir hapishane hücre sine atıldın?

Corentin hayretle:

— Neyi söylüyeyim mösyö? Hiç bir şey yapmadım ki?. Ama hapistan çıktığım bir hakikattir. Evet, mösyö! Ve birkaç saat evvel, ben, Jacquemin Corentin, Croix-du-Trahoir teşhir direğine bağlıydım. Gece yarısı çalacağı zaman Chatelet'ye, sabaha kadar kalacağım hücreye götürülecektim. Sonra da yeniden Croix-du-Trahoir direğine getirilecek ve yerle gök arasında asılacaktım...

Don Juan elini alnına vurdu. Sanki aniden bir şey aklına gelmişti.

— Şimdi aklıma geldi! diye haykırdı. Üzerimde bir ilâç, bir merhem bile taşımam ama bir dua kâğıdı taşıyorum. Onu bana bir gün iyi dostlarımdan biri: «Eğer ölümünüzü düşündüğünüz an veya öleceğiniz an bu duayı okursanız, ölüm size rahat bir uyku gibi gözükcektir.» diye vermişti. Bu duayı ister misin benim iyi Corentinim?

Jacquemin hararetle:

— Bütün imanım la mösyö, dedi. Size hayatımın sonuna kadar minnettar kalırım.

— Yani, dört beş saat kadar.

— Ne yazık ki, öyle! Yaşayacak zamanım o kadar az.

— Al, dedi don Juan. İşte dua, onu derhal oku.

Ceketinin cebinden çıkardığı kâğıdı Corentin'in avucuna verdi. Zavallı adam gözlerini silerek, kilisedeki fenerin donuk ışığında kâğıdı okumaya başladı.

Az sonra, kâğıt elinde titriyordu.

Bir saniye sonra da sevinç dolu bir çığlık etrafı çınlattı. Asılacağı an, af kararını alanların duyduğu yüksek sevinçli ifade eden bir çığlık...

Jacquemin kendini yere, don Juan'ın dizlerine atarak:

— Ah mösyö!... Gözlerime inanayım mı?. diye inledi. Yoksa bir hayalin oynacağı mı oldum?

— Ne? Ne oluyorsun sersem?

— Dua, mösyö, dua!..

— İyi ya... Ne olmuş duaya?

— O bir dua değil mösyö! Benim cezamın affedildiğini ve artık hür olduğumu bildiren kralın emri! Yaşasın kral! Yaşasın kral!...

Bu hakikaten Loraydon'un Juan Tenorio'nun uşağı için aldığı af emriydi. Kral kendine sadık bir insanın ricasını kabul etmişti. Don

Juan Jacquemin'in hayatını bir gün babasının kurtardığını işitmişti. Ve şimdi babanın yaptığını oğlu da tekrarlıyordu. Bu mutlu hareketi Corentin şükranla anıyordu. Efendisini eskisinden çok seveceğine yemin ediyordu.

Juan Tenorio:

— Yalan söylüyorsun Corentin, dedi. Sen beni ne daha az, ne de daha çok sevebilirsin. Senin kalbin karşılık beklemeden seven eşsiz kalplerden biridir..

Ama Corentin göğsüne vuruyor, gözyaşları içinde efendisinin kendisine yaptığı iyiliği övüyordu. Nihayet don Juan'ın içi sıkıldı.

— Eh, adi adam, sus artık. Bir daha bundan bahsetmiyelim. Ama neyse, ağırlığınca altına değersin. Şimdi söyle bana beni bu kiliseye kim taşıdı?

— Ben mösyö. Bel-Argent da yardım etti. Konağa girmek ve sizi bir yatağa yatırmak istiyorduk. Ama siyahlar giymiş bir adam, çok ta güzel Lâtince konuşuyordu, doktora da benzemekteydi, bu adam bize mâni oldu. «Onu kiliseye yatırınız, dedi, zira orası Tanrının evidir ve herkese açıktır. Hattâ suçlulara bile...» dedi.

Bu sözler üzerine Bel-Argent onun kulaklarını keseceğini ve işkembesini deleceğini söyledi ama ben onu teskin ettim. Ve sizi buraya taşıdık. Bel-Argent da sonra efendisi senyör Ponthus'un yanına döndü...

Don Juan düşünceli:

— Sahi! dedi. Senyör Ponthus ne oldu?

— Çarpışmadan sonra, haydutlar kaçmışlardı ki size yaklaşarak yaralarınızı muayene etti ve: «Bir şey değil. Bel-Argent sen Corentin'e yardım et te senyör Tenorio'yu içeri taşıyın. Bir yatağa yatırın.» dedi. Sonra da bana dönerek: «Corentin, efendin kendine geldiği zaman ona kendisine uygun gelen yer ve saatte emirlerine âmade olduğumu söylersin. Deviniere hanı karşısında madam Jerome Dimanche'in evinde oturuyorum!» diye ekledi. Ondan sonra da Bel-Argent'la beraber sizi kucaklayarak buraya getirdik. ve...

Don Juan:

— Sahi mi? diye aynı dalgınlıkla Corentin'in sözlerini kesti. Jerome Dimanche'in evinde mi oturuyor?.

— Evet mösyö Ama neyiniz var?

— Hiç. Devam et.

Bir ürperti don Juan'ın bütün vücudunu sarstı. Bir saniye gözleri billûrlaştı. Elini alnından geçirerek içindeki sıkıntıya hâkim olmaya çalıştı. Bu sıkıntı yaraların tesiriyle hâsıl olan cinsten değildi.. Ruhî bir sıkıntıydı.

— Mösyö, dedi Jacquemin, neye devam etmemi istiyorsunuz?

— Gece yarısı Arronces konağının bahçesinde ne arıyordun?

— Tire-Larigo'da içmiştik. Yani ben, Cicaretrice ve gözünde sıcaklık olan adam. Öylesine sarhoştuk ki Bel-Argent'in yanımızdan ayrıldığını farketmedik. Vakit ilerliyordu. Sonra birden bire Bel-Argent dönüverdi. Koca bir kupa şarabı devirdikten sonra bizimle konuştu. Bize Arronces konağı bahçesinde geçenleri anlattığı zaman tüylerimiz ürperdi. Oraya gitmemiz lâzım dedi. Parmaklıklar önüne geldik. O sırada siz sir Ponthus'le dışarı çıktınız, kılıçlarınız şakırdadı. Gerisi, haydutlar size hücum etti... Biz de Bel-Argent'dan aldığımız işaretle yardımınıza koştuk... Ne çarpışma.. Ne vuruşmaydı mösyö! Sir Ponthus de ne aslandı hani!. Ben elimden geleni yaptım, Bel-Argent da kudurmuş gibi saldırıyordu. İki domuz arkadaşınız da hakiki kahramanlar gibi dövüşüyor ve işlerinden büyük bir zevk aldıkları görülüyordu. En azılı haydutlar da güçlerini tüketip kaçtıkları zaman, harp sahasına biz hâkim olduk.

Corentin hikâyesini bitirince sustu. Hakkı olan takdir dolu sözler, teşekkür bekliyordu.

Don Juan ise yüksek gönüllülük gösterir gibi:

— Jacquemin, dedi, bu seferlik seni affediyorum. Ama bir daha sefere benden izin almadan hiç bir şey yapmıyacaksın. Sesindeki bu şef tonunu hiç beğenmiyorum. Kendi kendine bazı hürriyetler vermişsin!.. Meselâ canın istediği zaman hapse giriyor, yahut ta benim hayatımı kurtarmak gibi budalalıklar işliyorsun... Şun uunutma ki, her şeyden önce, benden daima izin alacaksın...

Juan Tenorio birdenbire sarardığını hissetti. Küçük kapıya yaklaşarak buz gibi havayı ciğerlerine çekti. Sinirleri geriliyor, bükülüyor gibi hissediyordu. Şiddetli ürpermelerle sarsılmakta, kendi kendisinden korkmaktaydı. Vücuduna bir başka kuvvetin dolduğunu, başka iradeyle istilâ edildiğini duyuyordu.

Hangi kuvvet?..

Bilmiyordu... Hiç bir zaman da bilemiyecekti. Ona sadece bir (kuvvet) diyoruz, hepsi bu!...

Don Juan cesurdu. Şiddetle mukavemet etti. Kendini kapıp koyuvermedi... Ve (kuvvet) kaçtı. Başka söyleyecek şey bilmiyoruz. Aslında, (kuvvet) kaçtı demek en yerinde kelime.

Sakinleşmiş olarak gözlerini semaya kaldırdı. Tek tük yıldızlar vardı bu semada... Ve yavaş yavaş yükselen sabah sisleri arasında onlar da donuklaşıyorlardı.

Kuvvet, yeniden, don Juan'a hücum etti.

Çarpışma korkunçtu. Kollarını göğsünde çaprazlamış olan bu hareketsiz adamın sertliğinden, içinde geçen mücadeleyi kimse anlayamazdı.

— Mösyö, diye Corentin mırıldandı, içeri giriniz, titriyorsunuz. Senyör, yüzünüz ne hale geldi!...

Juan Tenorio içinden: «Bu belki de soğuktandır!» diye geçirerek kiliseye girdi ve kumandan Ulloa'nın lâhidine doğru yürüdü.

Corentin:

— Beni dinlerseniz mösyö, Deviniere hanına dönelim. Açlıktan ölüyorum.

Don Juan cevap vermedi. Kollarını yeniden göğsü üzerinde çaprazlamış, sabit bakışlarla kumandanın heykeline bakıyordu. Göğsü sık nefeslerle inip kalkıyor, camlaşmış bakışlarında da şaşkınlık okunuyordu.

— Haydi gidelim mösyö, diye Corentin tekrarladı. Yemin ederim ki çok acıktım.

Bu sefer don Juan uzak bir sesle cevap verdi:

— İyi ya, burada yeriz. Bize kim mâni oluyor ki! Üç kişi olacağız...

— Üç mü?

Juan Tenorio alayla:

— Üç ya. Mükemmel adet. Sen, ben, o...

— O kim? diye Jacquemin titredi.

— O işte. Mermer yatağında yatan kahraman şövalye.

— Mösyö, beni korkutuyorsunuz!

— Ben de öyle.

Corentin heykele göz ucuyle baktı. Ürperdi. Bir adım gerileyerek gözlerini oğuşturdu.

— Hayır, hayır, diye mırıldandı. Açlık beni yine acayip şeyler görmeye zorluyor! Ne kadar garip şey! Ne zaman acıksam böyle oluyorum...

Don Juan derin bir şekilde içini çekti. Gözleri yine billûrlaştı. Neredeyse bayılmak üzereydi. Ümitsiz bir kuvvet sarfiyle kendini istilâ eden esrarlı düşüncelerden kurtulmak için çabaladı.

Ayakta durmaya muvaffak oldu. Silkindi. Vahşi bir kahkaha atarak:

— Ne o Corentin, onu davet etmiyor musun? dedi.

— Kimi? Kimi davet etmeyecek miyim?

— Kimi olacak? Kumandanı, budala adam! Beni kollarında sıkarak boğacak olan asil kumandanı. Onu burada yatıran benim Corentin... Kumandan d'Ulloa, size karşı terbiyeli davranmam lâzım...

— Mösyö! Mösyö! diye Corentin bağırdı. Ölümle oynamayınız!

Jacquemin Corentin bütün kuvvetini toplayarak kumandanın heykeline bakmamaya çalışıyor, ama buna muvaffak olamıyordu.

— Bu imkânsız bir şey, diye inledi. Rüya görüyorum! Korkuyorum!

— Neden korkuyorsun budala? Bu taştan adam yerinden kalkıp seni kaçıracağını mı zannediyorsun? Korkma. Ben yanındayken buna cesaret edemez!

Corentin, dehşetten sallanarak kekeledi:

— Kıpırdadı mösyö! Yemin ederim ki kıpırdadı!.

— Kim kıpırdadı budala?

— O!.. Mermer adam!... Kumandanın heykeli!...

Don Juan kahkahadan kırılıyordu. Sonra mermer lähte hayran:

— Ne güzel mezar! dedi. Hiç bir şey esirgenmemiş. Ne kadar taş, mermer varsa buraya yığılmışlar. Yatan adamın ağırlığı çok olursa itibarı da çok olur diye düşünmüş olacaklar.. Ama ben öldüğüm zaman Corentin böyle ağır şeylerin altında bulunmak istemem. Andaluzyanın bir tepesinde, bir zeytin ağacının dibine gömülmek ve güneşin sıcaklığını toprağımın üstünde duymak isterim. Hafif bir toprak altında uyuyacağım... Sizi saygıyla selâmlarım kumandan Ulloa... Mermerlerinizi lâayık olduğı şekilde selâmlarım. Zira insanlar mermeri asaletlerini göstermek için mezarları için tent ettiler...

— Mösyö! Mösyö! diye Corentin uludu. Kirpikleri kalktı. Ulu Tanrım... Size bakıyor... Kumandanın heykeli... Kumandanın heykeli size bakıyor...

Juan Tenorio'nun dişleri birbirine vururken gülmeye devam ediyordu. Dudaklarının kenarı köpüklendi, vücudu dimdik oldu, yumrukları kasıldı...

— Sanche d'Ulloa, dedi, sizinle başbaşa yemek yemek istiyorum. Corentin, güzel bir gece kollarımız yemeklerle dolu buraya geleceğiz. Öyle güzel şeyler getirmemiz lâzım ki kumandan ömründe bu kadar iyi şeyler yemiş olmamalı... Şarapların da en nefisinden alalım. Onun iyi içki içtiğini söyleyenler var. Bakalım dedikleri doğru muymuş, göreceğiz.

— Juan Tenorio! diye Corentin yeniden uludu. Don Luis Tenorio'nun oğlu! Heykelin sizi dinlediğini söylüyorum!

— Daha iyi ya! dedi don Juan. Beni işitiyor musunuz kumandan?

— İşitiyor! diye Corentin inledi. İşitiyor! Bakıyor! Görüyor! Anlıyor!

— Mademki beni işitiyorsunuz kumandan, davetimi kabul edip etmediğinizi bir işaretle anlatır mısınız?

Don Juan kumandanın heykeline bakıyordu. Bir adım geriledi. Gözleri irileşti, yüzüne bir ölüm sarılığı yayıldı. Korkunç bir soluk ciğerlerini şişirdi. Bu, birkaç saniye sürdü.

Birden bire, soğukkanlılığını buldu. Etrafına seri bir göz attı. Gün ışığı karanlıkları kovalıyordu.

Hayat, cansız şeyleri canlandırarak alışılmış güven dolu şekillerini iade ediyordu.

Dışarıdan kuş sesleri aksetmekteydi.

Don Juan vücudundaki derin yorgunluğa rağmen tatlı bir sevinçle doldu.

— Yemin ederim ki, diye mırıldandı, bir an heykelin başını kaldırdığını ve benim nazik davetimi kabul ettiğini görür gibi oldum. Ne çılgınlık! Ama ne olursa olsun, mademki öyle zannettim, geleceğim. Ve onunla başbaşa yemek yiyeceğim.

Aynı an Jacquemin Corentin kendine geliyor ve zahmetle ayağa kalkıyordu.

— Neyi?

— Heykelin kabul ettiğini!... Başını kaldırdı!.

— Öyle. Sen de korku dolu çılgınlıklar atıyordun. Heykel belki de başını şişiren saygısızın kim olduğunu görmek istemiştir. Haydi, haydi saçmalamayalım Corentin... Bütün bunlar bir ışık oyunu... Renkli camlardan süzülen ışık altında hayal gördük biz!.

— Ah mösyö!. Dikkatli olunuz! Ölümle alay edilmez!

— Gülünç düşüncelerini lütfen kendine sakla. Haydi şimdi sus ve beni takip et...

XIV

İYİ NİYET

Aceleyle çıktı. Evin giriş kapısı önünde Jacques Aubriot ile karşılaştı. Etrafında hizmetçi ve uşaklar toplanmıştı. Bu hareketsiz ve sessiz grup tehdit dolu bakışlarını kilise kapısına dikmişlerdi. Don Juan'ı görünce daha sessizleştiler. Ama düzensiz bir şekilde evin içine doğru gerilemeye başladılar.

Don Juan:

— Bunlara hakkımda ne söyledin Corentin? Neden benden korkuyorlar? diye sordu.

— Bana kalırsa mösyö, burası korku dolu bir yer. Kim bilir? Belki onlar da gördüler... Yani bizim gördüğümüzü gördüler.

Juan Tenorio omuzlarını kaldırdı. Bahçe kapısından çıktıktan sonra ilk baktığı yer Loraydon'la kararlaştırdıkları köşeydi.

Hoşnut bir tebessüm dudaklarını süsledi. Araba oradaydı.

Arabanın başında duran adama işaret etti. Araba yaklaştı. Don Juan içeriye eğildi. Ve şişkin çantanın yerinde olduğunu gördü.

— Jacqemin, dedi, şu çantayı al. Ve sen arabacı dost, artık gidebilirsin.

Hafif, şen, gözleri parlak, yola koyuldu.

Sanki o korkunç geceyi geçiren, Leonor'u kaybeden o değildi. Bütün gece uyumuş sakın insanların hali vardı onda...

Sadece kalbinin derinliklerinde ince bir sızı vardı o kadar...

Sanki bir hastanın hastalığı ile yaşamaya alışmış tevekkülü ile, onunla mütareke yapmıştı.

Beyaz evin önünden geçti...

Pancurları kapalı olmayan tek pencerenin camları arkasında bir kadın vardı. Bu genç güzel bir kadındı. Ama acılarla yüzü öylesine harap olmuştu ki...

Dona Silvia, don Juan'ın geçtiğini görünce içini çekmedi ama hafif bir ürpermeyle titredi. Kocasını gözden kaybaldığı zaman yıkılmaz aşkı, soğuk imanıyla:

— Tanrım! diye mırıldandı, Tanrım inayetini benden esirgemesin! Ne zaman hayatıma son vereceksin? Ne olur bugün, bugün öleyim... Bugün ölüm emrimi vermezseniz, bari onun ruhunu kurtarma kuvvetini bana verin!

Don Juan'ın ruhunu kurtarmak!

Şen ve kaygusuz don Juan Deviniere hanındaki odasına çıkıyordu. Corentin'e:

— Çantayı şuraya koy, dedi.

— Çok ağır mösyö.

— Tabii, dört bin altın var içinde.

Jacquemin'in yüzü karardı. Gece yapılan dövüş kafasında başka şekil almıştı şimdi. Bir çok şüphe içine doldu. «Ne? diye düşündü, Luis Tenorio'nun oğlu şimdi de para çalmak için elinde silâh geceleri evlere mi hücum ediyor?»

— Corentin, diye don Juan devam etti, oradan bin altın al ve daha küçük bir torba içine koy. İçinde üç bin altın kalan torbayı da iyi bir yere koy. Torbaya koyduğumuz bin altınla bir borç ödeyeceğim. Ben şimdi aşağı salona yemek yemeye iniyorum. Az sonra sen de yanıma gelirsin. Acıkmış olduğunu söylemiştin.

— Olur mösyö... Acıkan bendim... Susayan bendim... Ve şimdi de siz benden evvel sofraya oturuyorsunuz!

Handan küçük bir torba tedarik ederek melânkolik bir halde efendisinin isteklerini yerine getirdi. Altınlar şıkır şıkır küçük torbaya girerken:

— Ne âlâ şey, diye düşünüyordu, bazen bu korkunç yalancı hakikatleri bile çürütüyor. Dünya yüzünde onun bir eşine rastlanamaz. Alacaklıları tarafından parçalanabilirdi. Bin altın nereden bulaca-

ğını bilmiyordu. Onun için 'bu geceki soygunu hazırladı. Ona on bin altın az gelirdi... Ah bir cesaret edebilsem... Elimdekilerin hepsini pencereden dışarı atarım... Bana kim mâni olabilir ki? Ama yok olmaz... Bu iş don Juan'a yine neler yaptırır...

Bir taraftan küfür eden Jacquemin altınları birer birer sayıyordu. Eğer onun yerinde Bel-Argent olsaydı bunların içinden en az yirmi tanesini kendi cebine indirmişti.

İşini bitiren Corentin az sonra elinde altın torbası aşağı indi. Don Juan kızarmış bir eti iştahla yemekteydi.

— Geldin mi? Torba yanında mı? İyi... Beni takip et. Ağzın bir taraftan diğerine yayılmış aptallar gibi ne gülüyorsun adi adam? Gözlerin niye yaşıyor?

— Ah, diye Corentin mırıldandı. Senyör don Juan ne yapıyor!... Ne!.. Gidiyor mu? Hem de nasıl... Gidiyor!

Don Juan döndü:

— Geliyor musun? Seni kulaklarından çekerek sürükleyeyim mi?.

— Geliyorum! diye Corentin inledi.

Ve onu takip etti. Birlikte madam Jerome Dimanch'in evine girdiler.

Don Juan'ı gören madam Dimanche şaşkınlıktan dondu kaldı. Denise'e gelince büyük bir hüsnü niyetle evlenmeyi kabul ettiği adama hiddet ve güceniklikle baktı. «Gelsin, diye genç kız düşündü, gelsin de yine flört etsin, görür göreceğini!»

Madam Jerome Dimanch düşmüş olduğu şaşkınlıktan yavaş yavaş kurtuluyordu. Ellerini kalçaları üzerine koyarak kızını korumak ister gibi önünde durdu.

Don Juan onu kibar bir tavırla selâmladı ve:

— Madam Dimanche, diye başladı, aramızda olan anlaşmazlıkları yoluna koymamız gerekiyor. Bildiğiniz gibi ben şerefli bir insanım. Bir fırtınanın sürüklemiş olduğu kara bulutların artık çekilmesi, yerine yeni bir şafağın hâsıl ettiği beyaz lekesiz bulutlar lâzım.

Madam Dimanche içini çekerek:

— Buraya ne yapmaya geldiniz? diye sordu.

Don Juan Corentin'in taşımakta olduğu içinde bin altın bulunan torbayı alarak yanında durduğu masanın üzerine koydu.

— Dışarı! diye madam Dimanche bağırdı. Dışarı çıkın! Kara ve beyaz bulutlarınızla beraber evimden defolun çıkın! Yoksa hırsız var diye bağırırım. Polis çağırırım, mahalleyi ayaklandırırım!

— Madam Dimanche, bilmiyorsunuz ki...

— Bir şey bilmek istemiyorum!

Don Juan bçağını çıkardı. Denise sarardı. Madam Dimanche acı bir çığlık attı.

— Kızım, ölüyoruz!...

Denise diz üstü çökmüş ve madam Dimanche dualara başlamıştı ki don Juan bıçak taşıyan kolunu kaldırdı.

Kolunu kaldırdı ve içi altın dolu torbayı kuvvetli bir darbeyle deldi.

Hareket beklenmemiş bir seyre girmişti.

Madam Dimanche bir anda hiddetten dehşete, sonra da şaşkınlığa kapıldı. Gözleri hayran pırıltılarla doldu.

Altınlar torbadan gürültüyle masaya ve yerlere dökülmeye başlamıştı.

Anne ve kızın nefesleri kesilmek üzereydi.

— Bu nedir? diye madam Dimanche fısıltı halinde sordu.

Don Juan ümitsiz bir sesle:

— Çeyiz! dedi. Çeyiz! Denise'in çeyizi!

— Çeyiz mi?

— Bin altın. On bin lira! On bin!

— Ah, dedi madam Dimanche, daha evvel neden söylemediniz benim asil senyörüm?

— Hay şeytan! Bana vakit bıraktınız mı ki! Bir kelime bile konuşmama vakit vermediniz! Ama asıl sözü Denise'in kocasının söylemesi lâzım.

Kafası zaten karışan madam Dimanche kekeleydi:

— Denise'in kocası mı?

Denise de merakla:

— Kocam mı?

Dul kadın yeniden:

— Hangi koca? Hangi koca? Koca filân yok artık!

Don Juan:

— Bir çeyiz var, koca da olması lâzım.

Bu mantık dul kadını dondurdu, Denise'e de çok makul göründü. Madam Dimanche masaya ve yerlere saçılan pırıl pırıl altınların tesiri altında kalmıştı. Parlak çiçeklere benzeyen altınları toplamak için sadece yere doğru biraz eğilmesi kâfiydi.

Don Juan altınları göstererek:

— İşte çeyiz, dedi. Sonra da parmağıyla Jacquemin Corentin'i işaret etti: Koca da işte!

Afallayan Corentin: «Ah, ah şimdi anlıyorum!» diye kekeleydi.

Madam Dimanche ne söylediğini bilmeden:

— Çeyizin kocası bu mu? dedi.

Denise sıkılğan bir şekilde :

— O Jacquemin Corentin'dir.

— Hiç bir şey anlamıyorum, diyordu dul kadın. Ama çeyiz çok güzel, esas olan da bu. On bin altın!

«Bu geceki harp, diye düşünüyordu don Juan, Arronces konağındaki harp, bıçak ve kılıçlarla girilen kavga şimdikininki yanında bir çocuk oyuncağı kalır. Kullanmak ve kazanmak zorunda kaldığım yalanlar daha müthiş. Don Juan sana hayranım...»

Ve terli alnını kuruladı.

— Haydi Jacquemin, dedi, karımı kucakla.

— Dur! dedi madam Dimanche. izdivaç usule göre yapılmalı. Evet evlenmelerini istiyorum. İspanyol asillerinde âdet galiba, her şeyi önceden yapmak, ama bizde değil. Bu çeyiz bütün komşularımızın yüzünü kıskançlıktan sapsarı edecek. Biz asil değiliz. Bu sokak ta basit Saint-Denise sokağıdır...

— Güzel Fransa'nın kalbi olan bir sokak, diye Corentin ekledi.

— Onun için nikâhın yenilenmesini istiyorum. Onun için kızım hakiki kocasıyla evlenmeli. Ne kadar asil olursa olsun, sizin isminizle değil. O zamana kadar bu iyi arkadaş ta kızımı kucaklamıyacak. Sadece haftada iki defa bir iki tatlı lâf etmek için Denise'le görüşmeye buraya gelebilir.

— Kabul ediyorum, diye don Juan cevap verdi.

— İki tecrübe birden iyidir. Kızım iki kere evlendiği için ölmeyecek ya!

Corentin içinden: «İşte hâkimlerin düşünemedikleri bir bigami olayı daha!» diye geçirdi.

Madam Dimanche:

— Sabahleyin yeniden Saint-Merri kilisesine gideriz.

— Bu seferki daha sağlam olacak, diye Jacquemin bağırdı.

Don Juan yeniden:

— Öyleyse Corentin, mademki müsaaden var, karına tatlı bir iki kelime söyleyebilirsiniz.

Jacquemin biraz sarardı. Gözleri şaşıştı. Kaçmak ister gibi gayri ihtiyari kapıya baktı. Ama sonra birden cesaret bularak genç kıza doğru ilerledi, elini tuttu ve:

— Bilmem bir gün beni sevebilecek misiniz Denise? Zira aynalar bana hiç bir zaman dost olmadı. Onlarda gördüğüm hayal hiç bir genç kızın sevgisini çekecek cinsten değildi. Ama size utanmadan verebileceğin tek şey kalbidir. Bu kalp ne kadar mütevazı olursa olsun sizinle doludur. Eğer saadetinizi temin edebilmek için ölmem lâzım gelse, tereddütsüz ölürüm. Beni kocalığa kabul ederseniz, karım olmak sevincini bana verirsiniz, sizi buna pişman etmemek için elimden geleni yapacağım. Talipleriniz arasından beni

seçmiş olmanız -çünkü benden değerli pek çok insanın hayatını sizinle birleştirmek istediğine eminim- anlatamıyacağım kadar çok gurur veriyor bana...

İşte Jacquemin'in söyledikleri. Bu sözler öyle sade bir şekilde, fakat o derece içten gelen bir samimiyetle söylenmişti ki madam Dimanche önlüğünün kenarıyla gözlerini kuruladı ve:

— Yemin ederim ki çok güzel konuştu, diye haykırdı. Yıldızlar ve inciler kadar güzel bu sözler... Hem de İspanya'daki şatolardan daha kıymetli.

Kadının son sözleri değerli senyöre istemeyerek atılmış bir taştı. Denise'e gelince, o anlayışlı ve iyi kalpli bir kızdı.

Tabii ki o da heyecanlandı. Bakışlarını yere indirerek yanağını uzattı:

— Mademki evliyiz ve yeniden bir daha evleneceğiz, beni öpebilirsiniz. Bunda hiç bir kötülük yok.

Corentin bu sefer dehşetle dondu... Kalbinin derinliklerinden: «Tanrım, kaybettim, diye bir ses yükseldi. Ah burnum! Uğursuz burnum! Don Juan Tenerio onun yarısını kesmek istediğinde neden sözünü dinlemedim sanki?» Bununla beraber Denise'i öpmesi lâzımdı.

Bütün azizleri yardımına çağırarak gözlerini kapadı ve genç kıza doğru eğildi. Büyük ümitsizliklerin doğurduğu ani kararlarla, evet, Denise'i öptü. Hem de iki yanağından!...

XV

DON JUAN DOSTLARINA PARA VERİYOR

Don Juan, elinde gece takkesi usta Gregoire tarafından uyandırıldığı zaman öğlen olmuştu.

— Efendimiz, kont Loraydon huzuruza kabul edilmeği istiyor.

O an kaşları çatık odaya giren Loraydon:

— Huzuruma kabul mü? diye alayla bağırdı. Haydi bakalım usta Gregoire, siz işinize... Şu perdeleri açın da dışarı çıkın...

Usta Gregoire perdeleri aceleyle açtıktan sonra don Juan'a yemek için sofralarını hazırlayıp hazırlamamaları için emirlerini sordu.

Don Juan çok acıkmıştı ama büyük salona inemiyecekti. Çabucak yataktan fırladı. Ve Loraydon'dan bir iki dakika kendisini bitişik odada beklemesini rica etti.

Hakikaten bir iki dakika içinde yıkanmış, giyinmiş, dayanılmaz pırıl pırıl don Juan olmuştu.

Loraydon'un yanına vardığı zaman, garsonlar usta Gregoire'ın tembihi üzere yiyeceklerle dolu bir masa getirmişlerdi.

Loraydon yemek yemiş olduğunu, ama sadece bir bardak şarap içebileceğini söyledi. O zaman don Juan yalnız başına masaya oturarak büyük bir iştahla yemeğe saldırdı.

Loraydon hiç te iyi niyetlerle gelmemiştir. Bu değerli kont son derece kızgındı. Yaptığı hesapta don Juan'ın kendisine çok pahalıya geldiğini görüyordu. Bundan sonra kendi kesasına, daha doğrusu Turquand'ın kesesine güvenmemesi lâzım geldiğini ona söyleyecekti.

Loraydon sert ve kaba bir şekilde hücumu geçti.

— İtiraf ediniz ki senyör Tenorio, şimdiye kadar sizin bana hizmet ettiğinizden çok ben size yardım ettim. İplik Fabrikası yolu üzerinde önemli bir ithamdan kurtardım sizi. Kralım tarafından sizi bulmak ve öldürmekle görevlendirilmiş olmama rağmen, sizinle dost oldum. Size ilkönce yirmi bin altın, sonra kırk bin altın para verdim. Ya siz benim için ne yaptınız? Hatta beni şu Leonor d'Ulloa'dan bile kurtaramadınız. Şunu biliniz ki...

Loraydon birdenbire dürdü, şaşırmişti.

Don Juan koltuğuna yığılmış kahkahalarla gülüyordu... Bunlar sesli, samimi ve saklamaya lüzum görmediği çocukça kahkahalardı.

— Cehenneme! diye uludu Loraydon.

— Aziz kont...

Kahkahaları çoğalarak sözlerini tamamlayamıyordu. Loraydon ayağa kalkarak bıçağını çekti.

— Hiç kimse bu şekilde benim yüzüme gülmemiştir!

— Affediniz kont, beni öldürecek misiniz?

Yeniden koltuğuna çöken don Juan nefesi kesilircesine gülmesine devam etti.

Loraydon mosmor bıçağını kaldırdı.

— Tenorio, aldığım emirleri yerine getiriyorum! Tenorio, sizi öldürüyorum.

— Vurunuz! Budalalar gibi gülmekten katılarak ölmektense, böylesi daha iyi!

Dayanılmaz, durdurulmaz kahkaha dalgasıyla daha şiddetli sarsılmaya başladı.

Loraydon bıçağını odanın öbür ucuna fırlatıp attı.

Don Juan birden bire soğukkanlılığını buldu. Gözlerini kuruldı. Ve bir nevi acı neşeyle:

— Oturmaya tenezzül eder misiniz aziz kont? Yemin ederim ki sizi gücendirmek istemedim. Düşüncelerim bundan o kadar uzak ki... İçiniz kont, bu şarap çok iyidir. Bunlar güneşte yanan dağlardan toplanan üzümlerle yapılmış aşk şarabıdır. Bir zamanlar bunu

içerek ihtirası tatmıştım. Siz de içiniz, güneş ışığını içiniz. Aziz kont, siz mükemmel bir centilmensiniz. Sizdeki karanlık gururu seviyorum. Bu gururunuzun derinliklerinde birbirleriyle sarılan dövüşen haydutlar var. Bunları sadece ben farkediyorum. Her zaman hayaletlerin dostuyumdur. Ve hayatın yegâne hakiki yaratıkları onlardır... Bizler değil. Ama bırakın da bu zavallı hayatı fazla ciddiye aldığınızı size söyleyeyim! Sizi ara sıra gülerken, hiç değilse tebessüm ederken görmek istiyorum. İçiniz! İçiniz diyorum size! Yemin ederim ki onun içinde kudret vardır. Hattâ söylemeye cesaret edebilsem, saadet bilyüsü de onun kudretidir derim.

Loraydon bu sözleri şaşkın bir hayret içinde dinliyordu. Gayri ihtiyari bardağını doldurarak içti. İşin tuhafı, şarabı harikulâde güzel buldu.

— Senyör Tenorio, dedi Loraydon, bu şarap hakikaten övdüğünüz kadar güzel. Ama bana pahalya mal oluyor.

— Ne gibi? diye soran don Juan ürperdi.

— En sabırlı insanın sabrını taşıyorsunuz. Çok gevezesiniz senyör Tenorio.

— Ama aziz kontum, insanı mesteden bir şarapla kuvvetli bir yemek yedikten sonra, gevezelik kıymetlidir. Görüşmeyi sağlamlaştırır. Ve ben bunu kendime edilen bir iltifat olarak kabul ediyorum. İnce terbiyeniz kalbime işliyor. Bu da centilmenlikteki yüksek kalitenizi gösteriyor.

Loraydon: «Benimle alay mı ediyor?» diye düşünmekteydi. Sonra:

— Ne olursa olsun, diye devam etti, şunu biliniz ki artık param kalmadı.

Don Juan ayağa fırlayarak:

— Olsun! Bundan ne çıkar? diye bağırdı.

— Bilmiyorum. Size durumumu bildirmeyi lüzumlu gördüm de geldim...

Juan Tenorio onu elinden tutarak yatak odasına götürdü. Bir sandık açtı.

— Sevgili kont, işte arabadan aldığım kırk bin altın. Ona hiç dokunmadım. Oh, yok, hayır, içinden sadece on bin altını aldım. Çok büyük bir ihtiyaç için...

Loraydon içinden: «On bin altın harcamış bile! Ne kadar da müsrif adam!» diye geçirdi.

— Alınız kont, alınız. İstedığınız kadar alınız. Çekinmeden... Don Juan'ı hiç bir şey iflâs ettiremez!

Halbuki yan gözle onun sandıktan ne kadar alacağına bakıyor ve kendi kendine inşallah hepsini almaz diye dehşetle ürperiyordu.

Loraydon sesinde en ufak bir gıpta ve hürmet tonu bulunmadan:

— Demek bu derece zenginsiniz? dedi.

— Beni sıkıntıya düşüreceğinizi zannederek üzülmeysin. Ayağına çabuk bir haberci ile kâhyama haber gönderdim. Bana birkaç bin altın yollayacak.

— Eğer öyleyse... dedi Loraydon.

Don Juan içinden ise: «Acaba sözlerime kanıp paraları alçakçasına alacak mı?» diye geçirerek aceleyle sandığın kapağını kapadı.

— Eğer öyleyse, diye Loraydon sözlerini tamamladı, sizin namınıza üzülmiyeceğim. Sandığınızı şimdilik kapatabilirsiniz. Hiç değilse bugün ona dokunmıyacağım.

— Oradan bir şey almadığınız için cidden üzöldüm kont!

Aynı zamanda sandığa çift kilit vurarak üstüne oturdu. Az sonra lâkayt bir tavırla doğrularak:

— Emirlerinize âmadeyim kont, dedi. Çünkü ben borçlarımı ödemeyi severim.

— Artık ondan bahsetmiyelim.

— Size vermiş olduğum sözü mukaddes tutuyorum.

— Sahi mi?

— Minnet borcu kont. Aziz kont, minnet ve dostluk borcu.

— Beni şaşırtıyorsunuz.

— Kim bilir?... Her neyse... Sizinle, açık kalple konuştum. Şimdi de borcumu ödemem lâzım gelen bir başkası var...

Don Juan düşünceyle pencerelerden birinin önüne giderek durdu. Yanına yaklaşan Loraydon ciddi bir tonla:

— Bir başkası dediğinize karşı da bana davrandığınız gibi hareket edecek olursanız onu çok memnun etmiş olursunuz!

Don Juan tasasızlıkla:

— Oh, dedi, bu bir para borcu değil... Bir silâh borcu...

Loraydon kulak kesilerek:

— Silâh borcu mu?

— Evet. Canım şu cesur centilnşenden bahsetmek istiyorum. Clothier de Ponthus'ten... Onunla düello edeceğiz.

Loraydon sarardı.

— Doğru dedi soğukça. Nerede ve ne zaman onunla buluşacaksınız?

— Ben de pek bilmiyorum. Ama hemen gidip ona soracağım. Gecikmiş bir düellodan daha kötü şey tahayyül edemiyorum.

— Onu nerede bulacaksınız? Lütfen söyler misiniz?

— Canım, kendi evinde. Terbiye bu soruyu doğrudan doğruya benim sormamı gerektiriyor. Boğazını büyük bir arzuyla ne zaman keseceğimi öğrenmeliyim! Gideceğim. Uzakta değil... Bir sokak yürüdün mü tamam... Karşıda oturuyor.

Loraydon sevinçten kıpkırmızı olmuştu.

— Doğru. Ponthus karşıda oturuyordu. Nasıl oldu da unuttum!

— Bu derin bir kin taşımadığınızı gösteriyor kont.

— Öyle. Sir Porthus'un karşıda oturduğunu da onun için unuttum.

— Evet. Madam Dimanche'in evinde oturuyor.

— Ya. Madam Dimanche...

— Şu halde çıkalım kont olur mu? Ponthus'e gidinceye kadar bana arkadaşlık etmenizi sizden rica edeceğim.

— Bir saniye, dedi Loraydon, şu az evvel içtiğim şaraptan daha var mı?

— Tabii... Demek hoşlandınız?

Don Juan şişeyle bardağı masaya sürdü. Loraydon onun doldurduğu kupayı yudum yudum midesine indirmekteydi.

Tenorio ona bakarak:

— Neyiniz var kont? Sapsarısınız! Yemin ederim ki mezardan çıkmış birine benziyorsunuz...

— Hiç, diye Loraydon cevap verdi. Sadece bir şaşkınlık. Bu şarap beni kendime getirecek. Bakın hepsini içtim bile. Oh! Ne kadar haklıymışsınız aziz senyör!... Bu şarap, güneş, sevinç, saadet! Oh! Kendimi canlanmış hissediyorum. Doğru söylüyorum Juan Tenerio, siz benim hakiki dostumsunuz... Sizin kadar sevimli bir centilmen hiç görmedim.

Don Juan gözünün ucuyla yeniden sandığa baktı. «Galiba hapı yuttuk, diye düşündü, şimdi benden hatırı sayılır miktarda para isteyecek ve beni iflâs ettirecek. Bu kadar iltifatın sonu budur!»

— Bakınız, aziz Tenerio, vicdan azabından boğulduğumu sizden saklamıyacağım. Düşünüyorum da, yüzüm kızarıyor...

— Hiç te değil aziz kont... Yüzünüz herkesi korkutacak kadar hâlâ sapsarı... Ama niçin vicdan azabı çekiyorsunuz?

Loraydon şaşkınlıkla:

— Az önce size evvelâ yirmi bin, sonra da kırk bin altın verdiği mi söylemiştim. Hepsi ne eder? Altmış bin değil mi?

— Harikulâde bir şekilde hesap ediyorsunuz kont, dedi don Juan ve bu sefer azimle gidip koltuğun üzerine oturdu.

— Hayır, doğru değil...

— Nasıl?

— Bu total bir hesap, kötü düzenlenmiş, çarpık bir hesap. Onu doğrultmalı, yükseltmeli ve toptan hesap yapmalı...

Don Juan bütün ağırlığını sandığın üzerine vererek ümitsiz ve güvensiz bir sesle:

— Ne şekilde bir şey düşünüyorsunuz?

Loraydon kahkahalarla:

— Ne şekilde olacak? Lâzım olduğu şekilde. Altmış değerli bir rakam değil. Ama yüz! Yüz bin altın! İşte ben yuvarlak hesap diye buna derim. Netice, aziz senyör, istediğiniz zaman evime gelin kırk bin altınınızı alın...

Şaşkınlaşan don Juan:

— Ah... Bunu mu söylemek istiyordunuz? diye kekeledi. Hari-kulâde bir şekilde hesap yaptığınızı itiraf edeceğim. Fakat az önce paranız kalmadığını söylüyordunuz...

— Paramın kalmadığını mı? İşte onun için vicdan azabı duyuyorum ya! Ne diyeyim, zihnim karma karışık... Çok kötü bir yemek yedim. Ama sizin şarabınız aklımı başıma getirdi. Bu zaafımı affedeceğinizi umarım...

— Elbette aziz kont. Paramı yuvarlak hesap yapmak ve büyültmek benim en büyük emelim. Hein mademki bu, sizi vicdan azabından kurtaracak, hiç durmıyalım! Yarın sabah mı gelip alayım parayı?

— İsterseniz hemen şimdi alın. Evime birini gönderin. Kırk bin altın hazır. Ama artık sizden ayrılmam lâzım. Acele bir iş için Louvre'a gideceğim. Sizinle beraber Ponthus'un evine kadar gelemediğime de ayrıca üzgünüm.

Loraydon kapıya doğru yürüdü.

Bu beklenmedik fedakârlık ve nezaketten şaşkına dönen don Juan artık endişe edilecek bir şey kalmadığını kendi kendine tekarlamaktaydı. Kapıdan çıkmakta olan Loraydon birden dönerek:

— Bugün mü sir Ponthus'le dövüşeceksiniz? diye sordu.

— Evet. Hem de gecikmeden zannediyorum. Çünkü bugün kendimi dinlenmiş hissettiğimi ve dövüşmek istediğimi Clother'e söyleyecek olursam teklifimi derhal kabul eder. Centilmendir. Clerce meydanında çarpışacağız.

Loraydon zayıf bir sesle:

— Çok iyi, diye ekledi.

— Hiç merak etmeyin. Formumdayım, onu öldüreceğime eminim.

Loraydon titredi.

Ponthus'ü öldürecek! intikamı alınacak!.

— Senyör Tenorio, dedi sertçe, bu güzel projenizi yarına bırakmanızı dostluğumuz namına rica ediyorum. Zira bu gece hakiki bir dosta ihtiyacım var. O da sizsiniz.

— Teşekkür ederim kont.

— Ya yaralanacak olursanız? Bakın, hattâ yarından evvel Deviniere hanından çıkmamanızı istiyorum. Kabul ediyor musunuz?

Loraydon'a hayretle bakan don Juan neden ve nereden geldiği-

ni bilmediği belirsiz bir korkuyla sarsıldı. L  roydon onun   kindiğini gördü.

— Söz verin! diye gürledi. Söz verin! Bugün ve bu gece odanızdan ayrılmıyacaksınız. Don Tenorio, size kırk bin altın vereceğimi söyledim. Kral bile bir fedakârlık karşılığı olmadan kırk bin altın vermez. Beni anlıyor musunuz?

— Hayır, dedi don Juan ciddiyetle, anlamıyorum. İşte canını sıkan bu.

— Anlamanıza ne lüzum var? Juan Tenorio, bana kar  şı ta  şımış olduğunuz dostluk adına, kurduğumuz hesaplar üzerine, sözlerimi kabul etmenizi rica ediyorum. Benim menfaatlerim, hayatım bahis konusu...

Don Juan'ın kafasında bir   im  sek   aktı.

— Olur, dedi aynı ciddiyetle. Bu gece Clother'le d  v    memeye söz veriyorum. Zaten sir Ponthus çok zeki bir adam. Onunla gün i   ında dürüst bir şekilde dövüşmek en iyisi... Ama kont siz de bana söz veriniz ki Clother'i siz veya kirayla tuttuğunuz katillerden birine   ld  rtmiyeceksiniz...

Loraydon terleyen alnını sildi ve çekinmeden:

— Bu adamı   ld  rmiyeceėim ve başkalarına da   ld  rtmiyeceėim, dedi.

—   u halde yarına kadar buradan k  pırdamıyacağıma ben de söz veriyorum.

Loraydon kendini sokakta bulunca:

— Hayır, diye söylendi, bahtsız Ponthus'   ben   ld  rmiyeceėim. Asil kılıcıma bu işi y  klemiyeceğim. Ona cell  dın baltası lâzım.

Don Juan'a gelince:

—   u Loraydon neler d    n  yor bilmem. Mademki ben evden   kmıyacağım, budala Corentin gelince Ponthus'  n evine onu g  n  derir ve kendisini odama   ağırtırım, dedi.

Ama don Juan çok yorgundu ve birden bire kendini yatağa attı. Daveti unuttu...

Kırk bin altını unuttu...

Her şeyi unuttu...

Derin bir uykuya dalarak bütün gün, gece yarısına kadar uyudu.

XVI

BEL-ARGENT'IN BAŞVEKİLİ ZİYARETİ

Bel-Argent sokakta Jacquemin Corentin'e rastladı. O da serbest ve gününü istediği gibi geçirebilecek durumdaydı. Dost olan iki kafadar tasasız bir şekilde Ane-Marchand yoluna doğru yürüdüler.

İşte yüzü yaralı ve Gözünde Soğukluk Olmıyan da orada... Sonu gelmez zar oyunlarına devamdalar. Jacquemin'le Bel-Argent da oyuna katıldılar.

Saat altıya doğru Corentin'in meteliği kalmadı. Ama Bel-Argent onları bir meyhaneye götürerek karınlarını doyudu. İstedikleri kadar şarap içirdi. Saatler aktı, geçti...

Ateş-Söndür zamanı geldi. Meyhane müşterileri birer birer dükkânı terkederken dört arkadaş çok fazla yiyip içtiklerinden, masa altına, kareli taşlar üzerine yuvarlanmış ve orada yumuşacık şilteler üzerinde yatarcasına mışıl mışıl uyuyorlardı.

Gözlerini açtıkları zaman, saat sabahın onuydu. Hepsı yeni baştan acıktıklarını ve susadıklarını itiraf ettiler. Zaten Gözünde Soğukluk Olmayan Lurot elinde bir tek altını olduğu süre kendini hep aç ve susuz hissettiğini tekrarlardı. Bu hassas bildiriye Yüzü Yaralı Pancrace da tasdik etti.

Jacquemin Corentin bu çeşit arkadaşlarla bir arada bulunduğundan son derece utanıyor ve konuşunlanları duymamak için de kulaklarını tıkıyordu. Ama onların hayatını kurtardıklarını düşünerek kendini mazur da görüyordu. Sonra her şeye rağmen o da acıkmış ve susamıştı. Yeniden obur bir şekilde yemeklere saldırdılar.

Öğleyi biraz geçiyordu ki Jacquemin artık Deviniere hanına dönme zamanı geldiğini söyledi. Ağzının içinde geveler bir şekilde, biraz da endişeyle don Juan'ı görmesi ve onunla konuşması gerektiğini sözlerine ekledi.

Bu da, Loraydon'un Deviniere hanından çıktığı ana rastlayan bir zamandı.

Bel-Argent'a gelince, uzak bir şekilde, efendisiyle birlikte Paris'i terketmeleri lâzım geldiğini hatırladı.

Kalkıp gitmeğe davrandı. Ama Pancrace ile Lurot Saint-Antoine caddesinde konyağı ile ün salmış bir meyhane bildiklerini söyleyince gözleri kamaştı. Üç arkadaş birbirlerinin kollarına tutunarak Saint-Antoine caddesinde ilerlemeye başladılar.

Meyhanenin adı Hydre idi. Ve caddenin nihayetindeydi. Kapıya vardıklarında Bel-Argent:

— Siz girin kıymetli arkadaşlarım, beni içeride bekleyin. Ben az sonra gelirim, dedi.

Lurot ile Pancrace omuzlarını kaldırdılar. Bel-Argent'ın kaçtığını anladılar. Biri:

— Hasis herif, dedi, kesesini düşünüyor!

— Çok içiyor... Belki de sağlığını...

Ve Bel-Argent uzaklaşırken içeri girdiler.

Bel-Argent ise, meyhaneden içeri girmek üzerelerken gözüne ilişen bir centilmenin peşine takılmıştı.

Bu centilmen Amauri de Loraydon'du.

Başvekil Croixmart'ın evi Saint-Antoine sokağının nihayetinde, büyük bir binaydı.

Bu büyük binanın giriş kapısının karşısında, yüz yüze, ondan daha büyük, kederli yüzlü bir başka bina daha yükselirdi. Bu da Bastille hapishanesiydi. Karanlık bir kâbus gibi duran bu bina Paris'in o köşesine bütün ağırlığını vererek insanların içine hüznü akırtırdı.

Loraydon başvekil Croixmart'ın evine girdi.

Bel-Argent da onu birkaç adım arkadan takip etti. Ve o da içeri girdi!...

İçinden bir ses: «Eğer tasarladığımı yapamazsam, kendi kendimi bıçaklarım. Belki başvekilin evine girmem dünyanın en çılgınca hareketi ama...»

Bununla beraber çok tabii bir şekil yürümeye devam etti. Kapıdaki nöbetçi ve hizmetçiler Bel-Argent'in içeri girmesine ses çıkarmadıysa, bu onun Loraydon'un iki adım geriden takip etmesinden dendi. Onu kontun uşağı sanıyorlardı.

Loraydon geniş merdivenlerden çıktı. Bel-Argent da onun arkasından. Korkudan sapsarıydı.

Durumun tehlikesini bile bile, rüyada gibi ilerliyordu. Geri dönmek, bu uğursuz konaktan çıkıp gitmek aklına gelmiyordu.

Hayır dönmiyecekti...

Kont büyük bir oturma odasına girdi. Burada birçok insanlar mırıltı halinde konuşuyorlardı. Ama yine de her şeye hâkim olan sessizlikti.

Bel-Argent bu insanların arasından da Loraydon'u takip ederek geçti. Önlerinde olanlar bir kenara çekiliyor, saygıyla onlara selâm ve yol veriyorlardı. Belki de onu kıskananlar bile vardı bu gruplar arasında!... Zira Loraydon'un kendi evi gibi daldığı ikinci büyük odaya Bel-Argent da geçivermişti.

Bu odada kimseler yoktu ve nihayetinde bir başka kapı bulunuyordu. Kont o kapıyı açarak girdi ve kayboldu. Bel-Argent da aynı yere yaklaşmaktaydı ki, siyahlar giymiş bir adam peyda olarak:

— Sen efendini burada bekleyeceksin, dedi.

— Olur, diye Bel-Argent cevap verdi. Ya beni çağırırsa?

— Çağırırsa içeri girersin. Ama çağırmadan yerinden kıpırdama. Orası başvekil Croixmart'ın çalışma odası.

Uşak yanından ayrıldıktan sonra dehşete düşmüş bir şekilde kulağını kapıya dayadı. Kendi kendine de: «Burada ne işim var benim, diye mırıldanmaktaydı. Fazla şarap içtim... Hareketlerim, sarhoşluğumun sonucundan başka bir şey değil.»

Uzaklardan sesler aksetmekteydi. Bel-Argent doğruldu.

Az önce onunla konuşmuş olan adam odaya yeniden gelip bir dolaptan bazı kâğıtlar alarak gitti.

Birkaç dakika sonra yeniden geldi ve diğer odaya geçti. Aradan birkaç saniye geçmişti ki Bel-Argent kendi kendine belki yirmi kere bir nevi korkuyla: «Hay kör şeytan... Buraya ne yapmaya geldim ki? Şarap!... Ah şarap!... Bunlar hep senin işin!» diye tekrarlamaktaydı.

Aynı anda, seri bir hareketle ve büyük bir cesaretle biraz aralık olan kapıya yeniden kulağını dayadı. Hareketi çılgınca bir şeydi ama ölüm - kalım anlarında anlatılamıyacak bir kuvvetten cesaret alınır..

Bel-Argent da onun tesirindeydi. Bir takım sesler işitti...

Kulak kesilmiş, bütün benliği sadece kulak olmuş, bütün ruhuyla dinliyordu. Beş dakika geçti. Bu beş dakika sonunda Bel-Argent kulağını kapıdan ayırdı. Sapsarıydı. Titriyordu.

Birkaç adımda boş odadan çıktı ve diğer tarafta bulunan siyahlı adama yaklaşarak:

— Efendimin atını merak ediyorum. Ahıra gidip bakacağım... Çünkü senyör Loraydon bu sıska hayvana benden çok değer verir!. Adam alayla:

— Yerinde hareket ediyor, dedi. Sen de kontun atına sıska demekle cesaret gösteriyorsun doğrusu. Haydi budala herif git... Ama biraz dilini tutmayı öğren.

Bel-Argent başını eğerek yürüdü. İçi insanlarla dolu salonu geçti, merdivenlerden indi...

Oh nihayet sokaktaydı!

Koşuyor, arkasından kovalıyorlarmış gibi koşuyordu. Az sonra Hydre adlı meyhaneye dalarak arkadaşları Lurot ile Pancrace'ın oturdukları masa başına çöktü. Boğuk bir sesle:

— Bana içki verin! Yemin ederim ki neredeyse bayılacağım!

*
**

Loraydon, anlattığımız gibi kimseye bir kelime söylemeden, görüşme izni almadan, haber yollamadan başvekilin odasına girmişti.

Bu odadan içeri kim olursa, ister prens olsun, en yüksek rütbeli memur olsun, bazı kaidelere baş vurmaktan giremezdi. (Başvekil) denen insan, çekinilecek bir kişiydi çünkü...

Ama Louvre'daki görüşmeden sonra Croixmart konağında her-

kese Loraydon'un özelliğinden bahsetmişti. Çünkü onun gözünde bu meselede kont, kralın temsilcisiydi.

Odaya giren Loraydon'un yüzü korkunç bir sevinçle kaplıydı.

— Size önemli bir haberle geldim sayın başvekil, dedi.

— Sir de Ponthus'un saklandığı yeri mi buldunuz?

— Evet. Nasıl tahmin ettiniz?

— Bir başkası olsaydı sir, becerikli polis teşkilâtım yoluyla bunu öğrendiğimi söyleyebilirdim. Ama size gelince, siz ki kralın elçisisiniz, kralımı aldatmıyacağım gibi sizi de aldatamam. Bana her şeyi bildiren sizin yüzünüz oldu kont.

— Yüzüm mü?

— Evet. Haberi haykırıyordu âdeta... Gözlerinizden, alnınızdan, dudaklarınızdan çekininiz kont. Yüz ihanet eder! İnsanı ele verir! Ona hâkim olmaya çalışınız...

— Teşekkür ederim, dedi Loraydon. Ama ben buna hiç bir zaman lüzum görmedim. Yüzüme maske takmıyacağım. Dürüst bir adamım ve her ne olursa olsun görünüşümü başka şekilde kapata-mam. Hem sonra ne ihtiyaç var? Ben neysem oyum. Artık bundan bahsetmiyelim. İşimize gelince, görüyorsunuz ya sizin casuslarınızın başaramadığı şeyi ben başardım.

— Bunu krala bildireceğim kont, zira adaleti severim. Bu akşam kral sadakatini öğrenecektir. Ama yalnız size şunu söylemek isterim ki Clother de Ponthus'un arkasına bir tek casus bile salmadım.

— Öyle mi? Bunun mânası nedir?

Croixmart esrarlı bir şekilde güldü ve:

— Bunun mânası şu ki, bir polis işinde, en kuvvetli iki casusun yerini hiç bir şey dolduramaz. Bunların da biri kin, diğeri aşktır. Bunlardan biri sizin içinizde mevcut .Belki her ikisi de... Onun için Ponthus'un yerini bulmakta size güveniyordum kont! Sadece size.

Loraydon düşünceyle:

— Olabilir, dedi. İş şu ki, bana pahalıya mal oldu.

— Ne kadar?

— Kırk bin lira.

— Güzel bir hesap, dedi Croixmart.

Sesinde kuşku vardı. Bu kuşku bir başka zaman olsaydı Loraydon'un yüreğini oynatabilirdi ama şimdi sadece omuzlarını kaldırarak:

— Sayın başvekil, diye cevap verdi, belki de içinize şüphe girdi. Ama bende kaygu olmadığından bunun ehemmiyeti yok. Halbuki yüz bin altın harcadım. Bu da hesaptan hariç!

Croixmart ciddi bir sesle:

— Yanılıyorsunuz, dedi, size inanıyorum.

Bir kâğıda aceleyle bazı şeyler yazdı.

— Kırk bin altını derhal alacaksınız mösyö. Ponthus'un evi ne taraftaydı?

— Saint-Denise caddesinde. Devinier hanı karşısında madam Dimanch adlı bir kadının evinde oturuyor. Artık her şey size bakıyor sayın başvekil! Clother de Ponthus bu gece Temple hapishanesi duvarları arasında olmalı. Bir saat içinde bu işi başarabilirsiniz.

*
* *

İşte o an, Bel-Argent bu sözleri dinlemişti. Bir saat içinde! Bu kelime onu kamçıladi. Arronces konağının bahçesindeki çarpışmadan beri Clother'i sevmeye başlamıştı. Daha önce ona sadece iyi bir efendi gözüyle bakmaktaydı.

Bu şekilde, Bel-Argent çaha fazla dinlemeye lüzum görmeyerek oradan ayrıldı ve haklıydı da.

— Bir saat içinde mi? diye Croixmart sordu. Olmaz. Saint-Denise caddesindeki evi kuşatmamız için gecenin karanlığından faydalanmamız iyi olur. Halkı korkutmak doğru değil, hem de lüzumsuz bir hareket. Bir centilmenin tevkif edilmesi tehlikeli bir gösterebilir.

— Fakat, ya gece...

Başvekil soğuk bir sesle kontun sözünü kesti:

— Bu andan itibaren Ponthus benim işimdir, onu avucumda tuttuğumu hissediyorum, dedi.

Ve masa üzerine küçük bir çekiçe vurdu. Bir kapı açıldı. Bir adam gözüktü. Bu adam biraz çarpık olmakla beraber hızlı adımlarla yaklaştı. Bir yengeci hatırlatmaktaydı. Ufak tefek, zayıf ve kuru bir adamdı. Yüzündeki anlam insana bir bir şey söylemiyor, gözlerindeki şimşek gibi parlayışta nereden geliyor gibi hayret ediyordu insan. Çirkindi, başı saçsızdı.

Croixmart değişik bir sesle, hemen hemen şefkatle:

— Joli-Frise (Güzel Kıvrıkcık) dedi, elinin altında iyi bir casus var mı?

— Fossoyeur var efendimiz.

— Çok güzel. İkiniz derhal Devinier hanına gideceksiniz.

— Saint-Denise caddesindeki mi? Tamam.

— Onun karşısındaki madam Dimanch'ın evini gözetleyeceksiniz. Orada sir Clother de Ponthus adında bir centilmen oturuyor. Bu gece tevkif edilecek.

— Ve evden çıkarsa da, her nereye giderse takip edilecek değil mi? diy Joli-Frise ekledi. Sonra da ikimizden biri o an gelip efendimize durumu anlatacak, gerekirse derhal tevkif edeceğiz centilmeni.

— Çok iyi bir hizmetkârsın Joli-Frise. Haydi şimdi bir dakika bile kaybetmeden git.

Loraydon:

— Centilmeni yakalarsanız her biriniz yüz altın alacaksınız, diye gürledi.

Yengeç yürüyüşüyle ilerleyeri Joli-Frise'nin yüzü sevinçle ışıldadı. Hem parayı, hem de bu çeşit işleri çok severdi çünkü.

Croixmart ayağa kalktı ve:

— Siz gidip krala sir Ponthus'un bu gece yakalanıp Temple hapishanesine atılacağını bildirebilirsiniz. Tevkife hiç bir şey mâni olamaz, çünkü ben de aralarında bulunacağım.

— Ben de! dedi Loraydon.

*
**

Hydre meyhanesine gelelim.

Bel-Argent Lurot ile Pancrace'a durumu anlattıktan sonra sözlerini şu şekilde bitirdi:

— İşte olaylar böyle cereyan etti... Ama sir Ponthus çok cömerttir. Ücretinizi bol bol verir. Bu felâketler şehri Paris'te başına gelmeyen kalmadı. Şimdi benim iyi efendime saklanacak bir yer arıyorum. Yarına kadar onun kalabileceği bir kovuk biliyor musunuz?

Yüzü yaralı adam başını salladı:

— Paris hakkında kötü şeyler söylememek lâzım...

Gözlerinde Soğuk Bakış Olmayan adam da ekledi:

— Paris'te her şey bulunur. Louvre sarayı olduğu gibi Temple hapishanesi de var... Kralı sarayında kim aramaya gider? Gardiyan şefini tevkif etmek için kim Temple hapishanesine girmeye cesaret edebilir?

Her ikisi de içkinin tesirindeydiler. Sonsuz bir şekilde tasasızdılar, iyilikle doluydular.

Bel-Argent ikisini de sarsarak sesinde ciddi bir tonla:

— Sir Ponthus'un kasası bizim demektir. Ve içi de altın dolu. Onun için boş lâf etmeyiniz de acele edelim.

Pancrace:

— Macera hoşuma gitmeğe başladı, dedi. Bu iyi insan isterse bir centilmen olmasın, onu zalim başvekilin pençelerinden kurtarmak keyifli bir şey...

— Keyifli yahut değil, diye Lurot atıldı, mademki altın babası! Önemli olan bu. Kesesini biraz hafifletiriz.

Lurot böyle konuşurken kurtarmaları lâzım gelen Ponthus mü yoksa altınlar mı kendisi de kesin olarak bilmiyordu.

— Onu emin bir yere götürmeliyiz, diye Bel-Argent gürledi.

— Notre-Dame'a gitsin. Oradan daha emin bir sığınak olabilir mi?

Bel-Argent hırsla masaya yumruğunu indirerek:

— Alay edecekseniz, ben gidiyorum, diye ayağa kalktı.

Pancrace:

— Hache caddesine gidelim. Orada Porc-qui-Pique var.

— Ben de aynı şeyi söyleyecektim, dedi Lurot. Evet en güvenilecek yer orası. Oraya ne polis ne asker, ne de başvekilin hademesi girmeye cesaret edebilir. Sahibi yüz adım öteden öldürür onları. Alcyndore adamı gözünü kırpmadan öbür dünyaya yollar.

— İşte iyi sözler söylemeye başladığınızı hissetmeye başladım, dedi Bel-Argent. Haydi yola çıkalım.

Üç arkadaş Hydre meyhanesinden çıkarak acele adımlarla Saint-Denise sokağına koyuldular.

XVII

CHRISTA'NIN KARDEŞİ LEONOR

Clother de Ponthus o sabah bir gün önce izin verdiği uşağı Bel-Argent'ı bekliyordu.

Bel-Argent'ın da bu izni nasıl kullandığını biliyoruz.

Sir Ponthus uşağına ıspanya'ya kadar yapacakları yolculukla ilgili son emirlerini vermek istiyordu. Loraydon yeni bir teşebbüse girişmeden önce harekete geçmeliydi. Leonor'u güvene ulaştıracak tek çare de Fransa'dan kaçmaktı. Loraydon diye düşünmekteydi. Çünkü don Juan'dan çekindiği yoktu. Bu garip yaratıktan şimdiye kadar hiç korkmamıştı. Leonor bile onunla başa çıkardı. Belki aldanıyordu ama düşüncesi böyleydi!...

Ama Loraydon! O bir düşmandı. İşte çekinilecek olan adam oydu.

Loraydon'a karşı Leonor'un kullanacağı silâh: ıspanya'ya sığınmak, kendi topraklarında olmak.

Bel-Argent gelmedi.

Ponthus omuzlarını kaldırarak:

— Bir yerlerde içiyordur. Yalnız hareket ederim, diye mırıldandı.

Bu sözleri hiç te hiddetlenerek söylememişti. Daha fazla beklemeden evden çıktı.

İlk başladığı iş, doğru bir arabacıya gitmek oldu. Beş bin ekü karşılığı sağlam bir araba kiralandı. Araba Leonor d'Ulloa içindi. Kendisine gelince onun atı vardı. Deviniere hanı ahırına bıraktığı

atı. Arabayı güvенеbilecek ve becerikli bir arabacıya emanet etti.

Bir gece sonra, on bire doğru, Temple kapısında hazır bekleyecekti bu araba. Bütün para peşin verilerek bu mesele de halledildi.

Clother sonra bir kere daha uğramış olduğu kuyumcuya gitti. Kılıcının içinde saklı duran on bir elmasın ikisini daha ayırarak uzattı.

Bu elmaslar ona annesinden kalan mirastı. Heyecanını yenebilmek için dişlerini sıkarak içinden: «Oh anneciğim, diye geçirdi, sizi tanımıyorum bile. Bana miras olarak bıraktıklarınızla bir gün sevdiğimin hayatını kurtaracağımı hiç düşünmüş müydünüz? Söyleyin, bu aklınıza gelmiş miydi?»

Kuyumcu taşları küçük bir terazide tartarken bunları içinden geçirmekteydi. Ve adamın verdiği otuz beş bin eküyü ses çıkarmadan kabul etti.

Etrafa olan verecekleri çıktıktan sonra kalan otuz bin eküyü evine getirerek kasasına koydu. Bel-Argent'in dostlarına överek bahsettiği kasaya. Yine bu paradan ayrıca küçük bir çantaya beş bin ekü ayırdı. Ve yanına aldığı torbanın içine koydu.

Clother Bel-Argent'i madam Dimanch'in evinde de aradı. Dul kadın şeytan Bel-Argent'i görmediğini söyledi. İşin garip tarafı don Juan'ın Jacquemin Corentin olmadığını anladığı halde en çok kin duyduğu insan oydu.

Clother kadını teselli ettikten sonra elindeki çantayı masa üzerine koydu ve:

— Sevgili ev sahibim, dedi, bu çantanın içinde beş bin ekü var. Üç bini sizindir. Denise'in çeyiz masraflarına sarfedersiniz. İki bini de uşağım Bel-Argent için saklayınız. Geldiğinde ona paraları verir ve beni bulmak isterse İspanya'ya Seville şehrine gelmesini söyleyin. İsterse burada beklesin. Artık kendisine hangisi uygun gelirse, öyle hareket eder tabii. Bütün bunlar bir gün süresinde kendisini göremediğim takdirde yerine getirilir.

İşlerini bu şekilde yoluna koyan Clother, kalbi hafif, tasasız bir şekilde Arronces konağı yolunu tuttu. Zira artık bütün mesele sadece Leonor'u bu seyahate iknadan ibaretti.

«Her şeyi onun hesabına düşünerek ben plânladım, diye mırıldandı. Bu gece saat on birde İspanya'ya hareket etmeli. Ama ya gitmek istemezse?... Acaba Arronces konağına döndü mü? Yok, hayır, zannetmem.. Böyle bir ihtiyatsızlıkta bulunmamıştır!»

Bahçe kapısından girince kâhya Jacqe Aubriot ile karşılaştı.

Adam Clother'i görerek sapsarı oldu.

— Efendimiz, dedi, sinyora Ulloa kilisededir. Sizi görecektir. Sizi haber vermeme söyledi.

Clother titredi.

Arronces konağına gelirken Leonor'u orada bulacağını zannetmiyordu... Ama işte o, kendisini beklemekteydi!

*
**

Olaylar şu şekilde geçmişti:

Berengere Leonor'la birlikte odasına girdiği zaman babasını orada buldu. Turquand son derece hayret içinde kalmakla beraber hiç ses çıkarmadı ve kumandanın kızını büyük bir nezaketle karşıladı.

Ama içinden kendi kendine: «Mermer kapağın işleyiş şeklini de-ğiştireceğim!» diye geçirdi.

Birkaç kelimeyle durumu anlattılar.

Turquand genç kıza evinde istediği kadar kalabileceğini, rahatını elinden geldiği kadar temine çalışacağını vaadetti. Sonra Juan Tenorio'nun takibinden kurtulmanın tek çaresi ıspanya'ya dönmek olduğunu sözlerine ekledi. Kaçabilmesi için yanına adamlar vererek iyi bir de arabacı bulacaktı. Sonra Medarde kadına evin en güzel odasını Leonor için hazırlamasını emretti. Ama Leonor teşekkür ederek uyumıacağını söyledi.

— Ben Ulloaların kanını taşıyorum. Kendimi don Juan'a karşı koruyabilirim. Bu adama kendisinden korktuğum hissini vermek istemiyorum. Arronces konağı babama kral I inci François tarafından verilmişti. Orada kendi evimde sayılırım. Paris'te kalmam icap ettiği müddetçe orada serbestçe oturacağım. Ve gün doğar doğmaz da Arronces'a dönmek kararındayım.

— Şu halde, dedi Turquand, yine aynı yoldan dönmenizi rica edeceğim. Yani yeraltı yolundan. Zira civarda belki casuslar vardır. Sizin konağın kilisesinden esrarengiz bir şekilde kaybolduktan sonra nasıl olup ta benim evimden çıktığınızı merak ederler. Bu şekilde üzerimize şüpheleri çekmemeliyiz.

Turquand bu sözler üzerine çekilerek iki genç kıızı yalnız bıraktı. Birbirlerine gülümseyerek baktılar.

— Size hayatımı borçluyum, dedi Leonor.

— Eğer öyleyse çok mutluyum.

Yeniden gülümsediler. Her ikisi de birbirlerine hayran olmakta ve son derece güzel bulmaktaydılar.

Sabah olunca Leonor Turquand ve Berengere'in bütün ısrarlarına rağmen Arronces'a dönmek kararından vaz geçmedi.

O zaman oymacı üstadı dolabı açarak eline bir meşale aldı ve döner merdivenlerden inmeye başladı. Leonor'la Berengere onu takip ediyorlardı. Az sonra tabutun bulunduğu odaya geldiler, mermer

levha mekanik olarak açıldı. Leonor ile Berengere hararetle kucaklaştılar ve birbirlerini yeniden görmek vaadleriyle ayrıldılar.

Aynı an Leonor'un gözleri taş tabut üzerindeki yazıya ilişti... Bakışlarına en kuvvetli çarpan şey Ponthus kelimesi idi. Kalbi hızla çarpmaya başladı. Turquand'ın elinden meşaleyi alarak mezara yaklaştı ve okudu:

1518 senesi 30 kasım gecesi, ben, senyör Philippe de Ponthus, Agnes de Cennecour'un cesedini buraya yatırdım. Kral François tarafından aldatıldığı için öldü.

Leonor:

— Philippe, senyör de Ponthus! diye mırıldanarak titredi. Sonra Turquand'a döndü:

— Senyör Ponthus'un tanır mıydınız?

Turquand başını salladı. Leonor yeniden:

— Bu mezarda yatanın macerasını biliyor musunuz?

Turquand yeniden başını salladı ve:

— Burada bütün macera zaten yazılı. Bakınız okuyunuz: kral François tarafından aldatılarak öldü... Daha fazla bir şey eklemeye lüzum var mı bunlara?

— Doğru, dedi Leonor. Bir kadın aldatıldığı için ölebilir. Bunları çok iyi bilirim!

Christa'nın hayali gözlerinin önüne geldi.

Bir saniye sonra Arronces konağının kilisesindeydi. Turquand mermer levhayı kapattı. Leonor rüya görmüştü sanki...

Ağır ağır dışarı çıktı. Kâhya Jacques Aubriot onu görünce hayret ve gizli bir korkuyla sarsıldı. Leonor'un gizli bir kuvvet tarafından korunduğuna inandı. Genç kıza olan saygısı dini inançlara karışıyordu artık.

Ama korku ve hayretini ona biraz olsun hissettirmede. Sadece derin bir şekilde eğilerek onun konuşmasını bekledi.

Kumandanın kızı bir şey söylemeyince :

— Sayın hanımım, sir de Ponthus'ün konaktan sıhhatte olarak ayrıldığını size bildirmeği bir vazife sayarım, dedi.

Leonor'un sorusu üzerine haydut sürüsünün bahçeden nasıl ayrıldıklarını anlattı. Tabii bunlar ilâveler ve pitoresk kelimelerle süslenmişti. Genç kız dalgın bir ilgiyle dinliyordu. Clother'in sıhhatte olarak oradan ayrılmasını heyecan duymadan dinlemişti. Garip olan şeydi ki Clother'in vurulacağı hiç aklına gelmemekteydi. Genç adam bütün tehlikelerden ayrılmış bir zırhla kaplıydı sanki. Kaderi buydu...

İçinden haykıran bir ses ona bu gece ölmeyeceğini söylüyordu.

O gün ve onu takip eden gece süresinde de kafasında durmadan dolaşan bir düşünce vardı :

«Agnes de Sennecour'u mezara veren adamın ismi neden Philippe de Ponthus? Fransa kralı tarafından aldatıldığı için ölen Agnes de Sennecour'un cesedini neden Clother de Ponthus'un babası mezarına yatırıyor?»

*
* *

Ertesi sabah, Leonor d'Ulloa yenilmez bir merakla kiliseye doğru gitti. Yahutta kendisini oraya çeken şeyin merak olduğunu zannediyordu. Kapıda karşılaştığı kâhya onu saygıyla selâmlayarak Arronces'da güven tertibatı sağladığını söyledi. Hizmetçiler baştan aşağı silâhlendirilmişlerdi. Saat başı değiştirilen nöbetçiler kilitli bahçe kapısı önünde kol gezmekteydiler.

Leonor :

— Hizmetçilerin silâhlarını alınız, dedi. Bahçedeki nöbetçileri de kaldırarak kapıyı açınız. Evim her gelene açıktır. Senyör de Ponthus geldiği zaman kendisini kilise de beklediğimi söylersiniz. Haydi gidiniz ve hiç bir şeyden endişe etmeyiniz.

Kâhyanın canı sıkıldı ama emre itaat etti.

— Ev her gelene açılmış! diye mırıldandı. Ama kral bile gelse ben tedbirli davranacağım.

Kilise de babasının lahti başına giden Leonor düşünüyordu: «Burada, bu kareli taşlar altında demir bir kasa bulunuyor. Ve onun içinde Clother'in annesinin hatırası, babasının ismi saklı... Bir çok esrar var orada!»

Uzun ve garip hayallere daldı. Heyecanlıydı, düşünceleri genişliyor, gök gürültüleri halinde beyninde dolaşp duruyordu...

Birden arkasında ayak sesleri işitti. Dönünce karşısında eğilen Clother'i gördü.

— Hoş geldiniz, dedi. Vahşi bir kavgadan sonra sizi hayatta ve sıhhatte gördüğüm için çok mutluyum.

Uzattığı elini genç adam eğilmesine rağmen öpmeye cesaret edemedi. Sadece onu parmaklarının ucuyla mahcup bir şekilde sıktı.

— Sağlığımı ve kuvvetimi muhafaza etmiş olduğuma çok memnunum. Sizi korumam için onlara ihtiyacım var. Yapmak zorunda olduğunuz bir seyahat süresinde yanınızda bulunacağım.

— Hangi seyahat?

— Seville seyahati. Ponthus'un kılıcının koruyucu kudretini kabul etmeye tenezzül ederseniz beraberinizde olacağım. İsyanya'da Löraydon'dan hiç bir şekilde korkmanıza lüzum kalmayacak. Hangi sebeple sizi ortadan yok etmek istediğini anlıyamıyorum. Paris'te kaldığınız süre ise bu adamı öldürmekten başka çare yok. Ama sizi vatandaşlarınız arasına götürüp güven altına koyduktan sonra zaten

buraya dönüp o işi bitireceğim. Onu ne diye hemen öldürmedim? Ona hakaret etmiştim, dövüşmeyi reddetti. Halbuki bir kılıç, karşısında başka bir kılıç ister. Oda beni öldürebilir yahut ta yaralardı. Şimdilik size şükretsın. Buraya beni hareketlerimde hür bırakmanızı rica etmeye geldim. Eğer yaşamam ve ölmem sizi ilgilendiriyorsa, diye titriyen bir sesle devam etti, sözlerimi dinleyiniz: gidiniz mat-mazel, gidiniz.

— Ne zaman gitmem lâzım?

— Bu gece saat onbirde hazır olunuz. Sizi gelip alacağım. Temp- le kapısında bir seyahat arabası bekliyor. Bu şekilde kimse Arronces konağından ayrıldığınızı farketmiyecek.

— Bu gece saat onbirde hazır olacağım, diyen Leonor lahta baktı.

— Kumandanın cesedini de Seville'e taşıtacağım.

Genç kız bakışlarıyla teşekkür etti. Bu şekilde anlaşılmışlardı. Leonor ıspanya'ya hareket ettikten sonra Arronces'da yapılacak iş- ler hakkında bir kaç kelime daha konuştular. Hareketlerini sadece kâhya Jacques Aubriot bilecekti. Birkaç dakika sonra ayrıldılar.

XVIII

HAFİYELERİ YÜZ ADIMDAN VURAN DOMUZ

Hayatta yapılması imkânsız olan hiç bir şey yok, diye düşünen Clothier geniş bir iyimserlik içinde Arronces'dan ayrıldı.

Bunlar saadet, ümit ve kendine güvenle dolu kıymetli dakika- lardı.

Loraydon'nun evi önünden geçerken kendisine endişeli bir say- gıyla bakan bir adama rastladı.

Bu adam Loraydon'nun uşağı Brisard'dı. Brisard dinlenme za- manlarında evinin kapısı önüne oturur, sağa sola bakarak İplik Fab- rikası yolu üzerinde kendisine bir kaç ekü kazandıracak talih kuşunu beklerdi.

Her zaman inanır ve beklerdi.

Zira eline biraz para geçse kapağı Bel-Argent'nın meyhanesine atacaktı. Bu onun en büyük eğlencesiydi. Büyük bir sabırla bekle- mekteydi. Şimdiye kadar yol üzerinde metelik bile bulmamıştı. Ne- den kimse sokağa hiç para düşürmüyordu acaba?

Filozof bir şekilde taş kenarlarına, kaldırımlara bakan Brisard parasızdı. Ve insanların İplik Fabrikası yolunda değil de, başka so- kaklarda para düşürdüklerini düşünerek talihine lânetler ediyordu.

Brisard Clother'i gelirken gördü ve titredi. Onu tanımişti. Selâm verdikten sonra biraz geriledi.

Clother ona yaklaştı :

— Sen kont Loraydon'nun uşağı değil misin?

— Evet efendimiz.

— Beni tanıdın mı?

— Tanıdım efendim. Bununla beraber, yüzünüz artık soluk değil. Oradan nasıl çıktığınıza gelince, yemin ederim ki görmedim efendim. İşin aslına bakarsanız oraya girdiğiniz de görmemiştim. Yoksa yine içeri girmek mi istiyorsunuz?

Clother gülererek :

— Hayır, dedi. Efendin evdeyse ona haber verde kendisiyle görüşülecek bir kılıç borcumuz var.

— Mösyö le kont evde yoklar, diye Brisard cevap verdi. Onu çok seyrek görüyorum. Sene de bir kaç günlük sert çalışmaya mukabil, geri kalan günlerimi hür olarak geçiririm. İstedğim gibi konuşur, gider gelir, günün büyük bir kısmında da sadece uyurum. Kendimi yorgun ve yalnız hissedersen bitiştiğimizdeki meyhaneye giderim. Bu günkü ziyaretiniz hakkında efendime ne diyeyim?

— Canın ne isterse onu söyle.

— Öyleyse hiç bir şey söylemem kibar efendim.

— Niçin? Neden bir şey söylemiyeceksin?

— Doğrusunu söylemek lâzım gelirse mösyö, neden olduğunu ben de açıkça bilmiyorum ama başınıza bir felâket gelmesini istemiyorum. O zaman çok üzüleceğimi hissediyorum. Çünkü iyi bir insan-sınız. Benimle sanki asil bir kişiymişim gibi samimiyetle konuşuyorsunuz. Yahutta kendinizi benim seviyeme indiriyorsunuz... Gözlerinizde hor bakışlar yok. Ve sesiniz de bir teselli gibi içimi ısıtıyor. Hasılı, tasavvur edemiyeceğiniz kadar sizi seviyor ve mutlu olmanızı diliyorum. Eğer benim âcizane nasihatımı dinlerseniz, kendinize dikkat ediniz. Mesele sadece kılıca dayanmıyor. Öyle olsaydı sesimi bile çıkarmazdım. Ama sir Loraydon'un düşmanı mahvetmek için binlerce tuzağı var... Ve bunların içinde en tehlikesiz olanı bıçaktır..

— Biliyorum, diye Ponthus titredi.

— Biliyorum dediniz mösyö çünkü aç ve susuz günlerce kapalı kaldığınız odayı hatırladınız. Ama hepsi bu kadar değil mösyö. Hayır, bilemezsiniz, onun kudretinin nerelere kadar uzandığını bilemezsiniz.

— Öyleyse bilmediklerimi bana sen söyle!

— Sir Loraydon'nun kralın sağ kolu olduğunu biliyor musunuz? Kont Loraydo'nun bir sözü üzerine her kim olursa olsun derhal ya Temple'ya Chatelet, yahutta Bastille hapisanelerini boylar. Ve yine

hepsi bu kadar değil! Senyör Croixmart 'da kont Loraydon'nun samimi dostudur.

— Senyör Croixmart kimdir? diye Ponthus sordu.

— O ölümün kendisidir mösyö. O şüphedir, o yıkmadır, o mahvetmedir! Hapishaneyi temsil eder. Vebadır, lânettir. Soru odalarında işkence, ezik kollar, kırık kemiklerdir. Teşhir direği, darağacıdır. Senyör Croixmart mösyö, Loraydon'nun kıymetli dostu ve başvekilidir! Dikkatli olunuz, inanın bana, çok dikkatli olunuz!

— Sözlerini unutmayacağım, diye cevap veren Ponthus dalgalanmıştı. Bir an sonra başını silkti. İçine az evvel saadet dolmuştu. Bu boş bir duman gibi dağılıverecek miydi? Hayır, onu her şeye karşı koruyacak kuvvette hissediyordu kendini. Karşısına kim çıkarsa çıksın. İster başvekil, ister kral olsun düşmanı... Gücü hepsine yeterdi.

Şen bir sesle :

— Haydi artık gideyim, dedi. Sen iyi bir delikanlısın, al şunu... Brisard kendisine uzatılan beş Eküyü aldı.

Ponthus mutlu bir tavırla uzaklaştı.

Derhal meyhaneye yürüyen Brisard :

— Artık hiç bir şeye hayret etmiyeceğim, diye söyleniyordu. Yerlerde bir kaç zavallı metelik bulacağım diye hep aşağı bakıyordum. Bundan sonra daha yukarılara bakmak lâzım ki böyle Eküleri daha iyi görebilmek için.

Clother de Ponthus Saint-Denise sokağına vardı. Madam Dimanche evine henüz girmişti ki uşağı Bel-Argent'nin aceleyle yanına yaklaştığını gördü. Arkasında da gece yarısı Miracles meydanını dolduran serserilerden iki tane vardı.

— Bunların burada ne işi var? diye sordu.

Bel-Argent :

— Mösyö onlar Arronces konağı bahçesinde dün akşam döğüşen yiğitler.

— Ya öyle mi!.. Şu halde yukarı çık, sandığı aç ve bir avuç altın alarak onlara ver.

— Mösyö, dedi Bel-Argent, senyör Loraydon başvekil size bu-
racı oturduğunuzu haber verdi. Bir saat içinde sizi yakalayıp Temple hapisanesine atacaklar Mösyö onlar bir saat dediler ve bu bir saat geçti bile. Eğer hayatta kalmak istiyorsanız, burada durmayınız!

Clother korkunç bir şekilde güldü. Ama içinden boşanan buhran hırısı, ümitsizlik krinizi yendi.

Çabucak ve soğuk kanlılıkla durumu hesapladı. Kalmak, dövüşmekti. Çarpışma da nihayet Loraydon'la yüz yüze düello etmek şansı vardı. Ve bu onun için bir dakika işiydi.

Evêt, ama kalmak, aynı zamanda Leonor'u terketmekti. Yaka-

lanır yahut öldürülürse Leonor ne yapardı? Kötülük ejderiyle yapayalnız nasıl başa çıkardı?

Clother titredi.

— Geliniz mösyö gidelim! Bir saat geçti diyorum size.

— Ve (Porc-qui-pique) (Şişleyen Domuz) hakiki bir sığınaktır, dedi Pancrace.

— Ve hafiyeleri yüz adım öteden öldürür! dedi Lurot.

Clother sert bir sesle :

— Haydi, çıkalım.

Sokağa çıktılar. Yüzü yaralıyla, Gözünde Soğukluk Olmayan önden yürümekteydi. Sonra Clother, en arkada da Bel-Argent bulunuyordu.

Ve Bel-Argent'nın arkasından da Fossoyeur ile Joli-Frise tesadüfen yoldan geçen iki Parisli gibi sezdirmeden onları takip ediyorlardı.

Fossoyeur :

— Hey bana bak, dedi, sözlerini duydun mu? Şişleyen Domuz hafiyeleri yüz adımdan vuruyormuş! Ya biz neyiz? Biz de hafiyeyiz.

— Oh! dedi Joli-Frise, Alcundore o kadar zalim değildir. Eğer onun meyhanesine (Şişleyen Domuz) a girerlerse bizde oraya yüz yirmi adım yaklaşırız!

— Öyle ya! Ne kadar basit! Ben bunu düşünemedim. Çok budalayım!..

Fossoyeur içini çekti. Budalalığı yüzünden kendi de bazen çok ümitsizleşiyordu. Kendi kendisine o kadar çok budala olduğunu tekrar ederdi ki, buna herkesi inandırdı. Ama inanmayan yalnız başvekilidi.

Lurot ile Pancrace sandıktaki paraları hesaplıyor ve bundan alının bir avuçla ne kadar konyak içebileceklerini düşünüyorlardı.

Sain-Denise caddesinden çıkar çıkmaz bütün tehlikelerden uzaklaşmışlar gibi geldi onlara, Bel-Argent sir Ponthus'e yaklaşarak Loraydon'u takip edişini ve başvekilin evine ne şekilde girdiğini anlattı.

Punthus onu dikkatle dinliyordu. Sonra :

— Mükafatını göreceksin, buna emin olabilirsin, dedi.

— Ben mükâfatımı aldım mösyö.

— Bah... Bel-Argent, şimdi benden ayrılacak ve madam Dimanche'nin evine gideceksin. O sana iki bin Ekü verecek ki bu para tamamen sana ait.

— İki bin Ekü mü? Onunla ne yapacağım sir?

— İyi dinle. Sonra sandıktaki benim altınlarımdan yirmi beş bin altın alırsın. Parayı Saint-Denise caddesindeki arabacıya götür, ver. Ona bir araba ısmarladım, iyi birde arabacı bulması şartıyla.

Arabanın içine bir seyahat için lâzım gelen her şeyi koy. Seyahat mantosunu da unutma. Kendin içinde iyi bir at satın alırsın. Silâhlı olmalısın. Bu gece, saat onda benim Devinierre hanı ahırında bulunan atımı alır, arabayla birlikte beni Pemple hudut kapısında beklersin. Ben onbiri biraz gele orada olacağım. Anladın mı?

— Yirmibeş bin Ekü, atları koşulmuş seyahat arabası, mantonuz, esmer kısağınız. Bir at da benim için. Silâhlar. Saat onda Temple kapısı önünde.

— Bilhassa, şimdi ortalarda gözükmek. Devinierre hanında bir odaya saklan. Ve fazla içme.

— Mösyö ben sadece acıktığım zaman içerim. Ve siz Paris'ten çıkıncaya kadarda acıkmayacağım.

— Haydi git artık. Sana güveniyorum Bel-Argent.

— Tanrı sizi korusun mösyö.

Clother de Ponthus önden giden iki serserinin arkasında yoluna devam etti. Onların arkasında da Fossoyeur ile Joli-Frise gelmekteydi.

Derhal Saint-Denise caddesine dönen Bel-Argent'ı iki sürpriz karşıladı, birincisi madam Dimanche'nin evinin tahmin ettiği gibi başvekilin adamları tarafından istilâ edilmiş bulamamak. İkincisi: sandığı açıp altınları avuçladığında sandığı gibi zevk alamamak!

Bir an :

— İnsan oğlu ne kaprisli yaratık! diye düşündü. Burada yirmibeş bin altın lira var! Bir servet! Perigord yollarında bu parayı ele geçirebilmek için canımı verirdim! Şimdi ise sir Ponthus'un altınlarını her kim çalmak isterse onun canını almaya hazırım. Ne kadar değişiyor! Bu belki de Paris havasının tesiri...

Clother de Ponthus Hache sokağına gelmişti. Bu sokak dar, ince uzun bir yoldu. Üç atlı yan yana yürüyemeyecek kadar dardı. İki tarafında temiz yüzlü sessiz evler sıralanmaktaydı. Burası Parisin en sakin yeriydi.

Ve (Şişleyen Domuz) un gürültücü, tehditkar müşterileri meyhaneden içeri girer girmez değişirler, dışarı en ufak dırıltı sızmazdı. Buranın sahibi Alcyn-dore adlı bir kadındı.

Otuz yaşını biraz geçmiş, son derece güzel vücutlu dinç bir yaratıktı. Yüzüne gelince, belki çok güzel değildi ama sevimli ve çekiciydi. Gözleri pırıl pırıldı. Ve insana daima endişe veren garip bir dik bakışla doluydu. Bu gözlerde hiç bir zaman hislerin aksi görünmezdi. Ne sevinç, ne keder... Sık sık gülerdi ve beyaz sivri dişlerini meydana koyan bu gülüş gözlerine aksetmezdi. Gülen sadece ağzıydı. Bazı zamanda ağlar, yüzünü ipek önlüğü ile örterdi. Ama gözlerinden ne yaş akar, ne de üzgün bir bakış belirirdi. Ağlayışı sadece boğazından gelen hıçkırıklardı.

Her zaman boyalıydı. Yüzünü boyamayı bir sanat haline getirmişti. Gür kızıl saçlarını tepesine toplayışı da bir harikaydı.

Alcyndore'u insan daima çok dekolte kadife elbiseler içinde göz önüne getirebilir. Günlük giyinişi böyledir. Gerçi biraz modası geçmiş ve fazla şatafatlıdır ama ona yakışır.

Boynun da kim tarafından, yahutta nereden aldığı bilinmeyen yakut kolyesi, parmakları yüzüklerle dolu, mutbak sobası başında elindeki tavaya attığı omleti çevirişi hakikaten çok sevimli bir manzara teşkil eder. Alcyndore herkesi kabul eder.

Meyhanesine gelenler zengin veya fakir olsun, asil veya haydut, onun için farketmez. Evet, herkesi... Sadece, hafiyeleri ve polisleri kabul etmez. Kendini en tanınmaz bir şekilde sakladığını sanan casus aldanır. Alcyndore'un onu bir dakika incelemesi tanınmasına kafi-
dir!

Casusun içki ısmarlayacağı zamana kadar beklerdi. Sonra gülümseyerek yanına yaklaşır ve sade bir tavırla :

— Buradan çıkıp gider misiniz ahabap, derdi.

Adam kabul etmedi, herkesin açık bir meyhaneye girmekteki haklarını ileri mi sürdü, şikâyet edeceğini söyliyerek tehdit mi etti, o zaman Alcyndone belini iyice sıkın kemeri içinde sapı elmaslarla süslü sivri uçlu bıçağını çıkarırdı. Bıçağını elinde çevirerek :

— Şişleyen domuz! Şişleyen domuzdan kendini koru! derdi.

Ve, şeytanlar götürsün, adam tek kelime söylemeden kendini dışarı atardı.

Kendini dışarı atardı, çünkü (Şişleyen domuz) hakkında söylenen kesin hikâyeleri bilirdi. Bu hikâyeler bütün askerler arasında dilden dile dolaşır, hepsini ürpertirdi.

Meyhane sahibine bu kin nereden gelmişti?

Hükümetle ilgili insanlardan neden bu derece nefret ediyordu? Halbuki onu her şeye karşı ilgisiz anlamlı gözleri, aşka muktâdir olamadığı gibi yine de aynı derece uzaktı.

Okuyucu burada onun gençliğinde geçmiş bir facia sezebilir.

Burası doğru!.. Bir facia vardı. Hem de alçakcasına ihanetlere karışmış bir facia!

Miracles meydanında tek tük insan bu sırrı bilir, arasına birbirlerine anlatırlar ama bu dramı biz bilmiyoruz.

Bildiğimiz sadece Argot isimli bir kralın başvekilî tarafından kanı akıtıldığı ve sonra öldürüldüğü... Yani, canlıyken, bir domuz gibi, boğazı bir çamçağa dayanarak, yavaş yavaş kanını akıta akıta öldürülmek...

Bu başvekil o zavallı kralı neden bu şekilde öldürmüştü? Ve güzel Alcyndore'un bu olayla, bahtsız kralla ne ilgisi vardı?

Aydınlığa çıkaramadığımız öyle çok soru var ki!..

Yüzü Yaralıyla, Gözünde Soğukluk Olmayan doğruca Alcyn-dore'a gittiler. Bir iki kelime söyleyerek bir masa başında oturan Clother'i işaret ettiler. Meyhaneci kadın sir Ponthus'ü dikkatle inceledikten sonra yanına yaklaşarak :

— Burada güven içindesiniz, diye mırıldandı. İstedığınız kadar kalabilirsiniz. Vaadettiğimi yaparım. Sadece sözüme inanın: güven-desiniz.

Sonra kendisini bekleyen işlere doğru yürüdü. Mutfığa girdi, ahçıya yemekler hakkında emirler verdi, bazı salçaların tadına baktı, hizmetçi önlüklerini kontrol etti.

Lurot ile Pancrace Ponthus'ten önemli miktarda bahşış almışlardı. Ama yüreklerine işleyen şey bu asil bakışlı adamın kendilerine terbiyeli bir şekilde ettiği teşekkürdü.

Salonun en loş bir köşesine çekilerek zar oynamaya başladılar. Clother de Ponthus günü seyahat projeleri yapmakla geçirdi. İspanya'ya gidişleri, sonra Parise dönüşü, Loraydon'la yapacakları düello...

Clother çok şendi. Saatler çabuk geçti. Akşam oldu.

Clother iştahla yemek yiyerek, ahcının meharecini övdü. Alcyn-dore'a teşekkür etti. Ve saat dokuzu çalarkende meyhaneden ayrıldı.

Karanlık dar sokakta sağa dönerek hızlı adımlarla ilerlemeye başladı. Sokağın sonuna varmıştı ki sert bir ses :

— Buradan geçilemez! diye bağırdı.

XIX

ALCYNDORE

Clother de Ponthus karanlıklar içinde pırıldayan silâhları ve adamları gördü. Ve derhal bunların kendini yakalamak için orada toplandıklarını anladı.

Soğuk bir ter alnını kaplarken :

— Kendimi yakalatmamam lâzım, diye mırıldandı. Leonor, saat onbirde yanınızda olacağım!

Ters yüzü döndü. (Şişleyen Domuz) un kapalı kapı ve pencereleri önünden geçerek yolun öbür başına geldi.

Ama orada aynı sert emirle karşılaştı :

— Buradan geçilemez!

İçinden buz gibi korkunç bir hırs yükseldi. Ama iç duyuları ona susmasını söylüyordu. Bir kelime söylerse belki de bu adamlar arasında bulunan Loraydon sesini tanır ve onu derhal yakalatırdı.

Clother geri dönerek (Şişleyen Domuz) meyhanesine doğru ilerledi.

Kendi kendine: «Olsun, diyordu, sokak sarılmış. Ama beni aradıklarını kim ispat edebilir? Başvekil beni tanımaz bile. Nerede oturduğumu da bilmez. Bunun aksi olsaydı gün ortası ne diye geldiler? Bu belki de bir tesadüftür. Beklerim fırtına geçsin. Bu adamlar işlerini bitirince giderim.»

Böyle söylemekle beraber ümitsizli. Bu adamların bir başkasını değil, kendini aradıklarını biliyordu. Tevkif edileceğini biliyordu.

Kalbi acıyla burkularak: «Kaybetti! Leonor kaybetti!» diye mırıldandı.

Zira bütün mesele, bütün felâket buradaydı: ölecek, ya da yakalanacak olursa Leonor kaybedecekti. Genç kızın sert hayat yolunda her an karşılaşacağı Loraydon sağdı. Kudretliydi.

Leonor'u don Juan'a karşı savaşırken gözünün önüne getiriyordu. Tıpkı Arronces konağı bahçesinde olduğu gibi... Onun göz yaşlarını görüyor, kendisini imda da çağıran sesini işitiyordu. Bu korkunç can çekişme sahnesi arasında aşkının kıskançlığı karışmaktaydı. Gözünün önüne gelen sahne o derece korkunç ve alçakcaydı ki çılgınlık beynini kapladı.

Tırnakları avuçlarını yırtarken boğuk sesi gecenin karanlığında gürlledi :

— Loraydon! Loraydon! Loraydon!

— Buradayım! Buradayım Ponthus! Biraz sabırlı ol, geliyorum.

Garip olan şey, Clother bu sesi işitmedi. Hatta daha garip olan, kendi sesini Loraydon diye bağırarak kendi sesini bile işitmemişti. İçinden :

«Kim? Bana kim ihanet etti? Bel-Argent mı? Belki. İki ser-seri mi? Belki. Hayaller! Boş hayaller! Kim ihanet ederse etsin bana ne! Ben kendi kendime ihanet ettim, işte hepsi bu! Kendinizi kollayın Loraydon! Elime düşen bahtsızlar, kendinizi kollayın! Ben kendimi kollayamadım... Hayatım ve hürriyetimin Leonor'a ne kadar lâzım olduğunu yeteri kadar düşünemedim. Şu halde onu kâfi derecede sevememişim! Sefil olan bir insan varsa, oda benim!»

Meyhanenin kapısını vurdu. Derhal açılan kapı o içeri girer girmez arkasından sürgüldü.

Alcyndore yanına gelerek :

— Neyiniz var? Ne oldu? Yüzünüzde ölümün maskesi var sanki...

— Sokak başvekilin adamları tarafından sarılmış.

Alcyndore uyuklamakta olan Pancrace ile Lurot'yu inceledikten sonra :

— Hayır, dedi, bunlar casus değil. Yürelerinde taşıdıkları hislere gelince, önemsiz...

Düşünüyordu. Hareketsiz oturan Ponthus'ü inceliyordu. Kâh bir

hortlak görmüş gibi dehşetle kapılan, kâh keder dalgaları içinde kendini kaybeden genç adama bakıyordu.

— Siz bir hapisane hücrelerine tıklmaktan korkacak adam değilsiniz. Ölüm yahut işkenceyede aldırmazsınız, diye mırıldandı. Bununla beraber ümitsizsiniz ve ümitsizliğiniz içinde de aşk saklı.

Clother nefes gibi bir sesle :

— Evet, dedi.

Bu evet içinde hayatını tek kelimeyle ifade ediş, karşısındaki her kim olursa olsun içini dökmenin verdiği rahatlamaya vardı.

Yolunu arar gibi etrafına baktıktan sonra :

— Bir kral kadar zengin olsaydım, hepsini yarından önce ölmek için verirdim, diye inledi.

— Sizi yakalamak için geldiklerini mi düşünüyorsunuz?

— Buna eminim.

— Size ne şekilde yardım edebilirim?

Bu kelime Clother'i canlandırdı. Bir an düştüğü şaşkınlıktan sıyrıldı.

— Bir kalem, kâğıt ve mürekkep getiriniz. Çabuk...

Alcyndore getirdi. Ve Clother yazdı :

«Matmazel, size bu mektubu getiren adama güvenebilirsiniz. Beni beklemeden derhal hareket ediniz. İmkân hasıl olduğu zaman yanınıza geleceğim. Benim hayatım olduğunuzu düşünecek olursanız, benim için yaşamanız lâzım olduğuna inanırsınız. Benim vazifem de sizi düşünerek yaşamaktır. Gidersiniz, beni kurtarırsınız. Beni anlamasanız bile dinleyin. Gidiniz.

Clother»

Kâğıdı katladı. Zarfa koydu. Bundan sonra bir başka mektup daha yazdı.

«Bel-Argent, Temple hudut kapısında gece yarısına kadar beni bekle. Eğer gece yarısı çalarda gelemesem, aldığımız arabayla doğru Arronces konağına git. Mektubun içine koyduğum kâğıdı Leonor d'Ulloa'ya ver. Derhal yola çıkmanız lâzım geldiğini ona anlat. Bel-Argent, sözlerime körü körüne itaat edersen hayatını kurtarırsın. Eğer tereddüt edersen, derini yüzmek için yaşıyacak kadar vakit bulurum.

Clother, Sir de Ponthus»

Yazdığını okudu. Onu da zarfa koydu.

— Güvenilir bir adamınız var mı?

— Bu gibi zamanlarda Tournebroche büyüklerden çok daha iyi iş görür.

Alcyndore bir oğlana işaret etti. Çocuk yaklaştı.

— Bu centilmeni dinle ve sana ne söylerse yap.

— Deviniere hanına gideceksin, dedi Clothier. Kapıyı ne yap yap açtırtı. Orada Bel-Argent isimli birini arıyacaksın. Anladın mı?

— Anlar, dedi Alcyndore.

— Fakat tabii anladım, diye Tournebroche tekrarladı.

— Eğer Bel-Argent orada yoksa hanın tam karşısındaki madam Dimanche'in evinde ararsın. Eğer orada da yoksa, Temple hudut kapısına var ve iki büyük atın sürülü olduğu seyahat arabasına yaklaşırsın. Muhakkak oradadır. Ve mektubu ona verirsin.

Çocuk mektubu alarak gömleğinin içine sakladı.

— Bel—Argent mektubu bir saatten evvel alacak, dedi.

— Ama yolun iki yanı, başvekilin adamları tarafından tutulduğunu biliyor musun?

Tournebroche omuzlarını kaldırarak bu gibi engellere hor baktığını belirtti. Sonra bir ok gibi meyhaneye kapısından karanlık sokağa fırladı.

Clothier asabi kahkahalarla sarsılıyordu. Derin bir nefes göğsünü şişirirken:

— Leonor kurtuldu! dedi.

Alcyndore acele adımlarla sokak kapısına yaklaşarak biraz açtı ve karanlıklara baktı. Sessizliği dinledi. Sonra geri döndü.

— Hazırlanıyorlar, dedi. Bir kaç dakika sonra burada olacaklar, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

— Gitmeği, kıymetli ev sahibim. Size teşekkür ederek ve yaptığınız iyiliği hiç bir zaman unutmayacağımı söyleyerek gitmeği düşünüyorum.

Dışarı çıktıktan sonra, sağa, yahut sola, kendimi başvekilin adamları arasına atacağım. Onlarla çarpışacağım ve geçidi yararak geçeceğim. Allahâısmarladık madam.

— Bak hele! dedi Alcyndore. Bana serserilerin hitap ettiği şekilde Madam dediniz. Halbuki centilmenler bana kısaca Alcyndore derler. Siz centilmen değil misiniz?

Clothier titredi. Acı düşünceler beynine hücum etti. Düşünüyordu :

«Aslına bakılırsa... aslına, aslına... ben kimim? Babamın ismini demir sandık içinde saklayan Philippe de Ponthus'un ne yazdığını ne bileyim? Bir asil mi, yoksa serseri miyim acaba?»

Ürperdi...

Sert bir şekilde :

— Allahâısmarladık! dedi. Ve kapıya doğru yürüdü. Ama Alcyndore bileğine yapışarak garip bir sesle :

— Nereye gidiyorsunuz? dedi.

— Size söyledim ya, diye cevap veren Clothier soruya hayret etmişti. Kadının yüzündeki cehennemî alay hayretini daha da çoğaltıyordu.

Alçak ses ve korkunç bir kahkahayla :

— Olduğunuz yerde kalınız. Zavallı meyhanemi kapamayı düşünüyordum. Ama Şişleyen Domuz'un son bir defa olarak dokunaklı bir şekilde de konuşmasını arzu etmekteydim. Siz bana bu fırsatı verdiniz... Kalınız... Hem bakın... Çıkmakta geç kaldınız nasıl olsa!

Aynı an kapıya vuruldu. Kuvvetli ve sakın bir ses :

— Kral adına!

— Croixmart! Croixmart!

İsim masaları dolaştı. Sonra sessizlik... Korkunç bir sessizlik salonaya yayıldı. Clothier hareketsiz mırıldandı :

— İyi ya. Gelsinler. Burada çarpışırım. Zira hür olmam lâzım.

Alcyndore kapıyı ardına kadar açtı.

Sokak meşalelerden dökülen ışıklarla çiğ bir şekilde aydınlanmıştı. Bu uğursuz aydınlıkta sayılamıyacak kadar çok insan gözüküyordu. Silâhlı askerler nöbetçiler ve önlerinde de Loraydon. Sansac.. Esse vardı. Daha arkada Fossouyeur Joli-Frise... Yine askerler ve en arkada da sayın başvekil Croixmart...

Alcyndore boğuk bir sesle, Alcyndore kinden mosmor, boyalı yüzüyle :

— Ne istiyorsun başvekil? diye sordu.

Croixmart o zaman ilerledi. Onu baştan aşağı kadar süzerek aynı sakın ton ile :

— Geri çekil kadın, yabancı domuz yatağının içindekileri göreyim! Kadın biraz geriledi.

Serserler yerlerinde hareketsizdiler, hatta içlerinden bazıları yemek yemeğe ve içmeğe devam ediyorlardı. Askerler donmuş gibiydiler ve bekliyorlardı.

Başvekil sordu :

— Kral adına cevap veriniz, Clothier de Ponthus burada mı?

Joli-Frise :

— Burada, dedi. İşte bakın, karşınızda duran senyör Clothier.

Clothier :

— Kral adına konuşan kimdir?

— Ben, başvekil Croixmart. Siz de sir Ponthus müsünüz?

Loraydon ilerleyerek başvekilin yanına geldi ve :

— Evet o'dur!

— Loraydon.

Bu Clothier'in göğsünden kopup gelen bir çığlıktı.

— Ben! dedi Loraydon.

Aynı ümitsizlik ve hiddet buhranı Clothier'in beynini kapladı..

Sıçramak için hazırlanmıştı ki Croixmart'ın işaretini gördü. Kendisini dışarı çekeceklerini ve orada derhal tevkif edeceklerini anlayarak durdu. Çılgınca bir hareketle kılıcını çekti:

— Beyler, dedi, hepiniz kılıç taşıyorsunuz, beni dinleyin: Ben, kont Loraydonu alçaklıkla itham ediyorum. Hepinizin önünde onun bir kılıç taşımağa lâyık olmadığını söyleyerek onu düelloya davet ediyorum. Ölecek olursam, sizin işinizi de görmüş olurum. Eğer ben onu öldürecek olursam, yemin ediyorum ki derhal teslim olacağım ve beraberinizde istediğiniz yere gideceğim. Loraydon, işte Pont-hus'un kılıcı seni bekliyor.

Loraydon terle kaplanan alnını kurulayarak boğuk bir sesle cevap verdi :

— Biraz sabır sir Ponthus. Ben sırası gelince ortaya çıkarım. Ve o zaman Loraydon gözden kayboldu. Croixmart'ın gözden kaybolması gibi. Kapı eşiğinde, arkada askerler olduğu halde bir başka yüz belirdi.

Bu, göz yaşları içinde ıslanan yüz Fossoyeur'dü ve elinde tuttuğu uzun bir kağıdı okumaya başladı.

— Kral adına,

Başvekil Croixmart'ın emriyle, asi ve katil suçuyla itham edilen Clothier de Ponthus aranmaktadır. Bu adam krala hakaret etmiştir. Ve onu öldürmek istemiştir. Bütün vatandaşların onu yakalamakta el birliği etmelerini istiyoruz. Onu yakalayanlar mükâfatlandırılacaklardır. Saklayan ve koruyanlarda cezalandırılacaklardır. Senyör Ponthus'ü canlı olarak devlete teslim edene derhal üçyüz altın ekü verilecektir. Ölü olarak getirene ise bu miktarın yarısı verilecektir.»

Bildirinin okunması bitince adam geri çekildi. Başvekil yeniden ilerledi. Bir dakika bir ölüm sessizliğine bürünen sokakta bekledi. Duyulan ses sadece bir iki burjuanın ne olduğunu anlamak için kabül olduğu kadar hafif bir şekilde açtıkları panjurlardı. Ne olduğunu anlar anlamazda bu pencereler aynı sessizlik ve süratle yeniden kapanıveriyordu.

Croixmart ne bekliyordu?

İlk bakışta Şişleyen Domuz'un müşterilerini görüvermişti. Bu bakış, sakın bir şekilde masaları başında oturan bu müşterileri çok iyi tanırdı. Bunlar Miracles meydanının sakın yüksek şahsiyetleri, serserileri krallığının prensleri, markileriydi. Ateş-Söndür saatinden sonra yaşamaya başlayan gece kuşları...

Evet bekliyordu tabii!.. Bu haydutlardan bir veya bir kaç Clot-her'in üstüne atlasın, onun kendisine teslimle vaadedilen üçyüz altını alsın diye! Bir dakika garip bir sessizlikle dolu olarak geçti.

Beşvekil omuzlarını kaldırarak :

— Eh... Sir Ponthus, kralın emrine itaat ederek teslim oluyor-musunuz? dedi.

— Bir adama hakaret ettim, meydan okudum, ölesiye dövüş-meye çağırdım. Kral bu döğüşmeyi yapmadan hapisanelerinden biri-ne kapanırsam hakkımda ne düşünür?

— Sabret! diye Loraydon haykırdı.

Başvekil sert bir sesle :

— İçerde bulunanlar, dikkat! Böyle bir saatte burada bulunuşu-nuzun cezası hapidir. Ama bu cezayı ve kim olduğunuzu unutaca-ğım!

Serseriler arasında gülüşmeler duyuldu.

— Susunuz! diye Croixmart buz gibi bir sesle devam etti. İçiniz-den kim evine gitmek isterse gidebilir. Söz veriyorum hiç bir cezaya çarpılmayacaktır.

Alcyndore korkunç kiniyle dolu bir kahkaha attı. Sonra :

— Ve içinde burada kalmak isteyenler varsa sabaha kadar ka-labilir... Para da almıyacağım, yer, içerler, uyuyabilirler... Ben de söz veriyorum. Kim gidiyor?. Hiç kimse mi?!. Kimse kımıldamadığına gö-re öyle.

Yazık başvekil!.. Sözleriniz ve vaadleriniz boşa çıktı. Gece kuş-ları dostlarım... Bu büyük başvekilden lütuf istemiyor musunuz?... Ne dediniz?... Ne? Hayır mı?... Hayır mı diyorsunuz!..

Sessizlik sıkıntıyla doluydu. Alcyndore'da artık gülmüyordu.

— Görüyor musun başvekil, dedi. Şişleyen Domuz'un sözü kalles kaplanın okşayışından daha değerli galiba... Alcyndore'un sözü sağ-lamdır. Ve başvekilin sözü nedir biliyor musun?

Yere tükürdü ve :

— İşte senin sözün bu, köpek!

Bir adım gerileyerek az önce ardına kadar açtığı kapı kanatla-rını kolunun bütün gücüyle iterek kapattı.

Beşvekil :

— Nöbetçiler! diye bağırdı. Çabuk kapıyı kırın, sir Ponthus'ü ve bu domuz ininde bulunan bütün serserileri yakalayın!

XX

ARRONCES KONAĞI PARMAKLIKLARI ÖNÜNDE

Tournebroche adlı çocuk aldığı emre uyararak doğruca Deviniere hanına yollandı. Başvekilin sokağa kurduğu pusu çemberini yarma-sı bir çocuk oyuncağından farksızdı onun için. Hıçkırarak askerlerin yanına yaklaşmış :

— Bir doktor... Bir eczacı! Acıyın, merhamet edin, zavallı annem

ölmek üzere... İçinizde bir doktor evi bilen varsa bana gösterebilir...

Nöbetçilerden biri :

— Bir doktor mu? dedi. Beni dinlersen, Saint-Eustache kapısı önünde Thomas adlı bir sandalye tamircisi vardır, her şeyden anlar o. Ona git. Hem atları tımar eder, hem de hastaları iyi eder. Geçen gün dişi ağrıyan kızımı ateş içinde kıvranıyordu, bir ilaç içirdi, kızın ne ateşi kaldı ne de dişinin ağrısı.

Bir ok gibi uçarak koşan Tournebroche Saint-Denise sokağına geldi. Bir şans eseri olarak Bel-Argent'i aradığı yerde buldu. Pont-hus'un uşağı Devinere hanı ahırından tam da efendinin atını çıkarmak üzereydi.

Çocuk yanına yaklaşarak :

— Buyrun senyör Bel-Argent, sipariş ettiğiniz tavukların listesi.. Onları evinize götürdüm ama listeyi size getirdim. İyi ve kötü para vardır değil mi? İyi geceler Bel-Argent!..

Tournebroche, geldiği gibi karanlıklar içinde kayboldu.

Bel-Argent avucuna sıkıştırılan zarfla bu acayip habercinin acayip sözleriyle aptallaşmış kalmıştı.

Jacquemin Corentin'e yaklaştı :

— Bu mektupta neler yazılı olduğunu bana söyleyebilirsen, her-kese burnunun sana ait, yani hakiki olduğunu söylerim.

— Ne biliyorsun? dedi Corentin. Karton bir burun taşımadığımı sana kim söyledi?

Bu sefer Bel-Argent şaşırmış ve kararsızlık içinde kalmıştı. Ama Corentin :

— Ver okuyayım, dedi. Çünkü çok iyi bir şekilde okuyup yazma biliyorum. Buna şaşkın değil mi? Dinle.

Ve Pont-hus'un mektubunu gayet net bir şekilde iki defa üst üste okudu. Bel-Argent büyük bir dikkatle dinliyor ve bu mektubun her kelimesini kafasına nakşediyordu. Mektup sona erince :

— Şeytanın beni onun yanına götürmesini isterdim, diye mırıldandı.

— Sabret, onun da sırası gelecek, diye Corentin cevap verdi.

— Bir şeyler oluyor... Ama ne? Bu uğursuz mektuba itaat etmek zorundayım. Çünkü sir Pont-hus hayatının ona bağlı olduğunu yazıyor... Ama hay şeytan, neler geçmekte olduğunu bilmek istiyorum... Jacquemin, seni teşhir direğinden indirerek hayatını kurtardım. Hattâ bundan da çok memnun olacağın bir şey söyleyeceğim: burnun hakikidir. Yemin ederim, bunu ilk günden beri anlamıştım ama itiraf etmek istemiyordum... Jacquemin, Hach sokağına gitmen lâzım. Oraya koş koş git ve Şişliyen Domuz meyhanesine bak neler

oluyor. Geçenleri anladıktan sonra Temple kapısında beni bulur ve haberi getirirsin. Eğer bu isteğimi yaparsan ara sıra kazanabildiğim paranın hepsini sana veririm.

— Giderim, diye Corentin cevap verdi.

Bu büyük bir cesaretti. Zira efendisi don Juan, Deviniere hanımı terkederse ona güzel bir sopa atacağını söyleyli henüz bir saat olmuştu.

Bel-Argent homurdanarak atına atladı. En ağır küfürleri savurarak Clother'in arabasını almaya gitti.

Araba hazırды. Arabacı arabayla, Bel-Argent da Ponthus'un atını sürerek Temple kapısına yüz adım uzak bir yerde konakladılar.

On biri biraz geçe Jacquemin Corentin gözükte. Hach caddesinin iki ağız da başvekilin askerleri tarafından tutulmuştu. Bu asker çemberini aşmanın imkânı yoktu. Zaten bir kere denemiş, az kalsın kendisi de yakalanıyordu. Neyse ki uzun bacakları sayesinde tabanları yağladığından selâmeti bulmuştu.

— Tabii ki bu yüzden bir şey göremedim, diye devam etti. Ama işittim. Korkunç, vahşi bir şekilde sokakta dövüşüğünü işittim. Çığlıklar, feryatlar gök yüzüne yükseliyordu.

Bel-Argent susuyordu.

— Hach sokağının askerlerle dolu olduğunu söylüyorsun ha?

— Hem de taşarcasına! Sir Ponthus'e karşı kudurmuşçasına saldırarak bağıryorlar. Zavallı centilmen!

— Pis devlet idaresi! Neden mektubu okudun?

— Sen oku dedin, ben de okudum! Hepsini sir Ponthus'u öldürmek için yemin ediyorlardı...

— Felâket!.. Yardımına koşamamam ne talihsizlik!. Ama sen de okumuşluğunu ispat edecek tam dakikayı seçtin hani!.. O an yanıma gelmeni isteyen kimdi?

— Ama o zaman benim orada bulunuşumdan çok memnundun.

— Açıkça söyle... Ona ne yapabileceklerini tahmin ediyorsun? Acaba kurtulur mu dersin?

— Biraz güç. Hele bu saatte...

— Korkunç! Yanına gidememem korkunç bir şey! O mendebur mektubu okumamış olsaydın, burada çivilenip kalmazdım...

— Okumamı sen istedin diyorum...

— Hiç te değil. Yalancı. Hilekâr... Şeytanın okuyucusu.

Corentin ciddiyle:

— Aldanıyorsun Bel-Argent, dedi.

— Ben mi aldaniyorum? Ben mi? Bu derece küstahlık ta görülmemiştir! Dur sen, biraz bekle... Bir daha seni teşhir direğine bağlarsa kurtarır mıyım hiç! Nasıl olsa oraya yine bağlanacaksın, çünkü alıştın bir kere... Senin içki paralarını vereceğim diye iflâs

ta etmiyeceğim. Çirkin kara sinek... Yalancı koca burunlu, tek başına kal bakalım...

Uzun zamandan beri Corentin dinlemiyordu. Şaşırmış, alıklaşmış, bu lânetleri duymamak için kulaklarını tıkayarak koşmaya başlamıştı.

Yalnız kalan Bel-Argent bu sefer kendine sövüp saymaya başladı:

— Bu şekilde, zavallı sir de Ponthus belki de ölmek üzeredir. Şimdi de onun son arzularını yerine getirmem lâzım. Ölü, yahut canlı, bana güveniyor. Her ne olursa olsun Leonor d'Ulloa'yı İspanya'ya götüreceğim.

Temple'ın büyük saati gece yarısını çalınca kadar bekledi. Sessizlik içine düşen on iki ağır darbe... Bir gün daha geçmişe karışıyordu.

— Şu sırık boylu Jacquemin mektubu okudu: gece yarısı çalınca diyordu mektup. Yola koyul öyleyse oğlum. Korkmadan beni takip et. Şeytan bilir nereye gideceğimi ama ben çekinmeden hareket edeceğim. Mademki yere batasınca mektup öyle söylüyor!...

Arabacıyla beraber yola koyuldular. Az sonra Arronces'a vardılar. Bel-Argent atından atlayarak bahçe kapısına yaklaştı. Bu kapı aralıktı. Ve karanlıkta yüzünü göremediği bir adam çıktı önüne.

— Sizi sinyor Leonor'un yanına götürme emrini aldım senyör de Ponthus. Beni takip eder misiniz?

— Ben sir de Ponthus tarafından geliyorum, dedi Bel-Argent. Sinyora d'Ulloa ile hemen görüşmem lâzım.

Ponthus'un uşağını tanıyan kâhya Jacques Aubriot:

— Geliniz, dedi.

— Kapıdaki araba ve atlar kimse tarafından görülmemeli.

— Merak etmeyiniz. Şimdi onları Arronces'ın ahırına çektiyorum. Beni takip edin.

Birkaç dakika sonra Bel-Argent seyahat elbiseleri sırtında hazır bekleyen Leonor'un karşısına getirildi. Leonor kederli bir sesle:

— Yalnız mısınız? diye sordu. Sir de Ponthus nerede?

— Size bunu mektup anlatacak asil matmazel.

Bel-Argent Leonor'a kendi mektubu içinden çıkan Clother'in mektubunu uzattı. Leonor zarfı çabucak yırttı. Üç kere üstüste okudu. Sarardı.

— Ne oldu? diye sordu. Hakikati söyleyin!

Bel-Argent içinden: «Benden başka kim olsaydı ona her şeyi anlatırdı!» diye geçirdi.

-- Benim bildiğim efendim, bu arabayı buraya getirmek ve içine sizi koymak. Bu şekilde emir aldım. İşte mektup ta böyle yazıyor,

okuyun. Emir de yerine getirildi. Ben de sizin emrinizdeyim şimdi. Lütfen arabaya biner misiniz?

— Çok iyi, dedi Leonor. Siz cesur bir insansınız. Çekilebilirsiniz. Ben bir yere gitmiyorum.

Zile bastı. Aubriot gözüktü.

— Bu delikanlı sir de Ponthus gelinceye kadar burada kalacak. Rahat olması için gereken her şeyi yapınız. Hiç bir eksikliği olmasın.

Bel-Argent nefesi kesilir gibi:

— Gitmiyor musunuz? diye mırıldandı. Fakat asil sinyora Jacquemin Corentin mektupta hemen gitmeniz lâzım geldiğini okumuştı. Yoksa bu sırık bacaklı herif okuma biliyorum diye yalanları atarak övündü mü? Bakınız...

Leonor mektubu aldı okudu ve Bel-Argent'a iade etti.

— Arkadaşınızın okudukları doğru. Ama ben gitmiyeceğim. Onun için rahat ediniz ve odanıza gidiniz.

— Fakat... Fakat... Ya sir Ponthus kaçmaya muvaffak olur da İspanya yollarına düşerse? Sizi nerede bulur, nereye kadar gider?

— Merak etmeyin, dedi Leonor. Sir Ponthus serbest olur olmaz ilk geleceği yer burasıdır.

— Burada kalmak mecburiyetinde miyim?

— Benim emrimde olmanız için emir almadınız mı?

Bel-Argent o zaman kâhyayı takip etti.

Leonor o gece hiç uyumadı. Odasına gitmedi. Bel-Argent'dan mektubu almış olduğu kabul salonunda oturdu. Zaman zaman masa üzerine açık olarak bıraktığı Ponthus'un mektubuna bakmaktaydı. Bazen de gecenin sessizliği ve karanlığı içinde yükselen belirsiz bir fısıltıyı seçebilmek için kulak kesiliyor, kalbi ümitsizlik ve sıkıntıyla burkularak bayılacak gibi oluyordu.

Hava aydınlanınca bahçeye çıktı. Sabah oluyordu. Sallandığını farketmeden demir parmaklıklara doğru yürüdü. Demir bahçe kapısını açarak ıssız İplik Fabrikası yoluna baktı. Yeni bir ümit bulmak amacıyla açtığı kapıdan daha büyük bir ümitsizlik içinde dönüyordu ki uzak bir gürültüyle olduğu yerde durdu.

Sesler yaklaştı, yaklaştı.

Sabahın hafif aydınlığında sekiz atlı konağa doğru gelmekteydi. Bunlar devlet askerleriydi. Askerlerin arkasına otuz kadar işsiz güçsüz insan takılmıştı.

Atlılardan ikisi trompet çaldı. Bu küçük toplulukta büyük bir sessizlik hâsıl oldu.

O zaman üstünde kralın armasını taşıyan üçüncü atlı elinde rulo halinde tuttuğu bir kâğıdı açarak yüksek sesle okumaya başladı.

Kral adına okunan kâğıtta yazılı olanlar Clother de Ponthus'un

bir âsi ve hain olduğuna dair verilen karar ve onun şiddetle arandığıydı.

Asiyi canlı olarak devlete teslim edene üç yüz altın ekü, ölü olarak teslim edene de yüz elli altın ekü mükâfat vaadediliyordu.

Bu sahneyi bir adam gördü.

Kalabalık dağılıp, atlılar uzaklaştıktan sonra bu adamın gözleri Leonor üzerinde durdu.

Leonor bayılmak üzereydi. Ama onu tutmak, ya da teselli etmek için bir adım bile atmadı.

Bu adam Amauri de Loraydon'du. Genç kızın yere yuvarlandığını görünce:

— Üzüldü! diye mırıldandı. Haber onu yüreğinden yaraladı. Haydi bakalım, işler mükemmel surette ilerliyor. Kumandanın kızı göreceksin... Ama doğrusunu söylemek lâzım gelirse bu kıza karşı özel bir kin beslemiyorum. Fakat ne diye yolumun üstüne çıktı?. Hem mademki o sefil herifi seviyor, canı cehenneme!. Mademki o sefil tarafından seviliyor, felâketler üzerine yağsın. Haydi şimdi Hache caddesine bir bakalım, oradaki işler sona ermiş mi?...

Ama o an. Turquand'ın evinin kapısı açıldı. Berengere gözüktü ve Leonor'a doğru koştu. Yanında babası, arkalarında da dört hizmetçileri vardı.

Kont Loraydon kısa emirlerin verildiğini işitti, sonra Leonor'un hizmetçiler tarafından kucaklanarak Turquand'ın evine taşındığını gördü.

Leonor'u evine taşıtıktan sonra Turquand, Arronces'un bahçesine girerek kâhya Aubriot'ya hanımlarının başına geleni ve kendi evlerinde güvende olduğunu anlattı.

Amauri de Loraydon hayretten donmuş kalmıştı. Darbe çok ağırdı. Leonor d'Ulloa Berengere'in evinde!...

Bu, ağır bir tokmak darbesiydi. Kendi kendine: «Kaybettim, dedi. Kumandanın kızı benden bahsedecektir. Kralın emriyle nişanlandığımızı söyleyecektir. Bunu muhakkak yapacak! Söylememesi için de bir şey yapamam. Kaybettim. Her şey elimden kaçıyor... Berengere, servet... Bütün hayallerim mahvoldu. Ne yapmalı?...»

Birden geri dönerek Turquand'ın evinin arkasına, küçük bir kulübeye geldi. Cebinden gümüş bir düdük çıkardı ve ihtiyatsız bir şekilde şiddetle üfledi.

İki dakika sonra Medarde kadın arsaya çıkarak doğru kulübeye girdi.

Loraydon:

— Evinize getirilen yabancı kadın Berengere'le yalnız kalmamalı, dedi. Anladınız mı? Gizli bir şekilde konuşmamalılar. Birbirle-

riyle samimi olmamalılar. Daima aralarında bulununuz. Berengere'in saadeti bahis konusu. Anladınız mı?

— Söylediğiniz gibi hareket edeceğim efendimiz. Her şeyden önce bu sevgili yavrunun saadetini düşünürüm bilirsiniz. Ama bu asil kadın çok mu tehlikeli bir yaratık?

— Evet. Bu saadeti güven altına almak için, onu bu tehlikeden kurtarmak için Berengere'le muhakkak yalnız ben görüşmeliyim. Lâzım! Lâzım! Anlıyor musun onunla konuşmam lâzım. Sana olan vaadimi hatırlıyor musun?

— Paranın önemi yok, diye cevap veren Medarde'ın gözlerinde yeni bir kıvılcım parladı. Her şeyden önce Berengere'in mutlu olması önemli. Onu durmadan sizinle konuşmaya zorluyorum ama çekiniyor... Üstelik teklifiniz onu şaşırtıyor da.

— Şaşırmaması lâzım. Hem çekinecek ne var ki?.

— Belki bir iki gün daha ister. Sonra razı olacaktır, zira siz seviyor.

— İyi. Karar verir vermez benim evime gönder. Yahut ikiniz birlikte gelin. Eğer ben evde bulunmazsam uşağıma beni çağırmasını söylersiniz. Onunla da konuşacağım. Gece, saat onla on bir arası ben bu küçük kulübede olacağım. Bu buluşmayı temin etmene hiç bir şey mâni olmasın. Mademki Turquand'ın haberi olmadan onun evine girmeme imkân yok... Böyle hareket edeceğiz. Hiç bir kötülük yok bunda. Zaten aramızda sen bulunacak olduktan sonra... Berengere'i kurtarmama yardım edeceksin.

İçine tam bir güven gelen Medarde:

— Olur, dedi, size bütün kalbimle yardım edeceğim. Hattâ icap ederse hayatımı bile tehlikeye koyarım.

— Medarde kadın, mükâfatınız tahmininizden de fazla olacak.

— Menfaat duygusuyla hareket etmiyorum efendimiz, diye cevap verirken gözleri pırıl pırıldı.

— Medarde kadın, size vereceğim parayı biliyorsunuz değil mi?

— Çok fazlaydı efendimiz...

— İki mislini vereceğim.

Medarde başına tokmakla vurulmuş gibi sersemledi. Sessiz bir şekilde Turquand'ın evine dönerken, çevireceği dolapların yanı sıra çabucak yapıverdiği hesaplara hayal ufukları alabildiğine genişlemişti.

Loraydon da az sonra kulübeden çıkarak çitler boyunca sürünecek ilerledi. Sonra İplik Fabrikası yoluna toprak bir tünelden geçip evine geldi. Brisard oradaydı.

— At koşumlarını aldın mı? diye sordu.

Brisard ahıra girerek aldığı yepyeni bir çift koşumu efendisine gösterdi.

— İyi. Şimdi iyi dinle benim avanak uşağım: Her gece saat yedide burada olacağım. Yarın, yahut öbür gün buraya bir kadın gelecek. Sana: «Vakit geldi.» diyecek. Sen de bu sözleri bana geldiğimde bildireceksin. Aklında tutabilecek misin?

— Vakit geldi, diye Brisard tekrarladı.

— Çok iyi. Dinle. Eğer söylenesleri unutmaz ve bana vaktinde yetiştirirsen bir altın ekü kazanırsın. Fakat unutmak felâketine de uğrayacak olursan seni çıırılçıplak soyar ve şu gördüğün çengele asarım. Elindeki koşumlarla da sırtın kan içinde kalana, etlerin parça parça oluncaya kadar döverim. Tabii sonunda da öldürüp pis cesedini Sein nehrine atarım.

Brisard şaşkın bakakaldı. O da başına tokmakla vurulmuş gibi bir darbe yemişti.

Loraydon'a gelince, işini iyi yapanların gönül rahatlığı içinde Hache caddesine doğru yola çıktı.

XXI

CLOTHIER DE PONTIUS'UN NİŞANLISI

Dördüncü hücum sona ermiş, saat sabahın dördüydü.

Askerlerin ısınmak için yaktıkları ateşin ışıklarına sabahın solgun ışıkları karışıyordu. İki başı nöbetçilerle kapalı sokağın ortasının bu solgun ışık altında öyle uğursuz ve korkunç bir yüzü vardı ki!...

Parça parça olmuş eşyalar, kafaları patlamış insanlar... Şişleyen Domuz meyhanesinin tabelâsı yerlere düşmüş, tuzla buz olmuş cam kırıkları altında kalmıştı. Yine meyhanenin kapı yerinde enkaz halinde bir boşluk göze çarpıyordu.

On bir asker ölmüş, dört asker de yaralıydı. Gece içinde yapılan dört hücumun sonucu buydu.

Meyhanedeki insanlara gelince, onların ne olduğunu bilen yoktu.

Sir Pontius hâlâ yaşıyor muydu? Kimse bilmiyordu.

Başvekilin eli bile sıyrılmamıştı. Bununla beraber her hücumda meyhaneye girenlerin başındaydı. Aynı korkunç sakinliği taşıyan sesiyle emirler veriyor, kılıcını kınından çıkarmaya tenezzül etmiyordu.

Bir enkaz yığını haline gelmiş olan meyhaneye dördüncü saldırılarından sonra yeni bir bozguna daha uğradılar.

Küfürler, hiddetli sesler, ölüm çığlıklarıyla sokağa dönen askerler arasından ayrılan Fossoyeur Joli-Frise'yi bir köşeye çekti. Yüzü gözyaşları içindeydi. Bu hal bazı zamanlar onun çok sevindiği anlara da rastlardı.

— Asil kont Loraydon, diye içini çekti, çok heyecanlı. Sana garip bir şey söyleyeceğim. Kan kokusu onun hoşuna gidiyor ve sarhoş ediyor onu. Şarap nasıl bizim dilimizi açıyorsa, kan kokusu da onun dilini açıyor... Yemin ederim ki sarhoş oluyor...

Joli-Frise güvensiz, sert bir sesle:

— Sonra? diye sordu.

— Sonra? Hiç. Hiç dediğim o ki yani, geveze oluyor. Bu gece arkadaşlarına bazı şeyler anlattı ve ben dinledim... Gerçi bunlar parça parça, yarım sözlerdi ama önemliydi... Yine başvekil Croix-mart ağzından öyle şeyler kaçırdı ki hayretler içinde kaldım. Tanrı korusun!

— Neler işittin?

— Oh, iki, hattâ üç lâzım, lâzımdı!

— Budala! diye Joli-Frise haykırdı. Gücenmiş gibiydi. Neler saçmalyorsun. İki bile fazla... Söyle dostum, neler işittin?

— Yuvarlak hesap, hepsine beş bin altın diyelim.

— Canın çıksın, hain herif!

— Onu ben de çoktan istiyorum. Allahaismarladık Joli-Frise.

— Dur, asil arkadaşım! Peki kabul ediyorum, beş bin altın olsun. Söz veriyorum vereceğim. Haydi şimdi ineklik etme de kes şu zırlıdamayı. Söyle bana neler işittin?

Fossoyeur katıla katıla ağlayarak:

— İmkânsız, ağlamamı durduramıyorum. Ama kısaltmaya çalışarak anlatacağım: Eğer senyör Ponthus bu kavgada ölürse hiç bir şeyi anlatmaya değmez. Mükâfatı kaçıırız. Ama eğer Tanrı yardım eder ve kaçmayı başarır, zira iyi bir adam gökler ona yardımcı yollar, onu yakalamamız lâzım. Hem de canlı olarak.

— Nasıl? Nerede bularak? Ağlamayı kes te doğru dürüst anlat sersem!

— Nasıl mı? dedi Fossoyeur, sana bunu anlatamıyacak kadar budalayım. Ama bir deneyeyim. Nerede mi? Kendisini gelip nerede yakalamalarını istiyorsa orada. Yakalamalarını nerede istiyor mu? Dizlerinde kalan son takatla gidebileceği yerde!... Gel, beni takip et!

*
* *

Birkaç saat sonra Arronces konağında...

Leonor d'Ulloa kendine gelir gelmez evine dönerek odasına girdi. Sakindi, hattâ yüzü canlanmış, yanakları pembeleşmişti. Gözleri parlıyordu. Kalbi büyük bir sıkıntıyla burkulurken bir çok projeler kurdu. Ama bunların içinde aklına en uygun görünenini tatbika karar verdi.

Çabucak en güzel elbisesini giydirmelerini emretti. Hiç bir şeyi ihmal etmiyor, saç bükümlerine varıncaya kadar büyük bir itina ile hazırlanıyordu. Hazırlanması bittiğinde hizmetinde olan kadınlar bir ağızdan hayranlıkla bağırdılar:

— Aman Yarabbi! Sinyora ne kadar da güzel!

Leonor gülümseyerek aynaya bir göz attı. Evet, bu aynanın kendisine gönderdiği hayal, pırıl pırıl, inanılmıyacak derecede güzel bir kadındı.

Bununla beraber gözyaşları bakışlarını buğularken parmaklarının ucuyla onları kurularak:

— Hayır, hayır, ağlamamak lâzım, sadece güzel olmalıyım... Bu elzem...

Jacques Aubriot'yu çağırırdı.

— Brokar perdeli arabayı hazırlayın. Babamın beni Louvre sarayına götürmek için satın aldığı arabayı.

— Birkaç dakikaya kadar hazır olur efendim. Fakat, kuzeyden iki iyi dindar geldi. Roma'ya gidiyorlarmış. Saint-Pere'in önünde diz çökmek istiyorlar. Burada biraz dinlenebilirler mi?

— Onlara hoş geldiniz deyiniz. Belki de hayır dualarını alırsınız... Hiç bir eksikleri olmamasına çalışın. Kendilerine kumandan Ulloa'nın evinde istedikleri kadar misafir kalabileceklerini söyleyin.

Kâhya bu emirleri yerine getirmek için aceleyle uzaklaştı.

Az sonra Leonor aşağı indi. Holde Bel-Argent'la karşılaştı.

— Şir Ponthus nerededir bana söyler misiniz?

Bel-Argent şaşırıldı. «Nereden öğrendi? Hay şeytan, ona kim haber vermiş olabilir?»

Leonor bilmiyordu... Ama emindi... Ona kimse bir şey söylememişti. Aşk ona yol gösteriyordu.

— Asil matmazel, dedi Bel-Argent, mademki istiyorsunuz, şir Ponthus Şişliyen Domuz meyhanesindedir. Yani orada olması lâzım. Bu gece Hache caddesinde olan o meyhaneye yüzü Yaralı Lurot ile Gözünde Soğukluk Olmayan Pancrace birlikte gitmişlerdi. Alcyn-dore'un meyhanesi çok emindir... Sahibi de hafiyeleri yüz adımdan öldürür. Ama zavallı şir ihanete uğradı. Çünkü sırık bacaklı Jacquemin Corentin bana Hache sokağının askerlerle dolu olduğunu ve ölüm çılgınları attıklarını söyledi.

— Derhal Hache sokağına gideceksiniz.

— Giderim. Hem de sevinçle... Elimde bıçak, onun yanında olacağım...

— Hayır, diye Leonor sözlerini kesti, kendinizi ne öldürtecek, ne de esir ettireceksiniz! Geçenleri bilmem lâzım. Gidiniz, görünüz, dinleyiniz ve dönünüz. Bana her şeyi güzel güzel anlatacaksınız.

Bel-Argent bir ok gibi fırladı. Leonor da güzel merasim arabasına girdi. İki dindar kilise kapısında kendisini saygıyla selâmladılar. Işın garip tarafı Leonor'un arabası hareket edince, bu dindar adamlardan biri evden çıkarak arabayı uzaktan izlemeye başladı.

Araba Paris'i bir baştan bir başa dolaşarak Louvre sarayı önünde durdu. Leonor kapıdaki nöbetçilere ismini ve kimi görmek istediğini bildirince adamlar önünde saygıyla eğildiler.

Louvre'un genel kumandanı genç kızı küçük bir bekleme odasına aldı. Mösyö Bervieux kumandanın kızıdan birkaç dakika beklemesini rica ettikten sonra gelişini haber vermek için aceleyle kralın odasına girdi. Birkaç dakika geçti. Bir dakika sonra mösyö Bervieux genç kızı kralın yanına kendisi götürdü. Kral onun odadan içeri girdiğini görünce ciddiyetle karışık bir sevinç içinde:

— Bana babanızın isteğine uyarak zavallı Loraydon'u kocalığa kabul ettiğinizi haber vermeye mi geldiniz? diye haykırdı.

Leonor kralın oturduğu koltuğa yaklaştı. Diz çökerek:

— Ben majesteden adalet dilemeye geldim, dedi.

I inci François canlı bir hareketle genç kızı kolundan tutup kaldırıarak:

— Ne adaleti? Çekinmeden konuşunuz! Babanız kumandan bize büyük hizmetlerde bulunmuştur. Bunu unutamayız. Bizim yurdu-muzda yaşayan kızına her türlü iyiliği yapmamız zaten bir borçtur. Ne için ve ne sebeple adalet istiyorsunuz?

— Clother için, senyör de Ponthus için adalet istiyorum.

— Şu âsi için mi?

Leonor hazin bir sadelikle:

— Nişanlım için majeste, dedi.

— Loraydon demek bana yalan söyledi! Leonor d'Ulloa'nın bir idam mahkûmuna gönül vereceğine inanmak bile istemiyorum... Ne? Üstelik bu adamın nişanlısı olduğunu kendiniz mi gelip söylemeye cesaret ediyorsunuz?... Size düşünmeniz için sekiz gün mühlet veriyorum. Bu sekiz gün sonunda nişanlısı Loraydon'la bana bir âsiyi sevmek çılgınlığından vaz geçtiğinizi bildirirsiniz.

Leonor başını doğrulttu. Berrak bakışları, cesaret ve dürüstlük-le dolu alnı, hayran olunacak mütevazî hali I inci François'nın gözünden kaçmadı.

— Sir, dedi, sizden evleneceğim adam için adalet istiyorum. Bu adam Clother de Ponthus'tür. Onun hakkında söylenenler yalandır. İftira ediyorlar. Ama o bir hain de olsa benim için farketmez. Yeter ki öyle değil... Masumdur, ona kefil oluyorum. Kefalet olarak İspanya'da ve Fransa'da neyim varsa hepsini veriyorum... Verdikleri-

min arasına şerefli Ulloa ismini ve bütün dini inancımı da ekleyerek sizden adalet istiyorum.

— Adaleti yerine getireceğim!

Hırsla titremeye başlayan kralın ağzından boğuk bir sesle çıkan bu kelime duvarlarda uğursuz bir akisle çınladı:

— Hem de istediğiniz şekilde, diye devam etti. Mahkeme kurulacak, kararı hâkimler verecek. Suçsuzsa, serbest bırakılacak. Suçluysa kafası kesilecek. Artık gidebilirsiniz matmazel...

Leonor her şeyi anladı: Bu mahkûmiyetti, ölüm kararı kralın ağzından şu an çıkmış sayılırdı.

Bir an sallandı ama gururu zaafını yendi. Bir an, içinden yalvarmak geldi. Rica dolu sözler dudaklarının ucundaydı. Hayır, yok! Buraya af dilenmeye gelmemişti. Hakkı olan adaleti aramaya gelmişti.

Kralın önünde eğilerek selâm verdikten sonra kuvvetli bir sesle:

— Kumandan Ulloa'nın kızı bugün Fransa kralından adalet istemek lâzım geldiğini öğrendi, dedi.

I inci François cevap olarak arkasını döndü ve bu sahneyi seyreden saray muhafız kuvvetleri kumandanına ilgisiz bir sesle:

— Bervieux konuşma sona ermiştir, dedi. Kumandan Ulloa'nın kızını geçiriniz. Kendisi kuzenim imparator Charles-Quint'in bana sıkı bir surette korunmasını tenbih ettiği misafirdir. Ama söyleyin sabrımı taşırmayın. Asi Clother de Ponthus tevkif edilinceye kadar Arronces konağından dışarı çıkmıyacaktır. Gidiniz matmazel... Eğer acayip durumunuzda kalmakta inat ederseniz sizi de bir hain olarak kabul edeceğim.

Garip olan şuydu ki, Leonor Louvre'a girdiğinden daha büyük bir kuvvetle orasını terketti. Kalbinin derinliğindeki ümitsizlik ona kuvvet veriyordu. Felâketinin büyüklüğü bir hakikat olarak karşısındaydı. Mücadele edecekti. Sevdiği ve evleneceği adamı, hâkimler önünde, nerede olursa olsun koruyacaktı.

Arronces konağının önüne gelince bahçede nöbetçiler gördü. Artık bir esirdi. Ama hiç birine aldırmıyordu. Doğru kiliseye koştu. Gergin sinirleri, kederli kalbi kabaran bir deniz gibi mantığının hudutlarını aştı... Kilisede ne mihrabın önüne, ne de babasının lahti başına diz çöktü. Doğruca Agnes de Sennecour ismi yazılı olan mermer levhanın dibine çöktü.

— Oh, siz ki kral François tarafından aldatıldınız... Siz ki onun yüzünden öldünüz... diye dua etmeye başladı.

XXII

SERSERİLER KRALİÇESİ

O gün bir pazardı.

1540 senesinin bir şubatına rastlayan pazar.

Paris halkı bütün gece başvekil Croixmart'ın askerlerinin bir âsiyi ele geçirmek için çarpıştıklarını heyecansız bir şekilde öğrendi. Çarpışma Hache caddesinde bir meyhanede olmuştu. Paris halkı böyle olaylara alıştı.

Bununla beraber Croixmart son bir hücumu hazırlanıyordu. Asker ve subaylarına emirler verdi. Askerlerini üç gruba ayırdı. Bir-biri arkasından meyhaneye saldıracaklar ve artık çarpışmayı sona erdireceklerdi. O an meyhaneden bir kadın çıktı...

Bir saniye parçalanmış kapı önünde durduktan sonra başvekile doğru ilerledi. Kadın bembeyazdı. Sallanıyordu. Ama gözlerinde hâlâ vahşi bir karar vardı.

— İşte biri geliyor! diye Croixmart bağırdı. Yakalayın ve derhal meydanlıktaki darağacına götürün. Kral adına!

Kadın eski püskü elbisesini parçalayarak göğsünü açtı. Bu göğüsteki büyük yaradan hâlâ kan akıyordu. Hırıltılı bir sesle:

— Lüzum yok başvekil, dedi. Meydanlığa kadar gidemeyeceğim. Birkaç dakikaya kadar öleceğim çünkü...

Croixmart ilerleyen askerlerini durdurdu.

— Ne istiyorsun? diye mırıldandı.

— Beni Alcyndore gönderdi. Subaylarınızdan birini şişliyen Domuza göndermenizi istiyor. Bir şey gösterecekmiş. Ne olduğunu ben de bilmiyorum.

Aynı an yere yıkıldı. Ama elleri üstünde doğrulmaya çalışarak:

— Onun arzusunu yerine getirdim. Ve yemin ederim ki çok ta memnunum. Alcyndore aç ve susuz olduğum zamanlar daima beni doyurmuştur...

Doğrulanabilmek için sert bir kuvvet harcadı, sonra korkunç bir sesle:

— Yaşasın serseriler kraliçesi! diye haykırdı.

Yere yuvarlandı, ölmüştü. Cesedini kaldırdılar. Croixmart subaylarına sordu:

— Bu domuz inine kim gitmek istiyor?

Subaylardan biri:

— Efendimiz, kadın belki de bize âsiyi teslim edecektir. Ben gitmek istiyorum.

Başvekil birden bire:

— Olmaz, ben gideceğim! dedi.

Birkaç adım yürüdü, sonra askerlere dönerek:

— Eğer yirmi dakikaya kadar dönmezsem hücum ediniz. Ama bilhassa sir Ponthus'ü ölçürmeden yakalamaya çalışınız. Ve içeri girdi.

Kırık masalar, iskemleler, cesetler arasında Alcyndore'a doğru ilerledi. Alcyndore alışılmış olan kıyafetinde, üstünde bir buruşuk olmayan süslü elbisesi, parmaklarında yüzüklerle duruyordu. Gözlerinde aynı sabit bakış, dudaklarında kuru bir tebessüm.

Gecenin dört saldırısında çarpışmış olan serseriler arkasındaydı. Bunlar düzenli diziler halinde yanyanaydılar. Yalnız hepsi yere yatmış, başları duvar hizasında, yüzleri sert, bakışları donuktu... ölmüşlerdi!

Bazıları çarpışırken ölmüş, bazıları da yaralarının şiddetinden birkaç dakika sonra ölmüşlerdi. Ölüler arasında Gözünde Soğukluk Olmayan Lurot da vardı. Ama Yüzü Yaralı Pancrace ortalarda görünmüyordu.

Alcyndore Croixmart'ı elinin dost bir hareketiyle selâmladı.

— Sen mi geldin başvekil? Zavallı meyhanem için ne şeref! Hoş geldin. Haydi serseriler krallığının dükleri, markileri... Başka krallığın başvekilini selâmlayınız. Hayır mı? İstemiyor musunuz? Onları affediniz başvekil... Bu selâmı sana cehenneme gittiğin zaman iade edecekler.

Croixmart kıpırdamıyordu. Yüzünde ne hırs ne de nefret vardı. Alcyndore yeniden:

— Adamların işlerini iyi yaptılar. Bu onların yerine getirmek zorunda kaldıkları görevleriydi. Burada şimdi üç kişiyyiz: ben, Alcyndore, çok iyi şarap içen biri, ve bir de serseri olmayan insan... Senin krallığından biri.

Elini uzattı. Croixmart başını çevirince merdiven basamağında Clother de Ponthus'ü gördü. Elbiseleri parça parçaydı. Ama kolundaki küçük bir sıyrık hariç, yaralanmamıştı. Garip bir fizyonomisi vardı. Dudaklarındaki tebessüm bile yüzündeki acılığı gideremiyordu. Elinde kılıcının kabzasını tutuyordu ve bu el kandan kıpkırmızıydı.

Başvekil konuşmak için ağzını açtı, ama konuşmadı. Clother ona sabit bir şekilde bakıyordu. Croixmart başını çevirdi.

Bir an düşünceye daldı, sonra omuzlarını kaldırarak kendisinin de bir emir yerine getirmekte olduğunu tekrarladi. Bu centilmen isterse söylediği gibi âsi olmasın... Elinden ne gelirdi ki?.

Alcyndore'a doğru dönerek:

— Kadın, dedi, buradan yirmi dakika sonra çıkmazsam hücum

edecekler, gelip beni arayacaklar. Onun için acele edin. Vakit azdır. Bana ne söyleyeceksiniz ve bana ne göstereceksiniz?

Alcyndore gülerek yüzükleriyle oynamaya başladı.

— Sana burada sadece üç can kaldığımızı söyleyecektim başvekil. Göstereceğime gelince, aşağı inmen lâzım.

Mahzen kapağını gösterdi. Croixmart kendine ne kadar hâkim olursa olsun gayri ihtiyari bir adım geriledi.

— İniniz mösyö, dedi Ponthus, güvende olduğunuzu tekrar edebilirim.

Başvekil sir Ponthus'e dönerek ciddi bir şekilde onu selâmladı. Sonra Alcyndore'la birlikte merdivenleri inmeye başladılar. Mahzen genişti, temizdi ve tām bir düzen içindeydi. Birbirinden geçilen üç odadan ibaret idi. Odalardan biri hariç, diğer ikisi kapısızdı. Ama demir kapısı olan da açıktı. Croixmart mahzenin hafif bir şekilde aydınlatıldığını, bu aydınlığında demir kapılı olan üçüncü odadan geldiğini gördü.

Alcyndore bir mal sahibinin açık gururuyla konuşmaya başladı:

— Burada büyük fıçılar içinde gördüğünüz şarap güğümlerle çekilen cinstendir. Bazıları bu çeşidi sever ve hakikaten de güzeldir. Zaten Alcyndore'un meyhanesi hiç bir zaman müşterilerine kötü içki sunmaz. Bakın şimdi de ikinci odaya geçelim. Orada da Bourgogne'un sıcak ve doyurucu şarabını bulacaksınız. Üst raftaki şişeleri görüyor musunuz? Hepsı yirmi sene evvel doldurulmuştur. Biraz içmek ister misiniz? Hayır mı? Nasıl arzu ederseniz... Hem bir başka cins şarabım daha var ki onu da içmenizi tavsiye ederim. Bu da Loire sahillerinden getirttiğim çeşit. Ama belki de sen sadece Bordeaux'yu tercih ediyorsundur... Senin zevkini bilirim, kan rengini seversin...

— Çabuk olunuz, dedi Croixmart, yirmi dakika geçmek üzere!

— Bah! Bırak geçsin başvekil! Sen şarabın akmasına bak! Sen kan akmasına bak! Ya şu küçük varildekiler!... Bir kısmı Alicante'dan geldi, bir kısmı Malaya'dan. İspanya şaraplarına gelince azizim, bir buket içinde gül nasıl lâzımsa, iyi bir yemeğin de vaz geçilmez tamamlayıcısıdır o. Şimdi de mahzenimin şaheserine geliyoruz!...

Canlı bir tavırla üçüncü odaya daldı. Croixmart onu takip etti. Gördüğü manzara şöyleydi: On beş kocaman varil birbiri üzerine piramit şeklinde konarak tavana kadar yükseliyordu. En aşağıda beş varil vardı, sonra dört, üç, iki ve... üstte bir. Piramit şekline giren variller demir muhafazalar üzerine oturtulmuştu.

Bu acayip şekil önünde küçük bir masa üzerinde yanmakta olan iki meşale, bir sürü şişe ve büyücek te bir kupa yer almaktaydı. Arkalıksız iskemleye bir adam oturmuştu ve Croixmart içeri girdiği zaman da bu adam başını çevirmemişti. Orada sakın ve uğursuz bir

tavırla içmeğe devam ediyordu. Masa üzerinde duran şişelerin çoğunu boşalttığı ve halinden hoşnut olduğu bileydi .

O, yüzü Yaralı Pancrace idi.

— İşte benim en iyi şarabım, dedi Alcynodore. Rengine hayran olman için ondan biraz akıttım. Bak.

Meşalelerden birini alarak yere doğru eğdi...

Beş varilin dibine doğru geniş bir yol halinde yere barut serpilmişti. Bu barut serpintisinin nihayet bulduğu varil ağızlarında ise fitiller vardı.

Alcynodore meşalenin alevini eğdi, az kalsın barutlara değmek üzereydi ki yapmacık bir korkuyla doğrularak ateşi uzaklaştırdı.

On beş varil de barut doluydu. Garip bir şekilde tavana yükselen koca piramit bir madendi!

Alcynodore sakın bir tavırla tutmakta olduğu meşaleyi masa üzerindeki yerine koydu.

— Bunu uzun zaman evvel hazırladım. Barutu da en iyi cinsten aldım.

Gözlerini tavana doğru kaldırarak:

— Tam Hache sokağının altındayız, diye devam etti, yukarıda iken bile benim tarafımdan söylenecek bir kelimeyle burada gördüğünüz adam barutu ateşliyecekti. Az önce benim meşaleyi eğip fakat yakmadığım barut serpintisine ateş verecekti. O zaman ben, başvekil, askerler, cesetler ve civarda yaşayan ne varsa bir patlamayla, hep beraber havaya uçacaktık! Haydi gel başvekil, çıkalım.

Salona döndükleri zaman Alcynodore'un hatları gerilmişti. Boğuk ve kin dolu bir sesle:

— Şimdi istersen adamlarına yeni bir saldırı emri verebilirsin başvekil, dedi.

* *

Başvekil meyhaneden çıktı. O zaman Clother de Ponthus Alcynodore'a yaklaştı.

— Konuştuklarınızı işittim.

— İyi yapmışsınız centilmen. Bırakın da size biraz bakayım. Sizin gibi bir yüze bakmak insana huzur veriyor. Hele az önce gördüğüm yüzden sonra...

Ponthus yeniden:

— Her şeyi işittim, dedi. Bu cehennemi işte mi bu gece adamlarınızı çalıştırdınız?

— Barutu iyi bir yere taşımamız, tam isabet alabilecek yere yerleştirmemiz lâzımdı. Çünkü sonunda başvekilin adamlarının keşsin hücumu geçeceklerini biliyordum.

— Beni dinleyiniz madam. Şimdi bahis konusu olan başvekil ve askerleri değil. Civarda oturanlar... Kadınlar, çocuklar, suçsuz olan halk! Hayır, böyle bir şey yapamazsınız, bunu yapmanızı istemiyorum!

— İstemiyor musunuz? diye Alcynodore güldü.

— Hayır. Bu çeşit çarelere baş vurmak bana göre değil. Erkek erkeğe vuruşurum, dövüşürüm, bu da bana yeter. Hazırladığınız tuzğa gelince, şimdi aşağı inip oradaki adamı yukarı çıkaracağım. Karşı gelirse ellerini kollarını bağlarım. Mahzen kapağını sağlam tahtalarla çiviler ve etrafta ne kadar çeşme varsa açarım. Sular barutu nemlendirir ve zararsız hale getirir.

Alcynodore garip bir aksanla:

— Bunu yapar mısınız? diye sordu.

— Şimdi yapacağım.

— Lüzum yok!...

Alcynodore yavaşça Clother'in elini tuttu. Daha yavaş bir sesle:

— Sizin için çarpışmış olduğuma memnunum... Geliniz, dedi.

Mahzene indi. Clother de onu takip etti. Çabuk yürüyor, âdetâ koşuyordu. Korkunç bir iç duyusu içinde Clother ona yetişmek amacıyla ileri atıldı. Ama çok geç kalmıştı! Çok geç!

Bir şimşek çakması kadar kısa ve anı bir görüş içinde kalbi, korkudan duracak gibi olduğu anda, büyük bir kuvvet sarfederek: «Elveda Leonor!» diye mırıldandı. Çünkü Alcynodore'un meşaleyi tutup yerdeki barut serpintisini ateşe verdiğini görmüştü. Barut çıtırdılarla yanmaya başlamış, kara bir duman mahzeni doldurmuştu.

Clother gözlerini kapadı ve:

— Elveda Leonor!... Seni öyle çok sevmiştim ki!.. diye tekrarladı.

Başvekil meyhaneden çıkar çıkmaz emir verdi. Kısa birkaç kelimayle yaveri Parsac'a durumu anlattı.

— Bu kadın meyhanenin altında içi barut dolu bir maden ocağı meydana getirmiş... Derhal, yıldırım gibi yapacağımız bir saldırıyela belki kadını yakalarız. Şimdilik arkamda on asker bana yeter. Kendim gideceğim. Susunuz!. Oraya gitmek benim vazifem. Şimdi iyi dinleyin: eğer kadın barutu ateşlemeye vakit bulursa, patlamayı duyar duymaz, hepiniz yere yatın. Sonra enkaz altını araştırın. Kadını kendisiyela asi için mutlak bir sığınak hazırlamıştır. Her ikisini de canlı olarak yakalayın. Ve doğru krala gidip onları teslimle benim de vazife başında öldüğümü söyleyin. Kızımın güvenini kral sağlasın. Şimdi hepiniz yolun sonuna doğru çekilin. Eğer kadın ateşlemeye vakit bulur ve patlama meydana gelirse, o zaman buraya

dönersiniz. Tembihlerini unutmayın. Elveda Parsac.

— Tanrı sizi korusun efendimiz.

On silâhlı adam başvekilin etrafına toplandı. Geri kalanlar, yüz kadar asker yolun iki tarafına doğru çekildiler.

Croixmart on adama doğru dönerek sakın bir sesle:

— Beni takip ediniz, dedi.

O an...

*
*

Hache sokağının iki başına, nöbetçilerin arkasına, Parislilerin toplandığını söylemiştik. Bunlar pazar elbiseleri giymiş, gülen, söyleyen, itişen, birbirleriyle kaba bir şekilde şakalaşan halktı.

— Ah! Ah! İşte takviye geliyor!...

— Sıraya giriniz! Yerlerinize, yerlerinize!

— Dinleyiniz, dinleyiniz!

Birden kalabalık arasında bir dalgalanma başladı. Herkes gözlerini alabildiğine açmış merakla uzaklarda ne olduğunu görmeye çalışıyordu.

Her an gittikçe yaklaşan boğuk bir gürültü, rap, rap, ayak sesleri kulakları tırmalamaktaydı. Kadınlar korkuyla bağırmaya başladılar. Dükkânların kepenkleri indirilmeye başladı, pencerelerden bakanlar içeri çekildi. Çılgınca kaçış panik halini aldı.

— Dilenciler! Dilenciler! Dilenciler!...

Yol dönemecinde gözüksüler!

Ahenkli bir yürüyüş içinde, birbirlerine sıkışmış bir halde, ellerinde sivri uçlu baltalar, bıçaklar, kılıçlarla ilerliyorlardı.

Korkunç bir uğultu halinde göklere yükselen sesler:

— Serseriler! Serseriler! Serseriler yardıma geldiler! Yerlerinizi, herkes yerine serseriler...

Kaç kişiydiler? Belki bin...

Paçavralar giymiş insanlar, karma karışık saçlı, yüzleri kir içinde insanlar, gözleri acayip bir ışıkla parlayan, çarpık ağızlı insanlar, vahşi bir çılgılla:

— Alcyndore! Alcyndore! Serseriler kraliçesi Alcyndore! diye bağırıyorlardı.

Bu sesleri başvekil meyhaneye girmek üzereyken duydu. «İleri! diye bağırdı.

İşte o zaman korkunç olay meydana geldi. Bir iki dakika kadar sürmüştü. Hache sokağının bir başından giren dalga, büyümüş, büyümüş, kabarmış kin dolu sesler içinde, birbirine karışan kısa çığ-

lıklar, can çekişmeleri, beddualar halini alarak bir kasırğa gibi önüne gelenleri süpürmüş, diğer başta kaybolmuştu!

Başvekilin silâhlı yüz adamını darmadağın ederek gelip geçmişti!.. Hache sokağının bir başından girip, diğer başından çıkan kasırğa ne tarafa gitmişti?..

Ne önemi var?

Kasırğa istediğini yerine getirmişti ya!

Sokakta şuraya buraya serpilmiş cesetler, kırık silâhlar, yeri öyle garip bir sessizliğe boğmuşlardı ki... Başvekilin adamlarının cesetleri yanında dilenci cesetleri de vardı. Yirmi kadar da yaralı... Ama yaralıların hepsi askerdi. Aralarında bir tek dilenci bile yoktu. Çünkü Miracles meydanı sakinleri kendilerine ait olan cesetleri bırakmışlar, fakat yaralıların hepsini taşımışlardı.

Şişleyen Domuz meyhanesine dalan başvekil yaveri Parsac'a :

— Alcyndore'la Ponthus dilencilerle birlikte kaçtılar. Onları şimdi burada aramak lüzumsuz. Kanun, devlet adaleti onların cezasını verecektir. Kraldan Miracles meydanını kuşatma ve orasını yakma müşadesini istiyeceğim. Sefiller, hepsi bir arada lâıyk oldukları cezayı bulacaklar... Yalnız şu an geciktirmeden yapacağımız ilk iş Alcyndore'un barut fıçılarını dışarı taşımak. Bütün sokak ve sakinleri korkunç bir tehlike içindeler. Bunu yok etmeliyiz... Beni takip ediniz. Hayır. Meşale istemez. Fener bulmalıyız.

Sokaktaki evlerden ahırlarda bulunan bir kaç fener tedarik edildi. Önde başvekil olmak üzere meyhanenin mahzenine indiler.

Üçüncü odanın başına gelmişlerdi.

— Varilleri birer birer indirin, diye Croixmart emir verdi. Onları sokağa taşırsınız. Siz Parsac, onlara kimsenin yaklaşmamasını sağlayın. Sonra da derhal hepsini Bastille hapisanesi ambarlarına gönderirsiniz.

Başvekil elindeki fenerle odaya girdi...

Önce Alcyndore'un yere serptiği barutu inceledi. Parsac'da arkasındaydı. İkisi de ağır ağır doğruldular... Biraz sararmışlardı.

— Şeytan karı! Bizi güzel atlattı! Ama hay allah!.. Peki neden infilâk hasıl olmadı?

Croixmart düşünceli :

— Evet, sadece yerdeki karutu yakmış! Alçak Alcyndore yerdeki baruta ateş vermiş...

— Efendimiz, dilencilerin sesini duymuştur. Sonra da ateşi söndürmüştür!

— Hayır, hayır... Yerdeki bütün barut fıçılara varıncaya kadar yanmış...

— Belki de fitil rutubetin tesiriyle yumuşamıştı ve onun için fiçılara tesir etmedi. Her ne olmuşsa olmuş, hayatta kalabilmeniz bir mucize!

Yaver terle kaplanan alnını sildi.

— Bir mucize, dedi başvekil. Evet ama... Bununla beraber, kim-bilir, belki de barutlar ateş alıp patlasalardı ve Miracles meydanı haydutları da bizimle beraber yoklara karışsaydı acaba daha iyi olmaz mıydı? Paris için bir yara teşkil eden bu insanların ölmesi mu-kakkak ki kraliyet içinde bir kurtuluş olacaktı... Gerçi içlerinde biz-de ölecektik ama, düşünün ki binlerce dilenci ve serseri bir arada mahvolacaktı... Bir başvekil için ne şerefli bir sordu bu!..

Bu sırada askerlerden biri tuhaf bir sesle :

— Efendimiz, diye bağırdı.

Uğursuz piramide bir merdiven dayamış olan askerlerden biri tepe çıkmıştı.

— Ne var? diye Croixmart titriyerek sordu.

— Efendimiz, dedi adam, bu varil bomboş.

— Boş mu?

— Tamamiyle efendimiz.

Varil aşağı indirildi. Ters yüzü çevrildi. Boş olduğu gibi içinde baruta ait toz bile yoktu.

Sonra diğer variller kontrol edildi...

Bütün piramit, bomboş varillerden ibaretti!..

Mahzende sadece Alcyndore'un Ponthus'un önünde yaktığı yere serpiştirilmiş barut küllerinden başka bir şey yoktu!

Cehenne mi maden, sadece aldatıcı bir şekilden ibaretti!

*
**

Bir saat sonra, Miracles meydanında...

Clother de Ponthus burada bulunan eskici dükkânlarının birin-den çıkıyordu. Her şeyin bir arada bulunduğu ve satıldığı dükkâna Alcyndore'un yardımıyla girmişti.

Eskici ona kimsenin kendisini tanıyamıyacağı, alelade bir burjuva elbisei verdi. Bunun yanında bir de kılıç uzattı. Ama Clother kendi kılıcının kırılmış olmasına rağmen bunu kabul etmedi.

Elinde kalan kılıcının kırık sapından kıymetli elmaslardan birini çıkarak Alcyndore'a uzattı.

— Bunu alınız kıymetli madam. Bir teşekkür borcu olarak değil, bir hatıra olarak kabul ediniz bu taşı. Sizden de bana kalacak en güzel hatıra, boş varilleri ateşe vermek için yerdeki barutu ateşleyi-

şiniz olacak. Korkunç madenin bir hileden ibaret olduğunu nereden bilebilirdim?.. Çok korkmuştum!

Alcyndore kıymetli taşı alarak takdir dolu gözlerle baktı.

— Bu elması sizin bir hatıranız olarak saklıyacağım centilmenim. Yalancı madene gelince, dün akşamdan beri yardımcılarını bizi kurtarmaya geleceklerini biliyordum. Sadece başvekili korkutarak biraz zaman kazanmak istedim. Uygun saatte onu madenime indirdim ve oyaladım. Ama Croixmart bir şeyden yılmayan adamdır. Bizimkiler gelirken meyhaneye hücum etmek üzereydi. Neyse, artık bundan bahsetmiyelim. Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Clother ona sabit bir şekilde bakarak :

— Ya siz Alcyndore?

Kadın gülmeye başladı. Başını silkerek :

— Oh, ben burada kendi evimdeyim. Louvre'de kendi sarayında oturan kral kadar güven içindeyim. Başvekilin adamları ne kadar cesur, çekinilecek kişiler olurlarsa olsunlar, içlerinden hiç biri bizim krallığımızdan içeri giremez. Buna cesaretleri yoktur. Kralın etrafında binlerce kaleyi fethetmiş olan yüzbaşılar var. Ama serseriler ülkesini ele geçiremez onlar...

Vahşi bir kin ve meydan okumayla bağırdı :

— Hiç bir zaman geçiremeyecekler!

— Elveda öyleyse sevimli ev sahibim. Siz kaderinizi takip edin. Ben de kendiminkini takip edeyim.

Clother sakın bir görünüşü olan geniş meydana baktı. Bazı dilenciler sakat haline girebilmek için kollarını, bacaklarını sarmaktaydılar. Bir kısmı çolaklık antremanları yapıyor, çingeler acayip bir şekilde dans ediyorlardı. İhtiyar bir kadın mırıltılı duaları ders çalışır gibi en yüksek yürek paralayıcı şekle sokmaya çalışırken, çocuklar yankesiciliği talim ederek halkalar atıyorlardı.

Bu acayip krallığın nereden geldiğini belli olmayan dehşet havası insanı sakın bir şekilde sarmaktaydı.

Ama şeytanî grup neredeydi?

Hangi vahşi hayvan inine sokulmuşlardı?

Clother :

— Birbirimizi herhalde bir daha hiç görmeyeceğiz, diye mırıldandı.

— Belli olmaz, dünya küçüktür.

— Allahısmarladık madam.

— Tanrı sizi korusun!

XXIII

JOLI-FRISE İLE FOSSOYEUR'ÜN DOSTLUĞU

Miracles meydanından çıkan Clother de Ponthus, Arronces konağına doğru yürüdü.

Almış olduğu yegâne ihtiyat tedbiri Saint-Denise sokağına uğramamak oldu. Zira evinin gözetlendiğine emindi.

Bir an Temple sokağında durarak alnını kaplayan terleri sildi. Kalbi alabildiğine şiddetle çarpmaktaydı. Korkunç gece, dört hücum, duvar kenarına sıralanan cesetlerin hayali, başvekil münakaşaya girişen Alcyndore ve yerdeki karutu ateşleyişi, dilencilerin esraren-giz yaratıklar gibi yürüyüşleri, yine onlar tarafından bir saman çöpü hafifliğiyle Miracles meydanına getirilişi, düşünce ufuklarında Leonor'un yüzünün belirmesiyle bir anda silindi.

«Bir gün Perigord'ın kıraç ovasından Parise gelmek için atımı sürüyordum, diye düşündü, üstelik acelem de vardı. Bununla beraber hiç bir sebep yokken atımın gemlerini çekerek yolumu değiştirdim ve terk edilmiş harap bir hana girdim. Burası (Tanrı Sığınağı) idi. Ve henüz gördüğüm Leonor'un uğruna kılıcımı salladım. Bundan mesuttum, onu sevdim. Ama daha önce bunları bilmiyordum. Hangi hisle yolumu değiştirdim? Parise, Arronces konağına koşmam lâzım gelirken beni hangi kuvvet bu hana çekmişti?»

Yakın bir ses :

— İplik Fabrikası yoluna gitmemeniz lâzım, dedi.

Clother titredi. Ve üç adım ötede bir adamın mubaliğalı eğilme-lerle kendisini selâmladığını gördü.

— Bel-Argent!

— Ta kendisi mösyö. Yani benim demek istiyorum. Sizi ölmüş bulacağımı zannederken sağ salım gördüğüm için öyle sevinçliyim ki!...

Ponthus nefes nefese :

— Niçin İplik Fabrikası sokağına gitmeme mi söylüyorsun?

Şaşırın Bel-Argent :

— Ben mi? dedi.

— Sen! diye Clother kendinden geçmiş bir halde cevap verdi. Bana neden böyle söyledin?

— Şeytanlar götürsün, melekler getirsin, insanlar kaldırsın! Hay şeytan... Fakat mösyö bu sözleri siz söylediniz!

— Ben mi söyledim?

— Evet, yemin ederim. Ama uykuda konuşanların mahmur

sesiyle söylediniz. Benim fikrim bunun tamamıyla aksi... İplik Fabrikası yoluna gitmeliyiz, Arronces konağında sizi bekliyorlar.

— Bel-Argent, dün gece neden Parisi terketmediniz?

— Ben emirlerinize harfi harfine itaat etmek istedim efendim. Sırık bacaklı Jacquemin mektubu okuduktan sonra sizin yanınıza koşmak her ne kadar içimden yükselen en kuvvetli his ise de, emirlerinizi yine de yerine getirmek amacıyla hareket ettim. Ama sir Leonor d'Ulloa kabul etmedi. Burada kalmakta inat etti. Serbest kalır kalmaz Arronces konağına koşacağınızı biliyordu.

Clother adımlarını sıklaştırarak :

— Haydi, acele edelim.

Kalbi göğsünü delecek gibi vuruyordu.

— Evet efendimiz. Ama sizi takip edebilmek için Jacquemin'in sırık bacaklarına sahip olmam lâzım. Hatta bu sabah matmazel Eeonor Louvre'a giderken...

— Louvre'a mı gitti?

— Evet. Bana Hache sokağına gidip geçenleri anlamamı, fakat başıma bir hal gelmemesini tembih etti. Hakikat bundan ibaret efendimiz. Şimdi benim yerime siz gider konuşursunuz.

— Matmazel Ulloa'yı Louvre'dan döndükten sonra gördün mü?

— Hayır.

— Seyahat arabası ne oldu?

— Arronces konağında duruyor. Benim ve sizin atınız da orada. Yolculuk için emir vermeniz kâfi.

— Haydi çabuk gidelim.

İplik Fabrikası yolunda ilerlediler. Köşeyi dönmüşlerdi ki, Arronces konağının demir parmaklıkları göründü.

— Tanrı sizi her zaman mutlu kılsın sayın Bel-Argent!..

Yol kenarını dolduran çalılıklar arasından önlerine bir adam çıktı.

— Oh, dedi Bel-Argent, matmazele gelen misafirlerden biri. daha bu sabah onlarla sayın kâhyanın verdiği nefis şarabı bir arada içmiştik...

— Evet sayın Bel-Argent. Arkanızdan asil matmazel tarafından gönderildim. Yolunuzu bekliyordum. Size burada beklemeniz lâzım geldiğini söyleyecektim...

Ponthus sarardı.

Havada felâket kokusu vardı. Boğazını derin bir acı sıkıyor, konuşamıyordu.

— Burada beklemem mi lâzım? diye Bel-Argent haykırdı.

— Burada efendiniz sir Ponthus'un bekliyeceksiniz. Ve onu görür görmez...

— İşte efendim sir Ponthus karşınızda duruyor, dedi Bel-Argent.

Adam garip bir hıçkırığı boğazında saklamaya çalışarak saygıyla iğildi.

— Tanrı sizi korusun. Demek kurtuldunuz efendimiz?

Clother :

— Söyleyin, çabuk konuşun, diye bağırdı. Ne oldu?

— Bakınız efendimiz! Arronces konağının demir parmaklıkları-
nın önüne dikkatle bakınız! Ne görüyorsunuz?

Bel-Argent ağır bir küfür savurduktan sonra :

— Nöbetçiler! dedi. Kaçmak lâzım!

Clother parmaklıklara göz attı. Askerler açık bir şekilde görü-
lüyordu. Bunlar M. Bervieux'nün kralın emriyle Leonor'un asi yaka-
lanıncaya kadar dışarı çıkmamasını sağlamaları için oraya yerleş-
tirdiği nöbetçilerdi.

Ponthus adamın kolunu tutarak :

— Matmazel Ulloa'ya ne oldu? Tanrı adına bir şey saklamayın,
söyleyin! diye bağırdı.

— Üzülecek bir durum yok efendimiz! Sıkıcı bir şey olmadı. Bu
çok dindar kadın evinden istediği gibi çıkabiliyor. Bakınız size ge-
çenleri anlatayım: merhametli iyi matmazelin söylediklerine bakı-
lırsa, Louvre'a kralı görmeye gitmiş.

— Sonra? Sonra?

— O zaman askerler konağa geldi efendimiz. Bahçede ve içerde
hepsi yüz kişi kadarlar. Aldıkları emirde sir de Ponthus'ü yakala-
yıp Temle cezaevine götürmek. İşte bu yüzden asil matmazel
çok üzgün... Üzgünlüğü ümitsizlik sınırlarını aştığından arkadaşım
ve ben kendisine değersiz yardımımızı sunduk. Ona çok acımiştık.
Bize karşı göstermiş olduğu konukseverliğe küçük bir karşılıktaki bu-
lunmak istedik. O zaman, o da bizi yol kenarında beklemeye gön-
derdi. Bel-Argent'ı gördüğümüzde ona efendisinin her ne pahasına
olursa olsun Arronces'a girmesini önlemesini söyleyecek idik.

— Bu kurtun ağzına atmak olur kendimizi, dedi Bel-Argent.

Clother yine çılgın bir hiddet buhranına tutulmuştu. Bir an
nöbetçilere saldırmak, hakaret etmek, bağırıp çağırmak, kılıcının
yetebildiği kadariyle kesip biçmek istedi. Ama kendini tuttu.

— Fakat matmazel Ulloa'nın evden çıktığını söylediniz!

— Sizi beklemek için senyör. Sizi beklemek için çıktı. Arkada-
şım buraya yakın namuslu bir burjua ailesini tanıyor. Oraya çekin-
meden gidebilmesini temin etti. Gerekirse orada buluşacaktınız ve
ne şekilde hareket edeceğinizi matmazelle kararlaştıracaktınız. Asil
matmazel teklifimizi kabul etmek tenezzülün de bulundu. Nöbetçiler
Nöbetçiler ona karşı hiç bir emir almadıkları için sokağa çıkmasına
ses çıkarmadılar. Üstelik ahırdan çıkardığı arabaya ve atlara dik-

kat bile etmediler. Tabii bunların hepsini matmazel size anlatacaktır.

Nöbetçilerin görünüşü bu sözlerle bir ahenk teşkil ediyordu. Dindar adamın Leonor'a ve Bel-Argent'a karşı gösterdiği minnet normal bir şeydi. Ponthus ufak bir şüpheye bile düşmedi. Zaten derin düşünemeyecek kadar yorgun ve şaşkın bir haldeydi.

Hem neden şüphelenecekti?

Temple sokağında yürürken kendisi bile manasını anlıyamadığı garip bir hisle Arronces konağına gitmemesi lâzım geldiğini söylememişmiydi?

Bu şekilde Clothier'in kafasında Arronces konağıyla İplik Fabrikası caddesi birbirine karışmaktaydı!

Madem ki bu garip iç güdüsüne ehemmiyet veriyordu, İplik Fabrikası sokağı sadece Arronces demekti onun için!

Dindar adam yeniden o tuhaf hıçkırıkla söze başladı:

— Arkadaşım asil matmezeli bana gösterdiği eve götürdü. Ben de burada sayın Bel-Argent'ı beklemeye başladım. İşte böyle efendimiz. Görevimi bütün vicdanımla yerine getirdiğimi sevimli ev sahibimize söylersiniz değil mi?

— Gidelim! dedi Ponthus. Sizde mösyö mükâfatınızı alacaksınız.

— Teşekkür ederim mösyö.

Dindar adam önde, Ponthus'le Bel-Argent arkada yürümeye başladılar. Bel-Argent ara sıra yüksek sesle küfür etmekten kendini alamıyordu. Adam Temple sokağının köşesini döndü (Loraydon'nun evi) Bel-Argent'ın meyhanesinden yüz adım ötede, büyük bir ev önünde durdu. Bu evin kapısı aralıktı. Diğer dindar arkadaşı göründü.

— Neyse gelebildiniz! Matmazel Ulloa endişelenmeye başlamıştı.

Clothier derhal girdi. Bel-Argent'da arkasından. En son giren dindar ise kapıyı üstlerine sürgüledi.

Clothier de Ponthus geniş bir holde olduklarını gördü. Burası zengin eşyalarla döşenmişti. Üç büyük kapı karanlık mermer merdivenlere bakıyordu. Bunları Clothier kısa bir bakış çevresinde farketikten sonra iki dindara döndü. Onlarsa sırtlarını kapıya dayamışlardı.

— Ne bekliyorsunuz? Beni matmazelin yanına götürsenize!

Aynı an Fossoyeur ile Joli-Frise bol eski elbiselerini atarak bıçaklarını çektiler.

— Croixmart! Croixmart yetiş!..

— İhanete uğradık! diye Bel-Argent gürledi.

Bir sıçrayışta casusların üzerine atıldı. Fossoyeur'ün elinden çektiği bıçağı hızla göğsüne sapladı. Clothier'de aynı süratle atılmış-

tı ki fazla bir şey yapmaya vakit bulamadan üzerine çullanan altı kişinin kolları arasında kaldı. Polisler sessiz ve süratli hareket ediyorlardı. Daha hole gireli bir kaç dakika ancak olmuştu, kolları bacakları sımsıkı bağlı olduğu halde taşlar üstünde yatıyordu.

Her şey bitmişti!..

Clother ümitsizlik içinde gözlerini kapadı. Yanında, aynı şekilde bağlanarak Bel-Argent yatıyordu.

Eski haydut kendi kendine: «Mesleğimin sonu, diyordu. Ama bu dindarlardan birinin canını cehenneme yolladım ya... bu da benim için bir teselli sayılır... Diğer serseri kendini kurtardı. Bu da tesellimi yarıya indiriyor...»

Şimdi hafiyeler hareketsiz, heykeller gibi duruyorlardı. Holde büyük bir sessizlik hüküm sürmekteydi. Hepsi otuz kişiydiler. İki casusun haykırması üzerine üç camlı kapıdan yıldırım süratiyle içeri girerek sessizce işlerini bitirivermişlerdi. Bunlar yaygaracı, geveze, adi askerler değillerdi. Öldürücü iğnelere sahip sinekleri andıran hafiyelerdi.

Şefleri Joli-Frise sabahleyin hükümet konağından onları toplayarak Templ hapisanesi müdürü Guitals'in evine yerleştirmişti.

M. Guitals, baş casusun bu önemli işte kendi evinin tuzak olarak kullanmasına çok memnundu. Korkunç asinin yakalanmasında bu suretle önemli bir rol oynamış olacaktı. Devlete, Croixmart'a kendini gösterecek, terfi edecekti bu suretle.

Her şey sona erdikten sonra M. de Guitals huzur dolu bir halde merdivenlerden aşağı indi. Polisleri elinin nefret dolu bir hareketiyle uzaklaştırdı. Nefret ettiği onların işleri değildi. Pis kıyafetlerinden, şarap kokan nefeslerinden, adi hallerinden iğreniyordu. Çünkü kendisi son derece şık giyinen ve temizliğine dikkat eden bir centilmendi.

Yerde yatan iki esire ilgisiz bir bakış attıktan sonra :

— Çok iyi, dedi. Temple hapisanesine götürün. Hem de çabuk hareket edin.

Pis kokuttuğunuz evimi havalandırmam lâzım. Joli-Frise nerede?

Hafiyeler sessiz bir hız içinde emirleri yerine getirmeye başladılar. Göz açıp kapıyacak kadar kısa bir süre içinde Ponthus'le Bel-Argent kaldırılarak götürülmüştü. Polislerde ortadan yok olmuştu. Sadece içlerinden biri gitmeden önce hapisane müdürünün sorusuna cevap verdi :

— Efendimiz, asi, Fossoyeur'ü bir bıçakla vurdu. Ölmek üzere. Ölmeden önce arkadaşı Joli-Frise'ye bazı şeyler söylemek arzusunu belirtti. İşte karşıdaki kösedeler... Birbirleriyle dertleşiyorlar.

Fossoyeur öleceğini anlamıştı. Joli-Frise'ye işaret etti. Arkadaşı derhal yanına koştu.

— Canımı sıkan şu ki, bu dünyadan göçüp giderken biriktirmiş ve saklamış olduğum altıyüz altın boşu boşuna oldukları yerde duracaklar...

Joli-Frise kulak kesilmişti.

— Altıyüz altın mı?

— Evet. Yaklaş. Sana onları sakladığım yeri söyleyeceğim. Daha yaklaş... Oh, daha yaklaş... eğil bana... ölüyorum.

Yaralının yanına diz çöken Joli-Frise :

— Hay şeytan!.. Çabuk ol, söyle, diye bağırdı.

Fossoyeur kolunu arkadaşının boynuna doluyarak biraz doğruldu.

— Konuş, haydi, dedi Joli-Frise.

— Konuşacağım kardeşim... Yalnız, altıyüz altın ekümü sana bırakacak olursam doğru cehenneme gideceğimi birden bire hissettim...

Aynı zamanda, ölümle hayat arasında çarpışılan o garip anda hâsıl olan anlatılmaz kuvvetle Joli-Frise'nin boğazına doladığı kolunu sıkmaya başladı. Can çekişirken adaleleri kasılıyor, arkadaşının boğazından da anlaşılmaz hıçkırıklar geliyordu. Sonra her ikisi de bir soluk içinde hareketsiz kaldılar.

M. de Guitalens bu dertleşmenin uzunluğuna ve bir türlü bitmeyişine hayret etti. Avluya girerek :

— Bitti mi? diye sordu.

Sorusuna cevap alamayınca iki casusa yaklaştığında her ikisinin de ölmüş olduklarını gördü.

XXIV

«VAKİT GELDİ»

Amauri de Loraydon. Hache sokağında bozgunla neticelenen çarpışmada hazır bulunmuştu. Clother de Ponthus'un kaçtığına kanaat getirdikleri zaman hırsından ağladı.

Başvekil :

— M. de Croixmart, dedi, kral sizi affetse bile ikimiz arasında görülecek korkunç bir hesap* mevcut.

Croixmart omuzlarını kaldırarak :

— Mösyö, diye cevap verdi, sinizle aramızda bazı farklar var. Siz kininiz ve kendi menfaatleriniz için çarpışıyorsunuz. Bense kralın menfaati ve toplumun rahatı için çalışıyorum. Onun için birbi-

rimizi anlamanın imkânı yok. Bundan sonra da lüzumsuz sözlerle birbirimizi incitmiyelim.

Croixmart sırtını Loraydon'a döndü. Elinde bıçağını sıkmakta olan Loraydon bu dönük sırtı bıçaklayıp bıçaklamamak arasında bir an bocaladı. Bununla beraber kendine hâkim oldu ve çekildi.

Gecenin geri kalan kısmını ise ızdırap, hiddet ve korku içinde geçirdi. Ancak ertesi sabah Ponthus'ün yakalandığını işitince hayata yeniden bağlandı.

Bir koşuda Temple hapisanesine vararak M. de Guitalens'den tutuklunun hüccresine girebilme izni istedi. Meraklı bir sevinçle :

— Onu nerey koydunuz? diye sordu.

— Küçük işkence odasına.

— Ah! Çok iyi. Mükemmel aziz dostum. Krala hakkınızda iyi şeyler söyleyeceğim.

— Teşekkür ederim. Ama küçük işkence odasını ona uygun bulmuyorum. Neyse, gerisini sonra düşünürüz. Yalnız, içeri girmenize gelince, bu imkânsız bir şey. Asiyi gizli olarak hapsettik. Henüz mahkeme edilmedi. Ancak kraldan yazılı kâğıt getirirseniz sizi onun yanına sokabilirim.

Loraydon bu sefer sevinçle saraya koştu.

Kral da imparatorudan çok iyi haberler almıştı.

Milano meselesi münakaşasız halledilmişti. Bu asi şehir halkı durmadan bir çok kavgalar çıkarıyor ve felâketlere sebep oluyorlardı. İmparator bir ay mühlet veriyordu. Bu bir ayda göndereceği elçiye bütün şartları kabul ettiğini belirten muahedeyi teslim edecekti. Elçi de Leonor d'Ulloa'nın kocası olacak Loraydon'dan başkası değildi.

— Her şey mükemmel bir şekilde yoluna girdi, dedi kral. Croixmart bana senin sayende asinin yakalandığını söyledi. Sana vereceğim mükâfattan şimdilik bahsetmek istemiyorum. Flandres'ların ülkesinden döndüğünde bunun ümitlerini kat kat aştığını göreceksin.

— Bununla beraber Sir, bir gün sizden bir lutuf istiyorum. Bu da bana Ponthus'ün yattığı hüccreye girmeme izin vermenizdir.

— Seni tutan kim... Göt, gör... Ama bu sefili görüpte ne yapacaksın?

— Sir, Leonor d'Ulloa ona bazı şeyler söylememi benden rica etti. Ben de bu ricayı kabul ettim.

— Ha, ha!.. Senin kahraman ruhunu bilirim. Vazifeni yap öyleyse. Ama esas olan şu ki kabil olduğu kadar çabuk kumandanın kızıyla evlenmen lâzım olduğunu unutma. İmparator Charles bize bir ay mühlet verdi. Ben de kendiliğimden o asi kıza evlenme iznini sekiz güne kadar kabul için düşün demiştim. Onun düşüncelerini

şaşırtan Ponthus artık ortadan kalkmıştır. Bu sekiz gün süresinde her şey halledilmiş olmalıdır.

— Önümde daha sekiz gün var demek! diye Loraydon düşündü.

— Sekiz gün. Ve bu çoktur bile. Ponthus Temple hapisanesine atıldıktan sonra seni engelliycek başka bir şey var mı?

— Hiç bir şey yok. majeste.

Kral ayağa kalkarak odada dolaşmaya başladı.

— Bu aşk hikâyeleri beni yirmi yaş gençleştiriyor, dedi sevinçle. Ah Loraydon, senin yaşında olabilmek için tacımı bile verirdim. Gençlik! Gençlik! İşte en çok gıpta edilecek şey!

— Fakat majeste, siz daha genç sayılırsınız...

— Daha genç sayılırsınız! Bu çok korkunç kelimedir Loraydon! Bunun manası nedir biliyor musun; bu gün için biraz gençsin, ama yarın?.. diye haykıran bir hakikat bu. Sen zavallı bir dalkavuksun Loraydon!

Bir an daldı, bakışları uzaklarda dolaşüyor, elleri ceketinin buruşuklarını düzeltiyordu. Sonra :

— Şu güzel kız Loraydon, diye mırıldandı. Pis tefecinin karanlık evinde yetişen aşk çiçeği... Şu tapılacak kadar güzel Berengere...

Loraydon hareketsizdi. Donuk bir tebessüm dudaklarında dolaştı. Şimdi Turquand'ın aldığı korunma tedbirlerini biliyordu. İplik Fabrikası yolu üzerindeki ev her şekilde tahkim edilmiş bir kale gibi sağlamdı. Ama kalbi yine de nefretle kabardı...

İçinden: «Sefil kral! diye homurdandı. Baktığın her yere utanç ve felâket taşıyan suçlu kral! Elimde olsa sana neler yapmam... Senin cezanı öyle bir veririm ki!»

— Ne düşünüyorsun Loraydon?

— Bir kral için imkânsız olan hiç bir şey yoktur diye düşünüyordum Sir.

— Evet ama şunu iyi bil ki bu meselede hareket eden bir kral değil... bir âşık var karşında, sadece bir âşık Loraydon!.. I inci François gülerек sözlerine ekledi: yalnız, âşıkla kral elele verirse belki daha kuvvetli olurlar değil mi?

— Ne demek istediğinizi çok iyi anlayamadım Sir...

Loraydon morarmıştı. Kralın sözlerinin her biri Berengere'in sırtına vurulan bir lekeydi sanki.

— Şimdi anlıyacaksın, diye I inci François devam etti, aşk devmanialarla çarpışır. Ev ne kadar iki adamlarla korunursa korunsun. Buna aldırmiyorum. Başka bir düşüncem var. Meselâ polis, bu tefecinin gece yarısı bazı alış veriş yaptığını işitiyor... Krala haber veriyorlar... Kral da şüpheleniyor... Yani Turquand bir kalpazanmış... Evinde yalancı paralar basıyormuş... Eh, kanun bu adamı yakalayıp, işi incelemeye, evini basmaya hakkı yok mu?

Titriyorsun! Anlamaya başladın değil mi Loraydon?.

Loraydon sakın bir sesle:

— Anladım majeste, dedi, kiral kalpazanı tevkif emrini verecek...

— Ve bütün hizmetçilerinin de. Çünkü hepse onun suç ortağı sayılır. Ev bomboş kalır, güzel Berengere yalnızdır. Sadece ağlar ve dua eder. O zaman âşık ortaya çıkar, onu teselli eder, kraldan onu kurtarma izni alacağını vaadeder... Bu plana ne dersin?

Loraydon'u tepeden tırnağa bir ürperti dolaştı. Vahşi bir iç çekiş ciğerlerini şişirdi. Kendi kendine: (Eğer bir hareket yaparsan, sesinin en ufak bir titreyişi, gözlerindeki manayı okursa, kaybettin. Cesaret Loraydon! Kendini tut şimdilik!) Yüksek sesle:

— Ne diyebilirim ki? (Sesi titremiyor, yüzünde gülümsüyordu) Bu planı ancak çok zeki insanlar hazırlayabilir. Mükemmel! Başarı muhakkak...

Kral melânkoliyle içini çekti:

— Evet zekamla hazırladım Loraydon. Ama bir zamanlar zekamla hareket etmeme hiç ihtiyaç yoktu. Sadece erkekliğimin ve aşkımın kudretiyle her şeyi elde edebiliyordum. Ama madem ki bu gün elde kalan başka şey... imkânlarımı kullanmaya bakmalıyım.

Kral silkindi. Kahkahalarla gülmeye başladı.

— Git artık Loraydon. Güzel Leonor'la evlenmeni düzene koyacak sekiz günün var daha. Haydi şimdi sen kendi aşkını düşün, ben de benimkini düşüneyim. Üç dört gün içinde tefeci Turquand tevkif edilecek, Berengere'de benim olacak.

— Oh, Sir! Ne diye üç dört gün bekliyeceksiniz? Ne diye yarın, hatta bu gece olmasın?..

I inci François ciddi bir sesle:

— Devlet işleri var... Düşes Etampes baş hâkimin karısı ile darılmış. Onları barıştırmam lâzım. Bu da kolay bir şey değil. Başımın sakın olması lâzım.

— Öyleyse, dedi Loraydon, bizim tefecinin hür olarak yaşıya-
cağı daha üç dört günü var?

I inci François gülerek:

— Öyle. Ve bunu da madam Dion'a borçlu. Bu sahte kalpazan o sevimli kadın yüzünden bir kaç gün daha tasasız yaşıyabilecek. Haydi git dostum, şimdiden Flandres'lara yapacağın seyahate hazırlan. Düşün işlerini de yarından itibaren bir düzene koy bakalım.

— Oh! Sir, şimdiden başlıyorum.

— Git... Vakit geldi...

Loraydon titredi. Krala baktı. Ama kral gülüyordu. Bu kelime içinde hiç bir ima saklı değildi. Hem zaten kral ne bilebilirdi ki?

Loraydon Louvre sarayının ahırlarından atını alarak sıçradı. Paris sokaklarının önüne bakmadan, atının nallarından kıvılcımlar

saçarak geçti. Geçtiği yollardan çılgınlık, bedbualar yükseliyordu. Bir çok insanları çignediği meydandaydı.

Oysa beyni kasırgalar içinde kendi âlemine dalmıştı. «Alçak, düzenbaz kral! Başarı kazanabilmek için ben de bu gece harekete geçmeliyim, hatta şimdi bir şeyler yapmam lâzım! Majeste, önce beni tevkif etmeliydin sen. Üç gün! Bir saat sonra, Turquand... her şeyi öğreneceksin!»

Evine geldi. Avluda atından atladı. Brisard gemleri tuttu ve :

— Vakit geldi mösyö, dedi.

Loraydon öyle bir titredi ki, yüzü bembeyaz oldu. Brisard iki adım geriledi.

— Ne dedin? Ne dedin? diye nefes nefese sordu.

— Mösyö, yemin ederim ki bu benim kabahatim değil. Ben size sadece vakit geldi dedim.

Brisard gerilemeye devam ediyordu. İstememesine rağmen gözleri yeni alınan koşumlara doğru gitmekteydi. Kederler: «Ne yapalım, siftah edilmesi lâzım! Hayatım boyunca onlarla dövülmeden oturamam ya!» diye düşündü.

— Buraya! diye kont gürledi. Buraya gel. Çabuk gel, maskara budala seni! Tekrar et sözlerini...

Brisard gözlerini kapadı. Bütün azizleri yardımına çağırarak:

— Vakit geldi, dedi.

Gözlerini açtığı zaman efendisinin elinin de açık olduğunu ve bu elin altınla dolu olduğunu gördü. Brisard bayılacak gibiydi. Ama kıpırdamadı bile.

— Al, dedi Loraydon. Sana kadının dedikleri bu kadar mı?

— Hayır mösyö... Bu gece, birde, dedi.

Loraydon dışarı fırladı.

Brisard yalnız kalmıştı. Elindeki altınları tekrar tekrar sayıyordu.

— Demek ilk defa olarak asil konta bir hizmette bulundum! Çünkü ilk defa olarak ondan bahşiş alıyorum. Demek ben işimi bilememişim!.. Ama artık efendimin kesesinin nasıl açılacağını biliyorum. Ona sadece: «Mösyö vakit geldi» demek kâfi!

Loraydon evinden çıkmıştı. Akşama ne şekilde hareket edeceğine karar vermesi için önünde daha koca bir gün vardı. Aşk biraz bekleliyebilirdi. Kini daha aceleliydi!

Temple hapisanesine doğru yürüdü. Kendi kendine: «Bu gün hayatımın en mutlu günü.» diye söylendi.

Guitaleus onu görünce :

— Oh, siz misiniz? Ne kadar şen bir yüzünüz var kont?

— Çünkü kral bana karşı çok iyi davrandı... İşte alınız kıymetli müdür, Sir Ponthus'un hücreğine girebilme emri.

Guitalens kralın cümlesini taklit ettiğini bilmeksizin :

— Ama kuzum, bu şeytanla görüşecek neyiniz olabilir sizin? Ne diye onu ziyaret etmek istiyorsunuz?

— Bir kadının bana söylediği sözleri ona ileteceğim. Gizli ve önemlidir, anlarsınız ya! Haydi, vakit geldi! diye sözlerini tamamlayan Loraydon gürültülü bir kahkaha attı.

Guitalens hayretle :

— Evet. Vakit geldi, dedi. Beraberinizde geleyim mi?

— Lüzum yok. Kapıyı açsınlar, bu yeter. Herhalde mahkûm kaçmaya teşebbüs etmez değil mi?

— Kaçamaz ki... İmkânsız olduğunu göreceksiniz.

Müdür geçiş emri kâğıdını dikkatle okudu. Kralın imzasının altına kendi imzasında attı. Çağırdığı zindancıya gerekli emirleri verdi. Loraydon zindancıyı takip etti.

Otuz basamak yer altına indikten sonra bir çok kapıların sıralı durduğu bir sofaya geldiler.

Kireçle badanalanmış duvarlar parlıyordu. Bir kaç meşaleden süzülen sarı ışığa rağmen etraf karanlıktı. Rutubetli havanın pis kokusu ciğerleri tıkamaktaydı.

Güçlkle nefes alan Loraydon :

— Burası mı? diye sordu.

— Hayır mösyö. Bir kat daha aşağı ineceğiz.

— Va, vay, vay! diye cevap veren Loraydon'un sesi sevinç doluydu.

Otuz basamak merdiven daha indiler. Bir düzlüğe daha geldiler. Sessizlik korkunçtu!

Koyu bir karanlık vardı. Belki de yüzlerce Paris sokağından daha uzak bir mesafedeydiler. Üzerlerinde binlerce insan yaşarken, burası ölümün bekleme odasıydı!

Bu küçük boşluğa bakan üç kapı vardı. Zindancı üçüncü kapının önünde durarak :

— Sir de Ponthus'un hücresi burasıdır, dedi. Üç numaralı hücre.

— Fenerini bana ver, sen kapıyı aç ve beni dışarda merdiven basamaklarında bekle.

Zindancı üst üste takılan üç kilidi dörder defa çevirdi. Sonra kapıyı açarak kendi geri çekildi.

Loraydon içeri girdi, feneri başının üstüne kaldırdı.

Burası bir koğuk, bir delik, dışarda bulunan taş koltuklardan biraz büyükçe bir yerdi. İçerde eşya namına bir şey yoktu. Duvarlar sıvasız bir şekilde birbiri üstüne konan koca taşlardan ibaretti. Yer taş, tavan taş. Ve dünyayı omuzlarında taşıyan dev gibi bu taşlar üzerine çakılan iki muazzam demir halkaya zincirlerle bağlı bir adam vardı sadece... Zincirler ve demir halkalar kan içindeydi.

Loraydon fenerin ışığını bağlı adama doğru uzattı. Sevinçten iliklerine kadar titredi. Bu kuvvetli hazzı uzatmak için konuşmuyor, adama sessizlik içinde bakıyordu.

Az sonra, sevincine biraz doymuş olacak ki, başını sallayarak ağır bir sesle :

— Söyleyin bakalım sir de Ponthus, dedi, bana bir şey söylemeyecek misiniz? Konuşun canım.. Sizi dinliyorum.. İstemiyor musunuz? Halbuki pek çok kereler benimle konuşmak istemiştiniz! Mese-lâ Arronces konağının kilisesinde... Hache sokağındaki meyhanede... Ben de sizden biraz sabırlı olmanızı rica etmiştim. Bu sabrı taşımak istemem tabii... İşte şimdi sizi dinlemeye hazırım... Vakit geldi!

Birdenbire Loraydon'nun dudaklarından fırlayıveren bu kelime yer altı mezarlıkları arasında esrarengiz bir aksi seda yarattı :

— Vakit geldi!..

Bu sefer kelimeyi Ponthus tekrarladi. Loraydon şiddetle titredi. İki adım geriledi. Zincirler beklili uzundu, belki Ponthus kendisine kadar gelebilirdi. Ama onun kendisine yaklaşılamıyacağına emin olduktan sonra :

— Ne? diye gürledi, ne demek istiyorsunuz? Madem ki vakit geldi, konuşunuz! Yoksa şimdi de sabırlı olmak sırası bende mi?..

Clother susuyor ve ona sabit bir şekilde bakmaya devam ediyordu.

Loraydon kıpırdadı, ağzının içinde küfürler savurduktan sonra :

— Mösyö Ponthus, dedi, buraya kadar size hakaret etmeye, sefaletinize alay etmeye gelmedim. Ne gibi bir cinayet işlediğinizi, ne gibi bir suçla suçlandırıldığınızı bilmiyorum. Bunu mahkeme tayin edecek. Ben buraya sadece centilmen bir adamın terbiye görevini yerine getirmeye geldim. Bana ne söyleyecektiniz?

Clother sarsılmaz bir hakikat aksanıyla Loraydon'nun kelimesini tekrar etti :

— Vakit geldi!..

— Ne vakti? diye Loraydon gürledi. Bunun manası nedir? Vakit geldi, demekle ne kast ediyorsunuz?

Clother susuyordu.

Kont Loraydon sakinleşerek omuzlarını kaldırdı.

— Benden nefret ediyorsunuz mösyö Ponthus, dedi. Ben sizden nefret etmiyorum. Daha doğrusu artık nefret etmiyorum. Rahat bir şekilde ölünüz. Belki de asılmadan önce söylenecek bir sözünüz vardır? Ne bileyim belki de asil matmazel Ulloa'ya gönderilecek bir haber meselâ. Haberciniz, postacınız olurum mösyö, söyleyin.

Loraydon içinden yükselen sevinç çığlığını güçlkle tuttu. Karşısında zincirlere vurulan solgun yüzlü adam da nihayet bir tepki yaratabilmişti. Bu solgun yüz tuhaf bir tikle büzüldü, morardı. Ama

mahkûm hâlâ susuyordu. Loraydon uzun zaman hücrede sessizce durdu. Yavaş yavaş susuzluğu geçiyordu. Bu susuzluk, intikam susuzluğu idi. Artık tatmin olmuştu. Hayatında tam bir şekilde bu derece mesut olduğunu hatırlamıyordu.

Acımaya benzer garip bir hisle sarıldı. Bu his acımaya benzmekle beraber yine de acıma değildi. Zira acıma sevincini yok edermiş! Halbuki hâlâ sevinç içindeydi. Sadece mahkûma karşı bir nevi minnet duymaktaydı. Ona dokunmak, zincirlerinin sağlam olduğunu eliyle yoklamak istedi. Bu gün çok güzel bir gündü. Sadece düşmanını yıkılmış görmekle kalmamış, uşağı Brisard'da sihirli kelimeyi söylemişti.

Tebessüm etti.

Ve farkında olmadan yüksek sesle :

— Vakit geldi! diye tekrarladı.

Mahkûm bir aksi seda gibi :

— Vakit geldi, diye cevap verdi.

Loraydon sıçradı. Dudaklarından en ağır hakaretler dökülüyordu şimdi. Ne? Bu sefil de ne demek istiyordu? Ne vakti?

Birden belirsiz bir şekilde Ponthus'un deli olduğunu düşündü. Ama o belki de: adalet vakti geldi! Ceza vakti geldi! Demek istiyordu.

Korkunç düşünceler kafasına hücum ederken, korktu...

Zincirlere vurulmuş Ponthus'den korktu.

Ama sadece kuru bir tebessümle çekilirken :

— İyi ya, biz de onu göreceğiz, dedi.

Hücre kapandı. Loraydon yer yüzüne hızlı adımlarla döndü.

Sorgu odasını geçerken işkence sandalyasına baktı. Kendi kendine: «Göreceğiz.» diye tekrarladı.

Temple'dan çıktıktan sonra evine geldi. Brisard onun geldiğini görünce ilk defa olarak efendisinden konuşmak için izin almadı. Ağzı bir kulağından diğerine geniş bir gülüşle aralıktı. Avucuna yine altınlar yağacağını umarak kolunu uzattı ve :

— Mösyö, vakit geldi... unutmadınız değil mi? dedi.

— Koşumlar! diye Loraydon gürledi. Çabuk koşumları getir, sersem... Hiç bir şey anlamayan zavallı Brisard yeni koşumları getirirken filozof bir şekilde başını salladı :

— Ha bu gün, ha yarın... Siftan edilmeleri lâzım!..

XXV

DON JUAN NEREYE GİDİYORSUN?

Don Juan Hache sokağındaki kavgayı, ve Ponthus'le uşağı Bel-Argent'nın tevkifini Jacquemin Corentin'den öğrendi.

— Çok acı bir şey, dedi Don Juan, Sir Ponthus'ün yanında bulunup hafiyelere karşı onunla dövüşemediğime çok üzüldüm.

— Ama efendim, halbuki onunla düello edebilseydiniz onu öldürmek için vuruşacaktınız!

— Tabii. Çünkü saadetimi gölgeleyen bir maniyaydı o. Onu öldürecektime ve onun için ağlıyacaktım. Bu zavallı centilmeni ne yapacaklar acaba?

— Herkes başının balta ile uçurulacağını söylüyor. Bir kere asi damgasını yemiş. Sonra da Miracles meydanı serserileriyle birlikte bir çok asker öldürmüştü...

— Ne yapsın zavallı?.. Bir çarpışma anında başka ne yapılabilir ki?.. Onun için bütün ruhuyla ağlıyacağım. Ama söyle bana Jacquemin, onun tevkifinden istifâde ederek sevdiğimi daha rahat kaçırılmaz mıyım?

— Hâlâ senyora Leonor'u mu düşünüyorsunuz?

— Evet. Sen de bana yardım edeceksin. Jacquemin Sevdığım kadına tatlı bir şiddet kullanmama yardım edeceksin. Dinle Jacquemin sana büyük bir sır söylemek istiyorum.

— Bana mı mösyö? Bir sır?

— Evet Jacquemin. Güzel bir sır. Kadın iki yüzlüdür. Kendini vermek için yanar tutuşurken, onu zorla kaçırmalarını bekler. Sana gücüyle karşı koyarken, gözleriyle teşekkür eder. İşte bütün aşk savaşlarının sırrı bu... Akıllıysan bu sırdan istifâde edebilirsin.

— Ya öyle mi? diye Jacquemin şaşkın bir şekilde cevap verdi. Sır bu mu?

— Evet Jacquemin. İşte onun için bana yardım edeceksin. Bu silâhlı askerler, araba, atlar, haydutlar, tuzak, hepsi kont Loraydon'nun hazırladığı şeyler. Ben bunlardan nefret ediyorum Jacquemin. Loraydon çok kaba davranıyor. Ama şiddet göstermenin de incelikleri vardır. Bunu biz ikimiz başaracağız.

Yese kapılan Corentin :

— Bana düşen iş nedir? diye sordu.

— Beni ya yolda, yahutta burada bekliyeceksin. Evet, yahut burada bekle daha iyi.

— Olur mösyö. Ama siz ne yapacaksınız?

— Şimdilik bir şey bilmiyorum. Ben de bilmiyorum. Zaten bil-

mekte istemiyorum. Önceden hazırlanan hesaplar, tuzaklar, daima hayal kırıklığı ile neticelenir. Fakat emin ol Jacqueminin, başaracağım.

— Ah mösyö, diye Jacquemin haykırdı. Dilimi koparacağınızı bilsem bile size söylemem lâzım. Bir gün yerden çamur alıp beyaz, lekesiz bir kuğuya atan bir çocuğa rastladım. Şimdi bana o çocuğu hatırlattınız mösyö. Bunu yapmayınız efendim. Belki kuruntu, belki de vicdan azabı yüzünden, Arronces konağı kilisesinde kumandanın heykelinin göz kırptığını ikimiz de görmüştük. Kumandan belki de kızını korumak için davranacaktır. Ah mösyö, kumandanın heykelini düşününüz!

— Jacquemin, dedi don Juan, Leonor'u bir kuğuya benzetmiş olduğun için diğer bütün sözlerini affediyor ve seni kırbaçlamıyorum. Bu işi belki sonra yaparım. Bu şairane benzetiş Leonor'un çok hoşuna gidecektir. Ama bir başka şekilde bana yardım ettin. Kumandanın heykelini hatırlattın. Bu asil mezar taşını yemeğe davet etmiştim ben!

Jacquemin içinden: «Dehşet, mukaddesata küfür!» diye geçirdi.

— Davet sözümü unutmadım. Vakit de geçmiş değildir. Heykel kabul etmişti, onunla başbaşa yemek yeriz. Yoksa taşıdığım ismin şerefini hiçe saymış olurum.

Jacquemin kalbinin derinliklerinden: «O şerefi çoktan hiçe saydın» diye bağırırmaktaydı.

— Ve sen bize sofrada hizmet edeceksin, diye don Juan sözlerini tamamladı.

— Ben mi?...

— Sen Jacquemin... (Don Juan'ın sesi garip bir ateşle titriyor, içinde garip dalgaların kabarışını gözleri dışarı vuruyordu.) Sen bize hizmet edeceksin. İstersen dilini kesip, mermer misafirime takdim edeyim?...

Don Juan zavallı Corentin'i dehşet içinde bırakarak odadan çıktı. Corentin kendi kendine dilinin kesilmesi mi daha iyi, yoksa mukaddesata küfür töreninde bulunmak mı daha iyi diye sormaktaydı.

Ama ne don Juan'ın dilini keseceğine, ne de bu yemeği kilisede vermekle yüzde yüz mukaddesata küfür edeceğine emin olmadığından hizmet etmeğe karar verdi.

Don Juan sokakta daha da sakinleşti.

Birkaç dakika Deviniere hanı önünde durarak gelip geçen yolculara baktı. Bütün bu insanlar, bağırıp çağıran seyyar satıcılar kalbini coşkun bir sevinçle doldurdu.

Sonra Arronces konağına doğru yola koyuldu. Belirli hiç bir karar almış değildi.

Akşam oluyordu.

ıplık Fabrikası yolu kenarında sıralanan kavaklar hafif bir rüzgârla sallanarak sessizlik içinde oru selâmlıyorlardı. Sonra hafif, güzel bir yağmur yağmaya başladı.

Mantosuna sıkı sıkı sarınan don Juan toprak kokusuyla dolu nemli havayı büyük bir zevkle içine çekti. Sarhoş olmuştu sanki. Bu havayı çok seviyordu. Yüzünü ince ince kırbaçlayan yağmuru, alaca karanlık içinde uzayıp giden manzarayı seviyordu.

Rüzgârla yağmur, güneşli güzel bir güne eşit cazibeyi taşıyordu onun için. Bunun güzelliği ayrı, diğerinin güzelliği ayrıydı yalnız... işte hepsi bu.

Gecenin ilk karanlıkları her şeyi silikleştirmeye başlarken uzakta, belirsiz bir şekilde hayaleti gördü.

Siyah ve hareketsiz hayalet onu bekler gibiydi. Ama onun kalbine ne bir macera ürpertisi verebildi ne de ürküttü.

— Nereye gidiyorsun don Juan? Nereye gidiyorsun?

Don Juan hayaletin yanı başına gelmişti. Yüzyüzdiler. Juan Tenorio durdu. Bir kaç dakika beyninin karanlıklarında parlayan cehennemi düşüncelerle çarpıştı. Silvia'nın üzerine yürümek ve bir bıçak darbesiyle onu öbür dünyaya göndermek.

— Nereye gidiyorsun don Juan?

Nefsiyle kısa bir mücadeleden sonra kendine hâkim oldu. Derin bir nefes aldı. Az kalsın Silvia'ya cevap verecekti. Ama sustu. Ona ne söyleyebilirdi ki? Ondan uzaklaşmak için bir iki adım yürüdü.

Hayalet daha zayıf bir sesle:

— Nereye gidiyorsun? Nereye gidiyorsun? dedi.

Juan Tenerio durdu, ama dönüp bakmadı. Rüzgâr ve yağmur şimdi artmıştı. Titriyordu. Daha da ümitsizleşmiş sesi duymadı.

Duruşu... Rüzgâr ve yağmur yüzündendi... Kaçmak istiyordu... Kaçmak! Zira bu uğursuz surattan, bu ağır histen, kendini her an daha kuvvetli bir şekilde istilâ eden sorumluluk duygusundan kaçmak istiyordu... Çünkü arkasındaki hayaletti... Öldürmüş olduğu kadının hayaleti.

Yürümek istedi...

— Nereye gidiyorsun don Juan? Nereye gidiyorsun?

Sert bir şekilde döndü. Silvia ağır adımlarla bir eve giriyordu. Kendi evine. Kapının kapandığını, sürgülerin sürüldüğünü duydu. O zaman koşarcasına yürümeye başladı... Oh!

Yağmur ve rüzgâr altında nasıl da koşuyordu! Arronces konağına doğru nasıl da koşuyordu.

Birden, kalbi göğsünden fırlayacak gibi atarken duruverdi.

Ses, hayaletin sesi, yanı başından geliyordu, Soluğunun durduğunu bile hissediyordu. Ona:

— Nereye don Juan? Nereye gidiyorsun? diyordu.

Çılgınca etrafına baktı. İplik Fabrikası yolu üzerinde yapayalnızdı. Gülmeye çalıştı. Hırsla etrafında dolaşıp üzerine çullanmaya çalışan dehşete küfretti. Dişleri birbirine vuruyordu. Gayri ihtiyari elini saçlarına götürdü. Hepsı dimdik olmuştu.

— Tabiatüstü kuvvetler! diye bağırdı. Size inanmıyorum. Cehennem defolun!...

Birkaç adım yürüdü. Sesi yeniden işitti.

— Nereye don Juan? Nereye gidiyorsun?

Ses çok yakınındaydı ve aynı zamanda erişilemeyecek kadar uzak geliyordu. Bir inilti gibiydi. Kumandan Ulloa'nın Bidassoa sahillerinde işittiği inilti gibi.

Gözlerini gök yüzüne kaldırdı. Bulut yığınları arasında küçük bir boşluk vardı. Bu küçük boşlukta mini mini bir yıldız, ancak fark edilebilecek kadar küçük ve cılız bir parlaklığa sahip yıldız geniş boşluklar içinde inliyordu sanki. Ve dehşet sert bir şekilde onu sardı.

Esrarengiz, görünmeyen bir dehşet olduğunu sanmayanlar aldandılar. Bu dehşet mevcuttur. Ama onu tanıyan kaç kişi vardır ki?

Don Juan'ı bir tek darbeye yıktı.

Mantık, hafıza, zekâ, hepsi yok oldu. İradesi eridi. Düşünce durdu. Korkunç fırtına tarafından sürüklenen zavallı bir dal gibiydi. Koca dev kanatları altında kaldığı işkence aleti tarafından ne tarafa atılacağını da bilmiyordu.

Bu hal birkaç dakika sürdü.

Sonra, yavaş yavaş, don Juan'ın vücuduna akmaya başlayan hayat biraz kendini toplamasına yardım etti. Şimdi bir tek fikri vardı: Kaçmak. Bu tanımadığı, ne olduğunu anlamadığı kuvvetten kaçıp kurtulmaktan başka düşüncesi yoktu. Neyle olursa olsun, hangi vasıtayla olursa olsun önemi yoktu... Hatta ölürek, kendini öldürerek ondan kaçmak...

Ve bunu yapabileceğini farkettiler. Bacaklarında kalan az bir kuvvetle yürümeye başladı. Ama geri geri yürüyordu. Gözleri yenilmez bir kuvvetle yol dönemecine takılmış, sesi işittiği Temple sokağına bakıyordu.

Sonra birden bire Dehşet yakasını bıraktı.

Don Juan evinin yolunu tuttu. İki büküm olmuş, sallanarak yürüyordu. Son derece büyük bir yorgunluk hissetmekteydi.

Bu olay, Clothier de Ponthus'ün yakalanışından sekiz gün sonra meydana gelmişti.

XXVI

KRAL FRANÇOIS'NİN TEHLİKELİ GEZİSİ

Şimdi birkaç gün geriye dönerek, okuyucudan bizimle beraber Louvre sarayına gelmesini rica ediyoruz.

I inci François'yi Loraydon'un gidişinden sonra oturma odasında buluyoruz. Etrafında sevdiği dostları vardır. Bunlar, birbirlerinden hiç ayrılmayan Esse ile Sansac, M. Andre ve bir de saraya yeni kabul edilen on sekiz yaşında genç Roncherolles.

Kral büyük bir aynada kendini inceliyordu. Bu ayna Bologne muahedesini akdettikleri zaman Papa X uncu Leon'un bir hediyesi idi.

— (Henüz gençsiniz) denecek kadar yaşlandım mı? diye sordu.

Aynanın aksettirdiği hayal onu hoşnut etmiş olacak ki, keyifle gülümsedi.

— Mösyöler bu akşam bir gezintiye çıkacağız. Hepiniz silâhlı olarak saat on birde burada bulununuz. Miracles meydanı sakinleriyle belki heyecanlı oyunlar oynarız...

Dört bendesi de derin bir şekilde eğildiler. Kont Esse :

— Nereye gideceğiz Sir? diye sordu.

Kralın bu soruyu beklediği belliydi ama Andre ondan önce atılarak:

— Kralın istediği yere... isterse şeytanın saklandığı yer olsun!

Sansac:

— Majesteyle gök yüzüne bile çıkarız, diye karşılıklıta bulundu.

Genç Roncherolles susuyordu. Bakıyordu. Aç bir şekilde dinliyordu. Bunlar öğrenmesi gereken şeylerdi çünkü.

— Mösyöller dedi, I inci François gülerek, ne gök yüzüne gideceğiz, ne de şeytanın saklandığı yere. Sadece İplik Fabrikası yoluna gideceğiz. Ama bu yolda belki de dediklerinizin her ikisi de mevcut. Louvre'dan uzak olduğu için kötü insanlarla, şeytanlarla dolu bir cehennem olabilir. Ama yine orada bir meleğin evi bulunduğundan gök yüzüne eşit bir yüksekliğe sahip bence.

Kral birkaç gün önce Berengere'i ele geçirebilmek için bazı kararlar almıştı. Turquand'ı sahte para basıcılığı ile suçlayarak tevkif ettirecekti. Ama bu sert tedbirler, bu yalanlar, bu karanlık düşünceler, çekingenliğin bir tepkisi olduğundan, birden bire hepsinden vaz geçti. Bütün bu karmakarışık hikâyelere ne lüzum vardı?

Cesaretli, cüretkâr olmak en iyisi değil miydi? Zaten ona yaraşan da buydu! Kral Medarde kadını kazandığını sanıyordu. Kendi

kendisine canı ne zaman iplik Fabrikası yolu üzerindeki eve girmek isterse girebileceğini sanıyordu. Bir kere eve girince de, yanındaki dört şövalye içerdeki hizmetçilerle nasıl olsa başa çıkarlardı. Gerisini de Medarde kadın vasıtasıyla kolayca hallederdi. Loraydon ona söylemişti: Niçin bekliyeceksiniz? Neden yarın olmasın? Hattâ neden bu gece olmasın?

Lüzumsuz ihtiyatlara neden baş vuruyorum? Bana yakışır mı? Ben bir kralım! İstiyorum! İstiyorum demem kâfi bir sebep!

Saat on birde Sansac, Esse, Roncherolles ve Andre tam teşkilât giyinmiş olarak geldiler.

Hepsi kibar serseri, kibar haydutlar halindeydiler. Bellerinden sarkan uzun kılıçları yanı sıra ceplerinde kaç tane bıçakları vardı ki. Louvre sarayının merasim salonlarında centilmenlikleri ve yakışıklılıkları ile gönülleri fetheden bu ceylan gibi delikanlılar bu gece belki de adam öldüreceklerdi.

Yüzlerinde o zamanın modası olan küçük siyah maskeler vardı. Bu maskeler sadece yüzleri saklamak için değil, güneşten ve tozdan korunmak için de kullanılırdı. Gece ve gündüzün soğğundan yüzü muhafaza ederdi. Yani eldivenin elleri koruması gibi bir şey.

Kral da giyinmeye başladı.

Bu işi altı hizmetçi başarıyordu. Kırmızı kadife ceketinin altına giydiği dar pantolonu, yüksek çizmeleri, dantel yakalı ve kolalı gömleği ile cidden çok şıktı! Başındaki uzun devekuşu tüylü şapkası ise muhteris yüzüne vahşi bir şekilde yakışmaktaydı.

Louvre'dan çıkarak geniş caddelerde ilerlemeye başladılar. Uyan Paris'in karanlık sokakları büyük bir sessizlik aksettirmekteydi. Kıyı bucakta saklanan bazı serserilerse yan gözle baktıkları bu beş kişilik gruba yaklaşmaya bile cesaret edememketeydiler. Hallerinde öylesine bir haşmet vardı!...

Temple caddesini dönüp iplik Fabrikası yoluna sapmak üzereydiler ki büyük bir saat gece yarısını vurdu.

Loraydon'un evi önünden geçerlerken kral birden:

— Haydi, Loraydon'u uyandıralım. Onu da beraberimize alalım, dedi.

Hayretle Loraydon'un evinin kapısının aralık olduğunu gördüler.

Bu ne demektir? Girseler miydi?

Kısa bir tereddütten sonra kapıyı iterek avluya girdiler.

Zemin kattaki pencereler aydınlıktı. Bu pencerelere doğru yürüdüler...

Loraydon'un evinde uğursuz bir sessizlik hüküm sürüyordu... Havada dehşet kanat açmış kocaman bir yarasa gibiydi.

XXVII

BİLİNİZ Kİ, BU BİR KADIN CİLVESİDİR

Bu gecenin erken saatlerinde, sekize doğru, kont Loraydon uşağını çağırdı. Brisard hâlâ sızlayan kalçalarını güçlkle hareket ettirerek güvensiz bir şekilde efendisine yaklaştı.

— Bu geceyi nerede istersen orada geçirebilirsin. Yarın öğleye kadar serbestsin. O saatten önce sakın gelme. Hattâ evin etrafında bile dolaşma.. Yeniden kırbaçlarını seni sonra...

Loraydon sözlerini elinin bir hareketiyle tamamladı.

Ama Brisard öyle bir hızla iplik Fabrikası yoluna atıldı ki, dört nala kalkmış bir at gibi Paris'i bir yandan diğer yana koşarak, üniversite mahallesinde oturan uzak akrabalarından birine kapağı attı.

Evde yalnız kalan Loraydon silâh salonuna girdi. Bu salon zemin katta idi. Her ne kadar eski zenginliğine sahip değilse de duvarlarını süsleyen iki levha üzerindeki silâhlar yine gurur kabartacak güzellikteydiler. Biri sadece çeşit çeşit kılıçlarla dolu, diğeri bıçaklarla... Kimi ıspanyol kimi Florentin işçileri tarafından yapılmış değerli silâhlar...

Bir koltuğa oturarak dizine koyduğu koluna çenesini dayadı. Gözleri sabit bir şekilde silâhlara takılmış, durumunu düşünmeye başladı.

Leonor ile Berengere arasında bir tercih yapması lâzımdı. Kumananın kızıyla evlenmelerine üç gün vardı. Yine Berengere ile evlenmelerine de üç gün vardı!

Servet, şan, şeref, saadet...

Hepsi avucunun içindeydi. Aynı avuçla düşmanı ezmişti. İntikam almanın erişilmez zevkine varmıştı. Ve hayat yolunda istediği imkânlarla ilerlemeye başlayacağı gün düşmandan kurtulmuştu. İhtiras ve aşk birbirini tamamlayan parlak, tatmin edici hislerdi.

Leonor'la evlenmesi bir cinayetti.

Berengere'i kaçırmaması, ikinci bir cinayet.

Ponthus'ün ölümü, üçüncü cinayet.

Fransa kralı ve imparatora ihanet, üçüncü cinayet.

Ama bu cinayetler sayesinde saadete ulaşıyordu. Basit bir şeydi bu. kolayına gelmişti.

Her zaman için böyledir: güçlkle karşılaşrlar, ilkönce daima cinayet fikrini benimserler.

Artık Loraydon için hiç bir güçlük kalmamıştı...

Temple kalesinin saati onu çaldı.

— Vakit geldi! dedi Loraydon.

Ayağa kalktı. Bir an durdu. Sarardığını hissediyor, alnında terler boncuklanıyordu.

— Ne oluyorum? diye homurdanarak gülmeye çalıştı. Bana ne oluyor? Kendime güvenim kalmadı mı yoksa? Yoksa saadetimi kazanmaya lâyık değil miyim? Hücresinin içinde, zincirlere bağlı adamın farkında olmadan söylediği kelimeden dolayı mı heyecanlandım? Vakit geldi! Bu sözü herkes söyleyebilir. Adam çıldırmıştı her halde! Budalaca bir tesadüften başka şey değil bu sözler... Haydi Loraydon yürü! Berengere'e doğru yürü! Yarın da Leonor'a doğru yürürsün! Yolumun üstüne çıkanları yakarım!.. Yolumun üstüne çıkanlar felâkete uğrarlar...

Çevresine garip bir güvensizlikle baktı. Titriyordu. Aslına bakılırsa, cinayetini büyük bir dikkatle tasarladığı bu iki saat süresinde Ponthus'un sözleri zihninden çıkmamıştı. Vakit geldi!...

Hiç bir değeri olmayan, olmasına imkân olmayan bir endişeden büyük bir gayret sarfiyle silkindi.

Sokağa çıkıp, gecenin serin havası yüzüne çarpınca eski canlılığını buldu. Sevinç kalbine dalgalar halinde doldu. Ve bu kalpte, bu katil ruhta hemen de saf bir sevinç vardı şimdi. Kendini şefkatli, aşk dolu bir âşık olarak hissetmekteydi. Berengere'e söyleyeceği güzel sözler coşkunun bir şelâle gibi mırıltılar halinde dudaklarından dökülmekteydi.

Yol kenarındaki çite geldi.

Gizli tüneli aşarak Kızıl-Çocuklar bahçesini geçti ve randevu yerleri olan kulübeye girdi.

Güzel gözlü Berengere oradaydı. Ama birden arkasında Medarde kadını gördü. Berengere seviyordu...

Randevuyu kabul ettikten sonra hiç bir şüphe aklına gelmemişti... Hem neden şüphelenecekti? Loraydon onun için yarı Tanrıydı! İçindeki her şeyi ona çoktan vermişti.

Loraydon'u görünce çok sevindi. Kulübenin ön odasına koşarak girdi. Medarde arkadan yürüyordu.

Loraydon için bu çok kısa an yetmişti. Hesapladı, aradaki gölgeyi yok etmenin zamanıydı. Karanlık köşeden kurtulup odaya adım atmak üzereydi ki, ebedi karanlıkta kaldı. Medarde kadın Loraydon'un bıçağı boğazına tam bir şekilde isabet ederek hafif bir hıçkırıktan sonra yere serilmişti. Kadın yerde bir iki boş debelenmeden sonra hareketsiz kaldı. Bütün bunlar beş ile altı saniye içinde oldu...

— O artık Berengere'in nerede olduğunu kimseye söyleyemiycek, diye Loraydon mırıldandı.

Hayret içinde ve hareketsiz duran Berengere:

— Ne yapıyorsunuz? Ne yapıyorsunuz? diye kekeleydi.

— Bu kadın size ihanet ediyordu, dedi Loraydon. Onu bağladım ve ağzını tıkadım. Artık kıpırdanamaz. Babanıza şimdi onun ihane-tini anlattığım zaman kaderini o tayin eder...

— Bana mı ihanet etti? Nasıl, niçin?

— Niçin mi Berengere? Oh, doğru insan sizin gibi dürüst ve temiz olursa hiç bir şeyden şüphelenmez! Altının kudretini bilmez. Sizi bir haine teslim edecekti. Neyse ki ben önceden haber aldım. Babanız mösyö Turquand'a şimdi söyleyeceğim.

— Babamı mı göreceksiniz?

— Birkaç dakika içinde. Gelip bizi bulmalı. Geliniz Berengere. Eğer hayatıma biraz tereddüt etmeden beni takip edersiniz. Sonra döner babanızı ararım...

Berengere geriledi.

— Hayatınız tehlikede mi? diye sordu.

— Yarım saat sonra bu ev kralın adamları tarafından sarılmış olacak...

— Kral! Kral! diye mırıldanan Berengere ürperdi.

Babasının aldığı garip korunma tertibatı aklına geldi. Demir kapı perdeleri, vida ile açılıp kapanan dolap, gizli merdiven, yeraltı yolu... Bütün bunlar ancak kral gibi kudretli birine karşı alınan güven teçhizatı olabilirdi.

— Eğer beni burada bulacak olurlarsa, dedi Loraydon, hapse atarlar, sonra da darağacına götürürler... Geliniz. Ah! Acele ediniz, ölümüm bir şey değil, ama siz...

Berengere titreyerek:

— Benim evime, nişanlınızın evine Berengere! Benim evimde korkacak bir şey yok. Evimde sizi halam, markiz de Loraydon-Morlavy bekliyor. Asil kadın!.. Onu annem gibi severim... Çünkü bana annelik etmişti. Aşkımı sadece ona anlattım. Sizi takip eden hain evime girmeyecektir! Ah! Geliniz... Berengere, dakikalar geçiyor ve korkunç an yaklaşıyor... Küçük bir tereddüdünüz beni ölüme sürüklüyor... Sizi de...

— Gidelim! dedi Berengere.

Loraydon'un kolunu tutuyordu. Heyecanlıydı. Kralın adamlarının birden bire meydana çıkıvereceklerini düşünerek kalbi hızla çarpıyordu. Aceleyle yürümeye başladılar.

Çiti geçecekleri zaman genç kız bir an Turquand'ın evine baktı. Bu bir an içinde babasının da neden kendisiyle aynı zamanda Loraydon tarafından haberdar edilmediği aklına geldi...

Ama Loraydon onun daha fazla düşünmesine vakit bırakmadan:

— Benregere, dedi, babanız burada son dakikaya kadar bekleyecek. Sizi evime sağ salım götüreceğime dair ona söz verdim.

— Demek babam biliyor...

— Tabii... Size bir şey söylemedi mi? Anlamıyorum! Ama belki de Medarde bütün sırrı öğrenir diye çekinmiştir.

Berengere nişanlısının koluna girdi. Artık tatmin olmuştu. Bir şeyden şüphelenmiyordu. Yeni evine doğru nişanlısının kolunda gitmekteydiler. Son derece tatlı bir his içindeydi.

Sevmenin ve sevilmenin insanı uçuran kanatları ile ilerliyordu.

Loraydon'un evine geldiler. Birkaç dakika sonra Loraydon'la Berengere silâh salonuna girmişlerdi.

Loraydon şamdanları yanar vaziyette bırakmıştı. Salon aydınlık, pırıl pırıldı. Berengere bakışlarını nişanlısına doğru çevirdi. Titredi!... Dehşet kısa bir anda vücudunu sardı. Nişanlısının elleri kıpırmıyordu!...

Loraydon Berengere'e bir an hayretle baktı. Sonra ellerine göz attı.

— İstemiyerek, dedi, size ihanet eden kadını yaraladım...

— Onu öldürdünüz!.

— Evet öldürdüm. Neden öldürmiyeyim? Size ihanet etmişti. Sizi krala teslim etmek istiyordu. Sizin felâketinizi kim isterse ellerimle boğarım.

Son sözlerini vahşi bir tonla söylemişti Loraydon. Genç kız derhal inandı. Bu adam onu seviyordu. Başka ne olabilirdi? Bütün hareketleri kendisini korumak içindi. Tatlı bir sesle:

— Size inanıyorum, dedi. Medarde kadını öldürmüş olmanız sizin için büyük bir talihsizlik... Bana ihanet etmiş bile olsa bu böyle. Ama siz beni kurtarmak için onu öldürdünüz... Aşkıma inanıyorum Amauri...

Ona ilk defa olarak Amauri diye hitap ediyordu. Ve ilk defa olarak ta aşktan bahsediyordu.

Loraydon'un vücudu ateş gibi oldu. İhtiras korkunç bir hayvan gibi baş kaldırmıştı içinde.

— Haydi şimdi gidip babamı bulunuz, diye genç kız devam etti. Burada üçümüz başbaşa verir ve hayatımızı, saadetimizi nasıl koruyacağımızı kararlaştırırız.

— Demek benim aşkıma inanıyorsunuz Berengere?

— Evet inanıyorum.

— Ya siz Berengere, siz de beni seviyor musunuz?

Berengere kuvvetli bir sesle:

— Sizi seviyorum ve karınız olacağım için çok mutluyum.

Loraydon yanına yaklaştı. Ama ona dokunmadı.

— Bir daha söyleyiniz Berengere. Beni sarhoş edip kendimden geçiren bu kelimeyi bir daha söyleyin...

— Sizi seviyorum...

— Beni nereye gitsem takip edecek misiniz Berengere?

— Tabii. Bu benim vazifem değil mi? Şayet sizi sürselerdi... Meselâ az önceki korkunç olay sırasında, sizi takip etmiş olmam sadece bir vazife değil büyük bir sevinç olacaktı benim için. Siz nerede olursanız, orasını severim ben.

— Sizden her ne istesem yapar mısınız?

— Eşin itaati hem bir şeref borcu hem de bir kanun değil midir?

— Demek benim olmağa razısınız?

— Bütün ruhumla bunu istiyorum.

— Anlamıyorsunuz Berengere, hemen, şimdi benim olmanızı istiyorum...

— Eğer düğün günümüzün tarihini değiştirip, bu gece merasim yapmak istiyorsanız, kabul ediyorum. Beni derhal bizi birleştirecek olan rahibin huzuruna götürün. Babamı da çağırın.

Loraydon homurdandı:

— Babanız! Babanız! Mademki beni seviyorsunuz Berengere, babanıza ne ihtiyaç var?

Genç kız titredi.

Nişanlısının ellerini kanlı gördüğü zamanki gibi bir an dehşetle sarsıldı. Bir an onu olduğu gibi gördü: Aının üstüne atılmaya hazır vahşi bir hayvan gibi!

O, genç narin bir kızdı ama cesurdu. Loraydon kendisine doğru ilerlerken elinin bir hareketiyle durdu.

— Ne istiyorsunuz Amauri? Neden gidip babamı bulmuyorsunuz?

— Ben gidip Turquand'ı aramıyacağım! diye kont bağırdı.

Saklanmayan bir kin ve nefretle dudaklarından fırlayan bu isim genç kızın yüzüne bir hakaret şamarı gibi indi. Sertleşti. Soğukkanlılık ve cesaret bulması için bütün gücünü topladı.

— Ne istiyorsunuz öyleyse? diye sordu.

— Sizi! Sizi istiyorum!

Kont dudaklarının kenarında acı bir tebessümle ona doğru yürüdü.

Berengere ölümle hayat arasında bir an içinde parlayıp sönen harikulâde kuvvetle etrafına bakındı. Parlak levhalar üzerinde sıralanan bıçakları gördü. Hızla rastgele birisini kaptı.

Loraydon hemen durdu.

Berengere:

— Amauri, demek ölmemi istiyorsunuz?

Kont gülüyordu. Ve bu korkunç bir şeydi. Bu dehşet saçan anda Loraydon niçin gülüyordu?

Bu, hayasızlığın son haddi, yahut caniliğin cesareti değildi! Bu,

garip ve hakikaten acıklı bir hatırlayıştı. Birden aklına kral ve be-yinsiz arkadaşlarıyla bir arada geçirdikleri bir teğlenti gecesi gelivermişti. Elinde şarap dolu bardağı, koltuğuna uzanan kral gözünün önüne geldi. Gençlik çılgınlıklarını, maceralarını anlatıyordu. Gür sesi hâlâ kulaklarındaydı. Kral:

— Kendilerine malik olmak üzere olduğum kadınları kaç kere ellerinde bıçaklarla gördüm. Kendilerini öldüreceklerini söyleyerek beni tehdit ettiler. Oh! Dostlarım, aziz dostlarım, eğer sizin de başınıza böyle bir şey gelecek olursa sakın inanmayın! Bunlar sadece bir kadın cilvesidir... Bir adım atın! Kendini vuracağını söyleyen kadın bıçağı göğsüne sapladı mı? Ne münasebet!... Yahut ta, bir adım yaklaşırsanız pencereden atlayacağını söyleyen kadın atladı mı? Ne gezer... Ona doğru yaklaşın, sert bir şekilde öpün... O gün belki biraz ağlar ama, ertesi gün saadetle güler...

Loraydon Berengere'e doğru yürüdü.

Tam elini uzatıp omuzuna dokunmak üzereydi ki, ancak rüyalarda görülen bir çabuklukla Berengere, elindeki bıçağı hızla havaya kaldırıp göğsüne sapladı...

Berengere'in göğsünde kızıl bir leke hâsıl oldu... ve Berengere yere yuvarlandı.

Loraydon boğuk bir iniltiyle sarsıldı.

Hemen diz çökerek, birbirini tutmayan sözler söylemeye başladı. Yumruklarını ısıyor, gözleri irileşmiş, Berenger'e bakıyordu.

Birden ümitle genç kızın üzerine eğildi. Yaralı, kanlar sızan göğse kulağını dayadı. Burada çarpan bir kalbin tiktaklarını işitebilmek için bütün ruhuyla dînliyordu...

Kalp çarpmadı...

Berengere ölmüştü.

XXVII

TURQUAND

Loraydon ayağa kalktı. O an bir aynaya bakmış olsaydı yüzünün bir yanının Berengere'in göğsüne dayadığı yanının kan içinde olduğunu görürdü. Bu ona cehennemi bir surat vermişti. Bir yanağı sapsarı, bir yanağı kızıl kâbus gibi bir insan olmuştu.

Ama farkında değildi. Yine saçlarının dimdik, dişlerinin de birbirine vurduğunun farkında değildi.

Cesede bakıyordu. Çılgınca bir ümit içinde bu cesedin kolunu kaldırarak göğsüne sapladığı bıçağı çekeceğini, doğrulacağını ve gülümseyerek:

— Bu sadece bir kadın cilvesidir, diyeceğini sanıyordu.

Loraydon ölüden uzaklaştı. Bir zaman silâh salonunda iradesizce dolıştı. Şimdi artık silâhların asılı durduğu levhalara ve yerdeki ölüye bakmaktan çekiniyordu.

Avluya çıktı, görmeyen gözlerle semaya baktı. Hiç te belirli bir kararı olmadığı halde sokak kapısını açtı. Bir saniye sonra İplik Fabrikası yolu üzerindeydi.

Ağır adımlarla Turquand'ın evine doğru yürümeye başladı. Berengere'i geçirdiği çit kenarına geldi. Orada uzun zaman durdu. Düşünür gibiydi. Aslında düşünmüyordu.

Sonra boş kafasında garip bir fikir belirdi. Birden bire:

— Berengere'i gidip aramaya ihtiyaç yok... Berengere benim evimde...

Yeniden dönerek evine geldi. Açık bırakmış olduğu kapı önünde durdu. Orada uzun bir zaman kendi kendisiyle konuştu. Kâh içeri girmek istiyor, kâh kaçıp uzaklaşmak istiyordu. Nihayet girdi.

Ama fevkalâde büyük bir ihtiyatla. Sanki yapacağı en ufak bir gürültü veya hareketin hayatına malolacağını düşünmekteydi.

Bir dakika sonra, yine ceset karşısında ve onu seyrediyordu.

Birden gözleri şişti, haddinden fazla irileşti. Göz kapakları şiddetli bir acıyla yanmaktaydı. Hırsla gözlerini oğuşturarak:

— Oh! Gözlerime ne oluyor? diye mırıldandı.

Bütün varlığını ağlamak ihtiyacıyla kavrulduğunu hissediyor, fakat ağlayamıyordu. Belirsiz bir şekilde göz kapaklarını biraz olsun ıslatabilmek için bir servet verebileceğini anlıyordu.

Ağlıyamadı.

Sonra ışıkları söndürünce belki biraz ferahlayacağını sandı. Zira göz kapaklarındaki bu acı, şakaklarındaki demir çemberin ateşi muhakkak ki sert ışıkların tesiri idi.

Aceleyle mumları söndürmek için ilerledi. Ama birden bire aklına gelen bir fikirle durdu ve onları söndürmedi.

Dehşetle:

— Onları söndürürsem karanlık olur ve buradan nasıl çıkarım? diye mırıldandı. Ve derhal ekledi: Berengere'in gözleri kapalı, beni artık göremez. Onun yanına gitmemem lâzım. En iyisi buradan çıkmalıyım.

Aynı zamanda yine yerde yatan cesede bakmaya başladı. Biraz eğildi, daha çok dikkatle baktı. Bu an ona hâkim olan büyük bir meraktı. Ama hakikati kendi kendine itirafa cesaret edemiyordu.

Hakikat, ona hiç bakmak istememesiydi, buradan çıkıp gitmekti. Ama yapamıyordu ki!... Anlıyamadığı bir kuvvetle cesede bakmaya çekiniyordu! Orada ne kadar zaman öyle durdu? Bilmiyordu.

Arkasında sesler duydu, gürültüler işitti. Başını çevirince kralı

gördü. Majestenin yanında dört centilmen vardı: Bunlar, Esse, Sansac, Roncherolles ve Andre idi.

Yüzlerinde hayret ve acıma vardı. Hepsi saygıyla şapkalarını çıkarmış ölüye bakıyorlardı.

Kral bir dizini yere koyarak ölünün elini tuttu. Sonra doğrularak:

— Ölmüş! dedi.

Bu sözleri kederli bir sesle söylemiş ve sapsarıydı. Bir saniye, ölümün henüz korkunç izlerini basamadığı bu eşsiz güzelliği seyretti.

Sonra Loraydon'a doğru dönerek:

— Kont, dedi, burada neler geçtiğini bana izah etmenizi bekliyorum.

— Size neyi izah etmemi istiyorsunuz Sir?

— Önce bu bahtsız kız hangi sebeple evinizde bulunuyor? Onu buraya kim getirdi ?

— Kendi arzusıyla geldi.

— Fakat muhakkak ki onu buraya birisi çağırdı!

— Evet Sir. Bu birisi benim.

— Siz mi kont?

— Onu buraya ben çağırdım, hattâ onu ben getirdim Sir.

— Ah! Niçin?

— Çünkü onu seviyordum Sir.

— Siz Berengere'i mi seviyordunuz?

— Evet.

Birbirini takip eden bu soru ve cevaplarda izah edilemeyecek bir dehşet doluydu.

I inci François'nın bendesi sandığı ve sevdiği biri tarafından uğradığı darbe acıydı. Üzüldüğü açık bir şekilde görülüyordu.

O bir metres için çekişilecek insan mıydı?

Bununla beraber karşısındaki işte buna cesaret ediyordu... Demek böyle bir şeyin imkânı vardı?

Yeniden:

— Bana bu kızı sevdiğinizi önceden söyleyebilirdiniz, dedi. Benim hislerimi biliyordunuz. Ve benim de bu kızı sevdiğini biliyordunuz. Ama önceden haberim olsaydı, kıza bakmazdım bile. Sahayı size bırakırdım. Neden böyle hareket ettiniz?

— Beni öldürebilirdiniz Sir.

— Ben mi? Benimle mi bu şekilde konuşuyorsunuz?

— Ya kendiniz, yahut ta başkalarına öldürtüzdünüz Sir.

I inci François boğuk bir şekilde içini çekti. Baş eğik, birkaç adım uzaklaştı. Loraydon bir merasimde gibi dimdik durmaktaydı. Kral birden sert bir şekilde yeniden ona doğru yürüdü. Aynı uğursuz sakın sesle:

— Şimdi bu zavallı kızın nasıl öldüğünü anlatınız. Bilmek istiyorum.

— Majeste, olay meydana. Berengere bir bıçak darbesiyle öldü. Bıçak tam kalbe girdi, ölüm ani oldu.

— Berengere demek öldürüldü?

— Evet Sir.

— Kim tarafından? Söyleyin, ismini söyleyin... Onu ellerimle boğarım... Söyleyin bana Berengere'i kim öldürdü?

— Siz Sir!

— Ben mi?

— Siz Sir!

Loraydon bu sözleri vahşi bir aksanla söylemişti. Kral ona bir an deli mi oldu diye baktı. Ancak deli olan bir adam Kralla bu şekilde konuşmaya cesaret edebilirdi!

Loraydon onun düşündüklerini anlamış gibi:

— Hayır Sir, deli olmadım, dedi. Tabii ki duvardan bıçağı alıp Berengere'in göğsüne elinizle saplamadınız. Çünkü gözlerimle onun bu işi kendi kendine yaptığını gördüm. Eğer onu takip etmeseydiniz, eğer onu arzu ettiğiniz diğer kadınlar gibi metresiniz yapmaya çalışmasaydınız, ben bu kadar acele etmiyecektim. Bu seferki Sir, bir kadın cilvesi değil... Berengere ölümü tercih etti. Bu ölümü çabuklaştıran ben oldum. Ama vicdan azabı taşımak lâzım gelirse Sir, bunu ikimizin de taşıması lâzım geldiğini itiraf ediniz. Siz de hissenize düşeni kabul edin...

— Mösyöler, diye kral kekeleydi. Güçlülükle nefes alıyordu. Sıkılmış yumruklarını kaldırdı, yüzü karmakarışıklı. Bir an yerde yatan ölüden daha solgunlaştı. Sonra söyledikleri güç anlaşılabilen bir sesle:

— Mösyöler, kont Loraydon'u yakalayınız, dedi.

Dört centilmen Loraydon'a doğru yürüdüler. Hepsi onun samimi dostu olduklarını söylerlerdi bir zamanlar. Sert bir sesle:

— Kılıcınızı veriniz mösyö! dediler.

Loraydon kılıcını onlara vermek ister gibi ağır ağır kınından çıkardı. Ama onu havada sert bir şekilde salladıktan sonra bir sıçrayışta kapıdan fırladı.

— Mösyöler, mösyöler, Loraydon'u yakalayınız!

Loraydon gözden kaybolmuştu. Karanlık koridorda kralın arkasında uluyan sesini işitiyordu.

— Öldürün onu... Öldürün onu... Elinizden kaçırırsanız hepinizin cezası korkunç olacaktır!

Evin avlusuna çıktığı zaman dört şövalye de kılıçları ellerinde peşindeydiler.

Genç Roncherolles kralını sesini taklit ederek:

— Alçak! Krala nasıl karşı geldin! Aklını mı oynattın? diye bağırdı.

Andre:

— Haini öldürelim!

Birden avluda büyük bir sessizlik oldu. Sonra dördü birden bağırmağa başladılar:

— Nerede? Nereye gitti? Ah alçak! Kaçtı! Hain! Sefil! Onu bulmalıyız! Öldürmeliyiz!...

Loraydon kaçıyordu. Çünkü her şeyi kaybettiğini hissederek içinde hâsıl olan şeytanî bir çeviklikle koşuyordu.

Bir çılgın gibi geceye karşı haykırdı:

— Vakit geldi!...

Arkasında, gittikçe yaklaşmakta olan dört arkadaşının tehdit dolu sesleri yükseliyordu.

Loraydon bir kere daha:

— Vakit geldi! diye bağırıyordu ki, birdenbire yanında, kendisiyle beraber birinin koşmakta olduğunu farkettiler. Kılıcını kaldırdı. O zaman onunla koşmakta olan gölge konuştu:

— Vurmayınız mösyö le kont. Ben buraya sizi kurtarmaya geldim.

— Turquand! dedi Loraydon.

— Evet efendimiz. Ama konuşmayalım. Geliniz.

İlerlediler.

Birkaç sıçrayış daha. Turquand'ın evine vardılar.

Kapı açıktı. Muhakkak ki onu açık bırakan kendisiydi. Hemen girdiler. Turquand mekanik demir perdeyi derhal indirdi. Peşlerinden gelenler kapıya darbeler indirmeye başladılar.

— Kurtuldunuz, dedi Turquand.

Loraydon Berengere'in babasına bakıyordu. Kederi ve dehşeti ne kadar büyük olursa olsun, hayretle titredi.

Yüzü öylesine bozulmuştu ki, öylesine harap olmuştu ki, korkunç fırtınadan sonra tanınmıyacak hale gelen bozgun sokaklara benziyordu.

Turquand Loraydon'un hayretini farkettiler.

— Çok değiştim değil mi?

— Bu kabil mi? diye Loraydon kekeleydi. Birkaç saat içinde nasıl olabilirdi...

— Birkaç dakika içinde deyiniz. Evet kont, aynı adam olmadığımı hissediyorum. Daha doğrusu bir adam olmadığımı hissediyorum. Hem artık ben yaşayan bir varlık değilim. Ben ölüyüm. Bir

ceset haline gelmeme iki üç saat var zaten. Ama şimdiden ölüyüm. Kont, siz şimdi bir ölüyle konuşuyorsunuz.

Loraydon susuyordu .

Dehşet içindeydi.

— İyi biliyorsunuz ki aziz senyör, diye Turquand devam etti, sevgili karım öldükten sonra sadece kızım için yaşadım. Berengere'in annesi gibi ölmemesi için çalıştım. Vahşi hayvanların pençesinde, utanç ve ümitsizlikten can vermemesini sağlamaya uğraştım. Korumacı çareler aldım. Zengin oldum. Ona lâyık bir koca, sizi buldum kont.

— Beni mi? diye Loraydon soludu.

— Onunla evlenmeyecek miydiniz? Sizi sevmiyor muydu? Ama işte her şeyi yoluna koymak için bütün hayatımı harcadığım halde, Berengere bir darbeye öldürüldü. Benim gibi bir adam bu sert darbeye nasıl tahammül edebilir ki. Sizin kapınızın aralığında, bahçenize girerek pencerenizden, Berengere'in öldüğünü görünce, kendimin de derhal öleceğimi anladım!.. Şimdi ölüyüm... Sizinle konuşan bir ölüdür kont.

Loraydon başını eğdi. Kederle kaplanmış gibi durmak istiyordu. Aslında Turquand'ın yüzünden hakikati anlamasından korkmaktaydı. Bütün mesele Turquand'ın neier bildiğindeydi... Bunu sorup öğrenmesi lâzımdı!

Ve sormaya cesaret etti:

— Demek... Berengere'in nasıl öldüğünü biliyorsunuz?

— Her şeyi gördüm, dedi Turquand.

Dışarıdan kralın adamlarının kapıya indirdikleri sert darbeler ve küfürler gelyordu ama Loraydon onları işitmiyordu bile.

— Belki de sonunda kapıyı kıracaklar, dedi Turquand, ama korkmayınız. Siz kurtulmuş sayılırsınız.

— Kurtuldum mu? diye Loraydon titreyerek sordu.

— Şüphesiz! Berengere'in ölümü beni harap etti. Eğer sizin de öleceğinizi hissedecek olursam bu dünyadan daha büyük bir kederle ayrılacağım. Çünkü sizi oğlum gibi sevmeye başlamıştım.

Loraydon içinden: «Bir şey anlamıyorum, diye geçirdi. Ama anlamam lâzım. Neler bildiğini anlamam lâzım.»

— Her şeyi gördüğünüzü söylemişsiniz!...

— Evet... Fransa kralının kurbanına iğrenç bakışlarla baktığı an pencereye gelmişim. Sizi yakalamaları için emir veriyordu...

Loraydon derin bir rahatlamayla içini çekti.

Turquand devam ediyordu:

— Kızımın yok olduğunu farkettiğim zaman... Yarım saat içinde... Medarde kadını çağırdım. Odasında yoktu. O zaman bu kadının bana ihanet ettiğini anladım. İlk aklıma gelen derhal size koşmak

ve sizi olaydan haberdar etmekte... Geldim, kapıyı açık buldum. Pencerelerinizde aydınlık vardı. Yaklaştım, ve her şeyi gördüm.. Her şeyi anladım. Berengere kral denen adam ve dört suç ortağıyla kaçırılmıştı... Uşağınız kapıyı açmıştır, Beregere de bir an ellerinden kurtularak buraya koşmuştur... Evinize sığınmıştır. Ama takip edilen zavallı bir kuş gibi daha uzağa gidemedi. Yetiştiler ve onu vurdular... Görüyorsunuz ya her şeyi nasıl tahmin ediyorum?

Loraydon alçak sesle:

— Ne söyleyeceğimi bilmiyorum, dedi. Sadece bildiğim, evime geldiğim zaman Berengere'i yerde ölü, kral ve dostlarını da ayakta buldum. O zaman krala hakaret ettim, o da adamlarını bana saldırttı. Bütün bildiklerim bundan ibaret. Bana fazla bir şey sormayınız. Zaten aklım başımda değil.

Loraydon hıçkırdı. Bir an ağılyacağını sandı. Nihayet gözyaşları boşanacak ve yanan gözleri bu korkunç ağrıdan kurtulacaktı.

Ama ağlayamadı.

Turquand başını salladı:

— Doğru, dedi ağır ağır. Siz aklınızı kaybettiniz. Ama ben, gördüğünüz gibi sakınım. Sanki hiç bir şey olmamış gibi. Sebebi de muhakkak kısa bir zaman sonra öleceğimi bildiğimden. Yer altındaki yola servetimi sakladım. Hepsi sizindir. Onları alınız. Sizin yaşamanız lâzım kont. Siz yaşayın ki Berengere'in hâtırası asil bir kalpte yaşasın. Yaşamanız için de bu sefillerden kaçmanız gerek. Geliniz!

Loraydon Turquand'ı takip etti.

Berengere'in odasına geldiler. Turquand demir dolabı açtı. Küçük bir tebessümle:

— Bütün çalışmalarım hiç olmazsa kızımın sevdiğinin işine yarasın. Gidiniz kont ve söyleyeceklerimi iyi dinleyin. Bu merdivenlerden inince yer altı geçidine varacaksınız. Duvarı asılı olan feneri alınız. Tünelin sonuna kadar yürüyün, orada karşınıza bu merdiven yüksekliğinde bir merdiven çıkacak. O merdiveni çıkarsınız ve Agnes Sennecour'un mezarına varırsınız. Mezarın arkasında bir kutu içinde üç milyon altın lira sakladım. Bunlar altına tahvil edebildiklerim. Yine yanında başka bir kutuda çeşitli elmaslar bulacaksınız. Mezarın karşısındaki mermer levhada üç melek başı var. Ortadaki melek başına dokunursanız mermer levha kalkar ve oradan Arronces kilisesine çıkarsınız. Mermer levhayı derhal yine kapatın. Elveda kont!. Fazla vakit kaybetmeyiniz. Zira kralın serserilerinin kapıyı kırdıklarını sanıyorum. Elveda! Berengere'i düşünün!

— Elveda! diye Loraydon mırıldandı.

Turquand'a sevgisini ifade edecek birkaç kelime, yahut ta kendisine bağışladığı servet için teşekkür etmek istiyordu. Hiç değilse ölünün hâtırasını daima yaşatacağını söyleyebilirdi. Ama kurunuş

dudaklarından bir kelime bile çıkmıyordu. Sözü yerinde söylemişti: Aklı başında değildi!

Fakat bir şeyler söylemem lâzım diye kendi kendini yormakta idi.

Turquand tarafından itilerek demir dolaba girdi.

Aynı an, dolap kapısı sinirlerini bozan büyük bir gürültüyle üzerine kapandı.

— Orada mısınız? diye haykırdı.

— Evet kont.

— Açınız. Size söyleyeceklerim var.

— Söleyiniz. Sesinizi çok iyi işitiyorum. Kapıyı açmama gelince bu çok tehlikeli. Kralın adamları eve girdiler. Ne söylemek istiyorsunuz? Sizi dinliyorum.

— Şunu söylemek istiyorum ki, dedi, ne diye siz de benimle beraber kaçmıyorsunuz?

— Ne lüzum var? Siz kendinizi düşününüz sadece...

— Açınız! Ve benimle beraber geliniz. Gelmenizi istiyorum!.

— Lüzumsuz, kont, lüzumsuz, nasıl olsa ben bir ölüyüm. Sizi bir ikinci cesetle ne diye sıkıntıya sokayım? Size ölmüş bir insan olduğumu söylüyorum. Yine size veda eden ölmüş bir adamdır. Ben ölüyüm, ölüyüm diyorum size! Ölü... Ölü...

Uğursuz kelime Loraydon'un beynine yayıldı sanki, geriledi. Merdivenlerden inmeye başladı. Gittikçe derin bir korkuya gömülerek mırıldandı:

— Ölü, ölü!... Ben bir ölüyüm diyorum size!

XXIX

AGNES'İN MEZARINDAKİ KUTU

Kralın dört şövalyesi, başları önlerine eğik, zihinleri ne söyleyeceklerini bilmez sözlerle dolu olarak döndüler.

Roncherolles:

— Size kont Loraydon'un kaçtığını bildiririm, dedi.

Kral sakın bir tavırla:

— Mösyöler, kont Loraydon'un bu geceki acıklı olay yüzünden başına bir şeyler geleceğini düşünerek üzülmelerini istemiyorum. Az evvel ağzından kaçıracağı uygunsuz sözler geçici bir deliliğe kapıldığını gösteriyor. Bu da ıstırabından ileri geliyordu. Loraydon yine bizim dostumuzdur. Yarın onu Louvre'da karşılar ve teselli ederiz.

Hakikat şuydu ki, I inci François Loraydon'un imparator Charles

nezdinde vaz geçilmez bir elçi olduğunu hatırlayarak şimdilik intikam almaması gerektiğini kabul etmesiydi.

Yeniden:

— Yeteri kadar felâket, acı gördük, diye devam etti. Artık dönelim mösyöler. Bu bahtsız çocuğu son uykusunda huzur içinde uyu-mağa bırakalım. Mösyö Roncherolles, siz Loraydon gelinceye kadar burada cesedi bekleyeceksiniz. O geldiği zaman da bu kederli geceyi ve acı sözlerini unutmak istediğimi kendisine söylersiniz. Eğer gece gelmezse, sabahleyin Turquand'ın evine gider ve kızının ölümünü bildirirsiniz. Yine ona da başını kaybetmek istemezse bu olay hakkında kimseye bir şey söylemeden cenazeyi sessiz sadasız kaldırma-sını tembih edersiniz.

Sonra cesede yaklaşarak eğildi.

— Elveda güzel Berenge, diye mırıldandı.

Gözlerinden yaşlar akıyordu. Elveda, ve eğer kabilse beni affe-diniz. Çünkü buna o kadar çok ihtiyacım var ki!..

Sert bir şekilde doğruldu. Arkasında Sansac, Esse ve Andre ol-mak üzere Louvre'a döndüler.

Roncherolles mantosuna bürünerek kralın kalkmış olduğu kol-tuğa oturdu. Gözlerini kapadı. Niyeti uyumak değildi. Sadece kraldan göreceği menfaatleri hesap ediyordu. Bu da saray kurtizanlarının en ihtiraslı meşgalelerinden biriydi.

İki saat bu şekilde geçti.

Bu zaman sonunda, odaya dört kuvvetli adam girdi. Ellerinde büyükçe bir sedye taşımaktaydılar.

Adamların önünde yürüyen ihtiyar, Roncherolles'u farketmemiş gibiydi.

O zaman centilmen ayağa kalkarak:

— Kimsiniz? diye sordu.

İhtiyar parmağıyla Berengere'in cesedini işaret etti:

— Babasıyım...

— İyi. Şu halde size kralın sözlerini bildireceğim: Bu iş üzerin-de ihtiyatlı hareket edecek olursanız, başınıza kötülükler gelmez.

— Cesedi alıp götürebilir miyim?

— Evet. İstedığınız gibi gömebilirsiniz. Sadece susmanız iste-niyor. Kont Loraydon'un ne olduğunu biliyor musunuz?

— Gitti...

— Ya!.. Eh, şayet dönecek olursa, ona kralın kendisini affetti-ğini ve Louvre'da beklediğini söylersiniz.

— Sözlerinizi kendisine söyleyeceğim.

— Çok güzel, diyen Roncherolles artık ihtiyarla meşgul olmaya

lüzum görmeyerek kılıcını düzeltti. Ölüye doğru başını çevirerek elinin müphem bir hareketiyle selâm vererek odadan çıktı.

İhtiyar Berenger'i örten mantoyu çekti. Cesedi kaldırıp şilte üzerine koydu. Taşıyıcılara:

— Bilhassa, yavaş hareket edin, dedi.

Turquand Berenger'in cesedinin yatırıldığı yatağın ayak ucunda oturuyordu. Ona bakmaktaydı. Ağlamıyordu.

Kadınlar genç kızı kefenlemeye gelinceye kadar hareketsiz oturdu.

Turquand kızının tabuta konuluşunu ve gömülüşünü bir damla gözyaşı dökmeden seyretmişti.

Sonra hizmetçi ve adamlarına bol bol para vererek evine yalnız başına döndü.

Bunlar Loraydon'un yeraltı geçidinden kaçışının üçüncü günü olmaktaydı. Bu zaman süresinde Turquand hiç yemek yememişti. Ona her kim yaklaşıp taniyamazdı. Öylesine değişmişti ki!...

Yüzünde canlı kalan tek yeri garip bir ateşle yanan gözleriydi. O akşam, kızını toprağa verdiği akşam, Berenger'in odasına çıktı. Yere oturdu. Başını demir dolaba dayadı ve dinlemeye başladı.

Kuvvetli bir sesle haykırdı:

— Kont Loraydon, orada mısınız? Beni işitiyor musunuz kont Loraydon?.

Uzun dakikalar geçti... Belki de bir saat. Arasıra çağırışını tekrarlıyordu.

Nihayet Turquand'ın soluk dudaklarında bir tebessüm belirdi. Bir gürültü işitmişti. Oh! Bu öyle hafif bir gürültüydü ki, sadece Turquand'ın işitebileceği kadar hafif...

— Asil kont orada... Mezardan gelen sesimi işitiyor mu... Ne yapıyor? Nasılsınız?... Merdivenlerden mi çıkıyorsunuz? Teker, teker, ağır ağır, çıkıyor... Oh! Adımları ne kadar da zayıf ve bitik!. Haydi, biraz cesaret... Çıkıyor... İşte durdu... Burada mı ölecek? Bakın, kapıyı vuruyor! Vuruyor! Dünkü, evvelsi günkü gibi vuruyor!... Hey, o kadar hızlı vurma! Sağır değilim!... Kont, sevgili kont, siz misiniz?

Zayıf bir ses, çok uzaktan geldiği zannedilen, bununla beraber çok yakın olan ses:

— Siz misiniz mösyö Turquand? diye sordu.

— Evet, evet, ne istiyorsunuz?

— Kapıyı açınız. Çabuk açınız. Acıyınız bana, ölüyorum...

— Ah! Ölüyor musunuz? Ama neden ölecekmisiniz? Öyle genç ve kuvvetlisiniz ki, daha önünüzde yaşıyacağınız uzun günler var.

— Açlık ve susuzluktan ölüyorum.

— Kont Loraydon, ben de açlık ve susuzluktan ölüyorum. Ve

başka sebeplerden ölüyorum. Sakin olunuz, demir kapıya vurarak yumruklarınızı boşuna hırpalamayın.

— Ne demek istiyorsun şeytan?

— Lânetlenmiş adam! Lânetlenmiş adam! Benden ne istiyorsun?

— Ben lânetlenmiş değilim! Ben lânetlenmiş değilim! diye ses cevap verdi.

— Kulaklarımı sağır edeceksiniz, dedi Turquand. Beni iyi dinleyin, eğer Berenger'i siz vurmuş olsaydınız, belki bir izah, belki affedecek bir sebep bulabilirdim. Ama onu kendi kendini vurmaya zorladınız. İşte bu cinayetlerin en korkuncu!...

— Lânet! Lânet! Benden ne istiyorsun?

— Senin de lânetlenerek ölmeni! Kendi kendini öldürmeni. Ağır ağır, saat saat, dakika dakika ölmeni istiyorum. Şunu bilmeni istiyorum ki, seni kendi kendine öldürten benim, Turquand'dır. Git artık, git. Artık seninle konuşamayacağım. Sana cevap veremeyeceğim. Eğer bir parça kuvvetin kaldıysa, kalbime iyice nişan al da öldür kendini. Berenger'in yaptığı gibi...

Sustu. Ama başı hâlâ demir dolaba dayalı, dinliyordu.

Demir kapıya vurulan düzensiz darbeleri, hırs ve kederle dolu iç çekişleri, lânetleri, titreyen ve gittikçe zayıflayan sesi dinliyordu.

Sonra her şey bitti...

Çılgınca garip sözler söyleyen, iç çeken, dehşet dolu rüyalarda görüldüğü gibi, titrek adımlarla merdivenlerden iniyordu.

Loraydon bir kere daha yeraltı yolunu baştan başa yürüdü.

Bir kere daha Agnes'in mezarına çıkan merdivenleri tırmandı.

Bir kere daha mermer levha üzerindeki melek başlarına tırnakları sökölünceye kadar vurdu.

Nihayet bir kenara yuvarlanarak ölmek üzere olduğunu anladı...

Hırıldamaya başladı. Hırıltılarını işitiyor ve dinliyordu. Ama bunların kendisinden gelmediği hissine kapılıyordu.

Rüya gördüğünü zannetti...

Kendinden biraz uzaklarda, herhangi bir yerde, genç, harikulâde güzel bir sesin dua ettiğini işittiğini zannediyordu...

Ses diyordu ki:

— Bu taşı kaldırınız... Şimdi kazınız. Demir kasanın orada olması lâzım. Daha kazınız... Kasa!... İşte demir kasa!... İşte Pontus'un kasası!...

— Bu ses! diye Loraydon mırıldandı. Bu ses bir rüya değil. Ben bu sesi tanıyorum... Odur!... Oh! Onu çağırabilsem... Bahtsız!.. Aca-ba çağırabilsem bile gelir seni kurtarır mı? Çünkü ona da ihanet ettin... Onun da felâketini istedin... Leonor, Leonor d'Ulloa! Beni affediniz... Beni kurtarınız Leonor...

Bu kelimeleri bağırdığını zannediyordu. Bu sözler şişmiş dudaklarından döküldüyse bile öylesine zayıftı ki!... Hiç kimsenin işitmesine imkân yoktu.

Leonor d'Ulloa onu işitmedi. O an Leonor d'Ulloa, elinde Clother de Ponthus'un sırrını saklayan demir kasayla Arronces kilisesinden çıkıyordu.

XXX

ÖLÜLER YAZAR VE KONUŞURLAR

Kral I inci François, Loraydon'un evini son derece büyük bir kederle terkederek Louvre'a döndü.

Birçok kereler yaptığı gibi ekip halinde çıktıkları bu hovardalıklardan keyifle dönmemişti. Berengere'in ölüsü sabit bir fikir gibi kafasından çıkmıyor, ağlıyordu. Yaptıklarına pişmandı. Esef dolu düşüncelerle mücadele ediyordu.

Ama ertesi günü, hepsini unuttu.

Berengere artık listeye ilâve edilen bir isimdi sadece.

Aynı gün Clother de Ponthus'un mahkemesi başladı. Bu mahkeme sekiz gün sürdü.

I inci François her gece mahkeme sırasında geçenleri, soruları ve cevapları, alınan zaptı okutuyordu.

Suçlu Hache sokağı isyanında bulunduğunu itiraf ediyor, fakat İplik Fabrikası yolu üzerinde kralı tahkir ettiğini inkâr ediyordu. Hattâ o gün ve saatte o sokaktan bile geçmediğini ısrarla söylüyordu.

Bu sekiz gün süresinde kont Loraydon sarayda görünmedi. Olayların hepsi gün günden kralın hiddetini arttırıyordu. Bu hiddet birden bire bir emir şeklinde patlak verdi: Asi soruları inkârda devam ederse, işkence edilerek kat'i sonuç elde edilecekti.

Emir korkunçtu!

Ponthus'e işkence edilecekti!

Emir derhal Temple hapishanesine gönderildi. Aynı an yapılması gerekiyordu. O sırada kralın odasına silâhlı muhafızlar arasında bir uşak girdi. Bu uşak tuttuğu altın bir tepsi üzerine sırma kordonla bağlı mektubu krala uzattı.

Kral mektubu aceleyle alarak üzerindeki sırmaları yırttı, açtı, okudu.

Aynı an ayağa fırladı.

Sapsarıydı...

Gözleri yuvalarından fırlayarak daldı. Sonra bakışları vahşileşti. Elinin bir hareketiyle odada bulunanları dışarı gönderdi.

Avucunda buruşturduğu mektuba korkak nazarlarla bakmaya başladı. Onu büsbütün küçülterek sıktı. Sanki birisinin, uzaktan bakarak yazıyı tanıyıvereceğinden, içinden bir iki satır okuyuv ereceğinden korkmaktaydı!

I inci François aceleyle çıkan kurtizanlara baktı. En sonuncusu da çıkıp oda kapısını kapadıktan sonra, etrafına şüpheli bakışlarla bakıp yalnız olduğuna kanaat getirdikten sonra, buruşturduğu mektubu açtı. Masa üzerine düzelterek yaydı. Ve onu yeniden okudu.

Dehşet dolu bir ürperti bütün vücudunu dolaştı.

Bir hayaletten, mezarlar içinden gelen bir sest en uzaklaşmak ister gibi doğrularak biraz geriledi. Ama her şeye rağmen bakışları buruşuk kâğıt üzerindeki imzadan ayrılmıyordu! Bu imzada ateş saçan bir kor gibi kalbini yakmaktaydı. Bu imzada bütün bir gençlik ıstırapı vardı... Aşkı vardı... Heps i birden bire canlanmış, gözünün önüne gelerek içini sızlatıyordu! Bu imza: Agnes de Sennecour idi.

Mektup kısaydı. İçindeki birkaç kelime de şunlardı:

«Kral François.

Eğer Clother de Ponthus'ü işkence ile konuşturmaya karar verdinize, bu centilmene işkence edilirken sizin de hazır bulunmanızı emrediyorum. Tanrıdan size sabır vermesini dilerim.

Agnes de Sennecour»

Kral mektubu dikkatle katladıktan sonra anahtarı sadece kendisinde bulunan bir dolaba koydu.

Sonra saray muhafız kumandanını çağırdı. Derhal Temple hapishanesine gitmek istediğini bildirdi.

M. Bervieux gerekli emirleri etrafa verdi. Birkaç saniye içinde kralla beraber gidecek olan takım bahçede hazır dı. Aşağı inen kralın etrafında yirmi centilmen toplanmış tı.

I inci François atına bineceği an başvekili Louvre'a giriyordu. — Benimle beraber geliniz Croixmart.

Başvekil selâm vererek kralın arkasına geçti. Trompetler çalar ken alay yola koyuldu. Trompetlerin arkasından oniki saray muhafızı, sonra kral, onun arkasında da centilmenler vardı. Ayrıca oniki atlı da onları korumak için yanlarında yer almış tı.

Alay Temple hapishanesine geldi. İki büyük kulenin ortasındaki asma köprüden geçerek içeri girdiler.

Kral Temple hapishanesi kilisesi önünde atından yere atladı. Orada kendisini saygıyla selâmlıyan hapishane müdürü Guitale ns ve subaylar vardı. Kral :

— Beni işkence odasına götürünüz, dedi. Âsiyi de oraya getiriniz. Derhal sorguya çekilecek.

— Oraya götürüldü bile, diye müdür cevap verdi.

Clother de Ponthus işkence odasında küçük arkalıksız bir iskemlede oturmaktaydı. Ayakları yere ağır demir zincirlerle bağlıydı. Zincir uzundu. Mahkûm ayağa kalktığı anda bir iki adım ilerleyebiliyordu.

Oda loştu.

Sert bir ses haykırdı :

— Kral! Krala selâm!

içeri giren I inci François bir an Clother de Ponthus'ü inceledi.

— Mahkûm bu mu?

— Evet Sir. İtiraf etmemekte ısrar eden mahkûm.

Kral başını salladı. Sert bakışlarını acı bir merakla Clother'in gözlerine dikti. Bu derece kendinden emin, kuvvetli, sakın görünce derin bir kin bütün varlığını sardı. Clother de ona bakıyordu. Bir an bakışları birbiriyle ölesiye çarpışan iki sert kılıç gibi çarpıştı.

Kral titredi.

Şimdiye kadar hayatında ona bu derece dik, doğrudan doğruya gözlerinin içine bakmaya cesaret eden çok az insana rastlamıştı...

Dehşetle herkesi titreten bir sesle :

— Bir gece iplik Fabrikası yolu üzerinde... Loraydon'la düello eden siz miydiniz? diye sordu.

— Evet Sir, dedi Ponthus.

Nihayet mahkûm itiraf ediyordu!...

— O gece, diye Clother devam etti, ertesi sabah Arronces konağı bahçesinde dövüşmeye karar verdik Loraydon'la. Babam ve M. de Maugency de yanımızdalar. Ama o sabah babam da Maugency ile düello ederken öldü.

— Çok iyi! diye kral homurdandı. Ama yine aynı yolda başka bir gece krala hakaret ettiniz. Ben o geceden bahsetmek istiyorum şimdi. Gerçi benim ismim anılmamıştı ama konuşulanın ben olduğunu biliyordunuz. Onu tekrar ediniz.

— Hayır Sir. Böyle bir gece olmadı. Daha doğrusu o gece her kim krala hakaret ettiyse o ben değildim.

— Ne? Loraydon'la çarpışırken birdenbire karanlıklara karıştıran siz değil miydiniz?

— Hayır Sir.

Kral hırsını yenmiye çalışarak hapishane müdürüne :

— Siz ne diyorsunuz? diye sordu.

— İşkence başlasın. O zaman belki itiraf eder. Başka çaremiz kalmıyor.

Kral mahkûma :

— İtiraf etmiyor musunuz? diye bir kere daha sordu.

— Sir, biraz daha işkence çekeceğim diye yalan söyleyemem.

Kömürlerin çatırdısı duyuluyordu. Korlar arasına demirler sokuldu. Bütün bakışlar bu loş odanın bir köşesinde pırıltılarla yanan ocağa dikildi. Herkes kızdırılan demirlere ürpertilerle bakıyordu.

Sadece mahkûm başını çevirip bakmamıştı.

Kral sarardı.

Heyecanlı bir ses :

— İtiraf ediniz Ponthus! diye bağırdı.

Ponthus kendisine seslenen çentilmene dönerek :

— Teşekkür ederim mösyö, ama nasıl olsa yalan söyleyemem, dedi.

Nefret ve kinden soluyan kral daha çok sarardı.

— Eh, ne yapalım, diye homurdandı, yalan asıl şimdi söylüyorsunuz. Hakikati şimdi ciğerinden söker alırsınız. Başlayın!

Müdür işareti verdi. Cellât çevik bir hareketle Pothus'un zincirlerini sıktı. Etrafı derhal adamlarla sarılan mahkûmun omuzuna bir el yapıştı. Bunlar sessizce işlerini yapmaya çalışan işkence memurlarıydı.

Çentilmenlerin hepsi korkunç sahneyi görmemek için başlarını çevirdiler. Aynı an, işkence odasının kapısı açılarak bir subay içeri girdi.

Gök gürültüsü gibi odada akisler yaratan bir sesle :

— Krala bir haberci geldi! diye bağırdı.

XXXI

AGNES DE SENNECOUR •

Herkes gelen haberciye... haberci kadına baktı!

Matem elbiseleri giymiş genç bir kadın kendinden emin adımlarla krala doğru ilerliyordu.

Yüzü açık ve bir melek gibi güzel olan bu genç kadın orada bulunan erkeklerin hayranlık dolu mırıltıları arasında ilerlerken, Clother de Ponthus bir aşk hayaline doğru ellerini uzatıyordu.

Evet, muhakkak ki bu bir hayal olmalıydı!

Zira bu karanlık ölüm ve işkence odasında Leonor'un ne işi vardı?

I. inci François mırıldandı :

— Leonor! Leonor d'Ulca!..

Ama hemen kaşlarını çatdı. Kurtizanları kasılmış yüz hatların-

dan bir hiddet fırtınasının patlamak üzere olduğunu hissediyorlardı.

Sert bir sesle :

— Bize ne haberler getirdiniz? diye sordu. Çabuk söyleyiniz. Hem ne gibi cüretle bu âsiyi kurtarabilmek ümidine kapıldığınızı bilmiyorum ama, adaletin kanunun tatbikini geciktirdiğinizi aklınızdan çıkarmayın. Mektupları bırakınız ve gidiniz!

Kral bu şekilde konuştuğu süre gözleri vahşi bir hırsla Leonor'un taşımakta olduğu bir şeye takılmıştı... Küçük bir demir kasaya!

Leonor I. inci François'nın önünde eğildi.

Orada bulunanlar ve ona bakanlar hareketlerindeki sadelikle zarafete yeniden hayran oldular.

— Sir, dedi, adaletin seyrini değiştirmeme veya geciktirmeme Tanrı bile gücendir. Ben bunların aksine, bütün gücümle size yardıma geldim. Çünkü senyör Ponthus'un davasını bütün aydınlığı ile meydana çıkarmasına yarıyacak bir şahit eksikti...

Hâkim bağırdı :

— Bütün şahitler dinlendi!

I. inci François :

— Susunuz! Bu şahidin sizden başkası olmadığı kanaatindeyiz Leonor... Konuşunuz, sizi dinliyoruz!

— Hayır Sir! Şahit ben değilim.

— Öyleyse getirin şahidi.

— Şahit buradadır majeste. Benimle beraber içeri girdi...

Herkes hayretle birbirine baktı. Aynı ürperti herkesi dolaştı. Çünkü Leonor'un bazı esrarı taşıdığı açık bir şekilde gözüküyordu.

Yine herkes kralın hiddet nöbetinin geçtiğini ve hayretle sarardığını görüyordu: Kral titriyordu... Kral korkuyordu!

— Bu şahit... söylediğiniz bu şahidin ismi ne?

Leonor doğruldu. Sadeliğini korkunç bir şekle sokan âhenkli sesiyle :

— Şahidi siz tanıyorsunuz Sir, dedi, size mektup yazdı. Hem ismini de biliyorsunuz... Onu söyleyebilir miyim?

— Söyleyin! Söyleyin! diye kral kudurmuş bir meydan okumayla haykırdı.

Bu ismi söyleyin!

— Agnes de Sennecour!

I. inci François bir hırıltı gibi :

— Agnes de Sennecour, diye tekrarladı.

Kral bir an sonra kendini topladı. Başını silkti. Bütün kadınlara karşı takındığı kibarlığından eser kalmamıştı.

— Yalan söylüyorsunuz! dedi. İsmi söylemiş olduğunuz şahıs çoktan öldü!

— Sir, o ölmüştür bu bir hakikat!
 — Şu halde şahitlik edemez, konuşamaz!
 — Şahitlik edebilir Sir! Ölü konuşacak! Ölü konuşuyor!
 Topluluk arasında uzun bir sessizlik oldu.
 Leonor ilerledi...

Bu sefer çevik ve nazlı hareketlerle yürüdüğü kral değil, sevdiği adamdı. Bütün ruhu, varlığındaki kahramanlığı, teşkil eden bütün cesaretiyle, cellâdın baltasından kurtarmıya çalıştığı sevgilisine doğru yürüdü.

— Senyör de Ponthus, dedi, kumandanın mezarı altından almak için geldiğiniz sırrı aldım.

Clother acı bir çığlıkla:

— Leonor! diye haykırdı.

— Efendimiz, işte Philippe de Ponthus'un bir zamanlar Arronces kilisesi taşları altına gömdüğü kasa. O sizindir.

— Leonor! Leonor! İçinde neler var? Ah, söyleyin! Ölmeden önce öğrenmeliyim...

— İçindekiler Agnes de Sennecour'un hayat hikâyesi...

— Agnes de Sennecour! diye Clother kekeledi.

— O sizin annenizdir!

Diz çöken Clother de Ponthus yüzünü elleri arasına almış ağlıyordu. Yıllarca bilmediği ve öğrenmeyi istediği bu ismi, annesinin ismini tatlı bir okşayış gibi tekrarlıyordu. Onu dudaklarıyla, bütün ruhuyla, bir mırıltı halinde sevgiye doymamış çocukların ateşiyle tekrarlıyor ve ağlıyordu.

O zaman, ölüm odasında hazır bulunanlar bu sahneyi hayretle seyredelerken, kral zaptedilmeyen bir merakla mahkûma doğru iki adım yürüdü... Sonra sert bir hareketle gerileyerek titreyen parmaklarını soluk alnından geçirdi. Çylesine sararmıştı ki yanındakiler telaşla:

— Kral hastalandı!.. Doktor çağırın! diye bağırdılar.

— Susunuz mösyöler! diye kral sert bir tonla cevap verdi. Doktora ihtiyacım yok.

Sonra içinde saklı kalmış, yıllarca saklı kalmış olan esrarengiz hâtıralara daldı. Gözleri irileşmiş, sabit bir noktaya, kimsenin göremeyip sadece onun pek çok şeyler gördüğü boşluklara takılmıştı.

Birden bire hapishane müdürü Guitalens'e dönerek kederli bir sesle:

— Mösyö beni kendi dairenize götürünüz dedi.

Guitalens saygıyla eğilirken kral Leonor'a döndü:

— Dona Leonor, lûtfen beni takip eder misiniz?

Leonor Clothier'in başını şefkatle okşayarak:

— Siz de geliniz efendimiz, dedi.

Ponthus ayağa kalktı, nişanlısına baktı.

— Gidelim.

Bir rüyada yaşıyordu.

Ölüm odasında bulunanlar krala bakıyorlardı. Leonor'un garip hareketlerine bir mâna veremiyor, kralın vereceği karşılığı bekliyorlardı.

Gözlerini yerz eğen kral boğuk bir sesle:

— Doğru, dedi, mahkûmun da benimle beraber gelmesi lâzım. Zincirlerini kesiniz.

Kral yürürken herkes geriledi. Onun arkasından Clothier'in elini tutmuş olarak yürüyen Leonor'u da içten gelerek selâmladılar.

Guitale's'in dairesinde I inci François, Clothier de Ponthus ve Leonor yalnızdılar.

Kral bir masa önüne oturmuş, küçük demir kasa karşısında açık duruyordu. Masanın diğer ucunda bulunan Leonor ayaktaydı. Onun biraz arkasında duran Clothier de ayaktaydı.

Kral kasada bulunan kâğıtları almış, dikkatle okuyordu. Bunlar kendi mektuplarıydı... Agnes de Sennecor'u yazmış olduğu mektuplardı... Aşk mektupları...

Bütün bir gençliğin sevimliliği ve sihri canlanmış, gözleri önünden geçmekteydi şimdi. Bazen dudaklarında bir tebessüm beliriyor, bazen de saklamaya lüzum görmediği yaşlar yanaklarından yuvarlanıyordu.

Ara sıra da Clothier'e bakmaktaydı. Ama bakışları çabucak yeneden mektuplara dönüyordu.

Bir zaman sonra kaşlarını çatı, hatları sertleşti. Alçak sesle:

— Ne yapmalı?... Ne yapabilirim ki?... Ah! Ne yapmalı? diye mırıldandı.

Leonor tatlı bir sesle:

— Sir, dedi, onu sizinle konuşan ölüye sorunuz...

I inci François başını eğdi. Bir şeyler arar gibiydi. Sonra birden bire doğrularak şen bir sesle:

— Tanrı beni affetsin mösyö! dedi. Sizi ne diye böyle yarı çıplak tutuyoruz!... Hey, orada kimse yok mu?.

Leonor'un gözleri ışıldadı. İçindeki öldürücü sıkıntı dağıldı. Rahat bir nefes alarak:

— Ölü onunla konuştu! diye mırıldandı.

Kaç saattir çektiği heyecan, korku, endişe, sinirlerini öylesine harap etmişti ki gözleri yaşlarla dolu bir an sallandı... Clothier de Ponthus'un kolları arasına düştü.

— Leonor! Leonor! Leonor! diye dehşetle bağırarak Clothier kendini kaybetti.

Kral telâşla koştu. Ama Leonor kendine gelmiş, gülümsüyordu bile. Bir an birbirlerine baktılar.

O an içeri giren Guitelens korkuyla:

— Majeste beni mi çağırdılar? diye sordu.

Kral hapishane müdürünü titreten bir hiddetle bağırarak:

— Evet mösyö. Bu centilmenin elbiselerini hangi cesaretle çıkardınız? Ya kılıcı? Kılıcını ne yaptınız?

— Sir!.. diye zavallı Guitelens kekeledi.

— Yeter! Çabuk olunuz! Birkaç dakika içinde bu centilmen kendine lâıyk bir şekilde giydürülsün ve kılıcını kuşansın. Haydi!! Çabuk.

Müdür aceleyle Clothier'i elinden tutarak odadan çıktı. Hareketlerinde korku ve acelesine rağmen anlatılamıyacak kadar büyük bir saygı vardı.

Clothier de Ponthus yeniden kralın huzuruna çıktığı zaman tertemiz giyinmiş ve kocaman kılıcı belinden sarkıyordu. Şık bir saray centilmeni gibiydi.

Kral küçük kasanın başında, elinde mektuplar, onları yeniden okuyordu.

Leonor yine hareketsiz, onun önünde durmaktaydı. Hiç bir şey geçmemişti sanki.

I inci François uzun zaman elinde sararmış mektuplarla durdu. Ölmüş bir mazideki yarı silik hayaller gözleri önünden geçmekteydi.

Kasanın en altında küçük bir şeyle bir mektup daha vardı. Kral derin bir şekilde içini çekerek bu son mektubu aldı ve Leonor'a uzattı.

— Bu mektubu okuyunuz ve ne yapmam lâzım geldiğini bana söyleyiniz.

Sonra küçük şeyi kasadan çıkardı. Bu bir minyatürdü. Son derece güzel, sarışın, gençlik ve saadetin bütün parlaklığını aksettiren bir kadın portresiydi. Minyatürü Clothier'e uzattı. Boğuk bir sesle:

— Mösyö, bu anneniz, çok asil Agnes de Sennecour'un resmidir, dedi. Onu alınız, saklayınız, o sizindir. Sizden sadece istediğim bir şey var: o resme baktığınız zamanlar, onun size benim tarafımdan verildiğini hatırlamanızdır.

Clothier titreyen bir elle annesinin resmini aldı. Ama bakışları ilkönce bu güzel resme gitmedi. Krala garip bir şekilde baktı. Sapsarı olan I inci François da ona bakıyordu. Aç bir dikkatle dolu olan bu bakışlar aynı zamanda sevinç, keder, endişe ve gururla karıştı.

Bir an bakışlarıyla kucaklaştılar... Sıkışmış kalplerinden bir çığlık yükseldi... Bu çığlık kapalı dudaklar arasında durdu.

Sonra şuursuz olarak, sırlarını hiç bir zaman açıklamamak gerektiği halde kısık bir şekilde iki kelime işitildi:

«— Oğlum!»

«— Babacığım!»

Hepsi bu kadar. I inci François başını çevirerek:

— Bu annenizdir, diye mırıldandı. Dünyada hiç bir kadın onun kadar sevgi ve saygıya lâyık değildir...

Clother o zaman gözlerini elindeki portreye indirdi. Paha biçilmez bir mücevher, nadide bir çiçek vardı elinde!

Kralın Leonor d'Ulloa'ya verdiği mektup:

«Aziz Sir,

Ölmek üzereyim ve sizi affettiğimi size söylemek istiyorum. Heyhat! Çok kısa bir zaman önce size François diye seslenirdim. Şimdi ise size Sir demek zorundayım. Bu çok ağır bir hitap. Önce şunu bilmenizi isterim ki Sir, çocuğumuz ölmedi, hayattadır! Onu sadık Philippe de Ponthus'e bırakıyorum. Öyle iyi bir insandır ki... Bana karşı da her zaman dürüst davranmıştır. Oğlumuz eğer yaşar ve olgun çağa gelirse, aziz François, babasının ismini bilmesini istemiyorum. Sizin oğlunuz olduğunu ispat eden bütün deliller yok edilsin. Bunu böyle istiyorum François. Çünkü siz bir kralınız... Çünkü oğlumun mesut olmasını istiyorum. Siz beni aldattınız Sir ve ben bu yüzden ölüyorum. Ama kötü bir ruha sahip olmadığınızı da biliyorum. Eğer bir gün Clother ismini verdiğim çocuğun oğlunuz olduğunu öğrenirseniz, Fransa kralı, onu affediniz. Ona bir kral oğlu olmanın cezasını ödetmeyiniz. Çünkü onu karşınızda yaşayan bir vicdan azabı olarak göreceksiniz. Asil Philippe de Ponthus oğluma benim servetimi verecektir. Bu servet ne kadar az olsa da sizden ona bir şey eklememenizi istiyorum. Elveda Sir. Elveda François. Sizi sevmiş olanın son isteğini yerine getireceksiniz? Ölerken Tanrıdan size sağlık ve kalp huzuru dilerim.

Agnès de Sennecour»

I inci François mektubu okurken ağlayan Leonor'a baktı. Sonra o da ağlamaya başladı.

— Ne yapmam lâzım? dedi.

— İtaat! diye Leonor cevap verdi.

— Siz başlayın öyleyse.

Leonor bütün mektupları Ponthus'ün kasasına doldurdu. Hepsi bütün aşk mektuplarıyla beraber, Clother'in bir kral oğlu olduğunu doğrulayacak bütün kâğıtlar buradaydı.

Sonra alevlerle yanmakta olan şömineye doğru yürüdü.

Clother genç kızın önüne geçerek:

— Leonor, dedi, annemin elleri sürünmüş olan o mektupları bana verin!...

— Alınız efendimiz.

Clother kasadan çıkardığı zavallı mektupları sevgiyle öptü... Sanki annesinin ellerini öpüyordu.

Sonra şömineye doğru eğildi. Sonsuz bir tatlılıkla kâğıtları yavaşça alevlere bıraktı.

I inci François yüzünü elleri arasına aldı.

Bir an içinde yanan kâğıtlardan kalan sadece küllerdi. Artık Clother de Ponthus'un bir kral oğlu olduğuna dünyada hiç bir şey şahitlik edemezdi. Her şey bittikten sonra Clother ayağa kalktı, Leonor'un önünde durdu, inleyerek kollarını açtı. Leonor bu kollara atıldı.

I inci François bir an birbirinin kolları arasında ağlayan bu güzel çocuklara şefkatle baktı. Temiz bir aşk, mutlu bir sembol gibi karşı-sındaydı. Agnes de Sennecour da hayatta olsaydı bundan başka şey istemezdi... Zavallı ölünün eremediği saadete çocuğu ermişti... Ruhu kimbilir nasıl da mutluydu bu an!...

— Çocuklar, dedi I inci François, sevgili çocuklarım...

Clother bir an sevgilisinin kolları arasından gülümse-di. Parmaklarını dudakları üzerine koydu:

— Sir, diye mırıldandı, ölünün, annemin isteğini yerine getirmek lâzım!

I inci François ciddileşti. Leonor'u kolundan tutarak pencere yanına çekti.

— Evlenmeniz bir ay içinde olmalı. Nikâhınız Arronces kilisesinde kıyılacak... Eğer müsaade ederseniz evlâdım, Fransa kralı François takdis töreninde bulunacak. Takdisi de Paris kardinali yerine getirecektir.

— Sir! Sir!

— Sevdığım kadının, Agnes'in dileğini yerine getirerek size bir şey hediye etniyeceğim. Ama Leonor'un servetini arttırmama kimse karışamaz!

— Sir! diye bu sefer Leonor mırıldandı.

— Susunuz çocuğum. Ben, kral, itaat ettim. Siz de itaat ediniz. Çeyizinizi ben vereceğim. Evlendiğiniz gün bir çok malikâne ve dükânların tapu senedini alacaksınız. Mutlu olunuz. Sevgili kızım, ölü beni affettiğini söylüyor. Ben bu affa ancak siz Arronces konağında

yaşamaya karar verirsiniz ve arasıra gelip yanınızda oturmama izin verirsiniz inanacağım. Bu şekilde Agnes de Sennecour'un da yanında olmuş olacağım.

Kral Leonor'un yanından sert adımlarla ayrılarak Clother'e döndü:

— Mösyö Fransa kralından isteyecek bir şeyiniz yok mu?

— Var Sir. Bir af.

Kral sevinçle:

— Söleyiniz! diye bağırdı.

— Bel-Argent'in affı Sir. Bu genç benimle birlikte tevkif edilmiştir. Ve...

— Hey, buraya bakın, diye I inci François Clother'in sözünü kesti.

Titreyerek gözüken Guitals:

— Buyrun Sir?

— Mösyö Guitals, hapishanenizde Bel-Argent isimli biri var mı?

— Evet majeste. Tehlikeli bir âsi...

— Ne hakla bu cesur adamı hapsediyorsunuz? Çabuk gidin onu çıkarın. Ve Arronces konağına gitmesini, orada efendisini beklemesini söyleyin!

*
**

O günün ertesi, Clother'le Leonor, Ponthus şatosunu ziyarete gittiler. Kral yirmi gün sürecek bu geziye, onların ömürlerinin sonuna kadar Arronces konağında yaşayacakları vaadini aldıktan sonra izin verdi. Bel-Argent da beraberlerindeydi.

Düğünleri ise, dönüşlerinde yapılacaktı.

XXXII

ZİYAFET

Don Juan Deviniere hanındaki odasında, yatıp uyumaya hazırlanıyordu. Saat ona gelmişti.

Uyumak, güzel rüyalar görmek istiyordu. Mademki hakikat ona üzüntü ve keder getirmekteydi, en iyisi hayal değil miydi?

Jacquemin Corentin:

— Yatmak istediğinizi görüyorum mösyö. Çok iyi yaparsınız. Zira bundan önceki günler çok hırslı, ateşliydim. Biraz istirahat size iyi gelecek.

— Ne yapayım! Ponthus hapiste, gökler şahidim olsun ki onu oradan çıkarabilmek elimde olsaydı bir an bile tereddüt etmezdim. Sonra da düello ederdik. Ben hiç bir rakipten korkmam.

— Biliyorum mösyö. Ama sizinle dona Leonor arasında Sir Ponthus her zaman var olacaktır. Hem...

— Ne? Ne demek istiyorsun sefil sersem! Hem ne?

— Onu söyleyeceğim mösyö, ve bu yüzden de çok üzgünüm. Aranızda ölü, hem de iki ölü var. Sir Ponthus burada olmasa bile dona Leonor'u iki ölü koruyacak... İki hayalet!...

Don Juan alayla:

— Ya... Ya... Christa ile kumandan değil mi Sahi, ben kumandanı yemeğe davet etmişim! Sözümü tutmam lâzım. Kumandanın heykeli ile başbaşa yemek yiyecektik!

Don Juan'ın yüzündeki hatlar kasılmıştı. Odada asabi adımlarla dolaşmaya başladı. Gözlerinde garip bir ateşin parıltısı vardı. Ara sıra yumruklarını sıkıyor, bazen de bu sıkık yumrukları nefes alamıyormuş gibi boğazına götürüyordu.

Jacquemin Corentin onu böyle çılgınlığa yakın bir heyecan içinde görünce sözlerini tasdik etmekten başka çare kalmadığını anladı.

— Evet mösyö heykelle başbaşa yemek yiyecektiniz.

— Ve bize sen hizmet edeceksin Jacquemin!

— Evet mösyö.

— Gelmek istemezsen kırbaçlarım seni.

— Size hizmet edeceğim mösyö. Zaten böyle kararlaştırmamış mıydık? Ama artık geç oldu. Siz şimdi yatınız, bir başka gece oraya gideriz. Ben de mutfağa inip karnımı doyurayım. Zira açlıktan ölüyorum!

— İşte tam üstüne söz ettin!... Ziyafetimizden artanları sen yersin. Derhal kumandanın heykelinin yanına gideceğiz. Hiç merak etme, şarapların en iyisini oraya götüreceğiz ve sana da bol bol içireceğim.

Corentin beyninden vurulmuşa döndü. Sarardı. Titremeye başladı. Ellerini oğuşturarak:

— Bu gece mi mösyö? diye kekeleydi.

— Hem de derhal.

Oda kapısını açarak Gregoire ustaya seslendi. Hancı yatmak üzereydi.

Tenorio'nun bağırması üzerine koştu.

— Usta, dedi don Juan, yemek istiyorum.

— Ateş söndü efendimiz. Ama sizin istediğiniz hiç bir şeyi iki etmem. Şimdi hazırlarım!

— Hayır. Ateşi yakma. Sıcak bir şey istemiyorum. Zira taş so-

ğuktur, mermer heykel kendine yaraşan soğuk yemeği daha çok beğenir.

Gregoire bu sözlerden bir şey anlamamakla beraber:

— Olabilir, dedi.

— Tabii. Ahırınızda iyi bir de merkebiniz olacak...

— Evet efendimiz, Midas var.

— Midas, tamam. Midası hemen semerleyiniz. İki tarafına da büyükçe sepetler koyunuz, bir sağa, bir sola. Sepetlerin birine yemek, diğerine de mahzeninizdeki en iyi şaraplardan koyunuz. Yemek sepetine tavuk söğüşü, reçel, soğuk börek ve turtaların en nefisini koyunuz. Haydi çabuk olun Gregoire heykel beni bekliyor!

Hancı aceleyle dışarı çıktı.

Jacquemin cesaretle:

— Mösyö, dedi, bana fazla güvenmeyin...

— Bir kelime daha söylersen Corentin, sopayı yersin... Ama ne diyecektin sersem herif?

— Hiç efendim. Karnım çok aç. Şimdi bir parça bir şeyler yiyebilir miyim?

— Git ye. Doğru söylüyorsun. Yollarda güvenle gidemeyiz. Belki de serserilerin hücumuna uğrarsın ve Midasla beraber yiyecekleri çıkarırlar.

Jacquemin içinden: «Nerede o günler!» dedi.

Birkaç dakika sonra Gregoire usta gelerek eşeğin ve yiyeceklerin hazır olduğunu bildirdi.

Don Juan neşeyle:

— İleri! dedi. İleri! Taş ziyafetine doğru!...

Jacquemin kapı önünde duran Gregoire ustanın kulağına doğru eğilerek:

— Usta Gregoire, dedi odamda bir çanta içinde yüz yirmi altın kadar param var. Eğer geri dönmeyecek olursam bu paranın hepsini kiliseye götürürsünüz, ruhumun selâmeti için mum yakınlara.

Sonra hancıyı hayretler içinde bırakarak karanlıklara karıştırlar.

XXXIII

KUMANDANIN HEYKELİ

İplik Fabrikası yolu üstünde don Juan bir an durdu.

Corentin efendisinin pişman olduğunu ve geri döneceğini düşünerek sevindi. Ama don Juan sadece:

— Şansın var, dedi, bağırımların ve sersemce konuşmalarıyla

bizi kötü maceralara sürükleyebilirdin. Eğer bir hücumu uğrasaydık, ilk işim seni bıçaklamak olacaktı.

— Yalan söylüyorsunuz mösyö. Siz sadık hizmetçinizi öldürecek kadar kalpsiz değilsiniz.

Jacquemin doğru söylüyordu.

— Yeter! diye don Juan bağırdı. Geveze dilini kesmediğim için susulacak zamanda konuşmak hakkında sahibim zannediyorsun. Artık sus, zira sabrım taşmak üzere!

Don Juan Arronces konağına doğru yürümeye başladı. Eşegin yularını tutan Corentin de onu takip etti.

Beyaz Evin önüne kadar sessizlik içinde geldiler. Don Juan'ın karısı Silvia'nın evi önündeydiler şimdi.

Don Juan orada durdu. Bir şeyler dinler gibiydi. Corentin yanına yaklaşarak:

— Mösyö, bu evden sürünerek çıkan gölgeyi gördünüz mü? Arronces konağına doğru gitti gölge, dedi.

— Evet gördüm. Kim olabilir deresin?

— Bilmiyorum. Belki de daha ileri gitmememiz için verilmiş bir işarettir.

Don Juan uğursuz akislerle çınlayan bir kahkaha attı.

— O Silviaydı! Jacquemin, Silvia!...

— Asil karınız! Ah mösyö, hizmetçinizin sözlerini biraz dinlemeye tenezzül etseniz...

— Sana susmanı söyledim sersem! Eğer asil karım da bizimle beraber yemeğe geliyorsa, birlikte yeriz! Haydi bakalım, beni takip et.

Yeniden yürümeye başladılar. Jacquemin haç çıkarıyor, dualar okuyordu. Don Juan kendinden emin adımlarla ilerliyordu.

Garip bir ruh haleti içindeydi. Corentin'in bahsettiği hayali tehlikelere inanmamaktaydı. Sadece kalbi fazla çarpıyordu. Bir zamanlar yaşadığı garip saatlerinden birindeydi. Seville'de, Canniedo'nun evinde, nişan yemeği yediklerinde, masanın yürümeye başlayıp kendisini koruduğu andaki gibiydi. Etrafında dehşetin dolaştığını hissediyor, fakat o korkmuyordu. Bazen gerilen sinirlerini bir an olsun dinlendirebilmek için yere yatmak ihtiyacını hissetmekteydi. Zira sinirleri öylesine gergindi ki yürüyebilmek için büyük bir kuvvet sarf etmesi lâzım geliyordu. Güçlülük nefes alıyor, gözleri buğulanıyor, şakaklarından sızan terler bel kemiğine doğru akıyordu. Ama lânetler savurarak esrar tarafından yutulmasına meydan okuyordu. Bütün gücüyle buna karşı koyuyordu...

Arronces konağına on adım kala birdenbire durdu. Corentin'in kolunu sıktı. Eğer Corentin karanlıklar içinde kalan efendisinin yüzünü o an görebilseydi, bütün sadakatine rağmen kaçardı.

Dişleri birbirine vuran don Juan:

— İştittin mi? diye kekeledi.

— Hayır, hayır mösyö. Siz ne iştittiniz?

— Don Juan! Nereye gidiyorsun don Juan... Bu sözleri tekrarlayan korkunç sesi iştirmedin mi?

— Hayır, hayır. Yemin ederim iştirmedim.

— Dinle!...

— Mösyö, yemin ederim ki bir şey duymuyorum!

Juan Tenorio kulak kesilmiş, bütün vücudu işittiğini iddia ettiği sese doğru gerilmişti. Derin bir şekilde içini çekerek elini yanan alnı üzerinden geçirdi.

— Demek bir hayaldi?

— Bir ihtar mösyö! Yüksek bir ihtar!...

Titrek bir kahkaha atan don Juan:

— Hayalleri!.. diye bağırdı. Hayaller, sizi inkâr ediyorum. Size inanmıyorum. Yahut ta hakikatseniz bile, ölüm bir son değilse, eğer mezarların içinden gölgeler kalkabiliyorsa, hepsine meydan okuyorum!

Gülmesine devam ederek, gergin sinirleri, tayin edemediği bir ıstırap içinde sertlikle yürüdü.

Onu takip eden Corentin birden sevinçle haykırdı:

— Mösyö, mösyö! Bahçenin demir parmaklıklı kapısı kapalı!...

— Kapalı mı?. Ne demek istiyorsun budala?

— Kapalı! Biz belki üstünden atlayabiliriz ama Midas nasıl geçer? Sepetler ne olur?

— Ahmak! Korku senin aklını başından almış! Kapı açık bak-sana!

Şaşkınlıktan dehşete düşen Corentin:

— Nasıl olur, diye kekeledi. Ah, sahi açık! Ama yemin ederim ki az önce kapalıydı!...

Ve doğru söylüyordu.

Kapalı demir kapı hiç gürültü yapmadan nasıl açılmıştı? Kim açmıştı? Muhakkak ki Jacquemin'in Beyaz Evden çıktığını gördüğü gölge yapmıştı bu işi. Mademki kapalı demir kapıyı birinin açması lazımdı, belki de Silvia'da bir anahtar vardı.

Don Juan, Corentin ve Midas bahçeye girdiler. Çevik adımlarla ilerlemeye başladılar.

Juan Tenorio'nun ruhundaki buhran dinmemişti. Aksine, tahammül edilmez bir şekilde artmaktaydı. Konağa baktı. Bütün pencereler kapalıydı. Hiç bir ışık dışarı sızılmıyordu. Ev terk edilmişti sanki!

Ellerini ihtiraslı bir şekilde uzattı:

— Leonor, zalim Leonor, neredesiniz? Gözyaşlarımı görmüyor

musunuz? Neden yanıma gelmiyorsunuz? Leonor sizi seven burada. Ve sizin bundan haberiniz bile yok! Göz yaşlarıma, ıstırabıma lânet ediyorum. Çünkü onlar kudretsizdirler. Aşkımı size ulaştıramıyorlar, sizi yanıma çekemiyorlar! Leonor! Leonor! Beni dinleyin!

Sonra, son derece lâtif bir sesle şarkı söylemeye başladı. Bu bir Andaluzya aşk şarkısıydı.

«... Gözyaşlarım, mademki hiç bir şeyi yumuşatamıyorsunuz, sizi denizlere iade ediyorum. Orada bütün acılığı bulacaksınız...»

Jacquemin Corentin ilk defa olarak ruhunun derinliklerine kadar sarsıldı. Korkusunu, kapıldığı dehşeti unuttu. Ve belki de hayatında ilk defa olarak aşkın mânasını, şiirini bütün dolgunluğu ile hissetti.

Ama belki don Juan'ı Corentin'den başkaları da dinliyordu!. Zira Jocuquemin şarkı bittiği zaman karanlıklar içinde akseden bir hıçkırık işitti...

Gecenin karanlıklarında ağlayan kimdi?

Siz miydiniz asil Silva? Bu aşk şarkısını bir zamanlar size de mi söylemişti? Bunlar saadet dakikalarınızın hâtırasıydı değil mi?

Don Juan sustu diyoruz. O ağlıyordu...

Bir dakika hareketsiz kaldı, bakışları karanlık pencerenin sesizliğinde dinlenir gibiydi.

Sonra bütün vücudu şiddetle sarsılmaya başladı. Boğazı yine sıkışır gibiydi. Başını eğdi. Küçülmek istiyordu sanki. Corentin onun:

— Benimle konuşmak isteyen kim? diye mırıldandığını işitti. Aşk romansıma kim cevap veriyor? Bu gurur dolu bir acımaya benziyor! Don Juan'a acımaya cesaret eden kim? Onu kim affediyor? Don Juan ne acıma, ne de af istiyor! Don Juan sadece aşk istiyor!

Kendini kaybetmiş, çırpınıyordu.

— Juan Tenorio'yu affetmeye kim cesaret ediyor? diye bağırdı. Oh! Beni affettiğini söyleyen bu ses kalbimi yakıyor! Hor görülen zavallı bir sefil gibi affedilmek! Kudretsizliğe mahkûm edilmiş biri gibi affedilmek! Affedilmek! Affedilmek!

Bu esrarengiz af tarafından ezilmiş gibi iki büklüm oldu.

Yeniden doğruldu. Gözleri şimşekler çakarak:

— Sen kimsin? Hey, beni affeden! diye boğuk bir sesle bağırdı. Senin affını istemiyorum. Senin gururunu hiçe sayıyorum. Ben af istemiyorum! Sadece sen kimsin, seni tanımak istiyorum. Oh!... Seni görüyorum: Sen Maria'sın! Ne istiyorsun Maria?. Bir zamanlar seni sevmiştim ama şimdi cehenneme defol... Hayır, bu Maria değil, Pia'dır. Hayır o da değil, Silvia!.. Oh, hayır... Hepsi... Don Juan'ın aşkı yüzünden ölenlerin hepsi burada... Bir olmuşlar beni affediyorlar... Bana hakaret ediyorlar... Defolun. Bana itaat edeceksiniz... Çünkü bir zamanlar ben sizin efendinizdim... İşte kaçtılar... Yalnız bir ta-

nesi kaldı. Kalmakta inat eden biri? O kimdir? Tatlı gözlerindeki bu derin nefret nedir? Tanrım, ne kadar da güzel... Ve affı ne kadar da korkunç! Kimsin? Kimsin?...

Birden çimenler üzerine diz çöktü. Çığlık gibi bir sesle:

— Christa! Christa Christa! diye bağırdı.

Bütün vücudu titreyen Corentin:

— Mösyö, dedi, aklınızı başınıza toplayın...

— Ne dediğini işittin mi Corentin?

— Kimin mösyö?

— Ben neler söylediğini pek iyi anlayamadım. Bir şeyler mırıldanıyordu. Galiba: «Kumandanın çemberi...» gibi sözler söylüyordu. Burada kumandanın çemberinin işi ne? Ne demek istedi acaba? Her ne olursa olsun! Onun affını istemiyorum!

— Haydi geri dönelim mösyö... Geri dönelim...

Don Juan omuzlarını kaldırarak gülmeye başladı.

— Kumandan! dedi. Asıl o benim kolumun kuvvetini denedi. Zavallı adam... Haklısın Corentin, haydi gidelim. Buraya ne yapmaya gelmiştik?

— Olmaz! Şimdi hatırladım. Kumandanı yemeğe davet etmemiş miydi?

Tamam, bu böyle. Kumandanın heykeliyle başbaşa yemek yiyecektik! Sen de bize hizmet edecektin. Beni takip et...

Don Juan konağın küçük kilise kapısına doğru yürüdü. Jacqemin sessiz bir şekilde onu takip etti. Artık ne yalvaracak, ne de dua edecek kuvveti kalmıştı. Bir taraftan da merkebin ipini çekmekteydi. Gözleri sarsak bir şekilde yürüyen efendisinin adımlarındaydı. Her adımda da Juan'ın elini boğazına götürdüğünü görüyordu.

Yine onun kötü bir tonla:

— Boğazımı sıkmaya çalışan terbiyesiz de kim? diye mırıldandığını işitiyordu.

Birden kilise kapısı köşesinden gelen ışığı farkettiler.

Don Juan doğrulmuştu.

Daha kuvvetli bir adımla bu kapıya doğru ilerledi. Az sonra, mesafe üç adım kalmıştı.

Corentin don Juan'ın durduğunu ve alayla:

— O! Siz misiniz kumandan Ulloa! dediğini işitti. Demek beni kapıdan karşılamak zahmetine katlandınız! Bu nezaketiniz bana şeref veriyor!

Corentin efendisinin omuzu üzerinden baktı. Bir şey göremedi. Kapı çerçevesinde sadece beyaz koyu bir sis dalgalanmaktaydı.

— Corentin, merkebin üzerindeki yemekleri yere indir. Onları içcri taşı. Güzel mermer taş üzerinde yemek yiyeceğiz. Hiç kimsenin

bu derece güzel bir yemek odası olmamıştır! Senyör Sanche, lütfen bana yol açar mısınız..

Corentin dehşet dolu bakışlarını kapıya dikmişti ama yine bir şey göremiyordu!

Sonra o sisin yavaş yavaş daha kesifleştğini, bir şekil haline girdiğini farkettti...

Bir şekil!...

Bir insan şekli, baş, omuzlar, gövde, bacaklar...

Jacquemin kaçmak istiyordu. Ama öylesine kuvvetsizdi ki, yerinden bile kıpırdamıyordu. Saçları dimdik olmuştu. Zira kapı çerçevesi içinde gördüğü insan şekli, bir insan değildi...

Taştan bir heykeldi...

Bu heykeli Corentin tanıdı!

İniltiyle:

— Kumandanın heykeli! dedi.

Ve kumandanın heykelinin taş kolunun havaya kalktığını görünce düşerek bayıldı.

Don Juan gördüğünün önünde hareketsizdi. Gördüğü hakikat miydi?... Ne önemi var?...

Evet, gördüğünün hakikat veya hayal olmasının önemi yoktu ki! Önemi olan, gördüğüydü...

Don Juan görüyordu.

Dudaklarında hâlâ inkâr eden bir tebessüm, bakışlarında meydan okuyan bir kıvılcım vardı.

Ve gördü!...

Don Juan heykelin kolunun korkunç bir yavaşlıkla kalktığını gördü. Kaçmak fikri aklına bile gelmedi.

Gördü!...

Mermer elin havada, kendine kadar, boğazına kadar geldiğini gördü...

Mermer parmakların boğazına gömüldüğünü hissetti...

Bu birkaç saniye sürdü. Sıkışmış göğsünden korkunç bir soluk yükseldi. Ve yere yuvarlandı.

Don Juan, Christa'nın babasının mermer eliyle boğulmuştu. Kumandanın çemberiyle sıkılmıştı.

Jacquemin Corentin kendine geldiği zaman bakışları önce kilise kapısına yöneldi. Ama artık heykel orada değildi...

Doğruldu.

Birçok hizmetçiler, başlarında konak kâhyası Jacques Aubriot olduğu halde ellerine meşalelerle koşmuşlardı.

Meşaleler Juan Tenorio'nun cesedini aydınlatmaktaydı. Cesedin

yanında matem elbiseleri giymiş bir kadın vardı. Bu kadın bir keder heykeli gibiydi. Kâhya kadına yaklaşarak saygıyla :

— Geliniz madam, dedi, bu zavallı cesedi salona taşıtırım ben...

O zaman genç kadın doğruldu. Jacquemin Corentin Juan Tenorio'nun karısı Silvia'yı tanıdı. Ağlamıyordu. Ama yüzü öylesine büyük bir keder aksettiriyordu ki...

Sadece:

— Siz önden yürüyünüz... Ben sizi takip ederim, dedi.

Ve hizmetçileri iterek cesedi kolları arasına aldı. O zayıf vücudundan umulmayacak bir kudretle, ceset kolları arasında yürümeye başladı.

Bir aşk ve af heykeli gibi kocasını göğsüne basmıştı...

SON